

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : MV versus C+I : een standpunt, door Prof. J. Pen — De invoerpercentages — Literatuur in verband met de economische en financiële problemen van België — Economische wetgeving — Statistieken.

MV VERSUS C + I : EEN STANDPUNT

door J. PEN,

Hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Groningen (1).

I.

Sinds Keynes, vijftig jaar geleden, zijn *General Theory* het licht deed zien kan men de economen verdelen in een tweetal scholen. Aanvankelijk konden deze als pro-keynesiaans en anti-keynesiaans worden omschreven; zo waren Mevr. Robinson en A.P. Lerner typisch pro, terwijl A.C. Pigou anti was. A. Hansen was aanvankelijk contra, later pro. Deze tweedeling heeft echter gaandeweg haar scherpte verloren. Weliswaar is er nog een klein groepje echte anti-keynesianen overgebleven — ik denk aan H. Hazlitt — maar zij maken de indruk, geïsoleerd te zijn en langs de kant te staan mopperen. De economie heeft de keynesiaanse invloed verwerkt. Wij zijn allen in meerdere of mindere mate post-keynesianen, zoals wij allen de invloed van Ricardo en Marshall hebben ondergaan. Een tweedeling tussen pro- en anti-keynesianen heeft daarom weinig zin meer.

Maar er is een andere tweedeling mogelijk, die samenhangt met de mate, waarin de economen door Keynes zijn beïnvloed. Vóór 1936 was het algemeen gebruikelijk, de totale effectieve vraag aan te duiden als *MV*, het produkt van geldhoeveelheid en omloopsnelheid. De uitdrukking is, zoals bekend, vooral afkomstig van I. Fisher, maar de gedachte die er bij velen achter schuilt — het geld domineert het economisch leven — is veel ouder en stamt van J. Bodin en B. Davanzati. In de *General Theory* daarentegen wordt de totale effectieve vraag op

andere wijze aangeduid, namelijk als de som van consumptie en investeringen (*C+I*).

De beide uitdrukkingen, *MV* en *C+I*, hebben beide vaste voet in het economische spraakgebruik gekregen. Zij symboliseren verschillende theorieën. Men kan het economisch gebeuren analyseren door te letten op het geld en zijn omloopsnelheid, en men kan het analyseren door te letten op consumptie en investering. Beide theorieën sluiten elkaar niet uit; zij zijn immers beide methoden van denken. Wij kunnen spreken van de monetaire analyse en de bestedings- (of inkomens)analyse. In de zin dat beide theorieën benaderingswijzen zijn, vullen zij elkaar aan (2).

Dat neemt niet weg, dat de twee methoden uiteenlopen en daardoor ook tot verschillende conclusies en tot verschillende visies op het economisch

(1) De schrijver betuigt zijn erkentelijkheid aan zijn mede- en tegenstanders die dit artikel van commentaar hebben willen voorzien; met name geldt dit de hoogleraren Bosman, Goedhart en Hennipman, en de heer Th. A. Stevers, monetair specialist van het Centraal Planbureau.

(2) Het spreekt vanzelf, dat, hoe ook iemands oordeel over de monetaire methode uitvalt, de *beschrijving* der financiële mechanismen, instellingen en kanalen altijd nuttig is. Twee recente publikaties mogen in dit verband genoemd worden: A. Nussbaumer, « Der Einfluss des Banksystems auf die Geldmenge, Masseneinkommen und Zinsbildung », *Zeitschrift für Nationalökonomie* 1960, blz. 316, en « Proeve van grafische voorstelling der financiële mechanismen », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de Nationale Bank van België*, februari-maart 1960, blz. 61 e.v. Dit laatste artikel beschrijft de geldkanalen aan de hand van een intrigerend kringloopschema; het geeft echter geen analyse der kringloopsamenhangen; het is geen « model ».

proces kunnen leiden. Dit laatste wordt wel ontkend. Men kan staande houden, dat beide methoden, mits juist toegepast, tot een zelfde resultaat moeten leiden. Men kan zelfs trachten, de formele identiteit van bepaalde monetaire en bestedingstheorieën te bewijzen ⁽³⁾. Maar dat neemt niet weg, dat een monetaire beschouwingswijze veelal toch andere accenten in de economische causaliteit zal leggen dan een bestedingsanalyse. Formeel zijn beide methoden neutraal; materieel zijn zij dat niet. Ditzelfde geldt overigens van vele economische denkinstrumenten; wie beweert, dat zij niet prejudiciëren op de conclusies die de theoreticus ermee bereikt mag formeel gelijk hebben, doch hij heeft geen oog voor de mate waarin het denken wordt geleid door de zelfgeconstrueerde begrippen. Zo ook hier : het begrip *MV* stuurt onze belangstelling in een bepaalde richting; het laat ons sommige verschijnselen (*in casu* : het geld, de omloopsnelheid, de banken, de rentevoet, het beleid van de centrale bank) scherp zien; andere verschijnselen blijven echter op de achtergrond : de investerings- en consumptiebeslissingen, de samenhang van inkomens en bestedingen, de gedragingen der exporteurs en importeurs, de beslissingen tot het doen van overheidsuitgaven en het heffen van belastingen. Hetzelfde geldt in omgekeerde zin voor de *C + I*-methode.

De beide methoden kunnen zelfs leiden tot verschillende meningen over de economische politiek. Die meningsverschillen betreffen zowel de normen voor het beleid ⁽⁴⁾ als de doeltreffendheid der economische instrumenten. De monetaire methode leidt, niet noodzakelijkerwijs doch wel natuurlijkerwijs, tot een bijzondere belangstelling voor de monetaire politiek; de *C + I*-methode eindigt gemakkelijk met de conclusie, dat begrotingspolitiek (Functional Finance) het voornaamste instrument van de kringloopregulering behoort te zijn. Deze economisch-politieke meningsverschillen zullen overigens in deze aantekeningen buiten beschouwing blijven. Opgemerkt zij slechts dat het m.i. geen toeval is, dat in Nederland de President van de Nederlandsche Bank enerzijds uitgesproken aanhanger is van de monetaire beschouwingswijze en anderzijds bijster weinig vertrouwen heeft in de mogelijkheden van een stabiliserende begrotingspolitiek. Recente inflatoire ontwikkelingen zijn z.i. alleen door het centrale bankwezen geremd ⁽⁵⁾.

Het is dus niet overdreven te stellen, dat thans twee scholen naast elkaar staan : de monetaire en de bestedingsschool. De meeste vakgenoten, die de macro-economie beoefenen, voelen, bewust of onbewust, sympathie voor de ene of voor de andere

methode. Slechts enkelen bewegen zich met gelijk gemak in de *MV*- en de *C + I*-sfeer, maar hun geschriften winnen daardoor niet steeds ⁽⁶⁾. Beide scholen bestrijden elkaar nauwelijks; de co-existentie is vreedzaam ⁽⁷⁾. Dit artikel beoogt allerm minst de vrede te verstoren; het houdt integendeel een pleidooi in voor samenwerking. Wel wil ik enkele argumenten aanvoeren die voor en tegen beide methoden spreken, en aldus behulpzaam zijn bij de keuze. De meeste lezers zullen overigens hun keuze en hun voorkeur al hebben bepaald. Zij kunnen deze dan toetsen aan mijn argumenten of beter, mijn argumenten toetsen aan hun eigen voorkeur.

Uiteraard heb ik bij de weergave der argumenten gestreefd naar een zekere objectiviteit. Het zal echter blijken dat ik een partisaan ben van de *C + I*-methode. Waarschijnlijk moet mijn redenering in deze zin worden verdisconteerd; zij is als een *oratio pro domo* te beschouwen. (Het valt mij op, dat ik in dit artikel spreek over een « terugval » in de monetaire methode bij sommige volgelingen van Robertson; mijn opponenten zullen hier in 't geheel geen terugval in zien!). Voorop sta intussen, dat men de *MV*-methode niet kan *verwerpen*; men kan haar hoogstens minder geschikt en minder vruchtbaar achten dan de *C + I*-methode. Dit is inderdaad mijn standpunt. Maar voorts kunnen m.i. elementen van de monetaire analyse worden geënt op de bestedingsanalyse; de laatste blijft dan domineren. De kern van de theorie blijve ook, na de synthese met elementen van de *MV*-richting, geïnspireerd door het *C + I*-model.

Om de keuze van dit standpunt te verantwoorden moet ik enkele varianten van de beide theorieën parafaseren en mij dus begeven in historische beschouwingen, omdat langs die weg duidelijk wordt welke overdrijvingen der beschouwingswijzen mogelijk zijn. Grondgedachte van deze geschiedschrijving is, dat de moderne versies van de monetaire en de bestedingsrichting een gemeenschappelijke wortel vinden in het werk van K. Wicksell. Daarna

⁽⁶⁾ Ik denk hierbij bij voorbeeld aan het boek van C. Goedhart, *Hoofdpijnen van de leer der openbare financiën* 1958. Het is stellig een voortreffelijk werk, maar het tapt in hoofdzaak uit een *MV*-vat en pas in latere hoofdstukken uit een *C + I*-vat. Niet iedere lezer vindt dit doorzichtig; sommigen raken er door in de war. Een andere Nederlandse schrijver met een zekere voorkeur voor de monetaire analyse is H. W. J. Bosman; zijn boek *De Wet Toezicht Kredietwezen* 1958 bevat in Appendix A een cijfervoorbeeld dat zowel in termen van *C + I* als van liquiditeiten is verrat. In wezen is dit de synthese van Robertson, die hierna nog ter sprake komt.

⁽⁷⁾ Meestal nemen zij zelfs geen notitie van elkaar. Een uitzondering : in 1954 vond in het tijdschrift *Economisch-Statistische Berichten* een discussie plaats over het Jaarverslag van de Nederlandsche Bank 1953 en de Begroting 1955, op gang gebracht door J. G. Koopmans en H. J. Witteveen; de laatste verdedigde de *C + I*-richting tegen M. W. Holtrop. G. A. Kessler vergelijkt beide richtingen in zijn boek *Monetaire evenwicht en betalingsbalansen evenwicht* 1958, vooral op blz. 156 e.v. Hij is een keynesiaan van de *MV*-richting; een levend bewijs dat zoiets mogelijk is. Overigens laat hij duidelijk uitkomen, dat de *MV*-school een andere kijk heeft op de oorzaken van expansie- en contractieprocessen dan de *C + I*-school.

⁽³⁾ Dit is gedaan door F. J. de Jong, in « Monetair evenwicht en inkomensevenwicht », *De Economist* 1955.

⁽⁴⁾ Zie hierover H. C. Bos, *A Discussion on Methods on Monetary Analysis and Norms for Monetary Policy* 1956.

⁽⁵⁾ Zie zijn uitspraak op de Jaarvergadering van de Vereniging voor de Staathuishoudkunde 1957; verslag van die vergadering, blz. 13 e.v. Het is ook opvallend, hoezeer de spreker de keynesiaanse politiek in monetaire bewoordingen wist te beschrijven.

zijn zij uiteengegaan. Vooral I. Fisher heeft bijgedragen aan de *MV*-richting; hij heeft *MV* tot een staande uitdrukking gemaakt, die thans dagelijks wordt gehoord waar economen spreken over de situatie van een volkshuishouding. Zijn verkeersvergelijking is of was de grote tautologie van de macro-prijsstheorie. F.A. Hayek heeft de monetaire beschouwingwijze tot in het caricaturale getrokken. Daarvoor moeten wij hem dankbaar zijn, omdat het exposé van onze bezwaren nu scherper en duidelijker kan uitvallen. Andere varianten van de *MV*-richting — o.a. J.G. Koopmans, R.F. Hawtrey, D.H. Robertson, D. Patinkin — komen kort ter sprake.

De *C+I*-richting laten wij eveneens aanvangen bij Wicksell, al kan men het fysiocratische « *tableau économique* » en de crisistheorie van Marx als voorlopers beschouwen. De geschiedschrijving is hier veel moeilijker; we komen eigenlijk alleen F. von Wieser en J. Schumpeter (*) tegen voordat Keynes zelf naar voren komt. Zijn *Treatise on Money* staat nog vrij dicht bij Wicksell, de *General Theory* brengt de bestedingsanalyse in het volle licht. Daarna komen varianten van de *C+I*-methode op, die in de meest krasse tegenstelling staan tot de monetaire analyse en de geldfaktor geheel buitensluiten. Tevens geraakt echter de weg vrij voor pogingen tot synthese, waarvan een tweetal kort zal worden besproken.

II.

Alvorens wij ons in de recente geschiedenis van de macro-economie begeven, een enkele opmerking over de verhouding van de grootheden *MV* en *C+I*. Beide uitdrukkingen doelen op geldstromen, waarmee goederen en diensten worden gekocht. Iedere geldstroom die als betaling dient voor een stroom van goederen en diensten, kan gezien worden als een produkt *MV* of als enigerlei som van zekere componenten, b.v. consumptie plus investering. Het verschil tussen de monetaire en de bestedingsmethode schuilt in eerste aanleg daarin. Maar er is een tweede verschil: *MV* is niet gelijk aan *C+I*. Dit wordt wel eens over 't hoofd gezien (*). *MV* omvat alle betalingen; ook die voor produktiefactoren (dus alle loonbetalingen!); ook die voor onderlinge leveringen van bedrijven. Eventueel vallen zelfs alle betalingen in de vermogenssfeer eronder. *C+I* daarentegen omvat alleen de finale omzet van consumptie- en investeringsgoederen en -diensten. *C+I* is gelijk aan het nationale inkomen *Y* (althans

in de simpele modellen, waaruit de overheidssector en de internationale handel zijn weggedacht). *Y* is veel kleiner dan *MV*. Dit verschil heeft alreeds dadelijk konsekwenties voor de aantrekkelijkheid van beide methoden. Wie primair de produktie en de werkgelegenheid wil verklaren uit de afzet van eindprodukten heeft uit dien hoofde misschien reeds een lichte voorkeur voor een formule, die expliciet op deze afzet betrekking heeft en andere markten in eerste aanleg buiten beschouwing laat. En wellicht geldt hetzelfde voor degene, die prijzen wil verklaren en daarbij rekening wil houden met het feit, dat de produktiefactoren hun waarde ontlenen aan de afzet van eindprodukten. De verkeersvergelijking van Fisher, typisch voorbeeld van de *MV*-school, heeft als bezwaar (en tevens als voordeel) dat zij alle prijzen omvat; ook alle lonen, alle prijzen van half-fabrikaten, alle invoerprijzen. *MV* wordt door sommigen te « groot » gevonden, teveel omvattend. *C+I* is handzamer, overzichtelijker. Men kan op *C+I* een prijsstheorie baseren, die zich meer dan *MV=PT* richt op eindprodukten (10). Een voordeel? Voor sommigen wel; namelijk voor degenen die in hun model een prijsvergelijking voor eindprodukten nodig hebben. Anderen zullen de voorkeur geven aan een prijsstheorie, die de prijzen omvat van alles wat voor geld te koop is; een dergelijke aanpak past beter bij een ruim (en daardoor nogal schimmig) begrip « geldswaarde ». Uit deze voorkeuren vloeit een zekere waardering, positief of negatief, voor beide methoden voort.

In dit verband is voorts van betekenis, dat de verkeersvergelijking en de daarop gebouwde theorieën slechts een onvolledige prijsverklaring geven. Zij gaan uit van de gedachte — ook al ligt deze formeel niet in de vergelijking zelve besloten — dat prijsstijgingen monetaire oorzaken hebben. Als echter de lonen en de invoerprijzen stijgen zijn daaraan als regel noch *M*, noch *V* debet. Weliswaar moet *MV* stijgen als *PT* toeneemt, maar dat is meer een voorwaarde dan een oorzaak. Deze samenhang, die door aanhangers van de *MV*-richting grif wordt toegegeven (en die ook geen kritiek inhoudt op de juistheid van de verkeersvergelijking), heeft niettemin afbreuk gedaan aan de *MV*-school. Deze kritiek leidt namelijk tot een andere macro-prijsstheorie — de prijzen worden verklaard uit de kosten — die op zichzelf ook weer onvolledig is, omdat zij de winstmarges niet verklaren kan, maar die toch op sommige econometristen grote aantrekkingskracht uitoefent.

De econometristen gebruiken in hun modellen dan ook liever de *C+I*-methode om de macro-economische samenhang te analyseren dan de *MV*-methode. In de econometrische hoek worden vele aanhangers van de bestedingsanalyse gevonden.

(*) F. von Wieser, *Theorie der gesellschaftlichen Wirtschaft*, 2^e druk 1924, en J. Schumpeter, « Das Sozialprodukt und die Rechenpfennige », *Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik* 1917-18. Deze bestedingstheorieën van het prijspeil hadden weinig invloed. Dit geldt ook voor de opmerkelijke opvattingen van C. Föhl, *Geldschöpfung und Wirtschaftskreislauf* 1937.

(*) B.v. door S. Weintraub, *A General Theory of the Price Level, Output, Income Distribution and Economic Growth* 1959. Op blz. 9 wordt de keynesiaanse *Z* (= *C+I*) gelijkgesteld aan *PQ* (*MV*).

(10) B.v. de zgn. « ontmoetingstheorie ». Zie J. Pen, *Moderne economie* 1959, blz. 152. Ook von Wieser, die als goed Oostenrijker de prijzen wil verklaren uit de prijzen der consumptiegoederen, heeft uit dien hoofde een voorkeur voor de bestedingsanalyse.

III.

Wicksell mag dan de stamvader zijn van zowel de monetaire als de bestedingsschool (dat laatste staat overigens nog te bewijzen), zijn theorie is typisch monetair georiënteerd. Centraal zijn immers het geld, de rente, de banken. Het gehele economische kringloopproces wordt beheerst door zo iets subtiels als de afwijking tussen de geldrente en de natuurlijke rente. De bankiers zijn machtige mannen. Zij roepen dit écart naar believen in het leven en geven daardoor aan de geldschepping positieve of negatieve impulsen. De ondernemers spelen een passieve rol. Hun durf, hun onzekerheid, hun toekomstverwachtingen blijven geheel op de achtergrond. Het is de monetaire sfeer en vooral M (want V komt bij Wicksell niet in het volle licht), die het economische leven domineert.

Bij Hayek springt dit laatste nog sterker in het oog. Terwijl de geldschepping bij Wicksell slechts het prijspeil opstuwt, verwringt zij, in de gedachten-gang van Hayek, bovendien de produktiestructuur. De verhouding tussen de produktie van kapitaal-goederen en consumptiegoederen wordt verstoord; kredietexpansie leidt tot een ongerechtvaardigde verlenging van de produktieomweg, die op noodlottige wijze in een crisis eindigt. De daaropvolgende depressie is toe te schrijven aan de monetaire eigenaardigheden. Alle gebeurtenissen passen zich aan bij de bankiers, die de rentevoet hebben vastgesteld.

Het zij toegegeven, dat deze maatschappijbeschouwing achterhaald is, en dat men contemporaine aanhangers van de monetaire richting niet de visie van hun voorlopers mag aanwrijven. Wicksell en Hayek hebben over het hoofd gezien, dat investeringen in het kringloopproces de neiging hebben, besparingen op te roepen waardoor het financieringsstekort, dat de banken moeten overbruggen, wordt verkleind. Ieder kent thans deze keynesiaanse waarheid. Maar dat neemt niet weg, dat de MV -school toch nog zeer veel belang stelt in het bankwezen en in de vermogenssfeer; van hieruit gaan invloeden op het economisch proces uit, die door deze richting speciaal in het licht worden gesteld.

Een voornaam punt daarbij is de betekenis van de rentevoet. Bij Wicksell en Hayek is deze strategisch. Naderhand is men gaan twifelen, of ondernemers hun vraag naar krediet inderdaad in enigszins betekenisvolle mate van de rente laten afhangen. Het lijkt ons thans onwaarschijnlijk, omdat de rentevariaties in de onzekerheidsmarge der winstverwachtingen verdrinken. Typerend zijn intussen de gezochte constructies, die sommigen — b.v. Hawtrey⁽¹¹⁾ — hebben bedacht om de deur open te houden voor de strategische invloed van de rente. Hawtrey voert de « handelaar » ten tonele, die de goederen voortstuwt. Diens voorraadvorming zou gevoelig zijn voor de bankrente, omdat hij met bankkrediet werkt. Door deze enge poort zouden de bankiers en de

monetaire factoren zich laten gelden. Het is duidelijk, dat dit geen realistische visie is op het economische proces. Handelaren zijn nuttig en nodig, maar zij beheersen de goederenstroom niet, of althans niet in sterkere mate dan andere ondernemers. Hun gedrag is ook niet zo gevoelig voor de rente als Hawtrey ons suggereert. Deze theorie is in zoverre belangrijk, dat zij een extreme casus illustreert van de MV -richting. Maar, alweer, wij mogen daar misschien de monetaire school als zodanig niet op aankijken.

Wij hebben hier de ideeën van een drietal bekende schrijvers kort aangestipt om te laten zien, hoezeer het economische denken gedurende ettelijke decennia monetair is vertekend. In dit verband moet ook worden gedacht aan de invloed van de theorie van de gouden standaard. Wil dat instituut goed werken, dan is het nodig dat de prijsniveaus van de landen afhangen van de goudvoorraden. Een goudinflux moet tot prijsstijging leiden en *vice versa*; alleen dan blijft het evenwicht in de internationale handen en daarmee in het gehele economische leven bewaard. Het is geen wonder, dat de volkshuishoudingen zich onttrokken hebben aan dit wrede stelsel; maar daar gaat het thans niet om. Voor ons is het van belang vast te stellen, dat de leer van de gouden standaard, evenals de theorieën van Wicksell, Hayek en Hawtrey, de monetaire faktor laat domineren, en aldus leidt tot een eigenaardige kijk op de wereld waarin wij leven. En voorts is het opmerkelijk, hoezeer de theorieën, en vooral ook de overzichtelijke formule van Fisher, het denken over macro-economische problemen hebben gevormd. *De monetaire benadering dreigt een mentaliteit geworden.* Het is deze mentaliteit waartegen ik in dit artikel wens op te komen.

IV.

Bij Wicksell, Hayek, Hawtrey en de theorie van de gouden standaard was het de faktor M die het uitgangspunt vormde voor de macro-economische theorie. Anderen hebben zich meer geconcentreerd op V en daarmee op de kashouding. M. W. Holtrop en J. Zijlstra⁽¹²⁾ onderzochten de factoren, die deze grootheden bepalen. Men kan niet zeggen, dat in deze studies een maatschappijbeeld wordt gesuggereerd, dat naar de monetaire kant is vertekend. Maar wel wordt een grootheid naar voren geschoven, die naar de mening van de $C+I$ -school te plooibaar, te « week » is. De omloopsnelheid van het geld wordt weliswaar mede bepaald door een aantal structurele factoren, zoals de betalingsgewoonten en de « degree of overlapping », maar naast deze betrekkelijk vaste componenten is er ook de « oppotting ». Deze speelt zich eensdeels af in de vermogenssfeer, waar « beren » hun beleggingen liquideren omdat zij aan

(11) R. G. Hawtrey, *The Art of Central Banking* 1932.

(12) M. W. Holtrop, *De omloopsnelheid van het geld* 1928; J. Zijlstra, *De omloopsnelheid van het geld en zijn betekenis voor geldwaarde en monetair evenwicht* 1948.

geld de voorkeur geven boven gewantrouwde aandelen en obligaties; anderdeels ontstaat zij als bijprodukt van het mechanisme van sparen en investeren. Deze oppottingen zijn moeilijk voorspelbaar; zij zijn m.i. meer gevolg dan oorzaak; zij zijn geen strategische determinanten.

Terwijl een onderzoek der determinanten van V op zichzelf geen scheef beeld van het economische proces geeft kan dienaangaande twijfel rijzen bij de theorie van J.G. Koopmans (13). Deze zienswijze legt immers de oorzaak van kringloopstoornissen bij het feit, dat de ruil van goed-tegen-goed in de « Geldwirtschaft » uiteenvalt in twee « halve ruilhandelingen » : een van goederen-tegen-geld en een van geld-tegen-goederen. Worden deze twee helften in de tijd van elkaar gescheiden, dan oefent de goederen-aanbieder gedurende enige tijd een « zuiver aanbod » uit; gedurende deze tijd wordt Say's wet der afzetwegen naar de deflatoire kant doorbroken. Zet de « zuivere aanbieder » zijn aldus verworven kasvoorraad in goederen om, dan oefent hij « zuivere vraag » uit; de wet van Say wordt op dat ogenblik naar de inflatoire kant doorbroken. Zuivere vraag en zuiver aanbod kunnen elkaar, macro-economisch gezien, compenseren. Maar vallen dergelijke micro-economische kasvergrotingen (of kasverkleiningen) samen, dan treedt een monetaire evenwichtsverstoring op met gevolgen voor de prijzen, de produktie en de werkgelegenheid.

Formeel is deze monetaire analyse niet verkeerd; zij stelt integendeel een verschijnsel in het licht, dat tevoren onvoldoende werd gezien. Maar zij accentueert een maatschappelijk proces op een m.i. misleidende wijze. Deze theorie wekt immers de indruk, dat bij de kasvergroting of kasverkleining (dus bij de omloopsnelheid van het geld) de kritische oorzaak ligt van wijzigingen in het kringloopproces. Oppotting en ontpotting worden, tezamen met geldschepping en geldvernietiging, de centrale momenten in de macro-economie.

Naderhand heeft Holtrop zich bij dit standpunt aangesloten en het zelfs nog verscherpt (14). De verantwoordelijkheid voor in- en deflatoire verstoringen wordt door hem gelegd bij liquiditeitsoverschotten of -tekorten der huishoudingen (de vergroting of verkleining van de som van de chartale geldvoorraad, de nettotegoeden bij geldscheppende instellingen en de secundaire liquiditeiten). Koopmans (15) bepleitte, eenentwintig jaar na zijn befaamd opstel van 1933, om althans « achter » deze monetaire verschijnselen te zoeken naar investeringsbeslissingen e.d.; dit is duidelijk de keynesiaanse invloed. Maar Holtrop acht dit niet zinvol (16).

Op dit laatste standpunt richt zich nu het bezwaar van de $C+I$ -school. Niet de disposities ten aanzien van de kassen zullen, als regel, primair en doorslaggevend zijn voor het economische proces, doch de investerings- en consumptiebeslissingen. Deze scheppen vraag naar goederen en diensten, zij lokken produktie uit, leiden tot werkgelegenheid en economische groei. In de monetaire analyse komen deze beslissingen niet expliciet voor. Wel impliciet, in zoverre de verplaatsing der liquiditeiten een « spiegelbeeld » vormt van de bestedingsbeslissingen, maar dat acht de $C+I$ -richting niet voldoende. Zij wil niet volstaan met de beschouwing van beelden in de spiegel, maar zij wil de dingen zelf zien.

Als ik de positie van de bestedingsschool goed begrijp beschouwen haar aanhangers deze monetaire beschouwingen, hoe subtiel en diepzinnig ook, als niet bijzonder ter zake. Zij zien de drijvende krachten van de economie bij de consumptie- en investeringsbeslissingen en zij nemen dat een te grote aandacht voor M , V , de liquiditeiten en dergelijke ertoe tendeert deze drijvende krachten te versluieren. De oude term « geldsluier » krijgt hier een nieuwe, ironische inhoud : de monetaire analyse versluiert het economische proces. (Maar misschien is hiermee het standpunt van de bestedingsschool overdreven scherp voorgesteld).

V.

Het verdient nog de aandacht, dat sommige aanhangers van de MV -richting hun aandacht hebben geconcentreerd op de kashouding. Men beschouwt dit als uiterst belangrijk. Zoveel is echter wel zeker, dat de $C+I$ -school bezwaar koestert tegen de, uit Cambridge stammende, vervanging van V door $1/k$, waarin k de gemiddelde rusttijd van het geld voorstelt (Marshall, Robertson e.a.). In plaats van $MV =$

PT schrijft men $P = \frac{M}{kT}$. Deze formule zou dan

als een *ex ante* vergelijking kunnen worden opgevat. Keesing en Korteweg beschrijven deze kashoudingstheorie als « *de moderne geldswaardetheorie* » (17).

Het valt echter moeilijk in te zien, wat er wordt gewonnen als we een grootheid vervangen door de omgekeerde van haar omgekeerde. Een bezwaar tegen de hantering van V is, zoals gezegd, dat dit een « weke » grootheid is, die zich ten dele aanpast aan de eisen van het economisch gebeuren, en dat men, door teveel op V te letten, de aandacht afleidt van de strategische determinanten.

(13) « Zur Theorie des neutralen Geldes », in *Beiträge zur Geldtheorie*, uitgegeven door F. Hayek 1933.

(14) B.v. in een bundel opstellen « Monetaire uiteenzettingen » door J. G. Koopmans, M. W. Holtrop, H. J. Witteveen en J. Tinbergen, blz. 43 e.v. Deze opstellen waren eerder verschenen als artikelen in *Economisch-Statistische Berichten*, 1954 en 1955.

(15) In dezelfde bundel, t.a.p. blz. 30 e.v.

(16) T.a.p. blz. 58.

(17) S. Korteweg en F. A. G. Keesing, *Het moderne geldwezen*, 7^e druk 1957, blz. 475. Dat het hierbij vooral over de geldswaarde en niet over de omvang van produktie en werkgelegenheid gaat, doet m.i. weinig ter zake; deze verschillende problemstellingen van de macro-economie vergen m.i. een en dezelfde aanpak. Ook hierover kan men echter van mening verschillen : wie de MV -methode verwerkt tot benadering van produktie en werkgelegenheid kan haar desnoods aanvaarden als benaderingsmethode van het prijsniveau.

Dat bezwaar wordt niet opgevangen door voor V te schrijven : $1/k$. Dat deze k dichter zou staan dan V bij de voorkeuren en de beslissingen der subjekten, is een misverstand. Ook door k als een *ex ante* grootheid op te vatten wordt de moeilijkheid niet omzeild.

Een sprekend voorbeeld van overschatting van de kashouding levert de theorie van D. Patinkin⁽¹⁸⁾. Hij heeft het « Pigou-effect » of het « real-balance effect » bedacht : in een proces van prijsstijging neemt de reële waarde der kasvoorraden af. Dat zal de subjekten aanzetten tot een vergroting der kassen. Zo daalt de omloopsnelheid, zodat prijsstijging haar eigen tegenkrachten oproept en het inflatieproces wordt geremd. Van deze redenering kan men uiteraard weer niet zeggen, dat zij formeel verkeerd is. Maar hier wordt toch wel een bijzonder gering onderdeel van de macro-economische samenhangen in de schijnwerper gevangen. Het Pigou-effect verdringt in een baaierd van andere verschijnselen : de door de prijsstijging opgeroepen bestedingsbeslissingen van consumenten en investeerders, de inkomensverschuivingen en daardoor uitgelokte bestedingsveranderingen, e.d. De visie van Patinkin is een illustratie van datgene, waar de $C+I$ -richting zich tegen verzet : het op de voorgrond stellen van niet-strategische variabelen.

VI.

Wicksell beïnvloedde niet alleen de MV -richting, hij is ook de stamvader van de bestedingsanalyse. Als de bankrente lager komt te liggen dan de natuurlijke rente wordt I groter dan S . De bestedingen zijn daardoor groter dan het inkomen; het verschil, per periode, is gelijk aan de vergroting der bankkredieten. In de *Treatise on Money* (1931) werkt Keynes dit wickselliaanse aspect verder uit. Hij verklaart het prijspeil uit twee componenten : enerzijds de verhouding tussen de normale bestedingen en de produktie, anderzijds de verhouding tussen $I-S$ en de produktie. Het niet-normale, onverwachte inkomen is gelijk aan $I-S$; het manifesteert zich primair in de vorm van « windfall-profits ». De krediet-schepping (een monetaire faktor) wordt, in de *Treatise*, getransformeerd in extrawinsten (een inkomenscomponent). MV - en $C+I$ -richting zijn hier nog niet van elkaar gescheiden, maar er is een accentverschuiving merkbaar naar de bestedingsanalyse.

Deze accentverschuiving gaat in de *General Theory* nog verder. Zoals bekend is daar I steeds gelijk aan S . Deze gelijkheid, toe te schrijven aan de comparatief-statische opzet van het systeem, heeft verstrekkende gevolgen gehad voor de ontwikkeling van de $C+I$ -richting. Er is immers geen afwijking mogelijk tussen I en S , die door geldschepping of door ontpotting overbrugd moet worden. MV verdwijnt daardoor uit het gezichtsveld. De monetaire

faktor speelt nog wel een rol in deze theorie, doch uitsluitend via de rentevoet, die, samen met de « marginal-efficiency of capital », de investeringen bepaalt. Wat deze strategische invloed van de rente betreft herinnert het oorspronkelijke keynesianisme nog sterk aan Wicksell. Maar toen de invloed van de rente op de investeringen in twijfel werd getrokken — waardoor de theorie aan realisme won — verdween ook de laatste monetaire faktor uit het keynesiaanse systeem.

Dit komt helder tot uitdrukking in het keynesiaanse basismodel⁽¹⁹⁾, dat de grondslag vormt voor de $C+I$ -analyse. Het bestaat uit de drie bekende relaties : een balansvergelijking ($Y=C+I$); een consumptiefunctie; en een investeringsfunctie die in het eenvoudigste geval de vorm van een gegeven I aanneemt. De drie vergelijkingen geven aan, hoe groot het nationale inkomen (en dus ook $C+I$) zal uitvallen. Het samenspel van inkomens en bestedingen, dus de economische kringloop, wordt in essentie tot uitdrukking gebracht. Dit model is vatbaar voor grafische uitbeelding (een 45° -lijn, een consumptiecurve, een $C+I$ -lijn evenwijdig aan de consumptiecurve) en vormt dan de didactische kern van de macro-economie zoals die thans overal wordt gedoceerd. Ik noem alleen het veelgebruikte leerboek van P.A. Samuelson, *Economics* (1^e druk 1948, 4^e druk 1958), als een representatief voorbeeld van een didactische uiteenzetting.

Dit model nu staat in de meest volstrekte tegenstelling tot de monetaire analyse. Niet omdat het opereert met reële grootheden, want zo is het niet; het gaat om geldstromen. Maar M en V zijn beide onvindbaar. De bankiers komen er niet in voor. De centrale bank heeft geen enkele invloed op het economische gebeuren. De gehele vermogenssfeer is zoek. Liquiditeitsruimte of -krapte mist iedere werking op de grootte van het inkomen. Het is duidelijk, dat de monetaire school daar geen genoegen mee kan nemen. Bijzonder provocerend is het, dat het model een bestedingstekort kan aantonen (d.w.z. de bestedingen kunnen kleiner uitvallen dan overeenkomt met een volledige inschakeling der produktiefactoren) en dat dit tekort « deflationary gap » wordt genoemd. In het omgekeerde geval (bestedingsoverschot) spreekt men van een « inflationary gap ». *Inflatie en deflatie dus zonder dat de monetaire factoren zelfs maar ter sprake zijn gebracht !*

De economische visie, die bewust of onbewust, achter het weglaten van de monetaire factoren schuilt is deze, dat MV zich gedwee zal aanpassen aan de kringloopsituatie, die door de investeerders en de consumenten in het leven is geroepen. Het geld stroomt in en uit de vermogenssfeer al naar de bestedingen het vergen; beleggers, banken en centrale banken stellen steeds en overal de liquiditeiten ter beschikking op de plaatsen waar het verkeer ze nodig heeft. Wij zien het omgekeerde van het maatschap-

(18) D. Patinkin, *Money, Interest and Prices* 1956, blz. 21.

(19) Onder model wordt verstaan : een vergelijkingenstelsel, dat de werking van een economisch stelsel beschrijft.

pijbeeld van Wicksell, Hayek en ook Holtrop. Niet de bankiers, de rente en de liquiditeiten domineren de maatschappij, doch de ondernemers en de gezinnen. Dat is een andere kijk op de samenleving. Het is de kijk die mij realistischer voorkomt dan de monetaire maatschappijbeschouwing. Zij is echter te extreem. « Geld speelt geen rol » is een stelling, die niet kan worden volgehouden.

Er blijkt voorts tussen beide scholen een verschil van opvatting inzake de verantwoordelijkheid voor inflatie (=kringloopopzwellings). Volgens Holtrop ligt de verantwoordelijkheid bij de creatie van liquiditeiten, waardoor bestedingen in het leven worden geroepen die daarzonder niet hadden kunnen ontstaan. De *C+I*-school noemt echter *alle* bestedingsverruimingen inflatoir (of, als de kringloop nog te smal is, reflatoir) ongeacht hun financiering, en alle lekken (sparen, belastingbetalen, importeren) deflatoir (of, als de totale bestedingen te groot zijn, desinflatoir). Dit is weer niet alleen een kwestie van min of meer neutrale woorden; er schuilt een maatschappijbeschouwing achter. De monetaire school acht de geldfaktor verantwoordelijk voor kringloopstoringen. De *C+I*-school ziet de storingen als uitvloeisel van een samenstel van maatschappelijke beslissingen, die op zichzelf en in hun micro-economische context gezien, niet gekritiseerd behoeven te worden. In Nederland zal de monetaire school veelal speciaal de lagere publiekrechtelijke lichamen aanwijzen als inflatoire boosdoeners, omdat zij vaak tot kort-geldfinanciering worden gedwongen. Grote industriële investeringsprojecten, uit eigen reserves gefinancierd, kunnen het stellen zonder geldscheping. De bestedingsanalyse zoekt in veel mindere mate naar dergelijke zondebokken. Zij wijst veeleer op het gehele stelsel (het model) als de veroorzaker van in- en deflatie. Aan de implicaties van dit belangwekkende punt voor het financiële en monetaire beleid moge hier verder voorbij worden gegaan, omdat politieke vraagstukken in dit artikel buiten beschouwing blijven. Maar ook hier blijkt: er is meer in het spel dan een tegenstelling tussen louter neutrale methoden ⁽²⁰⁾.

VII.

Zoals gezegd, zal de bestedingschool aanstonds toegeven, dat het drie-vergelijkingenstelsel de werkelijkheid in talloze opzichten te kort doet. Een der grootste voordelen van het model is echter, dat het een open systeem vormt. Het aantal vergelijkingen kan en moet worden uitgebreid. Bij voorbeeld: de overheidssector kan worden ingebouwd door de overheidsuitgaven *G* op te nemen in de balansvergelijking $Y=C+I$, en de belastingen op een of andere wijze als onafhankelijke variabele in de investerings- en de consumptievergelijking onder te brengen. In- en uitvoer kunnen worden geïncorporeerd. De

consumptievergelijking kan op talloze wijzen worden verfijnd (opneming van variabelen die de inkomensverdeling weergeven; afhankelijkheid van inkomensstijgingen in plaats van het inkomenspeil; splitsing van de vergelijking in afzonderlijke vergelijkingen voor arbeiders, boeren, andere ondernemers e.d.). De investeringen kunnen worden verdeeld in autonome en geïnduceerde investeringen, en de laatste vergelijking biedt vele mogelijkheden tot experimenteren (b.v. de flexibele accelerator). Er kunnen vergelijkingen voor het prijspeil worden opgenomen. Een geweldig analytisch perspectief wordt aldus geopend: het is het perspectief van de neokeynesiaanse economie. En men kan nog verder gaan als men splitsingen naar bedrijfstakken maakt: ten slotte komt men dan bij de *input-output*analyse à la Leontief terecht.

Deze uitbreidings- en verfijningsmogelijkheden vormen de kracht van de *C+I*-methode en tevens de dagelijkse bezigheid van de aanhangers der *C+I*-school. Het zijn vooral de econometristen, dikwijls gelokaliseerd in nationale planbureaus of verwante onderzoekinstellingen, die aan de verbetering der modellen werken. Hun arbeid wordt gesteund door de nationale boekhouding en, sinds kort, door elektronische rekenapparatuur.

Opvallend is echter, dat bij het incorporeren van meer en meer determinerende factoren zelden wordt overgegaan tot het opnemen van de lievelingsgrootheden van de monetaire school, zoals *M* en *V*.

Een markant voorbeeld daarvan levert de geschiedenis van het model, dat door het Nederlands Centraal Planbureau wordt gebruikt. Het is in het afgelopen decennium steeds meer uitgewerkt en verbeterd. In 1955 werd het gepubliceerd ⁽²¹⁾; het omvatte toen zevententwintig vergelijkingen, waaronder echter geen enkele van monetaire aard. Zelfs het prijspeil, dat toch in de formule van Fisher de gezochte variabele was, wordt niet afgeleid uit een

relatie $\frac{MV}{T}$; de prijzen zijn in het model bepaald

door een reeks van prijsvergelijkingen, die de kosten (en met name de loonvoet en de invoerprijzen) als onafhankelijke variabelen omvatten. Terwijl in dat vergelijkingenstelsel dus niets voorkwam wat aan *M* of *V* doet denken, wordt door het Bureau wel met een monetair overzicht gewerkt; dit geeft de liquiditeitsoverschotten voor verschillende sectoren van de volkshuishouding (rijk, lagere publiekrechtelijke lichamen, particuliere sektor), maar het staat naast het model en is daarmee niet geïntegreerd. Het monetaire overzicht wordt als een soort controle op het eigenlijke model gebezigd. De *C+I*-richting domineert. Eerst voor de plannen-1959 en -1960 is, in de vergelijkingen, rekening gehouden met de deposito's en crediteuren bij handelsbanken (aan het begin van het jaar) als exogene variabele ⁽²²⁾. In

⁽²¹⁾ Zie Centraal Economisch Plan 1955.

⁽²²⁾ Iets dergelijks is ook bepleit in mijn *Moderne economie* (1959). Zie voor het nieuwe model het Centraal Economisch Plan 1961.

⁽²⁰⁾ Vgl. H. C. Bos, *A Discussion on Methods of Monetary Analysis and Norms for Monetary Policy* 1956, blz. 18 e.v.

het plan-1961 werd een iets ruimer gebruik gemaakt van monetaire variabelen; hierop komen wij in het onderstaande terug. Wij zien intussen, dat de monetaire methode blijkbaar niet in de smaak is gevallen der modelbouwers. *MV* is nergens uitgangspunt voor hun analyse geworden.

VIII.

De vraag is thans, of er een brug kan worden geslagen tussen de *MV*- en de *C+I*-methode. Inderdaad is dit mogelijk. Aanstonds na het verschijnen van de *General Theory* is van verschillende zijden gewezen op de nadelen der comparatieve statica, die leidt tot de gelijkheid van *S* en *I*. Het was trouwens duidelijk, dat Keynes hier verwarring had gesticht, getuige zijn opvatting dat enerzijds *S* steeds gelijk zou zijn aan *I*, anderzijds dat zij door de multiplikaator, dus in de tijd, aan elkaar gelijk worden gemaakt. Dat valt niet te rijmen. Op die discussie willen wij niet ingaan; zij is reeds lang verjaard en er zijn verschillende conclusies uit voortgekomen, die nu algemeen worden aanvaard. De bekendste is die van D.H. Robertson : door een onderscheid te maken tussen het verdiende inkomen (*C+I*) en het beschikbare inkomen (*C+S*) kan *I* van *S* afwijken, en wel juist in de mate waarin verdiend en beschikbaar inkomen van elkaar verschillen. Aangezien het verdiende inkomen na één periode getransformeerd wordt in beschikbaar inkomen, volgt hieruit dat *I-S* (in een bepaalde periode) gelijk is aan de groei van het inkomen (in diezelfde periode). Deze gedachten-gang kan worden ondersteund door uitvoerige periodentabellen, die sinds een twintigtal jaren een ware zegetocht door een deel van de didactische literatuur volvoeren ⁽²³⁾.

Deze dynamisering van de *C+I*-methode brengt ons weer iets dichterbij Wicksell : er is een verschil tussen *I* en *S* dat door *M* of *V* moet worden overbrugd. Maar tevens is de keynesiaanse ontdekking behouden, dat *I* in de kringloop tot *S* leidt; het écart tussen *I* en *S* is een tijdelijk verschijnsel, dat zichzelf tendeert op te heffen. Het écart begeleidt de groei van het nationale inkomen.

Deze trouvaille heeft vele voordelen. In de eerste plaats kan de dynamica, beter dan de comparatieve statica, gevolgen van oorzaken onderscheiden. Na het een komt het ander; in de statica daarentegen existeert alles tegelijk. In de tweede plaats herwint de monetaire sfeer plaats en invloed in de redenering. Er moeten liquiditeiten worden verschaft om *I* bij *S* vooruit te doen lopen. De positie van de bankiers is, althans in passieve zin, gered : zij moeten meewerken, anders kan het nationale inkomen niet groeien (behoudens een sterke ontpotting, die echter op den duur haar grens bereikt). Ook de invloed

van de centrale bank, die in het geldloze model was zoekgeraakt, kan weer worden begrepen. En dat alles met behoud van de keynesiaanse begrippen en van het vergelijkingenstelsel dat let op het samenspel van inkomens en bestedingen.

De theorie van Robertson bergt dus een synthese van de *C+I*- en de *MV*-richting in zich. Zij heeft echter ook enkele nadelen. Doordat er slechts één « time-lag » in het stelsel optreedt voltrekken bewegingen in het nationale inkomen zich schoksgewijs ⁽²⁴⁾; dit is deels op te vangen door à la Metzler meerdere vertragingen in te voeren. In de tweede plaats kan het verschil tussen *I* en *S* groter en duurzamer uitvallen dan uit de groei van het inkomen blijkt. Houdt men namelijk rekening met de openbare financiën en voorts met de buitenlandse handel, dan zal de afwijking tussen *I* en *S* gelijk worden aan het verschil tussen de som van belastingopbrengsten en invoeren (beide in ruime zin) enerzijds en de som van overheidsuitgaven en uitvoeren anderzijds. Daardoor krijgt de monetaire sektor een grotere betekenis; de niet door besparingen gedekte financieringsbehoeften der investeerders nemen er immers potentieel door toe.

Deze onvolkomenheden van het robertsoniaanse model zijn dus te verhelpen door een verdere keynesiaanse uitbouw. Mijn persoonlijke bezwaar tegen de periodenanalyse blijft echter vooral dit : zij kan het denken van haar beoefenaren in een richting sturen, waarbij de *C+I*-methode in feite wordt verlaten. Het blijkt immers uit de periodenanalyse, dat *M* en *V* wezenlijke factoren zijn in het economische proces. Het ligt daarom voor de hand dat sommige volgelingen van Robertson terugvallen in een denkwijze, die de liquiditeiten centraal stelt. In Nederland is dit een grote groep van economen. Zij zijn post-keynesiaanen, want zij kennen de keynesiaanse theorie en hebben er ook zekere beginselen en inzichten aan ontleend (de multiplikaator bij voorbeeld en het kringloopproces; of het inzicht dat een onderbestedings- of overbestedingssituatie zich geruime tijd kan handhaven; of de karakteristieke keynesiaanse opvatting dat de macro-economische vraag naar arbeid inelastisch is t.o.v. het loonpeil) maar zij keren zich praktisch af van de *C+I*-methode. Zij spreken met de tong van *MV*. Een deflatoire spiraal wordt beschreven als een proces van voortgaande oppotting, kredietcontractie en geldvernietiging. Een inflatoire beweging wordt eveneens behandeld als een monetaire verstoring. Dit kan gemakkelijk leiden tot de monetaire mentaliteit : de overdreven aandacht voor het geld en het geldstelsel. Deze terugval is echter geen noodzakelijk gevolg van de periodenanalyse; men kan heel goed volging van Robertson zijn, en zijn aandacht concentreren op het samenspel van inkomens en beste-

⁽²³⁾ Ik wijs b.v. op F. J. de Jong, *De werking van een volkshuishouding*, dl. I, 1953, en E. Schneider, *Einführung in die Wirtschaftstheorie*, dl. III, 1957.

⁽²⁴⁾ Dit blijkt speciaal bij de grafische weergave; deze vindt men b.v. bij Schneider, t.a.p. dl. III, blz. 160. Schneider overschat de methode; hij meent dat zij ons de gang van zaken « genauer » laat zien. Dat is m.i. niet zo, want de schoksgewijze toenemingen van het inkomen zijn irreal.

dingen. Met andere woorden : de synthese van Robertson onthefft ons niet van de keus : waar willen wij het accent leggen : bij de $C+I$ - of bij de MV -richting ?

IX.

Misschien is dit het beste ogenblik, om mijn standpunt toe te lichten, dat de $C+I$ -methode de voorkeur verdient boven de MV -methode. De argumenten vallen in drie categorieën uiteen.

Primo. De beslissingen der subjekten, die het economisch leven in zijn banen dwingen, zijn primair bestedingsbeslissingen. Met name de investeringen zijn van grote betekenis voor een volkshuishouding. Zij roepen via inkomens- en capaciteitseffekten produktievergrotingen in het leven. De beslissingen nopens het verbruik, de exporten, importen, overheidsuitgaven en belastingen zijn eveneens belangrijk voor hetgeen er in de maatschappij omgaat. Deze dingen zijn *strategischer* dan het besluit, een kas te vergroten of te verkleinen, krediet te vragen of te verlenen, liquiditeiten te verplaatsen. Deze laatste handelingen zijn voornamelijk van belang, in zoverre zij bestedingsbeslissingen beïnvloeden.

Dit laatste is inderdaad soms het geval. Er zijn industriële investeringen, die alleen plaats kunnen vinden als er een bank bereid wordt gevonden een zekere hoeveelheid krediet te fourneren. Er zijn handelstransacties die van de beschikbaarheid van liquiditeiten afhangen. Ook sommige exporten zijn daarvan afhankelijk. Voorts kan men niet ontkennen, dat de consumptie soms wordt beïnvloed door de tijdelijke aanwezigheid van grote kasvoorraden bij de gezinnen. Zelfs is het denkbaar, dat de overheid in haar bestedingsbeleid de invloed ondergaat van de liquiditeiten : vooral de lagere publiekrechtelijke lichamen lopen soms tijdelijk droog en moeten dan hun uitgaven temporiseren. Daarnaast is het ook nog mogelijk, dat de rentestand hier en daar bestedingsbeslissingen ombuigt. Dit alles kan niet worden ontkend, en een theoretisch model dat deze samenhangen achteloos of dogmatisch verwaarloost is uit dien hoofde voor kritiek vatbaar.

Maar dat neemt niet weg, dat deze monetaire factoren als regel toch niet de belangrijkste zijn in het complex dat de handelingen der economische subjekten bepaalt. Investeerders laten zich in hoofdzaak leiden door afzet- of winstverwachtingen; slechts bij uitzondering vormt de liquiditeit de doorslaggevende belemmering. In de industrie der ontwikkelde landen wordt trouwens 80 à 90 pct. van de investeringen uit eigen reserves gefinancierd. Exporteurs zijn voor alles geïnteresseerd in de buitenlandse vraag en in hun eigen concurrentiekracht; de beschikbaarheid van liquiditeiten is daaraan ondergeschikt. De overheidsuitgaven komen tot stand door een reeks politieke beslissingen, en alleen in extreme gevallen spelen de liquiditeiten

een rol. Als dat alles waar is, lijkt het doeltreffender en realistischer de economische analyse te doen aangrijpen bij de bestedingen en niet bij de liquiditeiten. De monetaire sfeer kan achteraf in de theorie worden ingebracht; zij mag niet gaan overheersen. Zulks stemt ook overeen met de plaats, die de financiële instellingen in de maatschappij innemen. Zij zijn nuttig en nodig, maar zij beheersen het economisch leven niet. Dat geldt voor de banken, de kapitaalmarkt, en ook voor de centrale bank.

Het zij inmiddels toegegeven, dat er uitzonderlijke situaties kunnen optreden, waarin het geldwezen de maatschappij in zijn greep heeft. J. Bodin heeft de oude of « naïve » kwantiteitstheorie ($P=a.M$) opgesteld om een prijsstijging te verklaren, die voortvloeide uit de golf der edele metalen, die in de XVIe eeuw Europa binnenspoelde. Hyperinflatie door geldschepping vanwege de overheid is een ander voorbeeld, waarin M en ook V (via de afkeer van een kashouding, die dagelijks verlies oplevert) de meest voor de hand liggende aangrijpingspunten voor een economische analyse opleveren. In dergelijke abnormale gevallen (greenbacks, het verval van de Duitse mark na Wereldoorlog I, de recente Balkanese en Zuidamerikaanse hyperinflaties) is de monetaire aanpak superieur. Maar zolang het geldwezen zich gedraagt zoals het behoort — dat wil zeggen onopvallend, nuttige diensten verlenend op de achtergrond — doet de economie beter, primair te letten op de strategische bestedingsbeslissingen (²⁵). De monetaire methode, en vooral de monetaire mentaliteit, kan hem gemakkelijk een vertekend maatschappelijk beeld bezorgen.

Secundo. De monetaire coëfficiënten zijn « week ». Zowel M als V hebben de neiging zich aan te passen bij de eisen van het economische verkeer. Wat M betreft bevat het « banking principle » veel waars. Wat V betreft zien wij een vergroting en verkleining der kassen en verplaatsingen van de liquiditeiten in de vermogenssfeer die de behoeften van de produktie en de consumptie volgen (²⁶). Wie naar vaste verhoudingen (stochastische wetten) zoekt kan daarom beter terecht bij de samenhangen in de bestedings-sfeer. De relatie tussen inkomen en consumptie bij voorbeeld is voor bepaalde bevolkingsgroepen vrij sekuur te kwantificeren. De determinanten van de investeringen zijn veel lastiger te traceren : de investeringsvergelijking is een zwak punt in ieder model. Maar ook in de investeringen kan men brokken afsplitsen, die wel voor stochastische benadering toegankelijk zijn. Bij MV kan een dergelijke afsplitsing niet plaatsvinden.

(²⁵) Er is nog een aspekt van de macro-economische realiteit, waarbij de monetaire analyse bepaaldelijk niet kan worden gemist : het internationale. Hoewel het betalingsbalansevenwicht en zijn verstoringen zich m.i. het beste aan de hand van de $C+I$ -methode laten begrijpen zijn vraagstukken van convertibiliteit en wisselkoers alleen oplosbaar als men de internationale verdeling der liquiditeiten mede in het oog vat.

(²⁶) Het is waar, dat de relatie tussen Y en de transactiekassen niet zeer week is. Maar de transactiekassen zijn statistisch niet te scheiden van de kassen in de vermogenssfeer.

Ten slotte is de $C+I$ -richting niet aangewezen op het opsporen van één enkele doorslaggevende variabele; in de vergelijkingen kunnen meer variabelen worden opgenomen, die gezamenlijk een aanvaardbare verklaring opleveren. De regressiecoëfficiënten geven daarbij het gewicht der verklarende variabelen aan. Tot iets dergelijks is de MV -methode niet in staat.

De parameters van de $C+I$ -methode zijn vaster en betrouwbaarder dan M en zeker dan V . Dat maakt de $C+I$ -methode aantrekkelijker, zeker voor degenen die de economie willen bezigen als hulpmiddel voor voorspelling. Op basis van MV valt weinig te voorspellen. Op basis van $C+I$ gaat dat beter, al zijn de resultaten nog geenszins geheel bevredigend. Maar de $C+I$ -methode leent zich voor gestage verbetering. Zo de economische prognose een toekomst voor zich heeft, ligt deze bij de bestedingsanalyse, niet bij de monetaire methode.

Tertio. De splitsing der totale bestedingen in C en I lijkt op het eerste gezicht een zo eenvoudige kunstgreep, dat we er nauwelijks aandacht aan hoeven te besteden. In feite is deze splitsing het geniale uitgangspunt van de moderne (keynesiaanse) macro-economie. Want: C hangt af van Y , dat is van $C+I$; en I eveneens. Deze samenhang maakt het stelsel gedetermineerd; hij laat zien hoe de Wet van Say wordt doorbroken; hoe onder- en overbesteding ontstaan; hoe werkloosheid en stijgende prijzen kunnen worden verklaard. En bovenal: het stelsel is *open*, het kan worden uitgebreid in talloze richtingen op de wijze die hierboven kort werd aangeduid. Iedere vergelijking kan worden verfijnd of gesplitst, totdat de realiteit zo goed mogelijk wordt benaderd. Inkomensverdeling, bedrijfstaksgewijze omstandigheden, vertraagde reacties, alles kan worden verwerkt. En ook: de moderne groeitheorie kan uit het $C+I$ -model worden ontwikkeld. Ten slotte: niet alleen vraagfactoren (de oorspronkelijke C - en I -grootheden) maar ook aanbodverhoudingen kunnen worden geïncorporeerd; de invloed van de kosten en de capaciteit kan zo tot uitdrukking worden gebracht. Dit alles opent een geweldig perspectief, zowel analytisch als didactisch. De ontwikkeling van de macro-econometrie, gesteund door de nationale boekhouding en de elektronische rekenmachines, is mogelijk geworden door de bestedingsanalyse.

Vergelijkt men de MV -richting hiermee dan komt zij er bepaald pover af. Er is geen sprake van een netwerk van kwantitatieve relaties, dat wordt doorlicht. MV kan ook nauwelijks verder worden gesplitst; Fisher stelde naast MV (de chartale geldsomloop) een term $M'-V'$ (die betrekking heeft op het girale geld); dat helpt ons niet veel verder. Statistische bepalingen van V zijn niet oninteressant, maar zij leren ons weinig anders dan dat deze grootheid stijgt en daalt met de conjunctuur. De invoering van begrippen als liquiditeitsoverschot, financieringsoverschot e.d. heeft het inzicht stellig verdiept; maar toch biedt dit geen analytisch perspec-

tief dat kan concurreren met dat van de bestedingsanalyse. Het is belangwekkend om te weten, welke groepen huishoudingen in een afgelopen periode liquiditeiten hebben overgedragen aan andere groepen. Deze overdrachten zijn ook niet onbelangrijk; zij vormen een noodzakelijke voorwaarde voor het verloop van het economische proces. Maar men kan uit de kennis dezer liquiditeitsoverdrachten op zichzelf niet veel afleiden omtrent wat er zal gaan gebeuren. Het zijn waarnemingen van historische betekenis.

Enigszins anders staat het met de ontwikkeling van de totale liquiditeitsmassa. Er heeft zich hier, evenals bij de liquiditeitsoverdrachten, een opmerkelijke verbetering in de statistische waarneming voorgedaan, waarvoor met name de centrale banken dank toekomt. De Nederlandsche Bank heeft zich in het laatste decennium toegelegd op een toerekening van de veranderingen in de liquiditeiten aan een drietal sectoren: het rijk, de lagere publiekrechtelijke lichamen en de partikuliere sektor. Tevens worden de kredietscheppende instanties gespecificeerd (centrale bank, handelsbanken, landbouwkredietinstellingen) en wordt aangegeven welke liquiditeitsverruiming voortvloeit uit de deviezenaanwas⁽²⁷⁾. Deze methode verstrekt reeds op zichzelf interessante informatie, die behulpzaam kan zijn bij het monetaire beleid. De betekenis van deze cijfers neemt verder toe als men de liquiditeiten uitdrukt in een percentage van het nationale inkomen (liquiditeitsquote). Dit verhoudingsgetal kan namelijk een zekere indicatie geven omtrent de bestedingsprikkel, die er eventueel kan uitgaan van relatief grote kassen. Hier ligt het aangrijppingspunt voor toekomstige kringloopvariatiën. De liquiditeitsquote wordt door de Nederlandsche Bank berekend voor de partikuliere sektor (echter niet gesplitst naar gezinnen en bedrijven) en de overheid. Het is deze grootheid, die o.i. in een bestedingsanalyse kan worden geïncorporeerd.

X.

De strekking van het voorgaande is, dat de bestedingsanalyse een effectiever, een indringender en een meer perspectief biedende methode is dan de monetaire analyse. Toekomstige generaties van economen behoren daarom te denken in termen van $C+I$, niet in termen van MV . In die zin is $C+I$ « modern » en MV « ouderwets ». Uiteraard neemt dit enerzijds niet weg, dat de MV -methode recht van bestaan heeft naast de $C+I$ -methode, al was het maar bij wijze van aanvulling; en anderzijds sluit deze visie allerminst uit, dat in de $C+I$ -analyse monetaire factoren worden verwerkt. Het is mijn overtuiging, dat een realistisch bestedingsmodel deze

⁽²⁷⁾ De resultaten worden gepubliceerd in het Jaarverslag van de Nederlandsche Bank; b.v. het Verslag over 1959, blz. 60 en 61.

faktoren inderdaad behoort te omvatten, al zal hun invloed normaliter bescheiden blijven ⁽²⁸⁾. De vraag is thans, hoe deze incorporatie kan gebeuren.

Voorop sta daarbij, dat het de consumptie-, de investerings- en eventueel de exportvergelijkingen moeten zijn, waarin een liquiditeitsindex wordt ingebouwd. Het lijkt *a priori* niet zinvol, de overheidsbestedingen van een dergelijke variabele te laten afhangen, omdat ervan mag worden uitgegaan, dat de overheid steeds, zij het niet onmiddellijk of zonder moeite, in staat is, zich de benodigde financieringsmiddelen te verschaffen. De liquiditeitsmoeilijkheden der lagere publiekrechtelijke lichamen zijn te incidenteel om ervoor een plaats in het model in te ruimen. Ook lijkt het niet reëel aan te nemen, dat een overheidsorgaan in een « behoorlijke » maatschappij door superliquiditeit aangezet zou worden tot het doen van extra-uitgaven. Bij de gezinnen en de bedrijven kunnen echter dergelijke remmende of stimulerende prikkels wel optreden.

Wat de consumptievergelijking betreft ligt het voor de hand naast de typische variabelen van het bestedingsmodel (het inkomen, inkomenswijzigingen, inkomensverdeling) een index op te nemen die aangeeft in hoeverre de kasvoorraden groter of kleiner zijn dan « normaal ». Als een maatstaf zou gedacht kunnen worden aan de liquiditeitsquote der gezinnen, voor zover deze de « normale » liquiditeitsquote te boven gaat. De laatste grootte zou dan berekend kunnen worden als een gemiddelde over een aantal geselecteerde jaren, die als « normaal » worden aangemerkt; jaren dus, waarin geen opvallende verschijnselen plaatsvonden zoals hamsteren, kopersstaking e.d. De berekening van een dergelijke maatstaf van de positieve of negatieve superliquiditeit is mogelijk door een verdere toespitsing van de berekeningen welke thans door de Nederlandsche Bank worden gemaakt ⁽²⁹⁾.

Een dergelijke procedure zou echter nog een tweetal onvolkomenheden opleveren. In de eerste plaats laat zij het consumentenkrediet buiten beschouwing. Dit neemt thans in Europa toe en verhoogt de consumptiequote, speciaal wanneer het inkomen groeit en wanneer de inkomensstrekkers verwachten dat het verder zal groeien. Het lijkt niet eenvoudig, hiervoor een geschikte variabele te vinden. Wanneer het slechts ging om een trend zou dit ook niet nodig zijn; doch het valt te vrezen dat het consumenten-

krediet (en speciaal het afbetalingskrediet) bij een vertraging van de inkomensgroei, of erger, bij een daling van het nationale inkomen, averechts gaat werken, en de consumptiequote verlaagt. Deze monetaire faktor is dus heel onzeker, niet alleen wat de grootte maar zelfs wat de richting van de invloed betreft. Ik zie op dit ogenblik niet, hoe dit in het model moet worden opgelost.

Een tweede bezwaar tegen het opnemen van de superliquiditeit in de consumptievergelijking is fundamenteeler. De verhoogde liquiditeit kan door de gezinnen worden gewenst; met name in zoverre zij beleggers zijn, die de aandelenmarkt niet vertrouwen (beren). Men kan stellen, dat deze speculatieve liquiditeitsvoorkeur van korte duur zal zijn, zodat zij de normale liquiditeitsquote op lange termijn niet aantast; maar intussen vindt de econometrist dan toch geen correlatie tussen bestedingen en superliquiditeit. Het ziet ernaar uit, dat deze moeilijkheid in een korte-termijnmodel niet goed is op te vangen. Voor modellen, die uitsluitend beschrijvende of didactische bedoelingen hebben, is het bezwaar niet zo groot; zuiver verbaal kan men met alles en nog wat rekening houden. De econometrist blijft echter met de moeilijkheid zitten.

Soortgelijke overwegingen gelden ten aanzien van de investerings- (en eventueel de export)vergelijking. Het lijkt geen twijfel, dat superliquiditeit langs verschillende wegen de investeringen kan stimuleren, en dat een lagere dan de normale liquiditeitsquote remmend kan werken. Ook hier ligt het dus voor de hand, een index op te nemen, die aangeeft in hoeverre de quote van de normale afwijkt. En ook hier ontmoeten wij de beide genoemde bezwaren, zij het wellicht met een andere zwaarte. Het tweede bezwaar — dat van wijzigingen in de speculatieve liquiditeitsvoorkeur — speelt bij het bedrijfsleven een minder grote rol dan bij de beleggers. Maar de mate van vrijgevigheid der banken vormt daarentegen een belangrijkere doorkruising van de superliquiditeit dan bij de consumenten. Een bedrijf behoeft niet zelf over de liquiditeiten te beschikken — het is voor de expansieplannen voldoende wanneer de ondernemer weet dat hij zonder weerstand bij de bank of de kapitaalmarkt terecht kan. Niet de superliquiditeit van het bedrijf maar beschikbaarheid van kredieten is van betekenis voor het model.

Misschien kan dit laatste worden ondervangen door in de investeringsvergelijking niet zozeer de superliquiditeit op te nemen als wel een andere index. Het Centraal Planbureau experimenteert thans met de uitstaande kredieten als verklarende variabele. Misschien toch weer teveel een *ex post* grootte. Gedacht kan ook worden aan de kredietruimte, waarover de banken beschikken ingevolge de al dan niet geformaliseerde dekkingsregels. Speciaal in de hoogconjunctuur lijkt een dergelijke index zekere diensten te kunnen bewijzen. Dit criterium heeft het voordeel, dat het goed gekwantificeerd kan worden.

⁽²⁸⁾ C. F. Scheffer en M. J. H. Smeets doen mij dan ook tekort, als zij in het voorwoord van hun *Geld en overheid* (1960) zeggen: « Wel zijn wij van oordeel, dat de circulerende geldhoeveelheid niet buiten beschouwing mag worden gelaten, zoals door sommige schrijvers, o.a. door Prof. Dr. J. Pen, geschiedt ». In de tweede druk van dit werkje komt deze zinsnede trouwens niet meer voor, en de schrijvers hebben hun aanvankelijke opinie rechtgezet in het maandschrift *Economie* 1959-1960, blz. 544. Ik vermeld dit even omdat eruit blijkt, hoe gauw de aanhangers van de beide richtingen zich op elkaars positie bekijken.

⁽²⁹⁾ Er zou met name een splitsing in de liquiditeitsquote moeten worden gemaakt tussen bedrijven en gezinnen. Het is voorts de vraag of de spaarbanksaldi der gezinnen niet bij deze quote moeten worden betrokken.

Ten slotte is het ook denkbaar, dat als indicator voor de liquiditeit in de investeringsvergelijking de rentevoet op de geldmarkt wordt opgenomen. Daarmee zijn wij terug bij Wicksell. Maar de grondgedachte is een andere. Bij Wicksell gaat een investeringsprikkel uit van de lage rente. In onze gedachtingang symboliseert de rente het geheel der liquiditeitsverhoudingen, en met name de beschikbaarheid der kredieten. Het gaat niet zozeer om de invloed via de rentabiliteit, als wel om de maatstaf voor het financieringsknelpunt. Daarom is het ook niet zozeer aangewezen om de *stand* van de geldrente in het model op te nemen, doch veeleer de *wijziging* in deze rentevoet. En daarbij zou men dan nog geleidelijke rentebewegingen kunnen uitsluiten, hetgeen dus wil zeggen dat een voortschrijdend gemiddelde wordt berekend van de geldrente en dat in de investeringsvergelijking als variabele wordt opgenomen : de afwijking die de geldrente vertoont ten opzichte van dit gemiddelde.

Doch deze beschouwing over de aanvulling van de $C+I$ -methode is speculatie. Er moet nog veel onderzoekswerk, van kwantitatieve aard, plaatsvinden. Op de vraag, hoe de bestedingsanalyse de monetaire factoren kan verwerken, valt nog geen duidelijk antwoord te geven. Is dat een ernstig bezwaar ?

Naar mijn mening niet. De kracht van de $C+I$ -methode ligt immers bij haar open karakter. Het monetaire probleem is allerm minst het enige dat in de modellen onopgelost is gebleven. Vrijwel iedere vergelijking van het model vormt nog een uitdaging aan de economische wetenschap. De keynesiaanse impuls aan het denken is nog geenszins uitgewerkt. Slechts door samenwerking tussen beoefenaren der MV -richting en $C+I$ -richting kan van deze impuls het volle profijt worden getrokken. Maar dan is het gewenst, dat de superioriteit van de bestedingsanalyse wordt onderkend. De $C+I$ -methode moet voorts de kern van het macro-economische denken blijven.

DE INVOERPERCENTAGES

1. Inleiding.

Het Bureau voor Economische Programmatie had in de herfst van 1960 aan het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank gevraagd een reeks statistieken over de invoerpercentages samen te stellen. Deze vormden het uitgangspunt van onderhavig artikel dat wij hier met de welwillende toestemming van het Bureau voor Programmatie publiceren. De methode evenals de afbakening van de periode werden ter gelegenheid van een gemeenschappelijke gedachtenwisseling vastgesteld. Het oorspronkelijke statistische materiaal werd evenwel tijdens het opstellen van het artikel aanzienlijk gewijzigd.

Dit artikel beoogt, met behulp van de invoerpercentages, bepaalde structuurwijzigingen na te gaan die de Belgische invoer tijdens de periode 1948-1959 onderging.

De aangewende methode bestaat erin een reeks invoerstromen te vergelijken met een reeks die in het binnenland een overeenstemmende ontwikkeling te zien geeft, bijv. die van het bruto nationale produkt of een zijner componenten. Het quotiënt van de eerste door de tweede reeks, vermenigvuldigd met 100, geeft een gemiddeld invoerpercentage voor elk jaar van de beschouwde periode ⁽¹⁾. De verandering van deze invoerpercentages in de tijd toont aan dat de afhankelijkheid van de Belgische volkshuishouding tegenover het buitenland gewijzigd werd. Men kan daaruit eveneens gevolgtrekkingen maken betreffende de evolutie van de marginale invoerpercentages ⁽²⁾.

De invoerpercentages werden uitgedrukt hetzij in indexcijfers met het basisjaar 1953 = 100, hetzij in percent. In sommige gevallen, bijv. als een of andere aangewende reeks slechts in de vorm van indexcijfers bestaat, is het resultaat van de berekeningen noodzakelijk in indexcijfers uitgedrukt, bij voorbeeld :

Indexcijfer van de hoeveelheid ingevoerde minerale oliën 1953 = 100
Algemeen indexcijfer van de industriële produktie 1953 = 100

In de meeste gevallen beschikt men evenwel over waardereeksen en het percentage wordt rechtstreeks verkregen in de vorm van een procentuele verhouding van de invoerwaarde tot een reeks interne

waarden. Deze voorstelling zal dikwijls voor de studie van de structuurveranderingen gebruikt worden. Omwille van de grafische voorstelling en meer bepaald om sommige evoluties beter te kunnen vergelijken, werden de percentagereeksen meermaals in indexcijfers uitgedrukt.

De periode 1948-1959 werd in drie fasen onderverdeeld, nl. 1948-1951, 1952-1955 en 1956-1959, die elk vier jaar omvatten welke t.a.v. het conjunctuurverloop met elkaar kunnen vergeleken worden, zodat wij naar het vierjaarlijkse gemiddelde van de desbetreffende invoerpercentages mogen verwijzen.

*
**

De wijziging van de invoerpercentages vloeit voort uit de werking van twee tegengestelde invloeden : eensdeels, de tendens tot internationalisatie en, anderdeels, de tendens tot autarkie. Het invoerpercentage stijgt als de eerste neiging sterker dan de tweede naar voren treedt. De daling van het invoerpercentage doet ons tot het tegengestelde besluiten.

Laten wij er de nadruk op leggen dat deze terminologie, in de geest waarin dit artikel werd opgesteld, geen waarde-oordeel over de twee aanwezige strekkingen inhoudt. Deze dekken overigens tal van uiteenlopende verschijnselen. De tendens tot internationalisatie kan aldus evengoed een vrijmaking van het handelsverkeer betekenen als een meer gedreven specialisatie van de nationale industrie of de verdwijning van sommige traditionele bedrijfstakken die aan de buitenlandse mededinging niet meer konden het hoofd bieden. De internationalisatie kan eveneens voortvloeien uit een verandering in de inkomensstructuur, een wijziging van het belastingwezen, een evolutie in de smaak ten gunste van de buitenlandse produkten of een verscherping van de buitenlandse concurrentie. De tendens tot autarkie kan vanzelfsprekend worden toegeschreven aan een grotere bescherming van de nationale produkten. Doch ook de vermindering van de specialisatie, d.w.z. de diversificatie van de nationale nijverheid, zou in die richting kunnen werken : de ontwikkeling van een nieuwe bedrijfstak in een land is hiervan een voorbeeld. Indien de voorkeur van de kopers ten gunste van de nationale produkten groter wordt, stijgt natuurlijk de tendens tot autarkie.

*
**

(1) Tenzij andersluidende aanduiding, zijn de in dit artikel bedoelde invoerpercentages gemiddelde invoerpercentages.

(2) Blijft het gemiddelde invoerpercentage van het ene jaar tot het andere standvastig, dan is het marginale invoerpercentage gelijk aan het gemiddelde invoerpercentage. Wanneer, anderzijds, het gemiddelde invoerpercentage van het ene jaar tot het andere stijgt, is het marginale invoerpercentage groter dan het gemiddelde invoerpercentage van het eerste jaar.

Ziehier de statistische bronnen die tot het berekenen van de verschillende percentages gediend hebben : de reeksen die op de invoer betrekking hebben, werden door de Nationale Bank opgesteld aan de

hand van statistieken over de buitenlandse handel van het Nationaal Instituut voor de Statistiek; de gegevens betreffende het bruto nationale produkt en zijn componenten komen van het *Département d'Economie Appliquée* van de Vrije Universiteit te Brussel (D.U.L.B.E.A.); de indexcijfers voor de industriële produktie zijn deze van het *Institut de Recherches Economiques, Sociales et Politiques* (I.R.E.S.P.) te Leuven; ten slotte, werden enkele andere statistieken gebruikt, die verstrekt werden door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, het Ministerie van Landbouw en Fabrimétal.

Het aangewende statistisch materiaal is jammer genoeg niet homogeen, vermits de invoerreeksen op de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie betrekking hebben, terwijl de binnenlandse reeksen slechts België betreffen zonder het Groothertogdom Luxemburg. Deze handelwijze is gerechtvaardigd, vermits de studie vooral tot doel heeft de gedraging van de invoerpercentages in de tijd na te gaan en de absolute waarde van de invoerpercentages dan ook van minder belang is. Een gebeurlijke verbetering om met Luxemburg rekening te houden, zou trouwens deze percentages slechts licht hebben gewijzigd, behalve wat de reeksen betreft die de eigen kenmerken van de industrie van dit land in vergelijking met de Belgische industrie rechtstreeks weergeven (bij voorbeeld, invoer van brandstoffen voor de Luxemburgse ijzer- en staalindustrie ⁽¹⁾).

Anderzijds, zou de evolutie van de percentages door zulke verbetering nauwelijks gewijzigd worden, vermits er tijdens de bestudeerde periode in het Groothertogdom Luxemburg geen merkbare structureelhervormingen plaatsvonden. Het beschikbare statistisch materiaal voor Luxemburg laat trouwens niet toe de voor België bestaande inlichtingen systematisch aan te vullen. Zo begint de Luxemburgse nationale boekhouding slechts in 1952.

2. De tendens tot internationalisatie.

Zoals we verder zullen zien, had de neiging tot internationalisatie duidelijk de overhand in België tijdens de periode 1948-1959. Men moet zich bijgevolg afvragen of het hier al dan niet om een strekking gaat die eigen is aan België. Het antwoord hierop is dat de stijging van de invoer t.o.v. het bruto nationale produkt en zijn verschillende componenten zich als een algemene ontwikkeling in al de landen van de Europese Economische Gemeenschap en de overige geïndustrialiseerde landen voordoet ⁽²⁾. Dat

(1) De betekenis van de absolute waarde der percentages vermindert eveneens door het feit dat de invoer c.i.f.-grens uitgedrukt is, terwijl de gebruikte binnenlandse reeksen dikwijls buiten de douanerechten nog met distributiemarges en andere kosten rekening houden.

(2) Zie hieromtrent G. F. Ray, « British Imports of Manufactured Goods », *National Institute Economic Review*, n° 8, maart 1960, blz. 12-29; « Statistiques de comptabilité nationale pour les six pays de la Communauté 1950-1959 », *Bulletin général de Statistiques de l'Office Statistique des Communautés Européennes*, 1960, n° 12, blz. 7-121.

België meer van de invoer gaat afhangen, is dus op zichzelf niet onrustwekkend. Deze evolutie zou slechts tot ongerustheid aanleiding geven ingeval zij zulke afmetingen zou aannemen dat de mogelijkheid zelf van een bevredigende expansie van de nationale bedrijvigheid erdoor zou worden bedreigd. Dit was vanzelfsprekend niet het geval tijdens de periode 1948-1959.

3. De gezamenlijke invoerpercentages.

De neiging tot internationalisatie van de goederenvoorziening in België komt klaar tot uiting in de toename van het percentage voor de gezamenlijke invoer t.o.v. het bruto nationale produkt tegen marktprijzen (zie tabel I en grafiek 1). Dit percentage dat gelijk is aan de gemiddelde invoerneiging (waarde van de invoer/B.N.P. tegen marktprijzen) vermenigvuldigd met 100, is inderdaad gestegen van 25,9 pct. in 1948-1951 tot 27,6 pct. in 1952-1955 en tot 29,1 pct. in 1956-1959 en bedroeg voor de bestudeerde periode in haar geheel gemiddeld 27,8 pct. ⁽¹⁾.

De neiging tot internationalisatie is een logisch gevolg van de liberale politiek die de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie sedert het einde

Tabel I.

Gezamenlijke invoerpercentages

Verhouding van de waarde van de invoer tot het bruto nationale produkt tegen marktprijzen ¹

Bronnen : *Nationaal Instituut voor de Statistiek en Dulbea. Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.*

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
	(pct.)		
Totale invoer	25,9	27,6	29,1
Invoer van produktiegoederen .	17,0	18,6	19,8
Invoer van uitrustingsgoederen	2,5	3,0	3,5
Invoer van verbruiksgoederen .	6,4	6,0	5,8
(Indexcijfers 1953 = 100)			
Totale invoer	95,9	102,3	107,9
Invoer van produktiegoederen .	96,1	105,0	111,4
Invoer van uitrustingsgoederen	81,5	98,2	116,4
Invoer van verbruiksgoederen .	103,1	96,9	95,0

¹ Het bruto nationale produkt tegen marktprijzen is dit berekend volgens het Systeem van de Studiegroep.

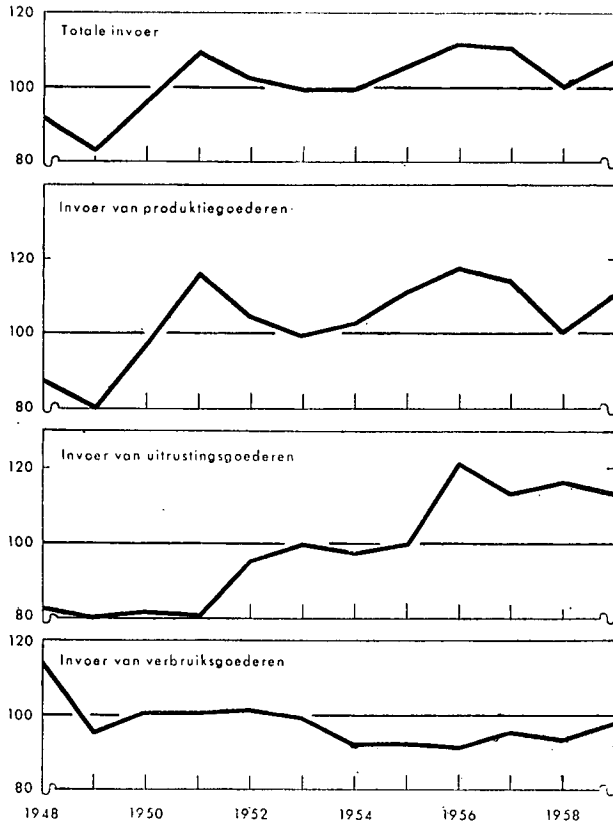
(1) Voor de periode tussen de twee oorlogen heeft Tse Chun Chang een percentage van 36,1 berekend tegenover het nationaal inkomen aan de hand van een aantal jaren waarvoor hij over de schattingen van Professor F. Baudhuin beschikte (Of. Tse Chun Chang, *Cyclical Movements in the Balance of Payments*, Cambridge, 1951, blz. 24). Met deze laatste als uitgangspunt, komt men tot een invoerpercentage van 39,9 pct. voor de periode 1948-1959.

van de oorlog op gebied van het goederenverkeer met het buitenland voerde. Men vindt hiervan een aanduiding in het feit dat het peil van de douane-

Grafiek 1.

Gezamenlijke invoerpercentages

Waarde van de invoer
in verhouding tot het bruto nationale produkt
tegen marktprijzen
(Indexcijfers basis 1953 = 100)

beschutting gemiddeld op 3,92 pct. lag in 1948-1951 en terugging tot 3,79 pct. in 1952-1955 en tot 3,68 pct. in 1956-1959 (1). Bovendien kwam deze politiek niet alleen tot uiting in een zeer gematigd protectionisme vanaf het begin van de periode, in een geleidelijke verhoging van het vrijmakingspercentage van de invoer, nl. in het raam van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking, doch eveneens in de medewerking aan het tot stand brengen van ruimere economische gemeenschappen, waarvan de grote mijlpalen zijn : het van kracht worden van de Benelux Douane Unie op 1 januari 1948, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal op 25 juli 1952 en, ten slotte, het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op 1 januari 1958 (2).

(1) Het peil van de douanebeschutting wordt bepaald als zijnde de verhouding tussen de heffingen van douanerechten en de invoerwaarde.

(2) Zie « De buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie van 1948 tot 1957 », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* van de Nationale Bank van België, dl. II, juli 1959, blz. 8-9.

Deze ontwikkeling viel samen met het geleidelijke wederoptreden van de uitvoerlanden en met een sterkere mededinging op de buitenlandse en ook op de Belgische markt, hetgeen tot de ontwikkeling van een grotere internationale arbeidsverdeling bijdroeg.

Zoals reeds gezegd, is de ontwikkeling van de specialisatie een gunstige factor voor de internationalisatie. Zij heeft een structuurverandering tot gevolg, die in een stijging van de buitenlandse handel, met name van de invoer, in verhouding tot het bruto nationale produkt tot uiting komt.

De tendens tot internationalisatie zou in België nog sterker geweest zijn zonder het protectionisme dat in sommige landbouwsectoren en sedert 1958 in de sector van de brandstoffen tot uiting kwam (1).

*
**

Berekent men de marginale invoerneiging (stijging van de invoerwaarde/stijging van het B.N.P. tegen marktprijzen) voor de periode 1948-1959, dan bekomt men een cijfer dat lichtjes hoger ligt dan de gemiddelde invoerneiging, nl. 0,356 tegen 0,278. Dit resultaat bevestigt de neiging tot internationalisatie die de waardeverhoging van de gezamenlijke percentages tussen 1948 en 1959 reeds liet vermoeden.

*
**

Het zijn de productie- en de uitrustingsgoederen die de fundamentele strekking tot internationalisatie tijdens de onderzochte periode hebben bewerkt. Voor de verbruiksgoederen, is het moeilijker een nauwkeurige ontwikkeling op lange termijn naar voren te brengen, alhoewel men na een oppervlakkig onderzoek van de gegevens geneigd zou zijn te besluiten dat er een streven naar autarkie bestaat (zie grafiek 1). In de hierna volgende rubrieken zullen we de verandering van de invoerpercentages voor deze drie soorten goederen in het kort nagaan.

4. De invoerpercentages voor de produktiegoederen.

Het invoerpercentage voor de produktiegoederen in verhouding tot het bruto nationale produkt tegen marktprijzen, dat in 1948-1949 tamelijk laag was, ging daarna merkbaar hoger liggen. De stijging die in 1950 en in 1951 plaatsvond, houdt vanzelfsprekend verband met de oorlog in Korea en met de daarmee gepaard gaande voorraadvorming. De vrijmaking van het goederenverkeer, de versterkte buitenlandse mededinging en de geleidelijke uitbreiding, vooral sedert 1954, van de automontage die de invoer

(1) Zie hierna, secties 7 en 11.

van losse stukken en onderdelen deed toenemen, waren mede oorzaak van de hogere waarde van het invoerpercentage in de loop der volgende jaren.

Bij het lezen van grafiek 1 en tabel I, blijkt dat de schommelingen van het percentage voor de gezamenlijke invoer grotendeels bepaald worden door de veranderingen in het relatieve aandeel van de invoer van produktiegoederen in verhouding tot het bruto nationale produkt. Deze veranderingen hangen op hun beurt af van het conjunctuurbeloop van de bestellingen en de uitvoer evenals van de uitzonderlijke schommelingen van de voorraadvorming (bijv. in 1951 en in 1956) en -intering (zoals in 1958).

5. De invoerpercentages voor de uitrustingsgoederen.

Het invoerpercentage voor de uitrustingsgoederen in verhouding tot het bruto nationale produkt stijgt geleidelijk tijdens de bestudeerde periode (zie grafiek 1). In beginsel kan deze vermeerdering in verband gebracht worden hetzij met een betrekkelijke uitbreiding van de investeringen in het nationaal produkt, hetzij met een grotere aankoop van buitenlandse machines en uitrustingen vergeleken met de overeenkomstige aankopen van inheemse produkten. Deze invloeden lieten zich samen gevoelen en men stelt vast dat in het bijzonder de invoer van uitrustingsgoederen vrij sterk toeneemt t.o.v. de bruto binnenlandse vorming van vast kapitaal (zie tabel II en grafiek 2). Om deze ontwikkeling te verklaren, moet men o.m. verwijzen naar de ontwikkelingsgraad van de nationale industrie voor uitrustingsgoederen, daarbij rekening houdend met de eisen en de verscheidenheid van de produktiemethoden evenals met de noodzaak voor de Belgische industriëlen de beste machines te bezitten — waarvan de aankoop gedeeltelijk in het buitenland moet geschieden — opdat zij met de buitenlandse producenten zouden kunnen concurreren.

Om een zo juist mogelijk beeld te bekomen van de afhankelijkheid van de Belgische economie t.o.v. het buitenland, dient men de invoer van uitrustingsgoederen, met uitzondering van de bedrijfsvoertuigen, te vergelijken met de brutovorming van vast kapitaal in de vorm van materieel. (zie tabel II). Zodoende laat men zoveel mogelijk de voertuigen ⁽¹⁾, waarvan verder sprake, buiten beschouwing, evenals de investeringen in de bouwnijverheid die weinig uitheemse produkten opneemt.

Met behulp van deze vergelijking, komt de neiging tot internationalisatie tijdens de periode 1948-1959 duidelijk tot uiting. Het invoerpercentage verhoogde van 43,8 pct. in 1948-1951 tot 48,3 pct. in 1952-

1955 en daarna, in een langzamer tempo, tot 52 pct. in 1956-1959.

Hieruit blijkt dat de tendens tot internationalisatie, althans tijdelijk, een sterkere remming tijdens de laatste periode zou ondervonden hebben. Het peil van de internationalisatie wordt immers op elk ogenblik aangepast aan de evolutie van de nationale vraag naar uitrustingsgoederen, aan de voorwaarden van het binnen- en buitenlands aanbod van die goederen en, ten slotte, aan de graad van interpenetratie van de markten, die inzonderheid afhangt van de vrijmaking van het goederenverkeer en van de marktform. Indien er zich geen grondige wijziging in deze gegevens voordoet, moet het invoerpercentage betrekkelijk stabiel blijven. De internationalisatie van de voorziening van uitrustingsgoederen gaat dus trapsgewijze en wordt door stilstanden onderbroken die als min of meer duurzame evenwichtstoestanden tussen de verschillende invloeden kunnen worden beschouwd.

Tabel II.

Invoerpercentages voor de uitrustingsgoederen

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Dobbé.
Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Waarde van de totale invoer van uitrustingsgoederen	16,5	18,8	21,0
Brutovorming van vast kapitaal tegen marktprijzen, excl. particuliere wagens ¹			
Waarde van de invoer van uitrustingsgoederen, excl. bedrijfsvoertuigen	43,8	48,3	52,0
Brutovorming van vast kapitaal tegen marktprijzen, in de vorm van materieel ¹			

¹ De brutovorming van vast kapitaal is deze berekend volgens het Systeem van de Studiegroep.

De theoretische grens van de internationalisatie wordt bereikt wanneer de gezamenlijke uitrustingsaankopen in het buitenland geschieden. Maar dit zou praktisch neerkomen op de volledige uitschakeling van de nationale industrie voor uitrustingsgoederen, tenzij verondersteld wordt dat deze nijverheid produkten vervaardigt die uitsluitend voor de uitvoer bestemd zijn. Het is overbodig de nadruk te leggen op de kunstmatigheid van deze hypothese, vermits het klaarblijkelijk is dat de internationalisatie in een land zoals België, dat relatief gespecialiseerd is in het vervaardigen van uitrustingsgoederen, ruim beneden de theoretische grens moet ophouden.

De invoer van uitrustingsgoederen bevat vliegtuigleveringen die tijdens de laatste jaren van de periode betrekkelijk hoge bedragen bereikten. Zij zijn

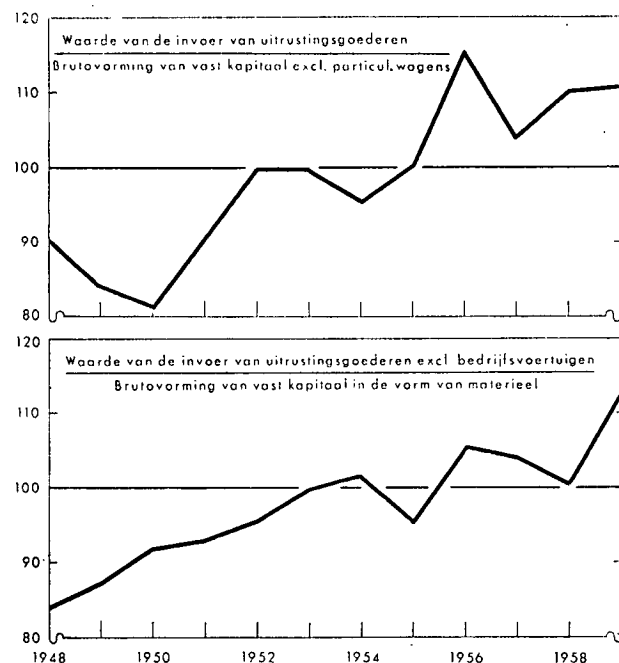
(1) De brutovorming van vast kapitaal in materieel bevat een deel van de door de Staat verworven voertuigen, dat niet kan afgezonderd worden. Cf. « La comptabilité nationale de la Belgique 1948-1959 », Tabel 16, *Cahiers économiques de Bruxelles*, n° 8, oktober 1960.

gedeeltelijk oorzaak van de verhoging van het percentage in 1956-1959.

Grafiek 2.

Invoerpercentages voor de uitrustingsgoederen

(Indexcijfers basis 1953 = 100)

6. De invoerpercentages voor de verbruiksgoederen.

Na een kort onderzoek van grafiek 1 en tabel I, zou men geneigd zijn te besluiten dat bij de voorziening van verbruiksgoederen een fundamentele neiging tot autarkie vertoont. Het invoerpercentage voor die goederen vermindert inderdaad tijdens de bestudeerde periode tegenover het bruto nationale produkt. Zoals later zal blijken, werd deze ontwikkeling in de hand gewerkt door een vermindering van de invoer van afgewerkte wagens ten gevolge van de geleidelijke uitbreiding van de automontage sedert 1954.

De neiging tot autarkie wordt echter niet bevestigd als men rekening houdt met het feit dat de verhouding van het verbruik zelf in het bruto nationale produkt verminderd is. Overigens bleef het aandeel van de buitenlandse produkten in het nationaal verbruik tijdens de periode 1948-1959 ongeveer op hetzelfde peil (zie tabel III en grafiek 3). Men mag dus besluiten dat de neigingen tot autarkie en tot internationalisatie hier tegen elkaar opwogen. Men mag zich evenwel afvragen of de lichte stijging van het invoerpercentage voor de verbruiksgoederen, die sedert enkele jaren tot uiting komt, in de toekomst niet zal voortduren onder invloed van het toenemende goederenverkeer en de verwezenlijking van de Gemeenschappelijke Markt.

Wat de conjuncturele gedraging van het invoerpercentage voor verbruiksgoederen betreft, dit stijgt in tijden van voorspoed en daalt in tijden van

depressie. Het is evenwel niet mogelijk in deze bewegingen een grote regelmatigheid te ontdekken (zie grafiek 3).

*
**

Thans dient het invoerpercentage voor de verbruiksgoederen nader onderzocht, ten einde na te gaan hoe zich de afhankelijkheid van het land tegenover het buitenland voor de grote categorieën verbruiksuitgaven ontwikkelt (zie tabel III en grafiek 3).

Men kan een neiging tot autarkie waarnemen voor de voedingswaren en dranken. Dezelfde tendens overheerst voor de volledig afgewerkte voertuigen, waarvan verder sprake is (1). De strekking tot internationalisatie komt daarentegen overwegend tot uiting voor de textielprodukten en de diversen.

Tabel III.

Invoerpercentages voor de verbruiksgoederen

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Dulbéa.
Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Waarde van de invoer van verbruiksgoederen	8,4	8,3	8,4
Particulier en openbaar verbruik			
Waarde van de invoer van voedingsmiddelen en dranken	12,8	10,7	10,2
Particulier verbruik van voedingsmiddelen en dranken			
Waarde van de invoer van textielprodukten voor kleding en meubilering	9,0	11,7	14,8
Particulier verbruik van kleding- en meubileringartikelen in textiel			
Waarde van de invoer van diverse verbruiksgoederen, excl. autovoertuigen	4,7	5,8	6,3
Particulier verbruik, excl. textielprodukten, voedingsmiddelen en dranken			

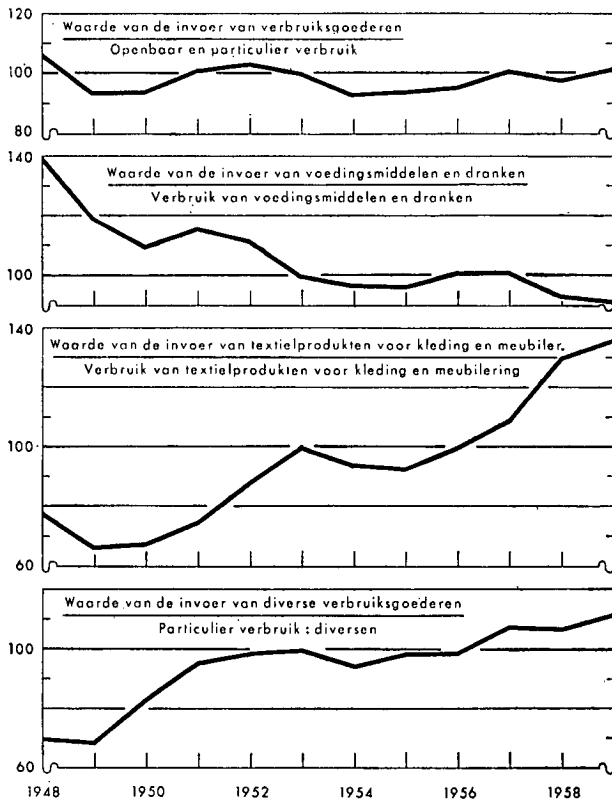
Wat de textielsector betreft, traden twee internationalisatiegolven op : de eerste in 1951-1953, de tweede in 1956-1959. Deze bewegingen wijzen op een grondige verandering van de mededinging in de textielsector. De nationale textielindustrie ziet in elk geval een groter deel van de binnenlandse markt, gemiddeld 14,8 pct. in 1956-1959 tegen 9 pct. in 1948-1951, haar ontsnappen. Deze ontwikkeling is in de eerste plaats het gevolg van de integratie van de Europese markten. Inzonderheid dient

(1) Zie hierna, sectie 8.

herinnerd aan de specialisatie die, in Benelux-verband, in de textielprodukten in België en Nederland plaatsvond en die de uitbreiding van het handelsverkeer sterk aanmoedigde. De aangevangen verwezenlijking van de Gemeenschappelijke Markt oefende een gelijkaardige invloed uit. Een andere internationalisatiefactor ligt in de concurrentiële druk uitgeoefend door de landen die in het ontwikkelingsstadium verkeren en de landen waar de handel in handen van de Staat berust. De textielnijverheid van deze landen wordt inderdaad bijzonder begunstigd, namelijk, in het eerste geval, door het gevoelig lagere loonpeil dat er heerst en, in het tweede geval, door de tussenkomst van de overheid, derwijze dat het op sommige ogenblikken nodig bleek sommige beschermingsmaatregelen te treffen ten einde de Belgische textielindustrie normalere mededingingsvoorwaarden te verzekeren.

Grafiek 3.

Invoerpercentages voor de verbruiksgoederen
(Indexcijfers basis 1953 = 100)

7. De invoerpercentages voor de landbouw- en de voedingssector.

Het invoerpercentage voor de produktiegoederen bestemd voor de landbouw en de voedingsnijverheid in verhouding tot de bijgevoegde waarde ⁽¹⁾ van deze beide sectoren bleef, tijdens de periode 1948-1959, over het algemeen op een betrekkelijk stabiel

⁽¹⁾ Deze laatste is gelijk aan het aandeel in het bruto nationale produkt.

peil. Dit wijst erop dat de tendensen tot autarkie, eensdeels, en tot internationalisatie, anderdeels, in grote trekken tegen elkaar opwogen (zie tabel IV en grafiek 4).

We zullen nog de gelegenheid krijgen de percentages te gebruiken die verkregen worden door de invoerstroom van produktiegoederen van een bepaalde sector te delen door zijn bijgevoegde waarde. De interpretatie van deze percentages vergt veel omzichtigheid. Er zij inderdaad aan herinnerd dat de produktiewaarde van een nationale bedrijfstak in drie delen wordt gesplitst: 1) de bijgevoegde waarde van de bedrijfstak zelf; 2) de leveringen van het buitenland; 3) de leveringen van de andere nationale sectoren. Het beschouwde invoerpercentage brengt de leveringen van het buitenland in verhouding tot de bijgevoegde waarde van de nationale bedrijfstak. Het juiste bedrag der leveringen van de overige nationale sectoren is over het algemeen niet beschikbaar. Slechts door de leveringen van de andere nationale sectoren als een gegeven te beschouwen, hetgeen klaarblijkelijk een vereenvoudiging is, zou de verhoging van het percentage kunnen beduiden hetzij dat de bedrijfstak genoopt wordt gedeeltelijk af te zien van bepaalde stadia van zijn eigen produktie ten bate van een verruiming van zijn voorziening in het buitenland, hetzij dat de marges der bijgevoegde waarde van de beschouwde tak, om de een of andere reden, zijn ingekrompen.

*
**

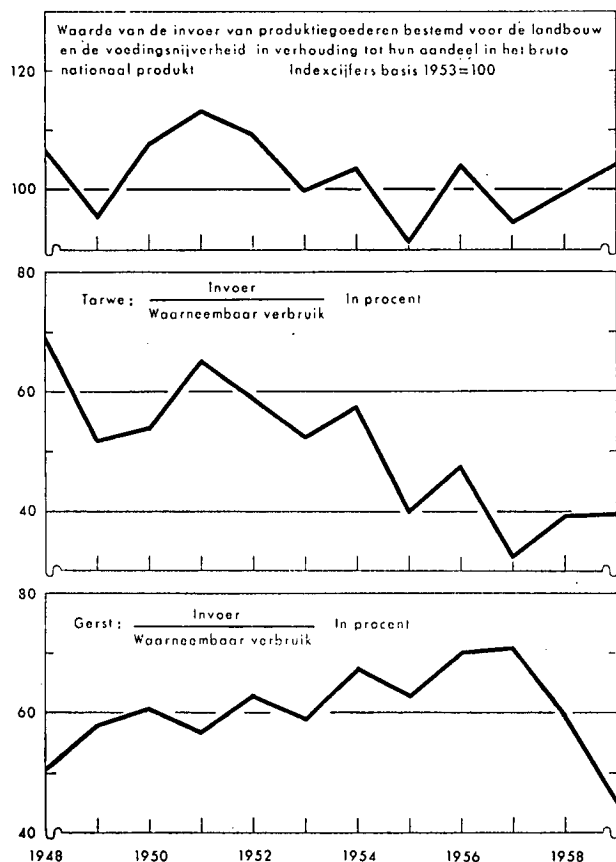
Het geval van de tarwe is een treffend voorbeeld van de tendens tot autarkie die de evolutie van sommige sectoren van de Belgische landbouw sedert de oorlog kenmerkte ⁽¹⁾. Het waarneembare verbruik van het land, dat tijdens de periode praktisch onveranderd bleef, werd in steeds ruimere mate gedekt met behulp van inlandse tarwe; deze laatste nam aldus geleidelijk de plaats in van de ingevoerde. Het invoerpercentage voor de tarwe in verhouding tot het waarneembare verbruik daalde van 60,4 pct. in 1948-1951 tot 52,4 pct. in 1952-1955 en tot 40 pct. in 1956-1959. De nationale produktie verhoogde in aanzienlijke mate dank zij de handhaving van betrekkelijk hoge richtprijzen en het vaststellen van een verplicht inmengingspercentage voor inlandse tarwe, dat geleidelijk opgevoerd werd om in 1959 70 tot 75 pct. te bereiken.

Wat de gerst betreft, ziet de toestand er helemaal anders uit. Het invoerpercentage in verhouding tot het waarneembare verbruik vertoonde een neiging

⁽¹⁾ Cf. « De Belgische landbouw van 1954 tot 1958 », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, dl. I, n° 5, mei 1959, blz. 353-368. J.-Ch. Snoy, « L'échec des politiques agricoles », *Revue Générale Belge*, mei 1959, blz. 1-10; J.-P. Wampach, « Les transformations des coefficients de fabrication dans l'agriculture belge en rapport avec les prix et les coûts de production, 1936-1958 », *Bulletin de l'Institut de Recherches Economiques et Sociales*, septembre 1959, blz. 473-532; H. Glejser, « Perspectives de l'agriculture belge », *Cahiers Economiques de Bruxelles*, n° 7, juni 1960, blz. 377-405.

Grafiek 4.

Invoerpercentages voor de produktiegoederen bestemd voor de landbouw en de voedingsnijverheid, voor tarwe en voor gerst

Tabel IV.

Invoerpercentages voor de landbouw- en de voedingssector

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Landbouw en Dulbéa.
Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Ingevoerde hoeveelheid tarwe Waarneembaar tarweverbruik	60,4	52,4	40,0
Ingevoerde hoeveelheid gerst Waarneembaar gerstverbruik	56,8	63,6	61,5
Waarde van de invoer van vee- koeken	1,6	2,5	2,5
Waarde van de invoer van meststoffen	20,4	19,4	24,3
Waarde van de invoer van pro- duktiegoederen bestemd voor de landbouw en de voedings- nijverheid	19,1	18,3	18,2
Aandeel van de landbouw en de voedingsnijverheid in het bruto nationaal produkt			

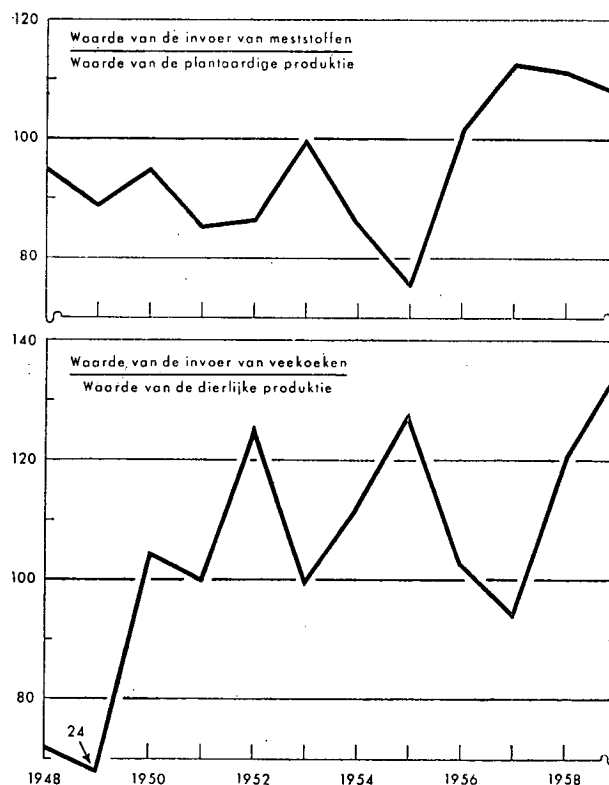
tot stijgen tot in 1957, waarna maatregelen werden getroffen om een uitbreiding van de inheemse teelt te bevorderen, hetgeen noodzakelijk bleek om het evenwicht tussen de teelten van voedergraangewassen en van tarwe te herstellen. De invloed van deze maatregelen komt tot uiting in de vermindering van het invoerpercentage in 1958 en in 1959 (1).

De invoerpercentages voor de belangrijke twee produktiegoederen van de landbouw, nl. de meststoffen en de veekeuken, vertonen een neiging tot stijgen : de internationalisatie is een kenschetsende evolutie, doch haar ontwikkeling verliep onregelmatig (zie tabel IV en grafiek 5).

Grafiek 5.

Invoerpercentages voor meststoffen en veekeuken

(Indexcijfers basis 1953 = 100)

8. De structuurverandering van de invoer in de sector autovoertuigen.

De buitenlandse handel van de sector autovoertuigen onderging tijdens de periode 1948-1959 een diepgaande wijziging ten gevolge van de door de overheid gevoerde politiek. Deze laatste was gericht op een uitbreiding van de montage in ons land, waarbij de invoer van volledig afgewerkte voertuigen werd beperkt ten voordele van deze van onderdelen en losse stukken. Droeg de tussenkomst van de Regering onbetwistbaar een autarkisch karakter, dan gaf zij niettemin aanleiding tot de ontwikkeling van

(1) Daar de nationale produktie van maïs onbeduidend is, hangt de Belgische economie voor dit produkt in feite helemaal van het buitenland af.

een krachtige invoerstroom van onderdelen en losse stukken. Inderdaad deden de maatregelen getroffen ter bevordering van de montage zelfs een uitvoer van volledig afgewerkte voertuigen ontstaan, zodat de invoer van onderdelen en losse stukken ver de behoeften van de inlandse markt overtrof. De opgang van het montagebedrijf in België illustreert het feit dat een protectionistische politiek op langere termijn een gunstige invloed op de internationale handel kan uitoefenen door bij te dragen tot de expansie van een industrie die in een harer verdere ontwikkelingsstadia zulk een leefbaarheid bereikt dat zij zelfs kan uitvoeren. Deze evolutie wordt weergegeven door het feit dat het invoerpercentage voor de autovoertuigen en voor onderdelen en losse stukken ervan ⁽¹⁾ in verhouding tot de waarde van de gezamenlijke verzendingen van de sector autovoertuigen van de metaalverwerkende nijverheid, gedaald is van gemiddeld 91,6 pct. tussen 1948 en 1951 tot gemiddeld 76 pct. tijdens de periode 1956-1959 (zie tabel V en grafiek 8).

Tabel V.

**Invoerpercentages
voor de sector autovoertuigen**

Bronnen : *Nationaal Instituut voor de Statistiek, Dubbée en Fabrimétal. Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.*

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Waarde van de invoer van volledig afgewerkte voertuigen beschouwd als verbruiksgoederen			
Brutovorming van vast kapitaal : particuliere wagens	68,0	51,5	26,0
Waarde van de invoer van losse stukken en onderdelen van autovoertuigen beschouwd als produktiegoederen			
Brutovorming van vast kapitaal : autovoertuigen	39,0	50,9	71,0
Gezamenlijke waarde van de invoer van autovoertuigen en van losse stukken en onderdelen ervan			
Brutovorming van vast kapitaal : autovoertuigen	65,9	69,8	83,8
Gezamenlijke waarde van de invoer van autovoertuigen en van losse stukken en onderdelen ervan ¹			
Waarde der totale verzendingen van de sector autovoertuigen van Fabrimétal	91,6	74,0	76,0

¹ Excl. de banden.

De vraag kan worden gesteld of het geleidelijk van kracht worden van de Gemeenschappelijke Markt geen nieuwe wijziging in de invoerstructuur

(¹) Excl. de banden.

van de sector autovoertuigen tot gevolg zal hebben. Een verruiming van de aankoopstroom van volledig afgewerkte voertuigen, inzonderheid uitgaande van de andere landen van de Europese Economische Gemeenschap, lijkt in elk geval aanvaardbaar en de statistieken betreffende het jaar 1959 blijken deze veronderstelling te bevestigen (zie grafiek 6).

*
**

Vooraleer de evolutie van de verschillende percentages te onderzoeken, lijkt het nuttig hier de voornaamste stadia van de overheidspolitiek inzake autovoertuigen in herinnering te brengen ⁽¹⁾ :

1) sedert 1949, verplichting de Amerikaanse wagens in te voeren in de vorm van losse stukken; daarenboven dienen ten minste 25 pct. Belgische produkten en arbeid te worden verwerkt. Dit besluit werd gerechtvaardigd wegens de destijds heersende dollarschaarste;

2) vanaf 1 oktober 1952, progressieve controle op de invoer van afgewerkte voertuigen;

3) vanaf 1 januari 1954, principieel invoerverbod voor volledig afgewerkte autovoertuigen en daarmee gelijk te stellen rijtuigen. Bij uitzonderingsmaatregel werd evenwel de invoer toegestaan van een contingent van maximum 250 eenheden per merk en per jaar voor de Europese wagens en van een contingent van 3 pct. van de waarde der ingevoerde losse stukken voor de Amerikaanse wagens;

4) vanaf 1957, toepassing van een gezamenlijk Beneluxcontingent waardoor de invoer van volledig afgewerkte voertuigen tot 40.200 eenheden werd beperkt, waarvan 8.200 voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en 32.000 voor Nederland. De grens van 250 eenheden per merk blijft nog slechts een referentie bij de verdeling van de invoervergunningen;

5) overeenkomstig de verplichtingen voortvloeiend uit het Verdrag houdende oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, verhoging met 20 pct. van het gezamenlijke Beneluxcontingent en verlaging met 10 pct. van de invoerrechten sedert 1 januari 1959. Er werd een minimumcontingent van 500 eenheden per merk voorzien. De invoer van gemonteerde wagens werd nochtans terzelfder tijd met grotere kosten bezwaard ten gevolge van de toepassing van een « overdrachtaks bij de invoer » van 2 pct. voor de wagens en van 3 pct. voor de autobussen, autocars, vracht- en bestelwagens, terwijl de vermindering van de invoerrechten slechts 2,4 pct. bedroeg.

*
**

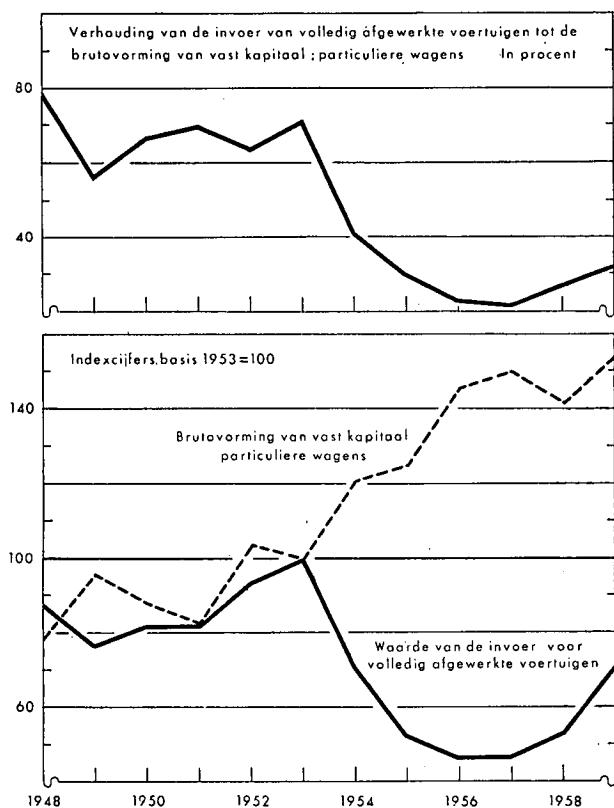
Het invoerpercentage voor de volledig afgewerkte voertuigen die hier als verbruiksgoederen worden geteld, in verhouding tot de bruto-investeringen in

(¹) Cf. A. Kaisin, « Le montage en Belgique », *Revue Universelle des Mines*, augustus 1957; F. Baudhuin, *Histoire Economique de la Belgique, 1945-1956*, Brussel, 1958, blz. 314-316.

particuliere wagens, verminderde in aanzienlijke mate ten gevolge van de door de Regering opgelegde beperkingen. Van 68 pct. in 1948-1951 daalde het tot 51,5 pct. in 1952-1955 en tot 26 pct. in 1956-1959. De invloed van de contingentering van de invoer van afgewerkte voertuigen deed zich vanaf 1954 sterk gevoelen. De aankopen daalden tot een minimum in 1956-1957, om vervolgens in 1958 en 1959 enigszins te hernemen, dank zij vooreerst de versoepeling van de reglementering en in de tweede plaats de vrijmaking van het handelsverkeer in het raam van de Gemeenschappelijke Markt (zie grafiek 6).

Grafiek 6.

Invoerpercentages voor volledig afgewerkte voertuigen (verbruiksgoederen)

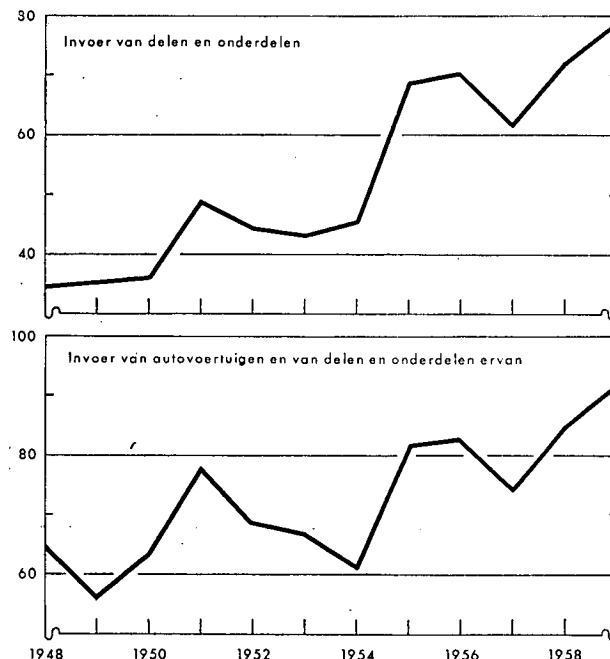
De evolutie van het invoerpercentage voor onderdelen en losse stukken van voertuigen — die hier als produktiegoederen worden geteld —, in verhouding tot de bruto-investeringen in autovoertuigen, verloopt zoals te verwachten was in een tegengestelde richting van deze van het invoerpercentage voor de zo pas beschouwde volledig afgewerkte voertuigen. De regeringstussenkomst ten voordele van de uitbreiding der montage had inderdaad tot gevolg dat de invoer van afgewerkte voertuigen vervangen werd door deze van onderdelen en losse stukken. De aankoop van onderdelen en losse stukken gebeurde vanaf 1954 plotseling in versneld tempo. In waarde uitgedrukt, steeg het betrokken indexcijfer van 56 in 1948 tot 100 in 1953 en tot 229 in 1959 (zie grafiek 7).

Men moet hieruit evenwel niet besluiten dat de snelle stijging van het invoerpercentage voor onderdelen en losse stukken van voertuigen uitsluitend aan

Grafiek 7.

Invoerpercentages voor autovoertuigen en voor losse stukken en onderdelen ervan

Waarde van de invoer in verhouding tot de brutovorming van vast kapitaal in de vorm van autovoertuigen (In procent)

het regeringsoptreden toe te schrijven is. Zodoende zou men uit het oog verliezen dat de montage van autovoertuigen, ten dele op spontane wijze, reeds vóór de oorlog een vrij grote uitbreiding had genomen en dat de bestaande bedrijven na het einde van de vijandelijkheden geleidelijk hun bedrijvigheid hadden hernomen. In 1948, vóór elke regeringstussenkomst, bedroeg de waarde van de invoer van onderdelen en losse stukken reeds 35 pct. van de investeringen in autovoertuigen.

De andere verklarende factor voor de verhoging van het invoerpercentage voor de onderdelen en losse stukken ligt klaarblijkelijk in de behoeften voor onderhoud en herstelling van een snel toenemend wagenpark. De invoer die hierop betrekking heeft, staat los van de door de Regering gevolgde politiek.

Een laatste factor die, ten slotte, dient aangehaald, is dat de ontwikkeling van het montagebedrijf langzamerhand het kader van de binnenlandse markt is ontgroeid om zich in steeds toenemende mate naar het buitenland te richten. De waarde van de uitvoer voor volledig afgewerkte autovoertuigen steeg van F 0,2 miljard in 1948 tot F 1,1 miljard in 1953 en tot F 4 miljard in 1959. De verhoogde invoer van onderdelen en losse stukken wordt dus gedeeltelijk gebruikt bij de montage van voertuigen bestemd voor de buitenlandse markten.

Deze beschouwingen verklaren waarom het invoerpercentage voor autovoertuigen en voor de onderdelen en losse stukken ervan, in verhouding tot de waarde

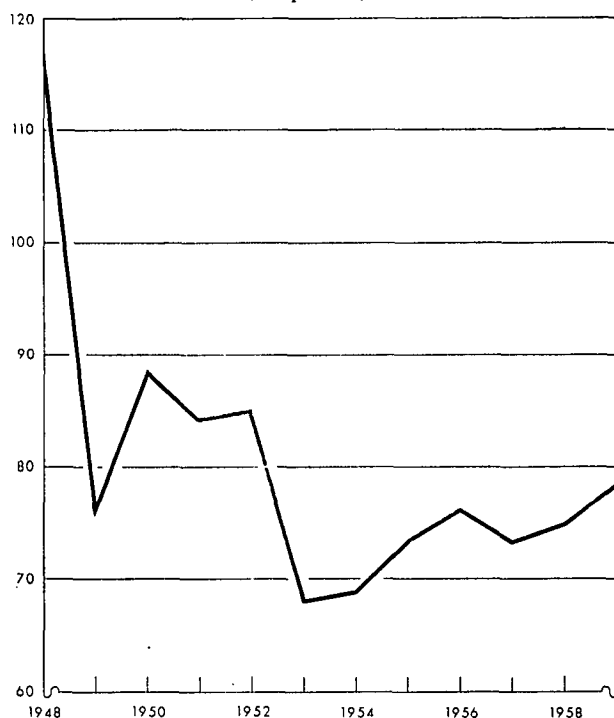
der investeringen in voertuigen in 1959 het hoge peil van 92,4 pct. bereikte ⁽¹⁾ (zie grafiek 7).

**

De daling van het invoerpercentage voor de autovoertuigen en voor de onderdelen en losse stukken ervan in verhouding tot de waarde der gezamenlijke verzendingen van de sector autovoertuigen van de metaalverwerkende nijverheid, toont zeer duidelijk de opgang aan van het montagebedrijf, waarvan de leveringen natuurlijk relatief sneller toenamen dan de gezamenlijke invoer van de sector autovoertuigen.

Grafiek 8.

**Invoerpercentages
voor autovoertuigen van alle soort
en voor losse stukken en onderdelen ervan
in verhouding tot de waarde der totale verzendingen
van de autovoertuigensector
der metaalverwerkende nijverheid**
(In procent)

Terzelfder tijd dient onderstreept hoe belangrijk de invoer bleef, niettegenstaande de tussenkomst van de overheid. Deze sector van de metaalverwerkende nijverheid bleef inderdaad op tweeërlei wijze afhankelijk van het buitenland, want niet alleen bevoorraadt hij zich aldaar in onderdelen en losse stukken voor zijn produktie, doch hij moet er eveneens afrekenen met de mededinging, binnen de perken van de overheidsprotectie, zowel voor die zelfde onderdelen en losse stukken als voor de volle-

⁽¹⁾ De investeringen in voertuigen, zoals ze door Dulbéa werden berekend, bevatten natuurlijk niet de onderdelen en losse stukken die voor het onderhoud en de herstelling van het wagenpark worden gebruikt. Indien men de vereiste verbeteringen zou aanbrengen om hiermee rekening te houden, zou het betrokken percentage op een lager peil liggen.

dig afgewerkte voertuigen. In deze omstandigheden konden tot op heden noch de voertuigenproduktie, noch de fabricage van onderdelen en losse stukken zich ontwikkelen.

De toekomstige evolutie van de verhouding tussen in- en uitvoer zal afhangen van de industriële verwezenlijkingen met het oog op de aanpassing en de ontwikkeling van de automobielnijverheid in België. Indien een inspanning voor industriële expansie uitblijft, zou het bestaan van deze nijverheid in zekere mate in gevaar worden gebracht door de sterkere mededinging die zich in het raam van de Gemeenschappelijke Markt zal ontwikkelen. Alleen de toekomst zal uitwijzen in welke mate de regeringstussenkomst ten gunste van de fabricage van onderdelen en losse stukken en vooral van de montage, in plaats van eenvoudig een autarkisch gebaar van tijdelijke aard te zijn, integendeel, beantwoordde aan de eis een afdoende bescherming te verlenen aan de nieuwe bedrijfstakken, en de grondslagen zal gelegd hebben van een automobiellustre die in staat is zich in de Gemeenschappelijke Markt te handhaven en uit te breiden.

9. De invoerpercentages voor sommige andere nijverheidstakken.

a) Textielindustrie.

Zoals te voorzien was, bestaat er een zeer nauw parallellisme tussen de bewegingen van de textielproduktie eensdeels, en de ingevoerde hoeveelheden textielgrondstoffen en -halfabrikaten anderdeels. Dit verklaart de betrekkelijke stabiliteit van het overeenstemmende invoerpercentage. (zie tabel VI en grafiek 9).

Deze evolutie is normaal; de bevoorrading ontwikkelt zich gelijklopend met de produktie, vooral wanneer men geen rekening houdt met de licht stijgende tendens van het percentage sedert de voorraadintering die op de Koreaboom volgde.

Het invoerpercentage voor de verbruiksgoederen in textiel in verhouding tot het aandeel van de textiel- en kledingindustrie in het bruto nationale produkt,

Tabel VI.

Invoerpercentages voor de textielnijverheid

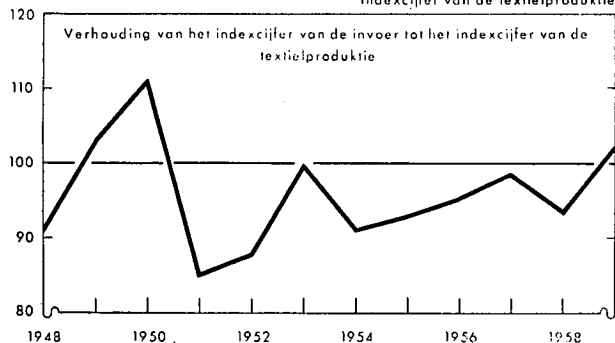
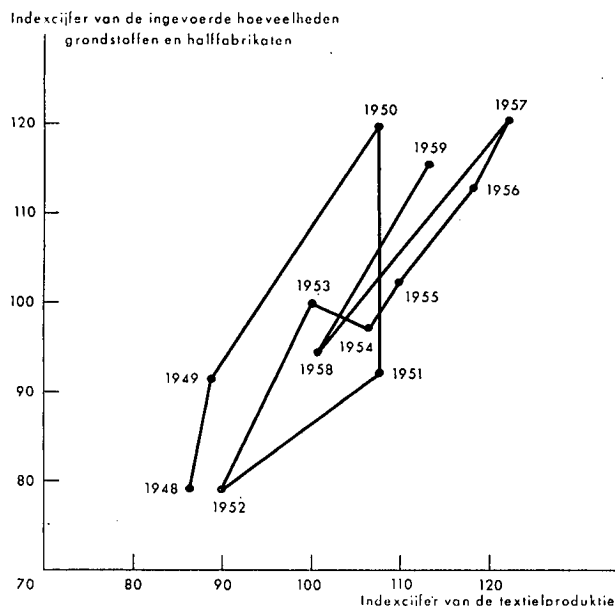
Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek, I.R.E.S.P. en Dulbéa. Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
	(1953 = 100)		
Indexcijfer van de hoeveelheid ingevoerde textielgrondstoffen en -halfabrikaten	97,8	93,0	97,4
Produktie-indexcijfer van de textielnijverheid	(pct.)		
Waarde van de invoer van verbruiksgoederen in textiel	16,8	23,9	30,0
Aandeel van de textiel- en kledingindustrie in het bruto nationaal produkt			

Grafiek 9.

Evolutie van de invoer en van de productie der textielnijverheid

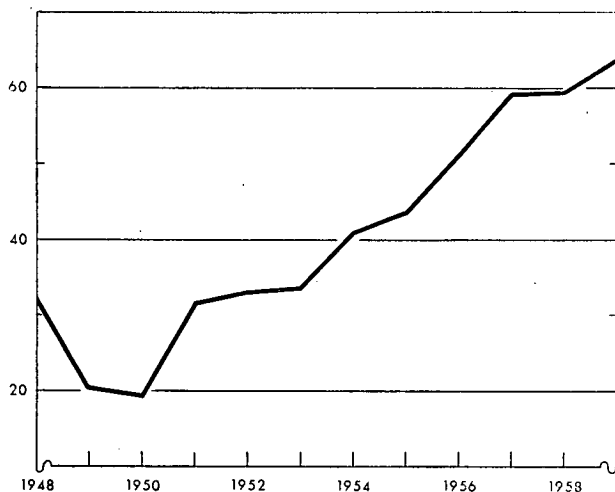
(Indexcijfers basis 1953 = 100)

Grafiek 10.

Invoerpercentages voor verbruiksgoederen in textiel in verhouding tot het aandeel van de textiel- en kledingnijverheid in het bruto nationale produkt tegen marktprijzen

(In procent)

is fundamenteel opwaarts gericht onder invloed van de internationalisatietendens die deze sector kenmerkt. Deze laatste werd trouwens reed waargenomen bij de bestudering van het aandeel der buitenlandse produkten in het binnenlands verbruik van textielprodukten voor kleding en meubilering (1). Dit was voor de bijgevoegde waarde van de textielindustrie geen belemmering om zich doorheen de conjunctuurschommelingen op een betrekkelijk stabiel peil te handhaven, dank zij de ontwikkeling van de productie en dit niettegenstaande de uitbreiding van de invoer van buitenlandse textielprodukten (zie tabel VI en grafiek 10).

b) *Papier- en boeknijverheid.*

In deze zeer dynamische sector, bleef het invoerpercentage voor de produktiegoederen bestemd voor de papier- en de boeknijverheid in verhouding tot het aandeel van deze industrie in het bruto nationale produkt, tijdens de periode 1948-1959 betrekkelijk stabiel (zie tabel VII en grafiek 11).

Tabel VII.

Invoerpercentages voor bepaalde nijverheidstakken

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Duibéa. Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Waarde van de invoer van produktiegoederen bestemd voor de papier- en grafische nijverheid	20,6	18,5	21,8
Aandeel van de pulpnijverheid, de papierfabrieken en de drukkerijen in het bruto nationaal produkt			
Waarde van de invoer van produktiegoederen bestemd voor de tabaksindustrie	87,0	98,4	94,3
Aandeel van de tabaksindustrie in het bruto nationaal produkt			
Waarde van de invoer van produktiegoederen bestemd voor de lederindustrie	70,0	61,2	45,2
Aandeel van de leder-, de schoen- en de bontnijverheid in het bruto nationaal produkt			
Waarde van de invoer van chemische produkten zonder onderscheid bestemd voor de diverse produktiesectoren	33,5	38,7	47,5
Aandeel van de chemische nijverheid in het bruto nationaal produkt			

(1) Zie hierboven, sectie 6.

c) *Tabaksindustrie.*

Het invoerpercentage voor de produktiegoederen bestemd voor de tabaksindustrie in verhouding tot het aandeel van deze bedrijfstak in het bruto nationale produkt, vertoonde een lichte opwaartse tendens. Van 87 pct. in 1948-1951, steeg het tot 98,4 pct. in 1952-1955 en tot 94,3 pct. in 1956-1959. Deze internationalisatietendens moet inzonderheid verklaard worden door het toegenomen beroep op buitenlandse kwaliteitstabak, ten einde aan een steeds meer eisende vraag te voldoen. (Zie tabel VII en grafiek 11).

d) *Lederindustrie.*

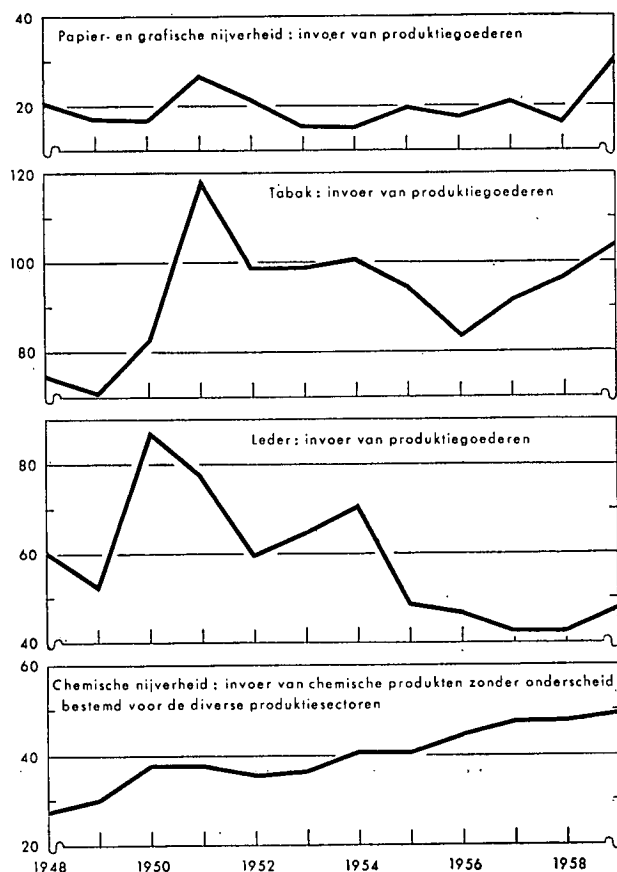
De evolutie van het invoerpercentage voor de produktiegoederen bestemd voor de leder-, schoenen- en bontnijverheid in verhouding tot het aandeel van deze sector in het bruto nationale produkt, getuigt inzonderheid van de ontwikkeling der schoenproductie sedert 1955 : het is een verklarende factor voor de daling van het percentage na deze laatste datum. (zie tabel VII en grafiek 11).

Grafiek 11.

Invoerpercentages voor bepaalde nijverheidstakken
Waarde van de invoer

in verhouding tot het aandeel van de nijverheid in het bruto nationale produkt tegen marktprijzen

(In procent)

e) *Chemische industrie.*

Het invoerpercentage voor chemische produkten zonder onderscheid bestemd voor de verschillende produktiesectoren in verhouding tot het aandeel van de chemische industrie in het bruto nationale produkt, kende een evolutie die in het teken van de internationalisatie stond. De aankopen in het buitenland namen geregeld toe in een tempo dat hoger lag dan dit van de bijgevoegde waarde of de uitvoer van de nationale chemische nijverheid. (zie tabel VII en grafiek 11).

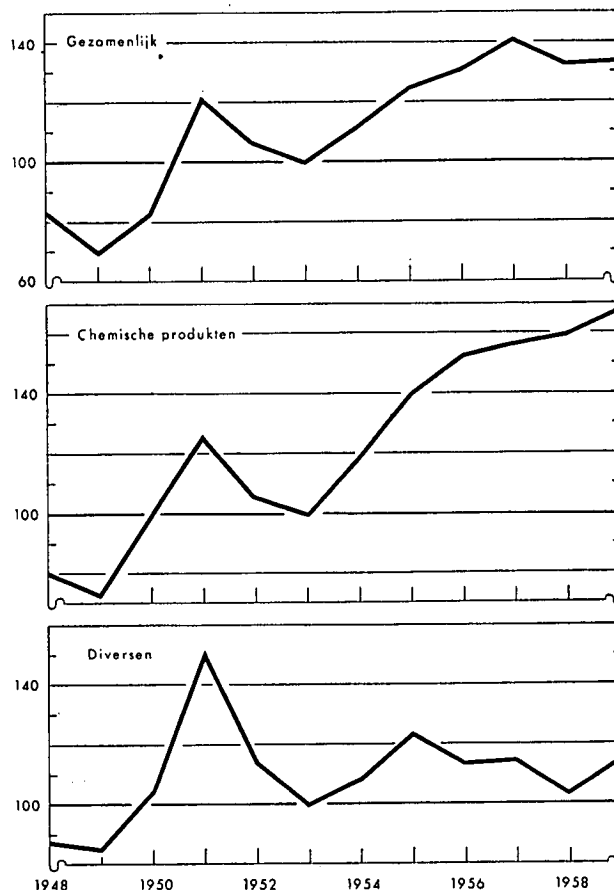
10. De invoerpercentages voor de produktiegoederen zonder onderscheid bestemd voor de diverse produktiesectoren.

Wat de produktiegoederen betreft die zonder onderscheid voor de diverse produktiesectoren bestemd zijn, wordt een verhoogd beroep op het buitenland vastgesteld; de internationalisatietendens overheerste dus op zeer afgetekende wijze (zie tabel VIII

Grafiek 12.

Invoerpercentages voor de produktiegoederen zonder onderscheid bestemd voor de diverse produktiesectoren in verhouding tot het bruto nationale produkt tegen marktprijzen

(Indexcijfers basis 1953 = 100)

Tabel VIII.

**Invoerpercentages voor de produktiegoederen
zonder onderscheid bestemd voor de diverse
produktiesectoren
in verhouding tot het bruto nationale produkt
tegen marktprijzen**

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Dulbén.
Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie
van de Nationale Bank van België.

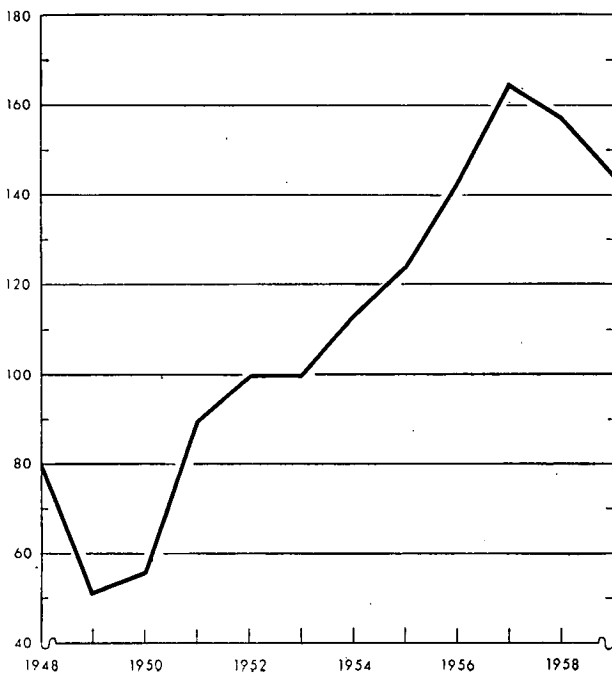
	1948-1951	1952-1955	1956-1959
Gezamenlijk	4,5	5,6	6,8
waarvan : Brandstoffen ...	1,5	2,4	3,4
Chemische produkten	0,5	0,6	0,9
Andere produkten	2,5	2,6	2,6

en grafiek 12). Er dient opgemerkt dat deze gezamenlijke invoer, behalve de chemische produkten en de diversen, al de brandstoffen omvat. In de volgende sectie is een omstandig onderzoek gewijd aan de omvang en de modaliteiten van de structuurwijziging die tijdens de periode 1948-1959 in de aankoop van energieprodukten ten gunste van buitenlandse brandstoffen optrad. In tien jaar tijds werd het invoerpercentage ervan in verhouding tot het bruto nationale produkt tegen marktprijzen meer dan verdubbeld (zie tabel VIII en grafiek 13).

Grafiek 13.

**Invoerpercentages voor de gezamenlijke brandstoffen
in verhouding tot het bruto nationale produkt
tegen marktprijzen**

(Indexcijfers basis 1953 = 100)

11. De tendens tot internationalisatie in de energievoorziening van de Belgische economie.

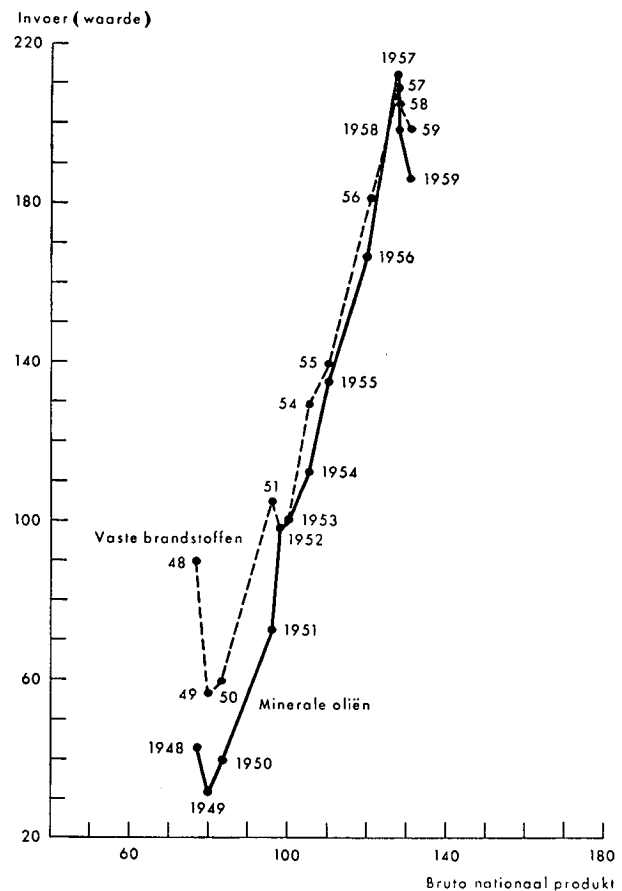
De tendens tot internationalisatie in de energievoorziening van de Belgische economie was tijdens de periode 1948-1959 uitgesproken sterker dan de tendens tot autarkie, die slechts zeer onlangs aan de dag trad ten gevolge van de steenkolen crisis die in 1957 aanving. België dat als één der eerste landen met zijn industrialisatie begon, vooral dank zij zijn steenkolenlagen, was sedert de oorlog minder en minder zelfgenoegzaam wat zijn behoeften aan brandstoffen betreft, want de relatief hoge prijzen van de Belgische steenkolen zetten de verbruikers ertoe aan een beroep te doen op de goedkopere buitenlandse brandstoffen.

Naast dit algemeen substitutieverijnsel, is er dat van de vervanging van Belgische steenkolen door minerale oliën.

Grafiek 14.

**Evolutie van de invoer van vaste brandstoffen
en minerale oliën
en van het bruto nationale produkt
tegen marktprijzen**

(Indexcijfers basis 1953 = 100)

De stijging van het invoerpercentage voor brandstoffen is toe te schrijven aan de verhoogde aankoop van buitenlandse steenkolen en meer nog aan de snelle uitbreiding van de aankopen van minerale

oliën. De waarde van de invoer der eerste categorie produkten steeg tijdens de periode 1948-1957 met 232 pct. tegen 492 pct. voor de tweede categorie. Deze groeipercentages namen enigszins af ten gevolge van de prijsdaling van de minerale oliën en de beperkingen die wegens de aanhoudende kolen-crisis sedert 1958 werden ingevoerd. Deze beide factoren hadden een sterkere weerslag op de invoer van vloeibare brandstoffen dan op die van buitenlandse steenkolen; daarom bekomt men voor de periode 1948-1959 een verhoging van slechts 432 pct. in het eerste en van 219 pct. in het tweede geval.

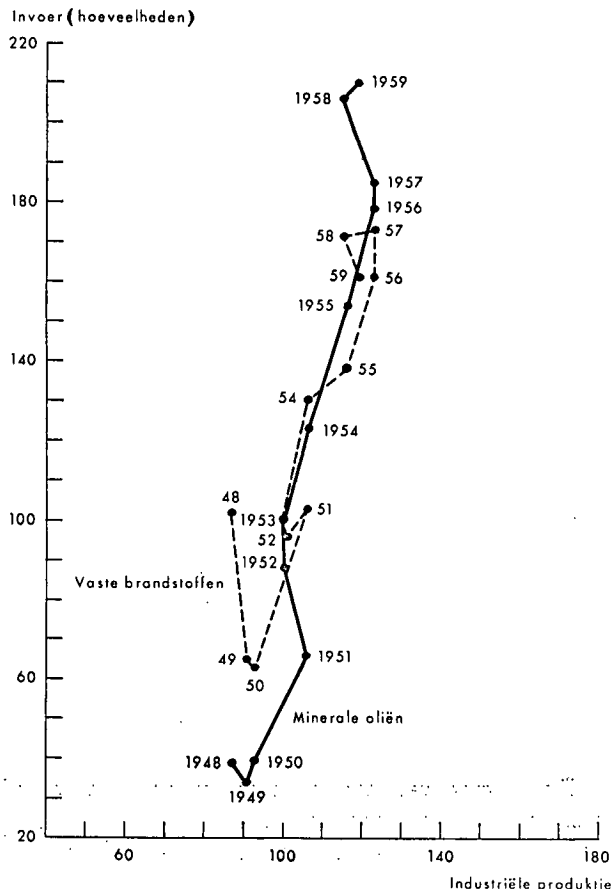
*
**

Tot in 1951 overtrof de waarde van de ingevoerde steenkolen deze der ingevoerde vloeibare brandstoffen, doch vanaf 1952 deed zich een ommekeer in deze toestand voor en nam de invoer van vloeibare brandstoffen steeds in belangrijkheid toe. Deze expansie werd bepaald door de verhoogde binnenlandse vraag waarbij zich de vraag voegt, ontstaan door de uitbreiding van de uitvoer van de Belgische petroleumindustrie.

De expansie van de koleninvoer toont aan dat de binnenlandse productie niet in staat was om,

Grafiek 15.

Evolutie van de invoer van vaste brandstoffen en minerale oliën en van de industriële productie
(Indexcijfers basis 1953 = 100)

vooral inzake prijzen, en op bepaalde ogenblikken zelfs kwantitatief, de eisen van de binnenlandse vraag naar brandstoffen te bevredigen. Het invoerpercentage voor steenkolen in verhouding tot het bruto nationale produkt lag eerst tussen 1948 en 1953 op een betrekkelijk stabiel peil, dat zelden 1 pct. bereikte of overtrof, doch de aankoop van buitenlandse steenkool nam een grote uitbreiding, toen de gemeenschappelijke markt voor dit produkt op 10 februari 1959 werd geopend. Deze gebeurtenis viel, zoals men weet, ongeveer samen met het begin van een periode van opgaande conjunctuur die door een zeer sterke stijging van de vraag naar brandstoffen gekenmerkt werd. Het invoerpercentage voor steenkolen verhoogde bijgevolg van 0,91 pct. in 1953 tot 1,12 pct. in 1954 om in 1957 1,49 pct. te bereiken. Wegens de door de kolencrisis opgelegde remming viel het daarna in 1959 op 1,37 pct. terug.

*
**

De tendens tot internationalisatie van de Belgische energievoorziening treedt nog meer afgetekend naar voren wanneer zij in hoeveelheden wordt uitgedrukt. Doch er dient aan herinnerd dat de invoer van minerale oliën het binnenlandse verbruik overtreft met het bedrag bestemd voor rechtstreekse of onrechtstreekse verkoop aan het buitenland.

Men stelt inderdaad vast dat, vanuit dit oogpunt beschouwd, de invoer van minerale oliën, althans voor de periode 1948-1959 als geheel, sneller toenam

Tabel IX.

Invoerpercentages voor brandstoffen

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek, Dulbda en I.R.E.S.P. Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

	1948-1951	1952-1955	1956-1959
	(in pct.)		
Waarde van de invoer van minerale oliën	0,7	1,4	1,9
B.N.P. tegen marktprijzen			
Waarde van de invoer van vaste brandstoffen	0,8	1,0	1,4
B.N.P. tegen marktprijzen			
Gezamenlijke waarde van de invoer van brandstoffen	26,1	38,0	58,5
Aandeel van de energiesector in het B.N.P. tegen marktprijzen			
	(1953 = 100)		
Ingevoerde hoeveelheid minerale oliën	47,0	109,0	162,7
Algemeen indexcijfer van de industriële productie			
Ingevoerde hoeveelheid vaste brandstoffen	87,8	109,2	138,7
Algemeen indexcijfer van de industriële productie			

dan de waardecijfers, als gevolg van de prijsdaling die zich sedert 1957 voordeed. Voor de invoer van steenkolen hadden de prijsverhogingen het omgekeerde effect, vermits zij leidden tot een overdreven voorstelling van de invoerexpansie die veel kleiner was in hoeveelheid dan in waarde (zie tabel IX en grafiek 15).

Groeipercentage van de ingevoerde hoeveelheden

	1948-1957	1948-1959
Minerale oliën	472	534
Steenkolen	170	157

Groeipercentage van de invoerwaarde

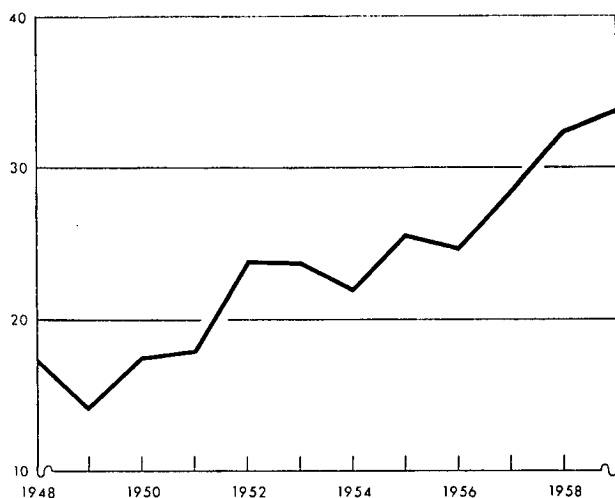
	1948-1957	1948-1959
Minerale oliën	492	432
Steenkolen	232	219

De kolencrisis had geen vermindering van de ingevoerde hoeveelheden minerale oliën tot gevolg; deze

Grafiek 16.

Invoerpercentages voor de gezamenlijke brandstoffen in verhouding tot het aandeel van de energiesector in het bruto nationale produkt tegen marktprijzen

(In procent)

verhoogden integendeel nog met 13,1 pct. tussen 1957 en 1959. Zij had evenwel een weerslag op de aankopen van buitenlandse steenkolen, die in 1958 en 1959 verminderden. De vervanging van Belgische en buitenlandse steenkolen door petroleum blijft dus in een nog vlugger tempo dan vroeger doorgaan.

De tendens tot internationalisatie van de energievoorziening van de Belgische economie had tot gevolg dat de waarde van de brandstoffeninvoer in

verhouding tot het aandeel van de energiesector in het bruto nationale produkt, steeg van 26,1 pct. in 1948-1951 tot 58,5 pct. in 1956-1959. De nationale industrie, meer in het bijzonder de steenkolenindustrie, wordt dus op haar eigen binnenlandse markt meer en meer aan de buitenlandse mededinging blootgesteld (zie tabel IX en grafiek 16).

12. Besluiten.

De studie van de invoerpercentages voor de Belgische economie is van uitzonderlijk belang omwille van het liberale karakter van de handelspolitiek die sedert het begin van de periode 1948-1959 door de overheid gevoerd werd : in die omstandigheden kende de invoer een vrij spontane ontwikkeling, gevrijwaard tegen grote wetgevende of reglementaire inmenging, hoewel hij weliswaar krachtig werd aangewakkerd door de geleverde inspanningen met het oog op de vrijmaking en de intensivering van het handelsverkeer.

De tendens tot internationalisatie was over het algemeen sterker dan de tendens tot autarkie en had een stijging van de invoerpercentages tot gevolg. Dit verschijnsel is nauw met de expansie van de uitvoer verbonden en het is niet mogelijk er afzonderlijk de betekenis van te bepalen. Het percentage van de gezamenlijke uitvoer in verhouding tot het bruto nationaal produkt tegen marktprijzen ⁽¹⁾ steeg van 24,1 pct. in 1948-1951 tot 26,2 pct. in 1952-1955 en tot 27,8 pct. in 1956-1959. De vooruitgang van de internationale arbeidsverdeling en in het bijzonder de integratie van de Europese economieën, zijn voor de volkshuishoudingen een krachtige factor die de internationalisatie begunstigt. Deze laatste komt tot uiting in een snellere uitbreiding van de buitenlandse handel, en inzonderheid van de invoer, dan van het bruto nationale produkt ⁽²⁾.

De Belgische economie ontsnapte aan deze structuurwijziging niet. De stijging van de invoerpercentages deed zich o.m. voor bij de uitrustingsgoederen en in bepaalde sectoren zoals de textiel, het autobedrijf, de chemische produkten, de tabak en de brandstoffen. Onder de uitzonderingen, waar de omgekeerde tendens overheersend was, kunnen vermeld worden de verbruiksgoederen, in het bijzonder de voedingswaren, de dranken en de gemonteerde voertuigen, alsook sommige landbouwsectoren.

⁽¹⁾ Dit percentage is gelijk aan het quotiënt van de waarde van de uitvoer door het B.N.P. tegen marktprijzen vermenigvuldigd met 100.

⁽²⁾ Bij wijze van documentatie vernoemen wij hier twee studies die aan deze evolutie in de naburige landen gewijd zijn. W. Gatz, « Zur Frage der westdeutschen Einführelastizitäten, in « Probleme des Zahlungsbilanz-Ausgleichs », *Beihfte der Konjunkturpolitik*, Heft 5, 1959, blz. 29-64; M.F.W. Hemming en G. F. Ray, « Imports and Expansion », *National Institute Economic Review*, n° 2, maart 1959, blz. 26-40.

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Maartnummer 1961 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

DEVOGEL A., Les ventes à tempérament. (*Les Dossiers de l'Action sociale catholique, Brussel, XXXVIII, n° 2, februari 1961, blz. 105-120.*)

L'assurance-crédit sur le plan international. (*Contact, Bulletin d'Information de l'Office National du Ducroire, Brussel, n° 4, maart 1961, blz. 5-10.*)

Nouvelles facilités de crédit offertes à l'agriculture. (*Bulletin agricole de la Banque de Bruxelles, n° 21, maart 1961, blz. 1-3.*)

TEYSSEN J., De geld- en kapitaalmarkt in 1960. (*Economisch en Sociaal Tijdschrift, Antwerpen, XV, n° 1, februari 1961, blz. 1-16.*)

WITTEVEEN H., Revaluatie. De wisselkoers als instrument van structuurpolitiek? (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.278, 22 maart 1961, blz. 300-304.*)

2. NATIONAAL INKOMEN - SPAARWEZEN - INVESTERINGEN

Groei van het nationaal inkomen van 1948 tot 1959 en vooruitzichten op deze basis voor de komende jaren. (*Statistisch Tijdschrift, Brussel, XLVII, n° 1, januari 1961, blz. 121-131.*)

LALOIRE M., Levenspeil en levenswijze. (*Arbeidsblad, Brussel, LXI, n° 12, december 1960, blz. 1.751-1.763.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

De begroting van 1961. (*Ministerie van Financiën, Brussel, 1961, 66 blz.*)

DEHEM R., Le rôle des finances publiques dans l'augmentation de la productivité nationale. (*Institut belge des Finances publiques, Brussel, 1960, z. blz.*)

FRANK M., Analyse des impôts sur le capital en Belgique. (*Finances publiques, Den Haag, XV, n° 3-4, 1960 blz. 322-345.*)

PIRAUX M., Dans le cadre d'une réforme de notre système fiscal. Etude critique du système belge des taxes assimilées au timbre. (*Les Dossiers de l'Action sociale catholique, Brussel, XXXVIII, n° 2, februari 1961, blz. 89-104.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

De Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom. 25ste verjaring. (*Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom, Brussel, 1960, 41 blz.*)

VAN AUDENHOVE M., A propos du centenaire du « Crédit Communal de Belgique ». (*Revue belge des Sciences commerciales, Brussel, XXXV, n° 11-12, november-december 1960, blz. 555-559.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

Die amerikanische Kapitalanlagen in Westeuropa. (*Deutsches Wirtschaftsinstitut, West-Berlijn, XI, n° 24, december 1960, blz. 5-14.*)

FERRARI A., L'evoluzione della cooperazione monetaria internazionale e gli inizi della Banca dei Regolamenti Internazionali. (*Bancaria, Rome, XVII, n° 2, februari 1961, blz. 131-141.*)

HOFSTRA H., De revaluatie van de gulden. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.277, 15 maart 1961, blz. 272-274.*)

Les origines et les perspectives de la crise du dollar. (*Confédération Internationale du Crédit populaire, Parijs, n° 35, 4e kwartaal 1960, blz. 9-15.*)

LUBBERS J., Herwaardering van de roebel. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.275, 1 maart 1961, blz. 224-227.*)

NADLER M., The Gold Problem. (*Hanover Bank, New York, 1961, z. blz.*)

SIMONET H., La crise du dollar et le plan Triffin. (*Socialisme, Brussel, VIII, n° 44, maart 1961, blz. 210-218.*)

TEW B., International Monetary Co-operation, 1945-1960. (*Hutchinson University Library, Londen, 5^e uitgave, 1960, 192 blz.*)

The Gold Problem. (*Bulletin of the C.J. Devine Institute of Finance, New York, n° 13, februari 1961, blz. 3-24.*)

TRAUTMANN W., Der internationalen Währungsordnung wurde nicht geholfen. (*Der Volkswirt, Frankfurt-am-Main, XV, n° 11, 18 maart 1961, blz. 437-438.*)

VAN DER BURG P., Het convertibiliteitsvraagstuk. (*Nijhoff, Den Haag, 1960, 118 blz.*)

Währungsreserven in Europa und Übersee. (*Wirtschaftliche Mitteilungen, Düsseldorf, n° 1, maart 1961, blz. 18-22.*)

WITTEVEEN H., Revaluatie. De wisselkoers als instrument van structuurpolitiek. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.278, 22 maart 1961, blz. 300-304.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

DE BIEVRE C., La lente progression de la formation d'une zone de liberté commerciale en Europe occidentale depuis la dernière guerre. (*Meunerie Belge, Brussel, LVI, n° 41, december 1960-januari-februari 1961, blz. 7-16.*)

DEQUAE A., Regionalisme en Europese Economische Gemeenschap. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, XXXVI, n° 5, 15 maart 1961, blz. 545-557.*)

Die amerikanischen Kapitalanlagen in Westeuropa. (*Deutsches Wirtschafts-institut, West-Berlijn, XI, n° 24, december 1960, blz. 5-14.*)

La situation économique de la Communauté et les perspectives pour 1961. (*Rapport trimestriel de la Commission de la Communauté Economique Européenne, Brussel, n° 1, maart 1961, blz. 3-78.*)

LEMAIGNEN R., Techniques et modalités de la coopération avec les pays en voie de développement. (*Les Problèmes de l'Europe, Parijs, n°s 9-10, 1960, blz. 11-16.*)

Les retards du Marché Commun sur la voie de l'union économique. (*Confédération Internationale du Crédit populaire, Parijs, n° 35, 4e kwartaal 1960, blz. 16-19.*)

MARJOLIN R., De conjuncturele situatie van de Gemeenschap aan het einde van 1960 en de vooruitzichten voor 1961. (*Bulletin van de Europese Economische Gemeenschap, Brussel, IV, n° 1, januari 1961, blz. 7-22.*)

VALLEY J., Réflexions sur la politique des échanges entre la Communauté Economique Européenne et les pays en voie de développement. (*Les Problèmes de l'Europe, Parijs, n°s 9-10, 1960, blz. 29-34.*)

VAN SPAENDONCK B., De E.E.G. : Een realiteit (I). (*Economie, Tilburg, XXV, n° 6, maart 1961, blz. 293-305.*)

10. ALGEMEEN

BALEN J., De bevordering van de industriële ontwikkeling in België. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.278, 22 maart 1961, blz. 305-307.*)

BALEN J., Enkele gegevens omtrent de zgn. ontwikkelingsgewesten in België. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLVI, n° 2.279, 29 maart 1961, blz. 335-337.*)

BEKAERT L.A., Les voies du renouveau. (*Bulletin social des Industriels, Brussel, XXXIII, n° 274, februari 1961, blz. 66-72.*)

Economisch expansieprogramma 1961-1965. (*Ministerie van Economische Zaken, Brussel, 1961, z. blz.*)

KERVYN de LETTENHOVE A., L'approche belge à la programmation indicative. (*Etudes économiques, Bergen, n°s 112-113, november 1960, blz. 93-103.*)

MALLENS F., Een nieuw tijdvak voor de Belgische economie. (*Economie, Tilburg, XXV, n° 6, maart 1961, blz. 323-330.*)

POLUS R., L'industrie textile belge devant les réévaluations monétaires. (*L'Industrie textile belge, Brussel III, n° 3, maart 1961, blz. 31-33.*)

TARR R., Bibliographie commentée sur le problème des pays sous-développés. (*Les Problèmes de l'Europe, Parijs, n°s 9-10, 1960, blz. 228-242.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Ministerieel besluit van 17 februari 1961

houdende erkenning van de provinciale comités voor economische expansie (Staatsblad, 8 maart 1961, blz. 1.752).

Ministerieel besluit van 17 februari 1961

houdende erkenning van het Regionaal Expansiecomité voor de Borinage (Staatsblad, 8 maart 1961, blz. 1.752).

Koninklijk besluit van 20 februari 1961

houdende inwilliging van een verzoekschrift betreffende de nijverheid van het gegoten glas, ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 4 maart 1961, blz. 1.610).

Koninklijk besluit van 3 maart 1961

tot opheffing van het koninklijk besluit van 7 januari 1956, zoals het later gewijzigd werd, tot instelling van een Commissie van advies voor kern-energie (Staatsblad, 19 maart 1961, blz. 1.853).

Koninklijk besluit van 16 maart 1961

Stichting van de instelling van openbaar nut « Belgisch Instituut ter Bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek-Overzee » (B.I.B.W.O.O.). Statuten. Goedkeuring (Staatsblad, 25 maart 1961, blz. 2.401).

Koninklijk besluit van 22 maart 1961

tot uitvoering van artikel 4 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel (Staatsblad, 23 maart 1961, blz. 2.291).

Artikel 1. — Artikel 15 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1959, houdende uitvoering van de wet van 17 juli 1959, tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en oprichting van nieuwe industrieën, en artikel 14 van het koninklijk besluit van 18 augustus 1959 tot uitvoering van de wet van 18 juli 1959, tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de sociale moeilijkheden in sommige gewesten, worden vervangen door volgende bepalingen :

1° 's Rijks waarborg mag slechts worden verleend ten bate van natuurlijke of rechtspersonen, die de kredietinstelling geen toereikende waarborgen kunnen aanbieden tot het bekomen van een gewoon krediet, zonder dat het in alle gevallen noodzakelijk zij, dat de activa van deze personen vóór de toekenning van vermelde waarborg steeds volledig bezwaard zouden zijn. De aanvragen tot het bekomen van 's Rijks waarborg worden aan de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand door de kredietinstellingen overgemaakt.

.....

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN),
MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Inkomstenbelastingen

Belgisch-Nederlands dubbelbelastingverdrag van 20 februari 1933 (Staatsblad, 9 maart 1961, blz. 1.792).

Wet van 11 juli 1960

houdende eindregeling van de begrotingen van de dienstjaren 1953, 1954, 1955 (Staatsblad, 30 maart 1961, blz. 2.547).

Wet van 25 januari 1961

houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Kongo, betreffende de vereffening van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi, van het protocol dat bij deze overeenkomst gevoegd is en van de wisseling van brieven, ondertekend op 15 november 1960, te New York (Staatsblad, 7 maart 1961, blz. 1.681).

OVEREENKOMST

tussen

Het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door de heer W. Loridan, enerzijds, en

De Republiek Kongo, vertegenwoordigd door de heer J. Bomboko, anderzijds.

De Hoge Overeenkomstsluitende Partijen :

Overwegende dat Kongo op 30 juni 1960 een onafhankelijke en soevereine Staat is geworden;

Overwegende dat een afzonderlijk muntstelsel voor Kongo en voor Ruanda-Urundi dient te worden ingevoerd;

Overwegende dat daartoe een nieuw emissie-instituut voor elk van beide landen dient te worden opgericht en de liquidatie van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi dient te worden doorgevoerd;

Wensend de modaliteiten te regelen van de liquidatie van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi en de continuïteit te verzekeren van de muntfuncties in Kongo en in Ruanda-Urundi.

Zijn overeengekomen omtrent de onderstaande bepalingen :

Artikel 1. — De Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi (hierna genoemd : « Centrale Bank »), wordt van rechtswege ontbonden op de dag waarop deze Overeenkomst van kracht wordt.

De balans van de liquidatie wordt opgemaakt op basis van de staat van het actief en het passief per 31 augustus 1960.

Art. 2. — De Emissie-instituten van Kongo en van Ruanda-Urundi nemen het passief van de Centrale Bank over, luidend in Kongolese franken en hieronder genoemd, terwijl de overdracht van rechtswege wordt verwezenlijkt, vanaf het ogenblik waarop voornoemde instituten, elk voor het passief dat hem betreft, aan de Centrale Bank verklaren dat zij de verplichtingen op zich nemen die voortvloeien uit het voornoemd passief.

a) de verbintenissen voortvloeiend uit de biljetten en stukken in omloop worden door het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi overgenomen tot het beloop van een bedrag dat gelijk is aan 21,2 pct. van de omloop per 30 juni 1960 op het einde van de dag;

b) het bedrag, vastgesteld in vorenstaand paragraaf, wordt vermeerderd of verminderd, volgens het geval, met het bedrag der netto-emissie of nettoterugtrekkingen van de succursale van de Centrale Bank te Usumbura, die na 30 juni 1960 plaats hadden;

c) de verbintenissen voortvloeiend uit het overschot der biljetten en stukken in omloop worden overgenomen door het Emissie-instituut van Kongo;

d) de verbintenissen voortvloeiend uit de crediteuren-rekeningen worden overgenomen door het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi voor de rekeningen geopend bij de succursale van de Centrale Bank te Usumbura en door het Emissie-instituut van Kongo voor de andere rekeningen.

De biljetten en stukken in de zin van dit artikel omvatten alle biljetten en metalen munten ten laste van de Centrale Bank.

Art. 3. — Het volgende actief van de Centrale Bank wordt van rechtswege overgedragen, voor zijn waarde in de liquidatiebalans, aan het Emissie-instituut van Kongo en aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, op het ogenblik waarop deze instituten het passief, genoemd in Artikel 2 hierboven, overnemen en voor een bedrag dat overeenstemt met het overgenomen passief :

a) de wisselreserves : zoals gezegd wordt in Artikel 4 hieronder;

b) het handelspapier : het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi neemt datgene over, dat gedisconteerd is door de succursale van de Centrale Bank te Usumbura, en het Emissie-instituut van Kongo datgene dat gedisconteerd is in Kongo door de Centrale Bank;

c) overheidseffecten onderschreven door Ruanda-Urundi : aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi;

d) de andere schuldvorderingen : het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi neemt de schuldvorderingen over die voortvloeien uit de voorschotten gedaan door de succursale van de Centrale Bank te Usumbura en het Emissie-instituut van Kongo neemt de schuldvorderingen over die voortvloeien uit de voorschotten gedaan door de Centrale Bank op het gebied van Kongo;

e) de gebouwen, het materieel en het meubilair : het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi neemt diegene over welke zich bevinden op het gebied van Ruanda-Urundi en het Emissie-instituut van Kongo alle andere;

f) de Kongolese overheidsfondsen, behalve de fondsen genoemd in Artikel 5 hieronder : aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, in de mate waarin het bedrag van het passief, overgenomen door dit instituut bij toepassing van bovenstaand Artikel 2 groter is dan het bedrag van het actief overgedragen aan dit Instituut bij toepassing van voorgaande paragrafen van dit artikel;

g) de staatseffecten onderschreven door Kongo : aan elk van beide Instituten, tot het beloop van het saldo van het hun over te dragen actief.

Art. 4. — De wisselreserves genoemd in paragraaf a) van bovenstaand Artikel 3 worden toegekend aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi naar rato van een bedrag dat gelijk is aan 20 pct. van de wisselreserves van de Centrale Bank per 31 augustus 1960 op het einde van de dag, terwijl voornoemd bedrag vermeerderd of verminderd wordt, volgens het geval, met het nettosaldo van de inkomsten en uitgaven van goud en van munten, andere dan de Kongolese frank, die plaatshebben na 31 augustus 1960, en voortvloeien uit verrichtingen gedaan door de Centrale Bank op last en voor rekening van de Regering van Ruanda-Urundi en van ingezetenen van Ruanda-Urundi. Het saldo der wisselreserves wordt toegekend aan het Emissie-instituut van Kongo.

De wisselreserves in de zin van dit artikel omvatten het goud en de munten, andere dan de Kongolese frank, die toebehoren aan de Centrale Bank, onder aftrek van de schulden en andere verbintenissen van de Centrale Bank in goud of in munten andere dan de Kongolese frank.

Art. 5. — Het actief van de Centrale Bank, dat overblijft na aftrek van het actief overgedragen bij toepassing van vorenstaand Artikel 3, wordt bestemd voor :

a) de regeling van het passief en andere verbintenissen van de Centrale Bank, niet overgenomen bij toepassing van bovenstaand Artikel 2;

b) de afschrijving van de Kongolese overheidsfondsen van de Centrale Bank, in de mate waarin dat nodig is om hun waarde in de liquidatiebalans te verlagen tot een bedrag dat gelijk is aan hun beurswaarde per 30 juni 1960 en indien er een saldo overblijft na de toekenningen genoemd in onderstaande paragrafen c) en d), voor de pondspondsgewijze afschrijving van de gebouwen van de Centrale Bank;

c) de toekenning aan Kongo en Ruanda-Urundi van de overheidseffecten onderschreven door Kongo, voor hun waarde in de liquidatiebalans en tot het beloop van een bedrag van 222 miljoen Kongolese frank, welke effecten verdeeld worden naar rato van 5/6 aan Kongo en van 1/6 aan Ruanda-Urundi;

d) de betaling te Brussel in Belgische franken aan de andere aandeelhouders, door de Centrale Bank, van een som van 1.550 Belgische frank per aandeel, welke betalingen geschieden of wel in de loop van de maand december 1960, of wel vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst, indien deze later tot stand komt, en de belastingen en heffingen op deze betalingen zijn ten laste van de aandeelhouders.

De betalingen waarvan sprake in bovenstaande paragraaf d) geschieden door middel van de opbrengst der Kongolese overheidsfondsen van de Centrale Bank waarvan de vervalddag het dichtst bij ligt.

Art. 6. — De algemene kosten en de winsten van de Centrale Bank verbonden aan de verrichtingen na 31 augustus 1960 worden verdeeld naar rato van 5/6 ten laste of ten voordele van het Emissie-instituut van Kongo en van 1/6 ten laste of ten voordele van het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, in de mate waarin het onmogelijk is deze verrichtingen te bepalen als hebbend uitsluitend betrekking of wel op Kongo of wel op Ruanda-Urundi.

Art. 7. — Het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi wisselt de biljetten en stukken die het overneemt bij toepassing van bovenstaand Artikel 2 tegen haar eigen biljetten en stukken.

Indien het gewisselde bedrag kleiner is dan het bedrag overeengekomen in bovenstaand Artikel 2, dan stort het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi aan het Emissie-instituut van Kongo een bedrag dat gelijk is aan het verschil, terwijl de betaling wordt gedaan in goud of in munten andere dan de Kongolese frank en in Kongolese bons, effecten of overheidsfondsen.

Het bedrag dat moet worden gestort in goud of in munten andere dan de Kongolese frank wordt zodanig vastgesteld dat de verhouding tussen de wisselreserves toegekend aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi bij toepassing van bovenstaand Artikel 3 en het bedrag van het passief overgenomen door dit Instituut bij toepassing van vorenstaand Artikel 2 niet gewijzigd wordt.

Art. 8. — Vanaf het ogenblik waarop het Emissie-instituut van Kongo aan de Centrale Bank verklaart dat zij de bedoeling heeft zelf over te gaan tot de uitgifte van biljetten en geldstukken, overhandigt de Centrale Bank haar zijn niet uitgegeven biljetten en stukken.

Bovendien houdt het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi de biljetten en stukken die zij zal gewisseld hebben bij toepassing van vorenstaand Artikel 7, ter beschikking van het Emissie-instituut van Kongo, of, bij het ontbreken daarvan, van de Centrale Bank.

De geadresseerde betaalt alleen de kosten van vervoer en verzekering.

Als het Emissie-instituut van Kongo biljetten en geldstukken van de Centrale Bank wisselt die het heeft overgenomen of uitgegeven, dan komt de winst die voortvloeit uit de niet gewisselde biljetten of geldstukken integraal ten goede aan het Emissie-instituut van Kongo.

Art. 9. — De Kongolese effecten en overheidsfondsen toegekend aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi bij toepassing van Artikel 3, paragrafen f) en g), en bij toepassing van vorenstaand Artikel 5, paragraaf c), worden omgezet, vanaf hun toekenning en tot het beloop van hun waarde in

de liquidatiebalans, in Kongolese schatkistbons uitgegeven op last van het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, interest opleverend aan 2 ½ pct. per jaar te rekenen vanaf 1 oktober 1960 inbegrepen, luidend in de munt van Ruanda-Urundi en aflosbaar in vijf jaar. De interesten en aflossingen worden verzekerd door de storting van een vaste annuïteit, halfjaarlijks betaalbaar bij het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, voor de eerste maal op 31 maart 1961 en voor de laatste maal op 30 september 1965. De Kongolese regering overhandigt aan het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi een bon per annuïteit, terwijl het nominaal bedrag van de bon gelijk is aan het bedrag verschuldigd als hoofdsom en interesten op de vervaldag van de bon.

Elke bon uitgegeven bij toepassing van deze bepaling en nog in omloop 15 dagen na zijn vervaldag wordt aan zijn nominale waarde en bij verstrijken van bedoelde termijn van het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi teruggekocht door het Emissie-instituut van Kongo.

Art. 10. — Het Emissie-instituut van Kongo, ter waarborg van de uitvoering van de verplichtingen welke het werden opgelegd in toepassing van bovenstaand Artikel 9, en het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, ter waarborg van de uitvoering van de verplichtingen die het werden opgelegd in toepassing van hogervermeld Artikel 7, leggen elk bij een bank of instelling, aangeduid in gemeenschappelijk akkoord, bij voorbeeld bij de Bank van Internationale Betalingen, Bazil, een bedrag neer in goud of in munten andere dan de Kongolese frank, gelijk aan 20 pct. van de wisselreserves, die hen zullen toegewezen worden bij toepassing van Artikel 3, paragraaf a), hierboven.

De toepassingsmodaliteiten van dit artikel worden bepaald in het protocol dat bij deze overeenkomst wordt gevoegd en er integraal deel van uitmaakt, terwijl de maximumduur van deze neerlegging bepaald wordt op twintig maanden.

Art. 11. — Elke overdracht en omwisseling van het actief, met inbegrip van de onroerende goederen, het materieel en het meubilair, gedaan bij toepassing van deze overeenkomst ten gunste van het Emissie-instituut van Kongo en het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, wordt vrijgesteld van alle rechten, belastingen, taksen, lasten en heffingen van kracht in de gebiedsdelen onderworpen aan de soevereiniteit van de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen.

De akten die bedoelde overdrachten vaststellen, evenals alle akten die worden opgesteld in uitvoering van deze overeenkomst, worden door de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen vrijgesteld van zegel en, zo nodig, gratis ingeschreven en geregistreerd.

De werkelijke belastingen ten laste van de aandeelhouders op de betalingen bedoeld in Artikel 5 hierboven mogen deze voortkomend van de op 31 augustus 1960 van kracht zijnde tarieven niet overschrijden.

Art. 12. — De beslissingen inzake de vereffening van de Centrale Bank worden getroffen zonder beroep noch verhaal door een vereffeningcomité samengesteld uit drie leden en beslissend bij meerderheid van stemmen. Dit comité, dat de meest uitgebreide machten bezit, is namelijk bevoegd om de billijkheidsgronden toe te passen bij de door deze overeenkomst voorziene verdelingen tussen het Emissie-instituut van Kongo en het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi en om ontlasting te geven aan de leden van het Directiecomité van de Centrale Bank, die de uitvoering verzekeren van de vereffeningswerkzaamheden en met dit doel een college samenstellen.

Het Vereffeningcomité is samengesteld uit een lid van Belgische nationaliteit, een lid van Kongolese nationaliteit, benoemd door hun respectieve regering, en een voorzitter aangeduid volgens overeenkomst tussen de twee andere leden. Zo één van de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen nalaat binnen de maand de haar toegewezen benoeming te doen, kan de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof van Den Haag door de andere Hoge Overeenkomstsluitende Partij gelast worden de nodige benoeming te verrichten. Bij ontstentenis van een akkoord binnen de maand aangaande de benoeming van de Voorzitter van het Comité, wordt deze, op verzoek van één der Hoge Overeenkomstsluitende Partijen, aangeduid door de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof van Den Haag.

Art. 13. — Elk geschil tussen de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen nopens de interpretatie en de toepassing van

deze overeenkomst wordt voorgelegd aan de Voorzitter van het in Artikel 12 hierboven vermelde Vereffeningcomité.

De Voorzitter van het Vereffeningcomité beslist als minnelijke bemiddelaar. Zijn beslissing is definitief en uitvoerbaar in de gebiedsdelen onderworpen aan de soevereiniteit van de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen zonder dat een uitvoerbaarheidsverklaring nodig is.

Art. 14. — Zolang de vereffening niet beëindigd is, behoudt de Centrale Bank haar juridische persoonlijkheid en bewaart zij haar benaming met toevoering van de woorden « in vereffening ».

Onder voorbehoud van de bepalingen opgenomen in de artikels 12 en 15 van deze Overeenkomst, nemen de machten van de maatschappelijke organen van de Centrale Bank een einde bij het van kracht worden van deze Overeenkomst of, zo op het ogenblik van het van kracht worden van het in bovenstaand Artikel 12 vermelde Vereffeningcomité nog niet werd benoemd, bij de benoeming van bedoeld Comité.

Art. 15. — De Centrale Bank gaat verder met het uitoefenen van haar functies in het kader van de haar betreffende bepalingen zolang het Emissie-instituut van Kongo en het Emissie-instituut van Ruanda-Urundi, ieder voor wat het aangaat, aan de Centrale Bank niet verklaard hebben zelf de monetaire functies te willen uitoefenen die in de bevoegdheid liggen van een Emissie-instituut. Het is de Centrale Bank evenwel toegelaten af te zien van bedoelde functies mits een vooropzeg van zes maanden.

Daarenboven kan de Centrale Bank op elk ogenblik, ook wanneer haar actief en passief volledig werd toegewezen of vereffend, de functies aanvaarden die haar zouden toevertrouwd worden door een der Hoge Overeenkomstsluitende Partijen of door een van de in dit artikel vermelde Emissie-instituten, voor zover het functies betreft gelijkvormig aan deze die zij vervulde vóór haar ontbinding.

Art. 16. — De Hoge Overeenkomstsluitende Partijen geven zich wederzijds akte van wat elk zich uitdrukkelijk als stellingname voorbehoudt wat betreft de verantwoordelijkheden met betrekking tot de ontstane vermindering in de wisselreserve van de Centrale Bank.

Art. 17. — Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de bekrachtigingsoorkonden zullen uitgewisseld worden te Brazzaville.

Art. 18. — Deze Overeenkomst wordt van kracht de dag van de uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolgmachtigden, behoorlijk bevoegd, hun handtekening hebben geplaatst onder deze Overeenkomst.

In duplo opgemaakt te New York, de 15^e november 1960, in de Franse taal. Beide exemplaren hebben gelijke rechtskracht.

Voor het Koninkrijk België :

W. Loridan.

Voor de Republiek Kongo :

J. Bomboko.

De uitwisseling der bekrachtigingsoorkonden had op 16 februari 1961 te Brazzaville plaats.

Overeenkomstig Artikel 18 van deze Overeenkomst is zij op 16 februari 1961 in werking getreden.

Koninklijk besluit van 3 februari 1961

tot coördinatie van de wetten betreffende het Nationaal Waarborgfonds inzake kolennijnschade (Staatsblad, 7 maart 1961, blz. 1.706).

Wet van 15 februari 1961

houdende oprichting van een Landbouwinvesteringsfonds (Staatsblad, 2 maart 1961, blz. 1.477).

Artikel 1. — Er wordt een Landbouwinvesteringsfonds opgericht met het doel bijkomende financiële hulpmiddelen, tot beloop van ten minste één miljard frank, ter beschikking te stellen van de land- en tuinbouwers alsmede van hun verenigingen en coöperaties, ten einde alle verrichtingen te bevorderen welke van die aard zijn, dat zij de produktiviteit van de land- en tuinbouwbedrijven verhogen, hun rendabiliteit verzekeren en opvoeren en de kostprijzen verminderen.

Art. 2. — Worden onder meer bij het eerste artikel bedoeld :

1° de investeringsverrichtingen, dit wil zeggen die welke erin bestaan ten behoeve van de bij het eerste artikel bedoelde natuurlijke of rechtspersonen, goederen van blijvende aard te verwerven, uit te breiden of te verbeteren, zoals grond, gebouwen en constructies, met inbegrip van de huisvesting van de exploitant en van zijn gezin, de bedrijfsuitrusting, de installaties, machines, werktuigen en materieel. Op aankoop van gronden en gebouwen kan deze wet alleen dan toepassing vinden, wanneer die aankoop economisch noodzakelijk is om de rendabiliteit van het bestaande bedrijf te verzekeren;

2° de omschakeling van bedrijven ingevolge de gewijzigde economische omstandigheden;

3° de installatie van landbouwers en tuinbouwers;

4° de verwerking en de commercialisatie van land- en tuinbouwprodukten, voornamelijk bij wijze van coöperatie.

Art. 3. — Het landbouwinvesteringsfonds dient :

1° als waarborg voor de terugbetaling in hoofdsom, renten en bijkomende kosten van leningen toegestaan, met het oog op de bij artikel 2 bepaalde doeleinden, door te dien einde erkende openbare of private kredietinstellingen;

2° voor het toekennen van toelagen aan die organismen om hen in staat te stellen voor dezelfde doeleinden leningen tegen verminderde rentevoet toe te staan;

3° voor het toekennen van premieën of al dan niet terugvorderbare toelagen, om de bij artikel 2 bedoelde verrichtingen te helpen verwezenlijken;

4° om uitzonderlijk leningen toe te staan wanneer, wegens de bijzondere aard van de in het vooruitzicht gestelde verrichting, geen van de erkende kredietinstellingen zulke operatie zou kunnen doen.

Art. 4. — Het landbouwinvesteringsfonds wordt gestijfd :

1° door een jaarlijkse dotatie van ten minste F 100 miljoen, vanaf 1961, op de begroting van het Ministerie van Landbouw uitgetrokken.

2° door het saldo van het voorschot van F 115 miljoen door de wetten van 24 maart 1952 en van 11 maart 1958 aan het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet verleend om het toekennen van leningen aan coöperatieve vennootschappen te vergemakkelijken, en door de terugbetalingen en de interesten verschuldigd ingevolge de met behulp van dat voorschot toegekende leningen;

3° door de terugbetaling van de terugvorderbare voorschotten, alsmede door de delgingen en de interesten van leningen eventueel met de gelden van het Fonds verleend;

4° door de interesten afgeworpen door de gelden van het Fonds.

Art. 6. — De waarborg van het Fonds kan gehecht worden aan de terugbetaling in hoofdsom, interesten en bijkomende kosten van de toegestaane leningen (...).

Art. 7. — De waarborg van het Fonds vult de door de kredietaanvrager gestelde zekerheden aan (...).

Art. 8. — Het globaal bedrag ten belope waarvan de waarborg van het Fonds mag worden verleend, is vastgesteld op F 500 miljoen.

Bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit mag dit bedrag op F 1 miljard worden gebracht.

Het maximumbedrag van de ontleningen welke door de openbare kredietinstellingen, voor de uitvoering van deze wet, jaarlijks mogen worden gedaan, wordt door de Koning,

op de gezamenlijke voordracht van de Minister van Landbouw en van de Minister van Financiën, vastgesteld.

Art. 9. — Toelagen kunnen, op de gelden van het Fonds, worden verleend aan de erkende kredietinstellingen, om hen in staat te stellen leningen tegen verlaagde rentevoet toe te staan (...).

Die rentetoeslag mag niet tot gevolg hebben de rentevoet met méér dan 3 pct. te verminderen.

Koninklijk besluit van 21 februari 1961

houdende uitvoering van de wet van 2 augustus 1960 betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek (Staatsblad, 3 maart 1961, blz. 1.526).

Wet van 22 februari 1961

houdende de begroting der kwade posten en terugbetalingen voor het dienstjaar 1961 (Staatsblad, 3 maart 1961, blz. 1.522).

Enig artikel. — Voor de aan het dienstjaar 1961 verbonden (...) uitgaven betreffende de begroting der kwade posten en terugbetalingen, zijn kredieten geopend die de som van F 100.911.000 belopen.

Wet van 22 februari 1961

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1961 (Staatsblad, 7 maart 1961, blz. 1.688).

TITEL I. — Gewone uitgaven.

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1961 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende de Rijksschuld zijn kredieten geopend die de som van F 21.874.565.000 belopen.

Art. 2. — Het werkelijk bedrag der leningen welke de Nationale Maatschappij der Waterleidingen gemachtigd is uit te geven onder staatswaarborg wordt van F 5.300.000.000 op 5.600.000.000 gebracht.

Art. 3. — Het werkelijk bedrag der leningen die de Vereniging zonder winstoogmerken « Bond der Grote Gezinnen van België » gemachtigd is uit te geven onder staatswaarborg, voor haar Studiefonds, wordt van F 97.250.000 op 107.250.000 gebracht.

De interest- en delgingsvoorwaarden der nieuwe lening van F 10.000.000 zullen door Onze Minister van Financiën worden goedgekeurd.

De interest is ten laste van de Schatkist.

TITEL II. — Buitengewone uitgaven.

Art. 4. — Betalingskredieten voortspruitend uit verplichtingen aangegaan in uitvoering van de door onderhavige wet en vroegere wetten verleende machtigingen zijn geopend ten belope van F 500.000.000 (...).

Wet van 23 februari 1961

waarbij nieuwe vorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1961

geopend worden en houdende verdaging van de afsluiting der verrichtingen van de uitgaven betreffende het dienstjaar 1960 (Staatsblad, 2 maart 1961, blz. 1.475).

Koninklijk besluit van 23 februari 1961

tot vaststelling van de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor de huisvesting op de gedurende het jaar 1961 gelichte tranches van haar leningen (Staatsblad, 6 maart 1961, blz. 1.651).

Artikel 1. — Op de gedurende het jaar 1961 gelichte tranches van haar leningen wordt de voet van de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting te dragen enkelvoudige interest vastgesteld op 1,25 pct. 's jaars en dit van de lichte der gelden af.

Van 1 januari 1963 af, zal de Nationale Maatschappij uit dien hoofde een annuïteit dragen tegen de voet van 2,25 pct. 's jaars, omvattend de hogervermelde interest en de delging in zesenzeftig jaar.

Koninklijk besluit van 28 februari 1961

tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 december 1960 houdende vaststelling van de voorwaarden inzake inkomen, voor het in huur nemen van vrijstaande woningen die aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende vennootschappen of aan de Nationale Maatschappij zelf toebehoren; van de huurprijzen van de woningen die aan voormelde vennootschappen toebehoren (Staatsblad, 3 maart 1961, blz. 1.530).

Koninklijk besluit van 28 februari 1961

tot wijziging van het Regentsbesluit van 12 augustus 1948 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premies om niet voor de aanbouw, door het privaat initiatief, van volkswoningen en van kleine landeigendommen (Staatsblad, 3 maart 1961, blz. 1.531).

Koninklijk besluit van 28 februari 1961

tot wijziging van het Regentsbesluit van 14 augustus 1948 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premies om niet voor het verwerven van woningen die gebouwd werden of die zullen gebouwd worden voor de rekening van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, van vennootschappen aangenomen door de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom of van de Nationale Maatschappij van de Kleine Landeigendom zelf, van gemeenten of van commissies van openbare onderstand (Staatsblad, 3 maart 1961, blz. 1.532).

Koninklijk besluit van 4 maart 1961

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaarborg, een lening van F 50 miljoen aan te gaan bestemd voor de financiering van de bouw van huizen « met belofte van aankoop » (Staatsblad, 18 maart 1961, blz. 2.162).

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting wordt gemachtigd om bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas een lening aan te gaan voor een effectief bedrag van F 50 miljoen en voor een duur van maximum twintig jaar.

Art. 3. — De geldopnemingen zijn terugbetaalbaar ten laatste na twee jaar en, binnen de perken van de beschikkingen van artikel 1 hierboven, mag de Nationale Maatschappij voor een termijn van ten hoogste twee jaar de aldus terugbetaalde bedragen opnieuw opnemen.

Art. 5. — De interest- en terugbetalingslasten van de geldopnemingen worden volledig gedragen door de Nationale Maatschappij.

Art. 6. — De betaling van de interesten en de terugstorting van de hoofdsom van de geldopnemingen zijn gewaarborgd door de Staat.

Koninklijk besluit van 9 maart 1961

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaar-

borg, een lening van F 1,2 miljard aan te gaan (Staatsblad, 22 maart 1961, blz. 2.271).

Artikel 1. — De staatswaarborg wordt gehecht aan een lening van een werkelijk bedrag van één miljard tweehonderd miljoen frank, uit te geven door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.

Art. 2. — De lening zal uitgegeven worden per tranches, en tegen de voorwaarden welke vooraf door de Minister van Financiën zullen goedgekeurd worden.

Koninklijk besluit van 22 maart 1961

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaarborg, een lening van F 300 miljoen aan te gaan (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.744).

Koninklijk besluit van 28 maart 1961

houdende erkenning van zekere financiële instellingen in toepassing van de wet van februari 1961 (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.743).

III. — LANDBOUW

Wet van 15 februari 1961

houdende oprichting van een Landbouwinvesteringsfonds (Staatsblad, 2 maart 1961, blz. 1.477). (Zie tekst, rubriek II.)

Ministerieel besluit van 24 februari 1961

betreffende de tussenkomst van het Landbouwfonds inzake de in de mouterij gebruikte mout en gerst (Staatsblad, 10 maart 1961, blz. 1.839). Erratum (Staatsblad, 18 maart 1961, blz. 2.184).

Ministerieel besluit van 24 februari 1961

betreffende de tussenkomst van het Landbouwfonds inzake havervlokken bestemd voor mensenvoeding (Staatsblad, 10 maart 1961, blz. 1.840).

Ministerieel besluit van 6 maart 1961

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 9 maart 1961, blz. 1.777).

Ministerieel besluit van 15 maart 1961

houdende wijziging van dit van 31 januari 1962 houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 24 maart 1961, blz. 2.342).

Ministerieel besluit van 20 maart 1961

betreffende de toekenning van een toelage bestemd om de prijsstijging van de voedergranen te vergoeden (Staatsblad, 24 maart 1961, blz. 2.342).

IV. — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 17 februari 1961

houdende wijziging en aanvulling van de ministeriële besluiten van 23 maart 1960 en 30 december 1960 nopens de verplichtingen betreffende de opslagmiddelen en opslag inzake petroleumprodukten (Staatsblad, 24 maart 1961, blz. 2.372).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 7 februari 1961

waarbij de Minister van Afrikaanse Zaken wordt gemachtigd sommige bijzondere maatregelen te treffen ten gunste van bepaalde categorieën van personen die geroepen worden om hun diensten te verlenen in Kongo in de hoedanigheid van tijdelijke van het Afrikaanse bestuur (Staatsblad, 2 maart 1961, blz. 1.504).

Wet van 20 februari 1961

houdende sommige voorlopige maatregelen ten einde de recrutering tot de openbare ambten in België te vergemakkelijken ten gunste van de personen die in Belgisch-Kongo of in Ruanda-Urundi een openbaar of een ander ambt hebben uitgeoefend (Staatsblad, 1 maart 1961, blz. 1.410).

Koninklijk besluit van 24 februari 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 22 augustus 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de vlasbereiding, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 4 maart 1961, blz. 1.614).

Koninklijk besluit van 27 februari 1961

houdende wijziging aan het koninklijk besluit van 7 februari 1961, waarbij de Minister van Afrikaanse Zaken wordt gemachtigd sommige bijzondere maatregelen te treffen ten gunste van bepaalde categorieën van personen die geroepen worden om hun diensten te verlenen in Kongo in de hoedanigheid van tijdelijke van het Afrikaanse bestuur (Staatsblad, 23 maart 1961, blz. 2.304).

Koninklijk besluit van 7 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 12 augustus 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de metaalbouw, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 25 maart 1961, blz. 2.412).

Koninklijk besluit van 14 maart 1961

houdende, voor de rijksbesturen, uitvoeringsmaatregelen van artikel 2 van de wet van 20 februari 1961 houdende sommige voorlopige maatregelen ten einde de recrutering tot de openbare ambten in België te vergemakkelijken ten gunste van de personen die in Belgisch-Kongo of in Ruanda-Urundi een openbaar of een ander ambt hebben uitgeoefend (Staatsblad, 23 maart 1961, blz. 2.297).

Koninklijk besluit van 15 maart 1961

waarbij algemeen verbindend worden verklaard de beslissingen van 17 juni 1959 en van 7 februari 1961 van het Nationaal Paritair Comité voor het tuinbouwbedrijf betreffende de beperking van de arbeidsduur (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.775).

Koninklijk besluit van 20 maart 1961

tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 juni 1952 tot vaststelling van het aantal leden van de Nationale Arbeidsraad en bepaling van de modaliteiten van hun voordracht (Staatsblad, 30 maart 1961, blz. 2.746).

VII. — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 9 maart 1961

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 27 december 1960 tot instelling van een bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 17 maart 1961, blz. 2.115). Erratum (Staatsblad, 25 maart 1961, blz. 2.401).

28 december 1960 houdende instelling van een bijzonder recht bij de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 17 maart 1961, blz. 2.116). Errata (Staatsblad, 25 maart 1961, blz. 2.401).

Ministerieel besluit van 9 maart 1961

tot aanvulling van het ministerieel besluit van

Ministerieel besluit van 17 maart 1961

betreffende het Tarief van invoerrechten (Staatsblad, 18 maart 1961, blz. 2.163).

VIII. — VERKEERSWEZEN

Koninklijk besluit van 21 maart 1961

waarbij de nieuwe statuten van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen worden vastgesteld (Staatsblad, 25 maart 1961, blz. 2.394).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 3 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 8 november 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het tabaksbedrijf, houdende wijziging van de beslissing van 27 maart 1958 tot vaststelling van de beroepsindeling en de minimumlonen van de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld in het tabaksbedrijf, en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 juni 1958 (Staatsblad, 17 maart 1961, blz. 2.132).

Paritair Comité voor de ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht, betreffende de vaststelling der minimumlonen der arbeiders tewerkgesteld in de ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 29 maart 1961, blz. 2.525).

Koninklijk besluit van 3 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 3 oktober 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het huden- en lederbedrijf tot vaststelling van de minimumlonen der arbeiders tewerkgesteld in sommige ondernemingen waar schoenen en pantoffels en de gedeelten in leder ervan worden vervaardigd, alsmede koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 21 maart 1961, blz. 2.239).

Koninklijk besluit van 7 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 november 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de binnenscheepvaart tot invoering van het gewaarborgd weekloon (Staatsblad, 29 maart 1961, blz. 2.527).

Koninklijk besluit van 7 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 16 november 1960 van het Nationaal

Koninklijk besluit van 7 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 8 december 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het garagebedrijf tot regeling van de arbeidsvoorwaarden der arbeiders tewerkgesteld in de ondernemingen welke onder zijn bevoegdheid vallen (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.770).

X. — SOCIALE WETGEVING
(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Ministerieel besluit van 17 februari 1961

tot wijziging van het ministerieel besluit van 22 september 1955 ter uitvoering van het organiek koninklijk besluit van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en de bilaterale en multilaterale overeenkomsten betreffende de sociale zekerheid waar zij de ziekte- en invaliditeitsverzekering beogen (Staatsblad, 9 maart 1961, blz. 1.779).

Koninklijk besluit van 18 februari 1961

houdende verlenging van sommige termijnen inzake pensioen voor zelfstandigen (Staatsblad, 17 maart 1961, blz. 2.128).

Koninklijk besluit van 20 februari 1961

betreffende de toekenning van gezinsvacantiegeld in 1961 (Staatsblad, 4 maart 1961, blz. 1.607).

Koninklijk besluit van 25 februari 1961

tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid (Staatsblad, 1 maart 1961, blz. 1.455).

Koninklijk besluit van 25 februari 1961

betreffende de tegemoetkoming van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in het loon van de moeilijk te plaatsen werklozen, die door zijn toedoen in dienst worden genomen (Staatsblad, 1 maart 1961, blz. 1.457).

Koninklijk besluit van 25 februari 1961

betreffende de overneming, door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, van de bevoegdheden van het Fonds voor scholing, omscholing en sociale herscholing van minder-validen (Staatsblad, 1 maart 1961, blz. 1.458).

Koninklijk besluit van 3 maart 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 3 oktober 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het huden- en lederbedrijf

tot toekenning van een eindejaarspremie aan de arbeiders tewerkgesteld in sommige ondernemingen waar schoenen en pantoffels en de gedeelten in leder ervan worden vervaardigd (Staatsblad, 17 maart 1961, blz. 2.130).

Koninklijk besluit van 4 maart 1961

tot vaststelling van de aanvullende maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van de Frans-Belgische Overeenkomst van 20 september 1958 betreffende de invaliditeits- en overlijdenspensioenen der burgerlijke oorlogsslachtoffers (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.767).

Koninklijk besluit van 10 maart 1961

genomen in uitvoering van artikel 24 van de wet van 21 mei 1955 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1957 (Staatsblad, 18 maart 1961, blz. 2.174).

Koninklijk besluit van 16 maart 1961

tot wijziging van de besluitwet van 25 februari 1947, tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de ermede gelijkgestelden (Staatsblad, 24 maart 1961, blz. 2.345).

Koninklijk besluit van 20 maart 1961

betreffende de tegemoetkoming van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in de kosten van nieuwe installatie der werklozen die van verblijfplaats veranderen (Staatsblad, 23 maart 1961, blz. 2.307).

Koninklijk besluit van 20 maart 1961

betreffende de tegemoetkoming in het loon van de werknemers die door de overschakeling van hun onderneming zijn getroffen (Staatsblad, 23 maart 1961, blz. 2.309).

Koninklijk besluit van 23 maart 1961

tot wijziging van het organiek koninklijk besluit van 22 september 1955 van de ziekte- en invaliditeitsverzekering (Staatsblad, 30 maart 1961, blz. 2.716).

Koninklijk besluit van 24 maart 1961

betreffende de tegemoetkoming door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in de uitgaven inherent aan de selectie, de beroepsopleiding of de nieuwe installatie van het door de werkgevers in dienst genomen personeel met het oog op de oprichting, de uitbreiding of de overschakeling van ondernemingen (Staatsblad, 28 maart 1961, blz. 2.482).

Koninklijk besluit van 24 maart 1961

betreffende de versnelde beroepsopleiding voor vol-

wassenen en de herscholing van de werklozen (Staatsblad, 28 maart 1961, blz. 2.484).

Koninklijk besluit van 24 maart 1961

tot vaststelling voor de personen verbonden door een arbeidsovereenkomst die Kongo hebben moeten verlaten, van de voorwaarden van toekenning der verstrekkingen van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering bij hun verzekeringsplichtig worden ingevolge de Belgische sociale zekerheid (Staatsblad, 31 maart 1961, blz. 2.765).

XI. — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 21 februari 1961

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënt welke van toepassing is voor de periode van 1 januari 1961 tot 30 juni 1961 (besluit n° 37) (Staatsblad, 4 maart 1961, blz. 1.601).

Koninklijk besluit van 21 februari 1961

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode 1 januari 1961 tot 31 maart 1961 (besluit n° 43) (Staatsblad, 4 maart 1961, blz. 1.602).

STATISTIEKEN

(De inhoudsopgave en de lijst van de gebruikte afkortingen komen voor op het einde van het Tijdschrift)

Na ieder hoofdstuk vindt de lezer bibliografische referenties; zij vermelden enkele statistische publikaties die meer omstandige gegevens over het onderwerp van het hoofdstuk of overeenstemmende gegevens voor het buitenland bevatten

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Ministerie van Arbeid.

	Bron	1947	1957	1958	1959 ²
		(duizenden, per einde jaar)			
Totale bevolking	N.I.S.	8.512	9.027	9.079	9.129
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	»	5.850	5.904	5.904	5.902
waarvan : Mannen	»	2.902	2.930	2.929	2.927
Vrouwen	»	2.948	2.974	2.975	2.975
Actieve bevolking ¹ :	Arbeidsblad	3.481	3.475	3.466	3.472
waarvan : Landbouw	»	423	349	348	347
Extractienijverheid	»	191	167	166	149
Fabrieksnijverheid	»	1.311	1.290	1.247	1.259
Bouwbedrijf	»	197	238	221	226
Vervoer	»	243	230	230	228
Handel, banken, verzekeringen en diensten	»	1.024	1.123	1.144	1.142
Volledige werklozen	»	92	78	110	121

¹ Incl. de werklozen en excl. de gewapende macht.
² Cijfers voor de actieve bevolking : ramingen.

I - 2. — **NETTO NATIONAAL INKOMEN TEGEN VERGOEDINGSWAARDE
VAN DE PRODUKTIEFACTOREN**

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Bezoldiging van de loon- en weddetrekken- den (vóór belastinghef- fing :										
a) Lonen en wedden	112,50	121,99	139,39	146,91	151,90	160,86	173,30	187,52	192,98	195,00
b) Bezoldiging van de gewapende macht	4,35	5,22	6,59	8,70	9,04	9,61	9,36	9,90	10,63	11,45
c) Werkgevers- bijdrage voor de maatschappelijke zekerheid	16,28	16,19	18,29	21,38	22,10	24,08	26,33	29,95	30,73	29,83
Totaal ...	133,13	143,40	164,27	176,99	183,04	194,55	208,99	227,37	234,34	236,28
2. Inkomen der zelfstan- dige arbeiders (vóór belastingheffing) :										
a) Land-, tuin- en bosbouw	22,06	19,41	21,58	22,09	21,43	21,61	20,83	23,27	22,26	23,42
b) Vrije beroepen ...	6,26	6,78	7,90	8,65	9,29	9,51	9,25	10,20	11,15	11,99
c) Handel en ambachtswezen .	62,60	62,10	64,60	66,10	69,30	71,90	74,50	74,60	74,70	76,30
Totaal ...	90,92	88,29	94,08	96,84	100,02	103,02	104,58	108,07	108,11	111,71
3. Ondernemersinkomen voortvloeiend uit de ac- tiviteit der personenven- nootschappen (na belas- tingheffing)	3,75	4,46	5,22	4,86	5,31	6,07	6,51	6,28	5,73	6,22
4. Interesten, huur en dividenden uitgekeerd aan particulieren en private verenigingen zonder winsttoogmerk (vóór belastingheffing) :										
a) Interesten	6,16	7,25	7,79	9,51	10,68	11,87	12,78	13,56	14,67	15,71
b) Huur	14,10	16,80	18,00	23,90	26,90	28,00	30,00	31,00	33,40	35,80
c) Dividenden en tantièmes	5,68	6,73	8,59	8,79	8,94	10,32	11,93	12,93	11,91	11,16
Totaal ...	25,94	30,78	34,38	42,20	46,52	50,19	54,71	57,49	59,98	62,67
5. Giften der vennoot- schappen	0,21	0,31	0,40	0,34	0,39	0,48	0,53	0,49	0,40	0,40
6. Niet uitgekeerde winst der vennootschappen op aandelen (na belasting- heffing)	4,11	7,31	9,81	6,24	8,80	11,38	12,51	9,40	6,33	10,59
7. Directe belastingen der vennootschappen in wel- ke juridische vorm ook	4,30	4,64	8,22	7,33	6,87	6,74	8,26	8,66	7,84	7,60
8. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevloeiend aan de over- heid	0,08	0,88	0,91	1,89	1,67	1,56	1,43	1,43	0,09	1,46
9. Niet uitgekeerde winst der autonome openbare instellingen	0,23	0,44	0,51	0,52	0,72	0,97	0,82	0,84	0,92	0,79
10. Min : interest der over- heidsschuld	-6,70	- 7,17	- 7,30	- 8,22	- 8,98	-10,09	-10,62	-11,04	-11,89	-13,20
Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	255,97	273,34	310,50	328,99	344,36	364,87	387,72	408,99	411,82	424,52

I - 3. — BRUTO NATIONAAL PRODUKT

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)

I - 3a. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE VOORTBRENGING,
TEGEN COURANTE PRIJZEN

(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

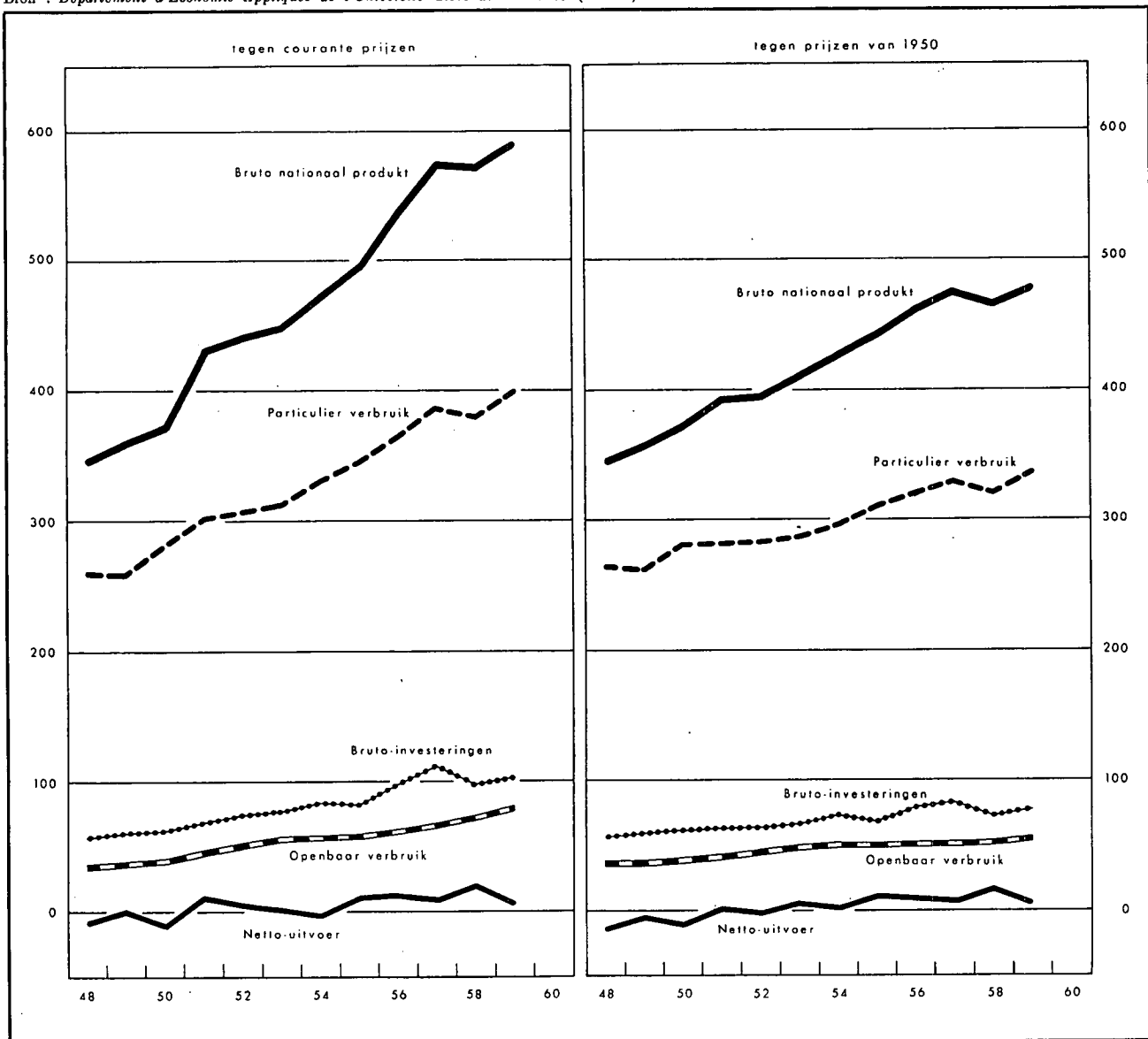
	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
A. Land- en bosbouw, visserij	32,2	30,6	33,4	35,3	35,6	34,9	34,6	36,1	32,8	33,9
B. Energie	19,1	23,6	26,7	29,2	28,8	30,8	33,1	35,2	33,5	29,6
C. Voedings- en tabaksnij- verheid	25,9	25,9	30,4	30,4	32,8	33,4	37,4	39,3	40,2	42,6
D. Textiel- en kleding- nijverheid	17,0	18,2	20,3	16,7	18,1	17,2	19,3	20,6	16,6	18,3
H. Bouwmaterialen	8,4	8,3	10,3	10,0	11,1	12,8	14,3	13,7	13,7	14,5
I. Nijverheid der basismet- talen	11,5	10,0	17,0	12,6	12,6	17,5	20,3	22,2	21,0	23,1
J. Metaalverwerkende nij- verheid	23,5	20,9	28,3	28,3	29,2	31,5	35,7	38,0	37,8	38,6
E. F. G. K. andere nijverheden ...	22,5	27,2	34,2	32,1	36,3	40,8	44,2	46,0	45,6	48,8
<i>Gezamenlijke nijverheid (B tot K) ¹</i>	<i>127,9</i>	<i>134,1</i>	<i>167,2</i>	<i>159,4</i>	<i>168,8</i>	<i>184,1</i>	<i>204,3</i>	<i>215,0</i>	<i>208,4</i>	<i>215,7</i>
L. Bouwbedrijf	17,6	23,4	23,2	25,4	27,6	27,1	30,3	36,1	32,9	34,2
M. Vervoer en verkeer	22,0	25,9	30,1	32,1	32,8	35,4	39,0	41,2	41,8	41,6
N. Groot- en kleinhandel	23,7	25,8	27,6	27,5	29,0	30,1	32,1	34,0	32,7	34,2
O. Banken, financiële maatschappijen en ver- zekeringen	6,3	7,1	8,3	9,3	9,9	10,6	11,7	12,5	12,6	13,3
P. Woonhuizen	20,7	24,6	26,9	31,0	35,3	36,5	37,3	38,2	38,8	39,8
S. Burgerlijke administra- tie en landsverdediging	28,4 ¹	25,4	30,0	35,3	36,8	38,0	40,4	43,5	47,3	48,2
Q. R. T. Diverse diensten	38,3	46,6	50,7	54,6	56,6	59,4	62,4	66,4	71,5	75,0
U. Andere bijdragen	5,7	4,9	5,7	5,0	5,5	6,3	8,6	8,8	8,9	7,7
V. Bruto nationaal produkt berekend tegen vergoe- dingswaarde van de produktiefactoren (A tot U)	322,8	348,4	403,2	414,9	438,0	462,4	500,8	531,9	527,6	543,7
W. Indirecte belastingen min de overheidstoelagen	24,5	28,6	31,3	35,4	35,8	39,4	41,7	44,2	42,8	44,9
<i>Indirecte belastingen</i>	<i>32,6</i>	<i>32,6</i>	<i>36,6</i>	<i>39,2</i>	<i>40,7</i>	<i>44,8</i>	<i>49,2</i>	<i>51,5</i>	<i>52,4</i>	<i>54,4</i>
<i>Min overheidstoelagen</i>	<i>- 8,1</i>	<i>- 4,0</i>	<i>- 5,2</i>	<i>- 3,8</i>	<i>- 4,8</i>	<i>- 5,4</i>	<i>- 7,5</i>	<i>- 7,3</i>	<i>-10,6</i>	<i>- 9,5</i>
X. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (V + W)	347,3	377,0	434,5	450,3	473,8	501,8	542,5	576,1	569,4	588,6
Y. Statistische aanpassing	- 0,2	- 2,9	- 2,9	0	+ 0,2	- 4,5	- 2,6	- 0,4	+ 4,7	+ 2,5
Z. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (X+Y)	347,1	374,1	431,6	450,3	474,0	497,3	539,9	575,7	574,1	591,1

¹ Daar de uitgaven voor het openbare onderwijs voor 1948 niet konden gescheiden worden van de andere Staatsuitgaven, werd de overeenkomstige bij-gevoegde waarde opgenomen onder de rubriek « Burgerlijke administratie en landsverdediging ».

I - 3b en 3c. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)
(miljarden franken)

Bron . Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

I - 3b. — BESTEDINGEN TEGEN COURANTE PRIJZEN

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Particulier verbruik	261,0	281,9	302,8	314,5	332,3	345,7	365,4	387,6	380,5	400,6
2. Openbaar verbruik	35,8	40,6	47,4	56,7	58,7	59,5	63,4	67,2	74,3	80,3
3. Brutovorming van vast- kapitaal	52,5	61,4	63,4	73,9	79,6	81,2	93,3	102,9	99,7	100,1
<i>Bedrijven</i>	47,8	52,8	51,7	59,4	65,7	69,4	79,9	88,6	87,8	87,4
<i>Staat</i>	4,7	8,6	11,8	14,6	13,9	11,8	13,4	14,3	11,9	12,8
4. Voorraadvorming	4,7	0,1	6,1	2,5	4,3	0,0	5,0	8,0	- 1,0	3,0
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	354,0	384,0	419,7	447,6	474,9	486,4	527,1	565,7	553,5	584,0
6. Netto-uitvoer :	-6,9	-9,9	11,9	2,7	-0,9	10,9	12,8	10,0	20,6	7,1
<i>Uitvoer</i>	85,0	97,1	146,8	130,1	136,9	162,6	188,7	195,8	191,6	193,4
<i>Min invoer</i>	91,9	107,0	134,9	127,4	137,8	151,7	175,9	185,8	171,0	186,3
7. Bruto nationaal produkt	347,1	374,1	431,6	450,3	474,0	497,3	539,9	575,7	574,1	591,1

I - 3c. — BESTEDINGEN TEGEN PRIJZEN VAN 1950

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)

(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Particulier verbruik ...	265,7	281,9	283,9	289,2	299,1	311,7	321,6	330,5	322,5	338,9
2. Openbaar verbruik	38,4	40,6	44,3	50,1	51,9	51,2	52,5	53,0	54,9	57,2
3. Brutovorming van vast- kapitaal :	51,6	61,4	58,2	63,6	69,7	69,6	75,8	76,9	73,9	74,7
<i>Bedrijven</i>	46,6	52,8	48,4	51,5	57,7	60,6	66,1	67,4	65,5	65,9
<i>Staat</i>	5,0	8,6	9,8	12,1	12,0	9,0	9,7	9,5	8,4	8,8
4. Voorraadvorming	4,6	0,1	5,2	2,0	4,0	— 0,3	3,8	7,1	— 0,6	2,4
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	360,3	384,0	391,6	404,9	424,7	432,2	453,7	467,5	450,7	473,2
6. Netto-uitvoer :	— 13,8	— 9,9	3,2	6,7	4,0	12,4	10,2	9,1	18,0	7,2
<i>Uitvoer</i>	81,9	97,1	111,6	118,2	128,8	149,6	163,9	167,5	173,4	181,4
<i>Min invoer</i>	— 95,7	— 107,0	— 108,4	— 111,5	— 124,8	— 137,2	— 153,7	— 158,4	— 155,4	— 174,2
7. Bruto nationaal produkt	346,5	374,1	394,8	411,6	428,7	444,6	463,9	476,6	468,7	480,4

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Publikaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1947.* — *Bulletin de l'I.R.E.S.* — *Annuaire Démographique (O.V.N.).* — *Revue Internationale du Travail (A.I.B.).* — *Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).*

Nationaal Inkomen en B.N.P. : *Cahiers Economiques de Bruxelles (D.U.L.B.E.A.).* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.).* — *International Financial Statistics (I.M.F.).* — *Bulletin statistique (E.O.E.S.).* — *Données statistiques (Raad van Europa).* — *Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.).*

II. — TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID

1. — INDEXCIJFERS VAN DE TEWERKSTELLING IN DE NIJVERHEID (arbeiders)

Basis 1958 = 100

Bron : Ministerie van Arbeid.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Extractie- bedrijven	Fabrieksbedrijven							Bouw- nijverheid
			Totaal	Nijverheid der basis- metalen	Metaalverwerkende nijverheid				Textiel (excl. confectie)	
					Fabricage van metaal- produkten (exclusief machines en transport- materieel)	Machine- bouw (exclusief elektrische machines)	Bouw van elektrische machines, apparaten en toebehoren	Bouw van transport- materieel		
1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1959	96,4	89,3	97,2	99,6	92,4	97,7	94,6	88,3	98,7	97,8
1959 3 ^e kwartaal ...	97,6	86,7	97,8	99,9	92,9	98,1	93,3	88,7	99,0	104,9
4 ^e kwartaal ...	97,9	84,6	99,0	102,2	94,5	101,4	96,8	88,2	100,9	103,4
1960 1 ^e kwartaal ...	95,9	82,4	98,5	101,8	97,8	104,5	94,7	86,0	99,9	95,0
2 ^e kwartaal ...	97,5	78,7	100,0	102,8	96,6	107,1	97,8	90,6	99,1	100,6
3 ^e kwartaal ...	98,3	73,9	101,6	103,8	99,1	110,8	101,7	92,9	98,6	102,4
1959 September ...	98,5	85,6	98,7	100,9	93,5	99,3	94,4	87,1	99,7	107,0
Oktober	98,6	85,2	99,1	101,5	94,4	100,9	95,6	88,0	100,5	106,5
November ...	98,3	84,6	99,3	102,6	95,1	101,1	96,9	89,2	101,2	104,3
December	96,8	83,9	98,5	102,6	94,1	102,1	97,9	87,4	100,9	99,3
1960 Januari	95,6	83,1	98,5	102,2	97,0	102,1	97,1	84,4	100,6	92,5
Februari	94,8	82,4	97,6	101,3	98,2	105,0	92,7	85,2	99,4	91,9
Maart	97,3	81,6	99,3	102,0	98,2	106,4	94,2	88,5	99,7	100,6
April	97,2	80,4	99,5	102,3	96,3	105,9	96,7	89,3	99,4	99,9
Mei	97,5	78,4	100,1	102,9	96,2	107,4	97,8	91,4	98,7	100,4
Juni	97,8	77,2	100,5	103,2	97,2	108,0	98,9	91,2	99,1	101,5
Juli	97,5	74,9	100,5	102,9	97,1	109,6	99,5	92,3	97,5	101,4
Augustus	98,3	73,3	101,7	103,6	99,7	110,9	101,9	93,8	99,0	102,5
September ...	99,1	73,4	102,6	104,9	100,5	111,8	103,8	92,5	99,4	102,4
Oktober	99,0	72,9	102,7	103,2	100,7	113,4	105,4	88,8	100,0	103,5
November ...	98,9	72,7	102,8	105,7	101,0	113,0	106,2	89,8	100,8	101,6

II - 2. — WERKLOOSHEID

Algemene gegevens

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

	Aantal werkdagen per periode 1	Aantal gecontroleerde werklozen (duizenden) 2			Maand- gemiddelde van het aantal verloren werkdagen (duizenden)	Gemiddeld aantal werk- loosheidsdagen per maand 3		Door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen (duizenden) 2
		Totaal	Volledige	Gedeeltelijke en toevallige		Werklozen		
						Volledige	Gedeeltelijke en toevallige	
1951	303	206,5	153,4	53,1	5.215	20,3	8,0	4,8
1952	302	246,5	173,6	72,9	6.204	20,4	8,7	9,2
1953	303	245,8	183,6	62,2	6.207	20,8	8,7	8,7
1954	303	224,8	167,0	57,8	5.677	20,7	7,9	14,0
1955	304	172,4	116,5	55,9	4.366	20,2	8,9	22,7
1956	308	144,8	91,0	53,8	3.718	20,5	8,5	9,8
1957	302	116,8	77,9	38,9	2.942	19,9	7,6	5,3
1958	302	180,9	109,7	71,2	4.556	20,0	7,0	10,5
1959	302	199,2	125,0	74,2	5.014	20,6	7,9	17,3
1960	304	158,1	110,1	48,0	4.005	20,9	6,8	9,8
1960 1 ^e kwartaal	78	221,4	138,0	83,5	5.758	22,0	8,4	6,6
2 ^e kwartaal	74	148,6	105,1	43,5	3.664	20,2	6,9	12,9
3 ^e kwartaal	76	123,0	92,3	30,7	3.117	20,2	5,0	13,2
4 ^e kwartaal	76	137,4	104,0	33,4	3.481	20,6	5,6	6,5
1961 1 ^e kwartaal	78	177,4	119,2	58,2	4.614	22,0	8,2	4,3
1960 Februari	24	228,6	138,2	90,4	5.488	20,6	8,6	6,6
Maart	24	176,7	126,4	50,3	4.237	20,2	6,8	8,4
April	23	161,3	115,0	46,3	3.709	19,5	6,7	11,2
Mei	28	147,9	103,7	44,2	4.140	22,4	7,6	13,3
Juni	23	136,6	96,9	39,7	3.142	18,7	6,4	14,3
Juli	29	127,5	95,0	32,5	3.699	22,4	5,3	12,2
Augustus	23	121,5	91,7	29,8	2.795	19,1	4,5	13,7
September	24	119,0	89,5	29,5	2.856	19,0	5,2	13,8
Oktober	29	121,2	94,3	26,9	3.515	22,5	5,6	8,4
November	23	132,2	105,0	27,2	3.040	19,1	6,0	6,6
December	24	162,0	114,7	47,3	3.889	20,3	5,2	4,4
1961 Januari	30	225,5	128,1	97,4	6.766	25,2	9,5	3,0
Februari	24	159,8	121,6	38,2	3.835	20,4	7,0	4,3
Maart	24	135,0	105,7	29,3	3.240	20,1	6,0	5,7
April	28	120,4	92,8	27,6				

1 De werkloosheidsmaand omvat 4 of 5 weken.

2 Daggemiddelde per werkloosheidsmaand.

3 Gemiddelde duur van de werkloosheid = $\frac{\text{Aantal verloren werkdagen per maand}}{\text{Aantal werklozen ingeschreven in de gemeentelijke stampelokalen, per maand}}$

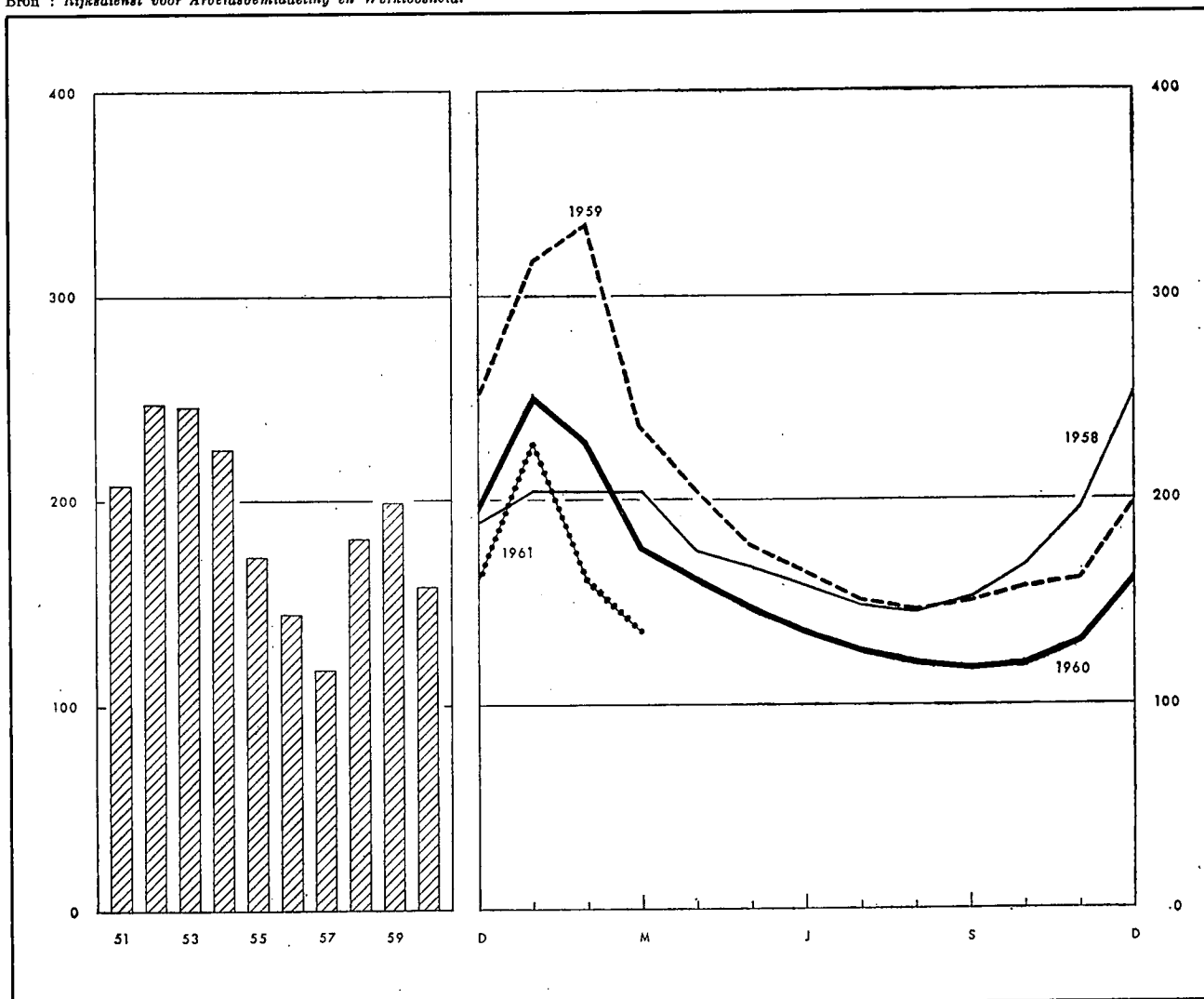
II - 3. — WERKLOOSHEID

Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen

Volledig + gedeeltelijk werklozen

(duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

	Jaar	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal		1958	1959	1960	1961
1952	247	289	239	206	251	Januari	204	317	252	226
1953	246	296	230	212	243	Februari	204	335	229	160
1954	225	319	219	179	179	Maart	204	236	177	135
1955	172	280	152	116	137	April	175	205	161	120
1956	145	247	122	95	115	Mei	167	177	148	
1957	117	144	96	88	138	Juni	159	165	137	
1958	181	204	166	149	204	Juli	150	152	128	
1959	199	292	182	150	171	Augustus	146	146	122	
1960	158	221	149	123	137	September	153	151	119	
1961		177				Oktober	168	157	121	
						November	195	161	132	
						December	253	199	162	

Bibliografische referenties : Maandelijkse berichten van de R.V.A.W. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Arbeidsblad. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Informations Statistiques (E.G.K.S.). — Annuaire des Statistiques du Travail (I.A.B.).

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUCTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — Nationaal Instituut voor de Statistiek (aantal dieren, dierlijke produktie en beteeld areaal).

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Beteeld areaal ¹ (duizenden hectaren)									
Broodgranen	256	259	274	272	260	280	296	275	270
waarvan : tarwe	166	170	184	191	188	208	219	201	201
rogge	82	82	82	74	68	66	69	66	62
Andere granen	257	258	233	234	254	238	240	256	250
Nijverheidsgewassen	101	96	95	98	99	92	94	89	96
Wortel- en knolgewassen	159	161	163	152	151	145	141	143	168
Groenten geteeld voor het zaad	9	12	13	13	14	13	12	12	11
Hooi- en weiland	821	821	815	815	818	814	811	827	803
Diversen	175	148	149	147	132	137	128	133	62
Totaal ...	1.778	1.755	1.742	1.731	1.728	1.719	1.722	1.735	1.660
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)									
Tarwe	565	560	575	714	597	751	779	793	n.b.
Andere graangewassen	981	997	972	1.008	985	961	983	1.046	n.b.
Suikerbieten	2.194	2.389	2.132	2.246	2.203	2.486	2.832	1.485	n.b.
Vlas (zaad en stro)	209	193	236	272	235	182	170	125	n.b.
Cichorei	27	34	109	95	54	51	56	44	n.b.
Aardappelen	2.124	1.919	2.634	2.184	2.034	2.044	1.914	1.466	n.b.
Aantal dieren ¹ (duizenden stuks)									
Landbouwpaarden	221	219	208	195	189	182	178	170	159
Totaal der runderen	2.183	2.291	2.373	2.393	2.413	2.485	2.596	2.630	2.690
waarvan : melk- en trekkoaien ...	904	930	971	985	973	976	995	1.012	1.022
Varkens	1.267	1.156	1.310	1.419	1.471	1.366	1.423	1.447	1.726
Dierlijke produktie									
Melkleveringen aan de melkerijen (miljoenen liters)	933	1.091	1.153	1.168	1.198	1.277	1.319	1.303	1.420
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	353	370	381	392	400	391	412	424	441

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(maandgemiddelden in tonnen)

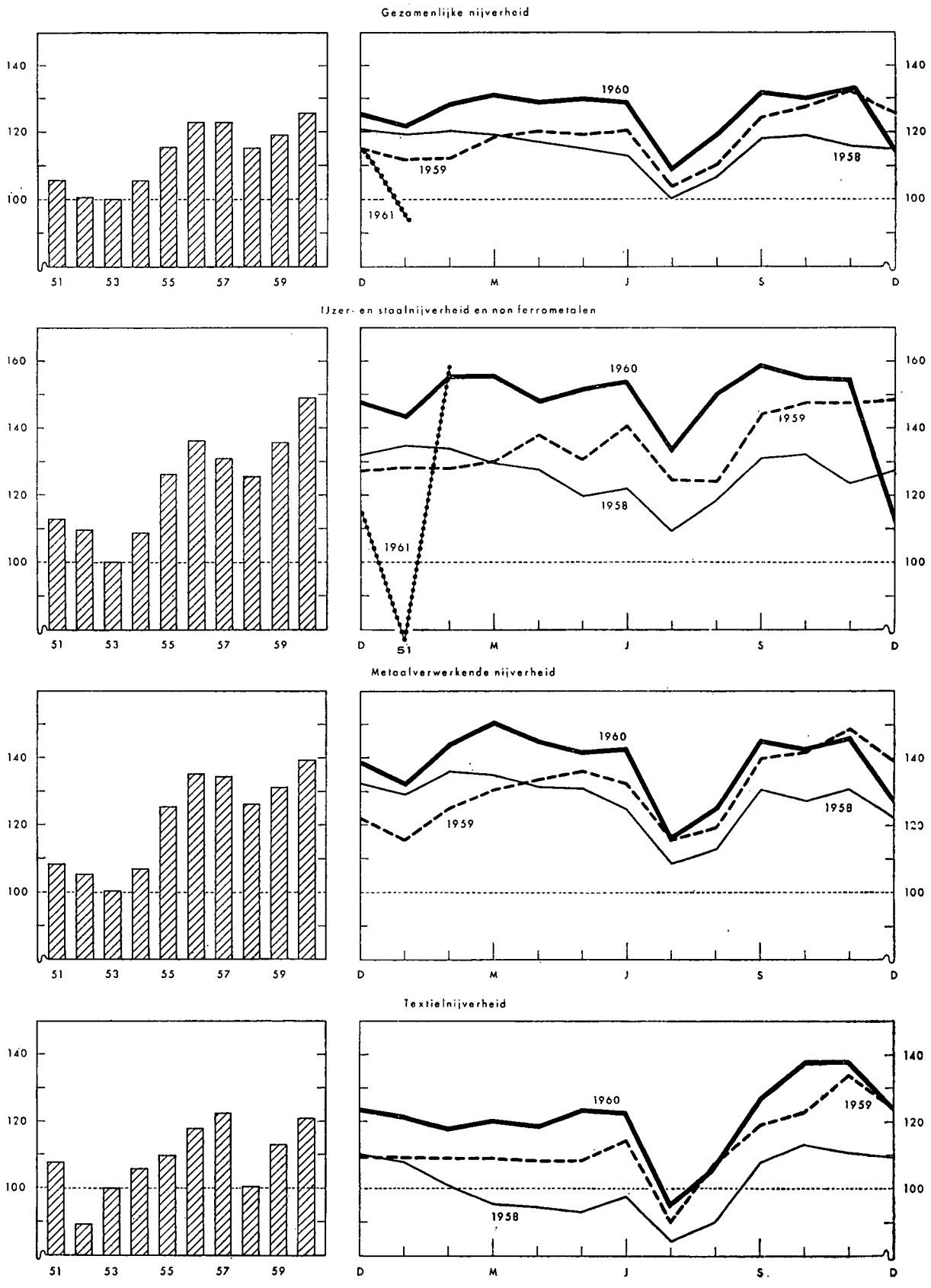
Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Schelvis	239	387	383	448	546	519	445	374	232
Kabeljauw	606	678	852	715	870	764	662	834	653
Pladijs	347	337	421	378	392	379	427	451	381
Tong	488	453	502	465	323	299	289	315	257
Rog	290	306	277	241	312	314	356	337	342
Haring	671	1.168	1.370	1.400	1.650	716	254	201	260
Garnaal	172	217	164	122	178	266	84	64	89

Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistique agricoles (F.A.O.).

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE (I.R.E.S.P.)

Basis 1953 = 100

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie van de Nijverheid* [kol. (8) en (9)] — *Berekeningen door de N.B.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (3), (6) en (7)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool					Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas	
	Totale produktie	Voorraden per einde periode op de mijn-terreinen	Netto-invoer	Waarneembaar verbruik van steenkool 1	Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Totale produktie	Verwerking	Produktie der cokesfabrieken voor rechtstreekse leveringen aan de nijverheid	Totaal beschikbaar gas
	(duizenden tonnen)				(kg)	(miljoenen kWh)	(miljoenen l)	(miljoenen m ³)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1951	2.471	225	—	2.866	734	771	83	75	141
1952	2.532	1.673	— 35	2.621	739	772	255	77	146
1953	2.505	3.074	— 133	2.479	766	799	308	75	145
1954	2.437	2.815	— 125	2.563	784	862	365	84	159
1955	2.498	371	— 287	2.702	826	912	453	92	168
1956	2.463	179	35	2.777	841	987	522	99	182
1957	2.424	1.413	126	2.738	838	1.051	520	97	180
1958	2.255	6.928	221	2.319	841	1.043	630	100	182
1959	1.896	7.496	233	2.410	907	1.097	643	103	188
1960	1.872	6.565	159	2.468	1.019	1.176	669	109	200
1960 1 ^o kwartaal	1.961	7.440	152	2.505	980	1.211	694	111	210
2 ^o kwartaal	1.873	7.417	185	2.408	1.004	1.122	652	111	196
3 ^o kwartaal	1.757	6.979	135	2.419	1.021	1.132	725	113	197
4 ^o kwartaal	1.897	6.565	150	2.539	1.072	1.238	605	101	198
1961 1 ^o kwartaal	v 1.757	v 6.428							
1960 Februari	1.932	7.386	196	2.407	990	1.181	700	107	203
Maart	2.048	7.440	110	2.539	996	1.221	683	116	215
April	1.921	7.439	208	2.531	994	1.138	631	106	193
Mei	1.869	7.441	209	2.390	1.005	1.130	580	114	200
Juni	1.830	7.417	139	2.303	1.012	1.098	744	112	194
Juli	1.514	7.253	151	2.219	1.002	1.043	739	106	184
Augustus	1.820	7.078	153	2.449	1.018	1.158	722	116	201
September	1.937	6.979	101	2.588	1.044	1.195	715	117	205
Oktober	1.944	6.794	82	2.532	1.051	1.262	537	114	207
November	2.015	6.678	139	2.551	1.077	1.234	693	109	203
December	1.731	6.565	228	2.535	1.087	1.218	586	79	183
1961 Januari	1.338	6.491			1.041	1.080	629	38	136
Februari	v 1.856	v 6.323			v 1.071	1.196	698	105	202
Maart	v 2.077	v 6.428							
April	v 1.858	v 6.392							

1 Steenkolenproduktie + netto-invoer van steenkolen, cokes en agglomeraten, + voorraadbeweging. (1,8 ton cokes en 0,9 ton agglomeraten = 1 ton ruwe steenkolen.)

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)] — *Fabriketal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			
	Produktie van ruwstaal	Produktie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			Totaal der verzendingen
			voor de binnenlandse markt	voor de uitvoer	Totaal	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1951	417	324	2,51	1,88	4,39	3,83
1952	417	314	2,43	1,58	4,01	4,11
1953	369	280	2,93	1,26	4,19	4,69
1954	413	302	3,12	1,67	4,79	4,86
1955	492	366	3,49	1,96	5,45	5,54
1956	532	397	4,34	2,78	7,12	6,32
1957	523	371	3,87	2,27	6,14	6,63
1958	501	350	3,44	1,99	5,43	6,62
1959	536	386	3,98	2,55	6,53	6,69
1960	599	407	v 4,38	v 2,89	v 7,27	v 7,22
1960 1 ^o kwartaal	607	433	4,30	2,72	7,02	7,15
2 ^o kwartaal	610	409	4,33	2,82	7,15	7,61
3 ^o kwartaal	620	403	v 4,35	v 2,64	v 6,99	v 6,66
4 ^o kwartaal	560	382	v 4,55	v 3,39	v 7,94	v 7,47
1961 1 ^o kwartaal	v 477					
1960 Februari	593	438	4,18	2,84	7,02	6,86
Maart	665	453	4,71	2,81	7,52	8,11
April	593	401	4,43	2,79	7,22	7,80
Mei	611	410	4,30	2,77	7,07	7,60
Juni	626	417	4,26	2,91	7,17	7,44
Juli	565	348	v 3,68	v 2,57	v 6,25	v 6,05
Augustus	643	414	v 4,57	v 2,35	v 6,92	v 6,37
September	651	446	v 4,81	v 3,00	v 7,81	v 7,57
Oktober	638	435	v 4,67	v 2,82	v 7,49	v 7,38
November	606	411	v 4,56	v 3,22	v 7,78	v 7,17
December	436	300	v 4,41	v 4,12	v 8,53	v 7,88
1961 Januari	v 126	v 118				
Februari	v 598	v 414				
Maart	707 ¹					
April	635 ¹					

1 Raming op basis Agafi-cijfer.

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID : jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Jaar	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd					Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn				
	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen
	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		Nieuwbouw en volledige herbouw	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		Nieuwbouw en verbouwingen
	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)		Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	
1952	28.622	18.584	8.080	1.110	—	2.566	5.204	1.624	2.027	—
1953	35.536	22.764	9.028	1.153	—	3.082	7.519	2.202	2.633	—
1954	38.600	25.220	8.752	1.114	32.783	3.288	7.450	2.318	2.701	5.029
1955	36.615	23.564	9.468	1.220	31.698	3.588	8.561	2.569	3.731	5.422
1956	33.742	22.793	9.266	1.226	32.604	3.921	10.997	3.123	4.432	5.982
1957	34.904	24.063	9.407	1.318	31.724	3.618	9.255	3.009	3.772	6.090
1958	32.329	21.732	9.368	1.192	30.605	2.636	6.059	2.619	2.843	4.809
1959	38.989	26.683	9.724	1.368	35.333	3.036	8.661	3.135	4.951	5.209

IV - 6. — BOUWNIJVERHEID : maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd ¹		Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn ²	
	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen
1960 1 ^e kwartaal	3.227	2.395	492	356
2 ^e kwartaal	4.093	3.568	661	521
3 ^e kwartaal	3.353	3.131	594	531
4 ^e kwartaal	3.081	2.506	576	436
1961 1 ^e kwartaal	3.713	2.732	555	432
1960 Januari	2.856	1.294	441	286
Februari	2.939	2.163	408	290
Maart	3.887	3.727	628	492
April	4.054	3.770	634	492
Mei	4.126	3.579	657	530
Juni	4.098	3.354	691	540
Juli	3.192	2.938	610	559
Augustus	3.330	3.187	542	541
September	3.536	3.269	630	492
Oktober	3.482	2.879	481	478
November	2.692	2.596	498	427
December	3.086	2.044	748	403
1961 Januari	3.249	1.674	430	317
Februari	3.576	2.699	538	457
Maart	4.315	3.823	697	521

¹ Nieuwbouw of volledige wederopbouw waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

² Nieuwbouw, herbouw, verbouwingen en uitbreidingen, waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Annalen der Mijnen van België. — Arbeidsblad. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Bulletin van Fabrimetal. — Maandelijks statistisch tijdschrift van Fédéchar. — Maandelijks tijdschrift van het M.E.Z. (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — Energie. — Figas, informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — Agence économique et financière. — Het Bouwbedrijf.*

V - 2. — TOERISME

(duizenden overnachtingen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Groot-Brittannië	West-Duitsland	U.S.A.
1950	408	309	19	18	22	—	9
1951	538	402	27	23	34	5	10
1952	670	516	30	25	37	8	15
1953	761	577	41	28	45	14	16
1954	911	692	50	31	57	19	17
1955	1.019	766	60	33	68	22	19
1956	1.084	815	66	35	71	23	19
1957	1.186	898	71	33	81	25	19
1958	1.341	877	84	37	102	69	51
1959	1.346	1.057	58	41	84	29	20
1959 4 ^e kwartaal	343	216	22	18	14	17	15
1960 1 ^e kwartaal	302	171	19	16	11	15	10
2 ^e kwartaal	1.193	862	57	32	107	36	32
3 ^e kwartaal	3.335	2.619	176	64	261	60	41
4 ^e kwartaal	373	235	23	19	15	18	15
1959 Oktober	385	230	24	20	21	24	20
November	325	206	21	17	11	15	14
December	320	213	20	17	10	12	10
1960 Januari	292	190	18	16	10	14	9
Februari	283	110	17	15	10	14	9
Maart	331	211	21	17	13	18	11
April	1.068	777	71	27	83	30	21
Mei	710	473	34	27	54	27	31
Juni	1.801	1.335	66	42	184	49	43
Juli	4.477	3.732	132	68	318	63	51
Augustus	4.517	3.479	321	88	351	90	43
September	1.009	643	74	35	113	32	30
Oktober	422	249	27	23	22	24	24
November	351	224	24	17	12	17	13
December	346	231	19	17	12	12	9

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a). — Verkoopindexcijfers

(Basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Warenhuizen met veelvuldige afdelingen					Coöperatieven	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding		Groot-handel	Ondernemingen met bij-huizen	Verkoopindexcijfers na uitschakeling van de prijzen en seizoenbewegingen (berekeningen door de N.B.B.)		
	Algemeen indexcijfer	Voeding	Kleding	Meublering	Huishoudens ¹		Heren ²	Ondergoed en bijkomstige kledingstukken ³			Algemene voedingswaren	Voeding	Warenhuizen
1951	97	93	101	101	97	90	106	103	91	98	98	90	96
1952	99	97	103	99	97	97	103	104	95	98	98	96	96
1953	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1954	106	113	102	105	105	109	104	80	107	103	104	107	104
1955	114	120	111	108	114	115	113	88	111	107	113	114	109
1956	124	133	120	114	127	125	123	97	132	120	119	121	126
1957	129	132	126	124	139	125	125	105	131	123	121	117	122
1958	139	140	138	129	149	131	132	105	139	131	128	121	129
1959	144	145	149	126	150	132	136	104	145	138	131	120	132
1960	156	159	159	141	162	v 138	v 144	106	v 155	v 143	143	v 125	v 141
1959 4 ^e kwartaal	173	170	176	124	166	141	134	106	149	151	134	121	132
1960 1 ^e kwartaal	139	158	134	139	149	135	124	94	v 143	v 139	139	123	v 137
2 ^e kwartaal	153	152	168	141	155	135	174	109	v 153	v 139	145	126	v 141
3 ^e kwartaal	154	152	153	152	172	v 136	122	105	v 166	v 138	148	v 127	v 146
4 ^e kwartaal	179	173	180	133	172	v 144	v 157	118	v 157	v 155	140	v 124	v 141
1959 December	199	192	196	131	202	155	135	129	163	170	134	122	129
1960 Januari	135	153	140	130	132	138	140	146	v 140	v 136	131	123	v 133
Februari	132	154	116	135	151	129	92	56	v 138	v 138	143	123	v 139
Maart	151	167	147	153	164	137	139	79	v 151	v 142	143	122	v 140
April	159	171	168	145	157	135	207	113	v 150	v 144	145	125	v 139
Mei	152	147	168	148	158	135	173	103	v 150	v 137	143	125	v 139
Juni	148	137	169	130	150	136	141	110	v 159	v 136	146	129	v 144
Juli	161	160	169	143	172	138	136	160	v 166	v 143	143	130	v 148
Augustus	146	143	133	145	166	134	102	71	v 176	v 137	151	128	v 152
September	156	152	157	168	177	v 136	127	83	v 157	v 135	150	v 122	v 139
Oktober	168	165	189	140	168	v 140	173	117	v 147	v 138	146	v 122	v 135
November	179	164	168	132	154	v 132	148	109	v 153	v 145	144	v 124	v 151
December	191	191	184	126	193	v 161	v 149	128	v 171	v 183	129	v 127	v 137
1961 Januari	129	136	139	132	126				v 154	v 142	125		v 147
Februari	142	154	131	157	167						153		

¹ Huishoudartikelen en huishoudtoestellen. — ² Omvat hoofdzakelijk bovenkleding. — ³ Onderkleding : heren en/of dames.

V - 3 b). — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Aantal lopende contracten op einde halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten op einde halfjaar (miljarden franken)				Krediet verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1958 2° halfjaar ...	1.202	530	130	542	8,37	1,47	3,43	3,47	3,84	0,99	1,30	1,55
1959 1° halfjaar ...	1.179	524	130	525	8,31	1,55	3,37	3,39	3,96	1,10	1,36	1,50
2° halfjaar ...	1.205	532	133	540	8,60	1,82	3,18	3,60	4,23	1,29	1,27	1,67
1960 1° halfjaar ...	1.208	534	144	530	9,48	2,19	3,34	3,95	4,71	1,48	1,53	1,70
2° halfjaar ...	1.339	620	153	566	10,20	2,54	3,44	4,22	4,90	1,57	1,50	1,83

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars welke in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Totaal der bedragen van drie termijnen welke door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen, niet werden betaald (miljoenen franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1958 1° halfjaar	53	22	1	30	66,1	26,0	5,8	34,3
2° halfjaar	55	25	1	29	71,0	28,1	7,0	35,9
1959 1° halfjaar	58	25	1	32	72,6	29,2	7,0	36,4
2° halfjaar	50	24	1	25	72,2	28,1	6,4	37,7
1960 1° halfjaar	46	22	1	23	72,3	27,2	6,1	39,0

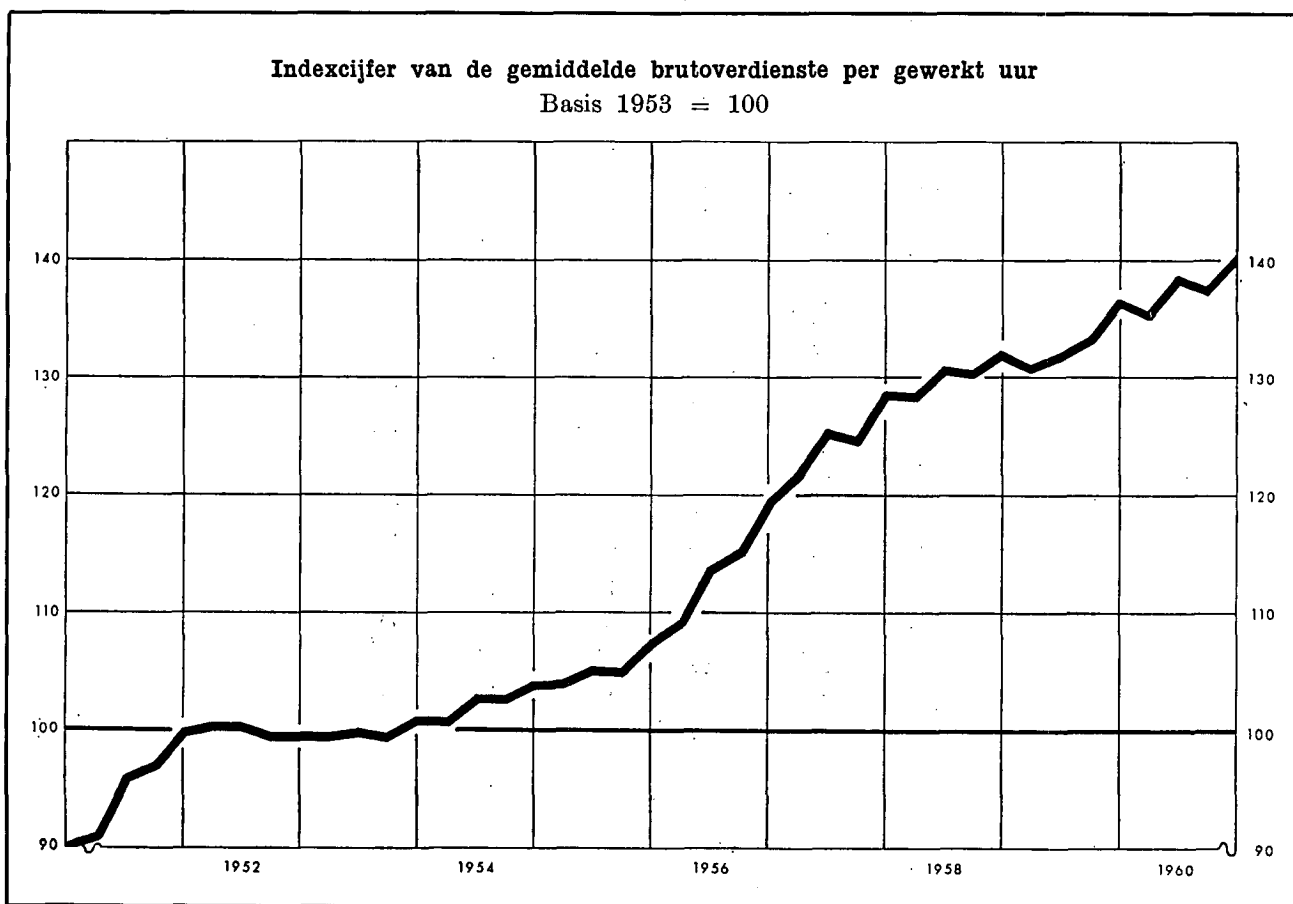
3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Moto's scooters, bromfietsen, rijwielen	Textiel-waren, bont-artikelen, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtwaren, nijverheid, vrije beroepen)	Huishoud-artikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders vermeld	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
Aantal contracten (duizenden)												
1958 2° halfjaar ...	605	4,3		2,3	27,0		16,4	276,1	21,1	8,5	248,5	0,6
1959 1° halfjaar ...	552	3,8	1,1	2,5	19,7	11,9	16,4	239,2	18,2	8,6	227,6	3,2
2° halfjaar ...	633	3,5	1,2	2,2	19,3	11,6	18,3	270,2	22,3	8,4	268,9	7,2
1960 1° halfjaar ...	603	4,0	1,1	2,3	25,7	13,6	20,1	243,9	19,2	10,7	254,8	7,5
2° halfjaar ...	722	3,4	1,0	2,8	24,3	12,6	18,1	324,0	22,3	8,5	298,6	6,4
Verleend krediet (miljoenen franken)												
1958 2° halfjaar ...	3.836	361		104	1.108		133	333	34	343	1.414	6
1959 1° halfjaar ...	3.956	367	53	98	1.016	292	144	276	34	331	1.326	24
2° halfjaar ...	4.230	364	55	110	952	280	139	345	38	317	1.593	37
1960 1° halfjaar ...	4.708	453	56	84	1.379	339	160	322	35	328	1.502	50
2° halfjaar ...	4.899	386	51	128	1.300	313	129	358	41	337	1.810	46
Verleend krediet — Percentagewijze verdeling t.o.v. het totaal												
1958 2° halfjaar ...	100,0	9,4		2,7	28,9		3,5	8,7	0,9	8,9	36,9	0,1
1959 1° halfjaar ...	100,0	9,3	1,3	2,3	25,7	7,4	3,6	7,0	0,9	8,4	33,5	0,6
2° halfjaar ...	100,0	8,6	1,3	2,6	22,5	6,6	3,3	8,1	0,9	7,5	37,7	0,9
1960 1° halfjaar ...	100,0	9,6	1,2	1,8	29,3	7,2	3,4	6,8	0,7	7,0	31,9	1,1
2° halfjaar ...	100,0	7,9	1,1	2,6	26,5	6,4	2,6	7,3	0,8	6,9	37,0	0,9

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Maandstatistiek over de internationale trafiek der havens (N.I.S.). — Vervoerkroniek (tweemaandelijks). — Les transports maritimes, Etude Annuelle (E.O.E.S.). — Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés Européennes).

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfer van de bezoldigingen in de nijverheid

Basis 1953 = 100

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1957, blz. 415). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.R.E.S.P.

	Gemiddelde bruto-verdienste per gewerkt uur (1)	Type-uurloon 1		Indexcijfer van de loonmassa 2	Indexcijfer der arbeidskosten 3
		Geschoold arbeider (2)	Ongeschoold arbeider (3)		
1951	96	97	96	100	92
1952	100	100	100	100	98
1953	100	100	100	100	100
1954	103	103	102	102	103
1955	106	105	106	108	106
1956	115	114	114	118	114
1957	125	125	125	129	125
1958	131	129	129	125	132
1959	133	131	132	121	135
1960	v138	v135	v137		v 141
1959 December .	137	133	134		138
1960 Maart	136	133	135		v 137
Juni	139	135	137		v 142
September .	v138	135	136		v 141
December .	v141	v136	v138		v 143

Algemene gemiddelden van de uurlonen der arbeiders

(sociale lasten inbegrepen)

Bron : Verbond der Belgische Nijverheid.

4	België (BF)	West-Duitsland	Groot-Brittannië	Nederland
		percentage in verhouding tot de Belgische lonen 5		
1950	23,01	81,9	89,3	65,0
1951	25,80	84,0	86,8	62,6
1952	28,11	83,5	86,7	59,0
1953	28,25	85,8	91,0	61,2
1954	28,74	86,2	94,3	67,5
1955	29,91	90,6	98,4	69,2
1956	32,68	90,2	97,6	69,6
1957	35,67	90,6	93,7	70,1
1958	37,03	94,0	95,0	69,2
1959	38,30	95,9	95,0	68,8
1958 Februari-April	36,54	93,7	95,4	70,1
August.-Oktob.	37,53	94,2	94,6	68,2
1959 Februari-April	37,80	95,1	95,4	69,1
August.-Oktob.	38,80	96,7	94,6	68,6
1960 Februari-April	39,48	97,5	97,3	73,5

1 Excl. de transportarbeiders.

2 Het betreft het eenvoudig indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders die onderworpen zijn aan de maatschappelijke zekerheid en behoren tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het bouwbedrijf, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale bezoldigingen, zie XVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 141.)

3 Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

4 De jaarcijfers zijn gemiddelden van de uurlonen van februari-april en augustus-oktober.

5 Het V.B.N. publiceert de buitenlandse uurlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoersen. Daar de bekomen percentages niet werden gewogen aan de hand van de indexcijfers van de kosten van levensonderhoud, geven zij niet de verhouding van de reële lonen weer.

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Jaarverslagen van de R.M.Z. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Le Coût de la main-d'œuvre dans l'Industrie européenne, Etudes et Documents, nouvelle série, nr 52, 1959 (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS

1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe te New-York	Koffie te New-York Santos IV	Ingevoerde wol Boston Buenos- Aires 5/6	Katoen te New-York	Rubber te Londen « Spot » price n° 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Zwaar oudijzer te Parijs	Ruwe petroleum te West-Texas
	cents per 60 lbs	cents per lb			d per lb	£ per long ton	NF per metrieke ton	\$ per barrel	
1951	283	54,0	157	41,7	51	220	1.077	68	2,40
1952	284	54,0	76	38,7	28	259	964	105	2,40
1953	271	57,9	74	32,9	20	256	732	127	2,54
1954	278	78,1	79	34,1	20	249	719	112	2,65
1955	271	56,8	82	33,6	34	352	740	149	2,65
1956	270	57,9	83	33,8	29	329	788	179	2,65
1957	272	56,4	90	32,6	26	219	755	192	2,90
1958	256	48,2	69	33,2	23	197	735	154	2,90
1959	251	36,8	75	31,7	30	238	785	161	2,78
1960	252	36,5	81	29,7	32	246	797	180	2,77
1960 1 ^e kwartaal	259	36,7	81	30,3	34	259	791	185	2,77
2 ^e kwartaal	252	37,1	83	30,5	38	254	789	175	2,77
3 ^e kwartaal	244	36,1	82	29,4	30	245	807	182	2,77
4 ^e kwartaal	252	36,1	81	28,6	26	226	800	178	2,77
1961 1 ^e kwartaal	255	37,2			v 25	v 223	v 796		
1960 Februari	259	37,0	81	30,3	34	264	792	186	2,77
Maart	263	36,8	81	30,4	34	253	788	183	2,77
April	261	37,0	82	30,4	35	262	791	177	2,77
Mei	252	37,3	82	30,6	39	248	784	173	2,77
Juni	244	36,9	82	30,6	39	251	793	174	2,77
Juli	239	36,3	82	30,3	31	255	813	179	2,77
Augustus	245	35,8	82	29,1	29	245	802	182	2,77
September	249	36,2	82	28,9	29	235	805	185	2,77
Oktober	249	36,2	81	28,6	28	222	804	184	2,77
November	253	36,0	81	28,6	26	226	801	177	2,77
December	253	36,0	81	28,6	25	231	795	171	2,77
1961 Januari	257	36,5	81	28,6	25	220	784	177	2,77
Februari	256	37,3		28,9	24	223	793		2,77
Maart	252	37,7			v 25	v 225	v 814		
April		v 37,1			v 26	v 229	v 837		

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1953 = 100

Bronnen : Comtel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt — Chamber of Shipping.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Volkswirt-indexcijfers (oude Schulze-indexcijfers)			Vrachtprijzen Groot-Brittannië (bevrachting per reis) ¹
			Algemeen	Nijverheid	Voeding	
1951	122	119	126	134	105	—
1952	110	105	103	104	102	129
1953	100	100	100	100	100	100
1954	99	103	102	101	104	111
1955	100	98	103	105	99	165
1956	98	102	105	108	100	203
1957	93	100	104	107	98	145
1958	84	96	98	100	96	87
1959	84	93	100	103	94	93
1960	85	90	99	104	90	96
1960 1 ^e kwartaal	87	91	101	105	92	100
2 ^e kwartaal	87	92	100	105	90	95
3 ^e kwartaal	85	89	98	103	90	98
4 ^e kwartaal	82	86	98	103	90	95
1961 1 ^e kwartaal	83	88	99	103	91	100
1960 Februari	87	91	101	105	92	99
Maart	86	91	100	105	91	94
April	87	92	100	105	90	98
Mei	87	92	100	106	90	93
Juni	86	91	100	105	89	93
Juli	85	91	99	104	89	92
Augustus	85	89	98	103	90	92
September	84	88	98	102	90	95
Oktober	83	87	98	102	90	91
November	82	86	98	103	90	96
December	82	86	98	103	90	99
1961 Januari	82	87	98	102	91	100
Februari	83	88	99	103	91	101
Maart	84	90	99	104	91	100
April	85	89				

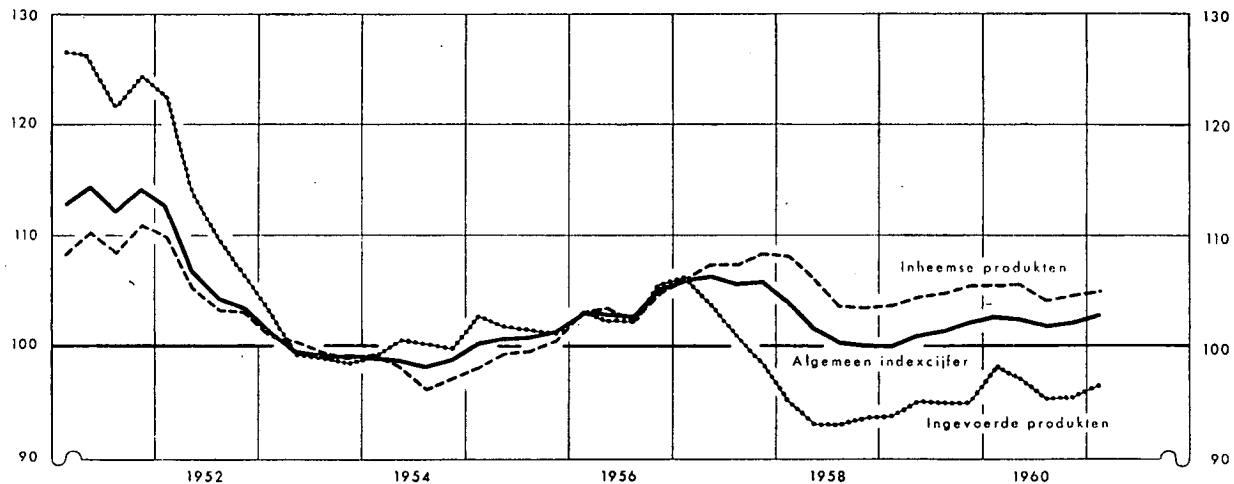
¹ Bevrachting per reis voor droge ladingen.

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100

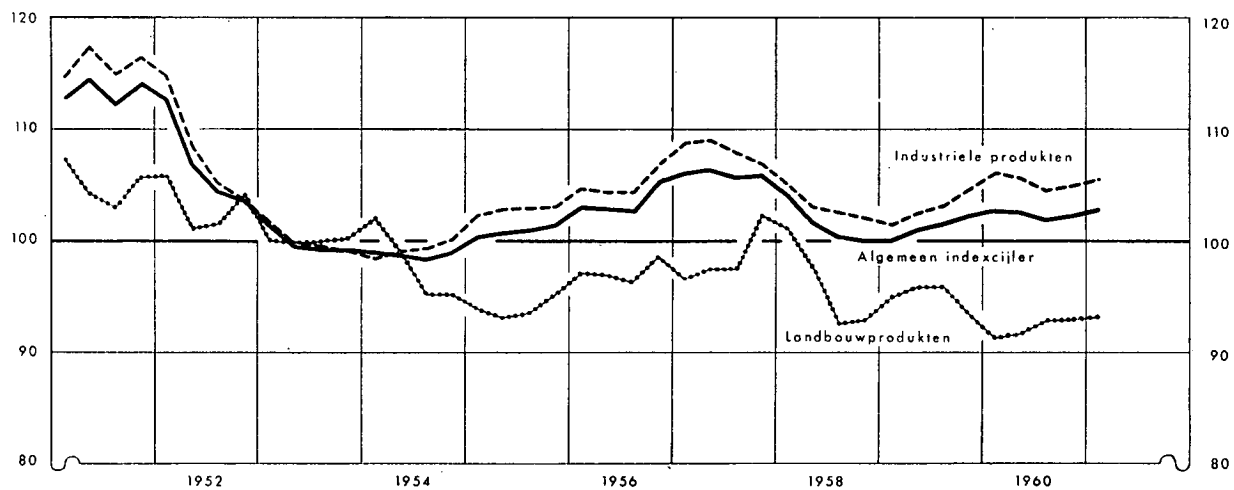
Bron : M.E.Z.

INHEEMSE EN INGEVOERDE PRODUCTEN

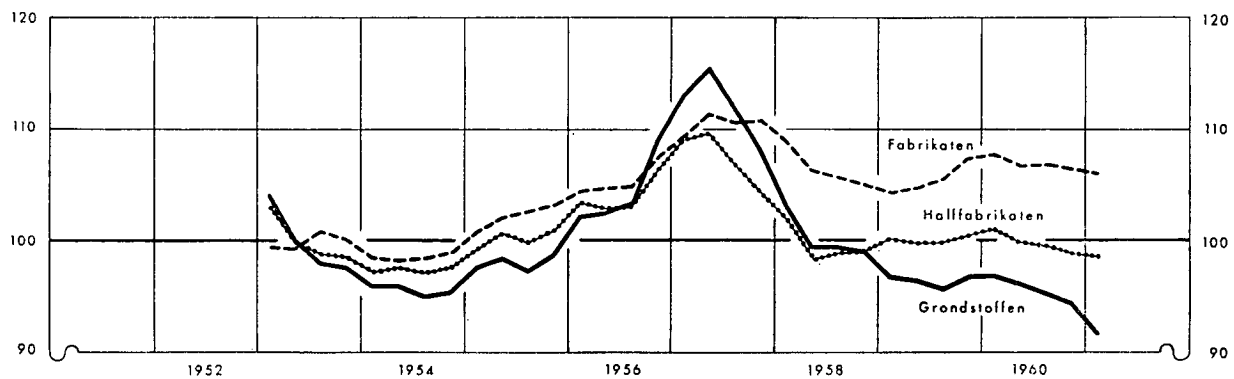
Bron : M.E.Z.

LANDBOUW- EN INDUSTRIËLE PRODUCTEN

Bron : I.E.S.O.

PRIJZEN IN DE DRIE PRODUCTIESTADIA

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

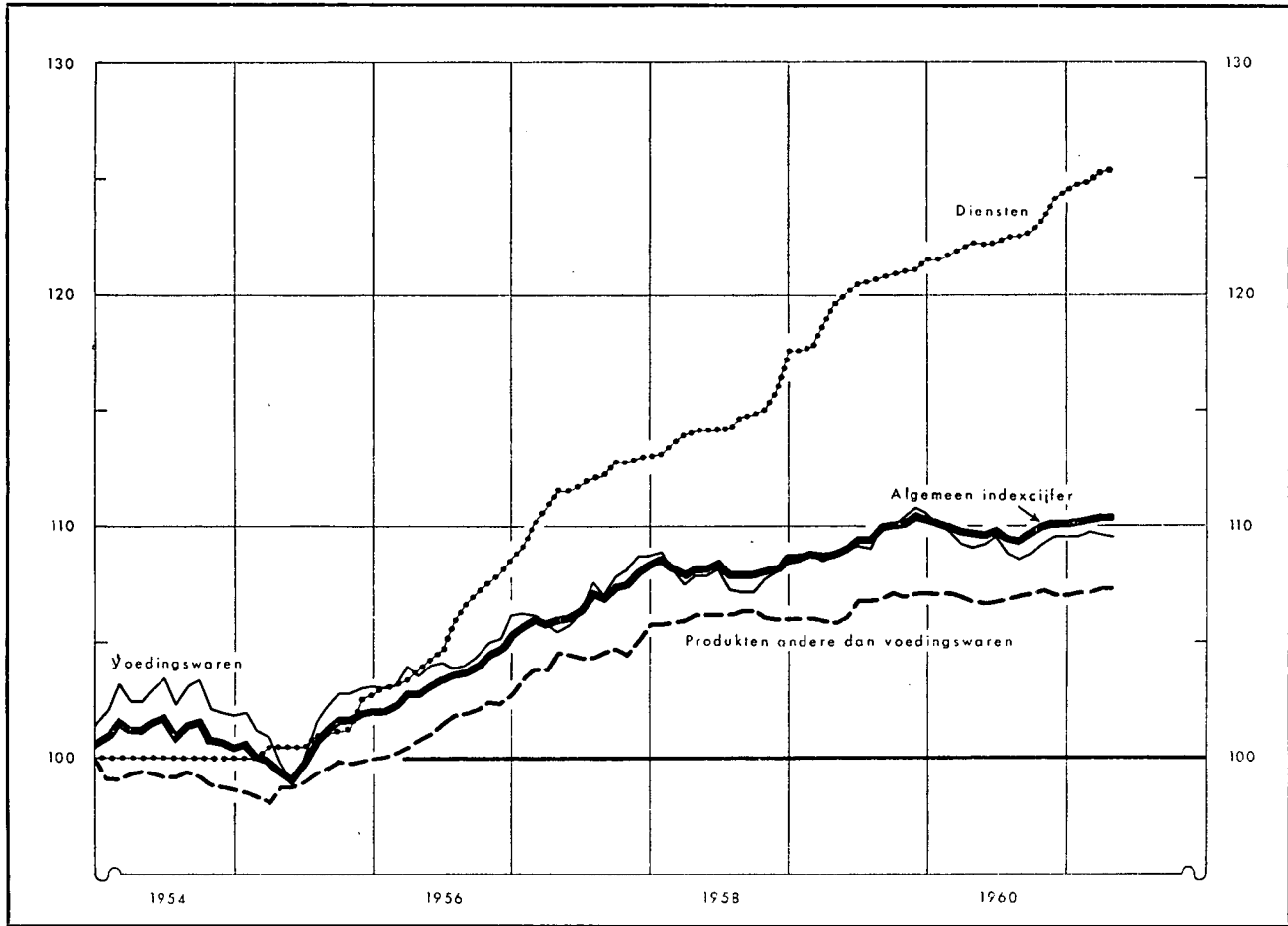
Basis 1953 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Bron : Ministerie van Economische Zaken											Bron : I.R.E.S.P.			
	Algemeen indexcijfer	Producten		Landbouwproducten			Industriële producten					Gezamenlijke industriële producten in de drie produktiestadia			
		Inheemse	Ingevoerde	Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Plantenrijke	Algemeen indexcijfer	Delfstoffen	Metalen en metaalproducten	Textiel- producten	Scheikundige producten	Bouw- materialen	Grondstoffen	Halffabrikaten	Fabrikaten
1951	113,5	109,6	124,7	105,1	107,5	102,5	115,9	103,7	104,1	141,9	117,2	95,5	128,2	121,8	112,6
1952	107,0	105,5	113,0	103,1	103,9	102,1	108,0	110,0	108,9	107,3	114,2	98,9	113,2	110,6	104,5
1953	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1954	98,8	97,8	100,0	97,8	99,2	96,4	99,2	98,1	97,5	98,7	100,3	103,8	95,6	97,4	98,6
1955	101,0	99,4	101,8	94,0	97,7	90,3	102,9	100,7	105,0	97,7	104,6	105,4	98,1	100,1	102,2
1956	103,5	103,5	103,3	97,2	101,0	93,5	105,4	105,8	111,6	95,8	105,6	106,9	104,3	103,9	105,4
1957	106,1	107,4	102,2	98,7	103,1	94,5	108,3	112,1	114,4	98,2	108,9	111,9	112,2	107,5	110,6
1958	101,7	105,4	93,9	96,0	92,8	98,9	103,2	105,8	109,6	87,5	107,9	115,0	100,3	99,6	106,6
1959	101,3	104,7	95,2	95,0	95,9	94,1	103,0	103,7	109,8	84,9	108,3	115,4	96,8	100,0	105,6
1960	102,5	105,0	96,5	92,2	98,2	86,8	105,4	101,4	110,2	92,2	107,0	121,4	95,8	99,8	107,0
1960 1 ^e kwartaal ...	102,9	105,4	98,1	91,3	94,0	88,5	106,1	102,3	110,5	92,3	109,5	121,3	97,0	100,9	107,9
2 ^e kwartaal ...	102,7	105,7	97,1	91,7	91,9	91,3	105,7	100,8	110,1	93,4	107,6	121,3	96,3	99,9	106,8
3 ^e kwartaal ...	102,0	104,3	95,4	92,8	100,4	85,9	104,6	101,2	110,7	90,0	105,5	121,4	95,4	99,5	106,9
4 ^e kwartaal ...	102,4	104,7	95,5	93,0	106,7	81,4	105,0	101,5	109,7	93,1	105,4	121,7	94,6	98,9	106,6
1961 1 ^e kwartaal ...	102,8	105,0	96,5	93,2	109,8	79,9	105,4	101,2	109,4	95,1	106,1	121,6	91,9	98,3	106,1
1960 Februari	102,7	105,0	97,8	90,2	92,2	88,0	106,1	102,6	110,5	91,9	109,6	121,3	97,2	101,0	108,5
Maart	102,4	105,0	97,5	90,3	92,5	88,0	105,8	101,6	110,3	91,7	109,6	121,3	95,9	100,6	106,5
April	102,2	104,9	97,7	89,6	91,2	87,8	105,8	100,9	110,3	92,4	109,2	121,3	95,2	100,3	106,8
Mei	102,9	105,7	97,6	91,5	89,7	92,8	106,0	100,7	109,8	94,5	107,6	121,3	96,3	99,8	106,7
Juni	102,9	106,6	96,1	94,1	94,8	93,3	105,4	100,7	110,3	93,2	105,9	121,3	96,6	99,7	106,8
Juli	102,2	104,6	95,7	92,2	98,2	86,5	104,9	100,9	111,0	90,6	105,6	121,3	95,9	99,7	106,9
Augustus	101,7	103,9	95,2	92,6	99,5	86,5	104,3	101,2	110,7	88,8	105,9	121,3	95,7	99,7	107,0
September ...	102,2	104,5	95,3	93,5	103,6	84,8	104,6	101,6	110,3	90,6	104,9	121,5	94,7	99,1	106,9
Oktober	102,4	104,7	95,5	93,3	105,4	82,9	104,9	101,6	109,6	92,7	104,9	121,7	94,2	99,0	106,5
November ...	102,5	104,8	95,7	93,2	108,0	80,8	105,1	101,6	109,8	93,5	105,6	121,7	94,7	98,7	106,6
December ...	102,2	104,5	95,3	92,4	106,7	80,6	105,0	101,4	109,6	93,2	105,6	121,7	94,9	99,1	106,8
1961 Januari	102,4	105,0	95,6	93,4	106,5	82,5	104,9	100,9	109,1	94,0	105,3	121,7	91,1	97,8	106,8
Februari	102,8	105,0	96,9	92,9	109,3	79,6	105,6	101,6	109,4	95,6	106,3	121,5	92,5	98,3	107,0
Maart	103,1	105,1	97,1	93,3	113,7	77,5	105,7	101,2	109,6	95,6	106,6	121,5	92,1	98,8	104,4
April													91,8	98,8	106,6

VII - 4. — INDEXCIJFERS VAN DE KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100

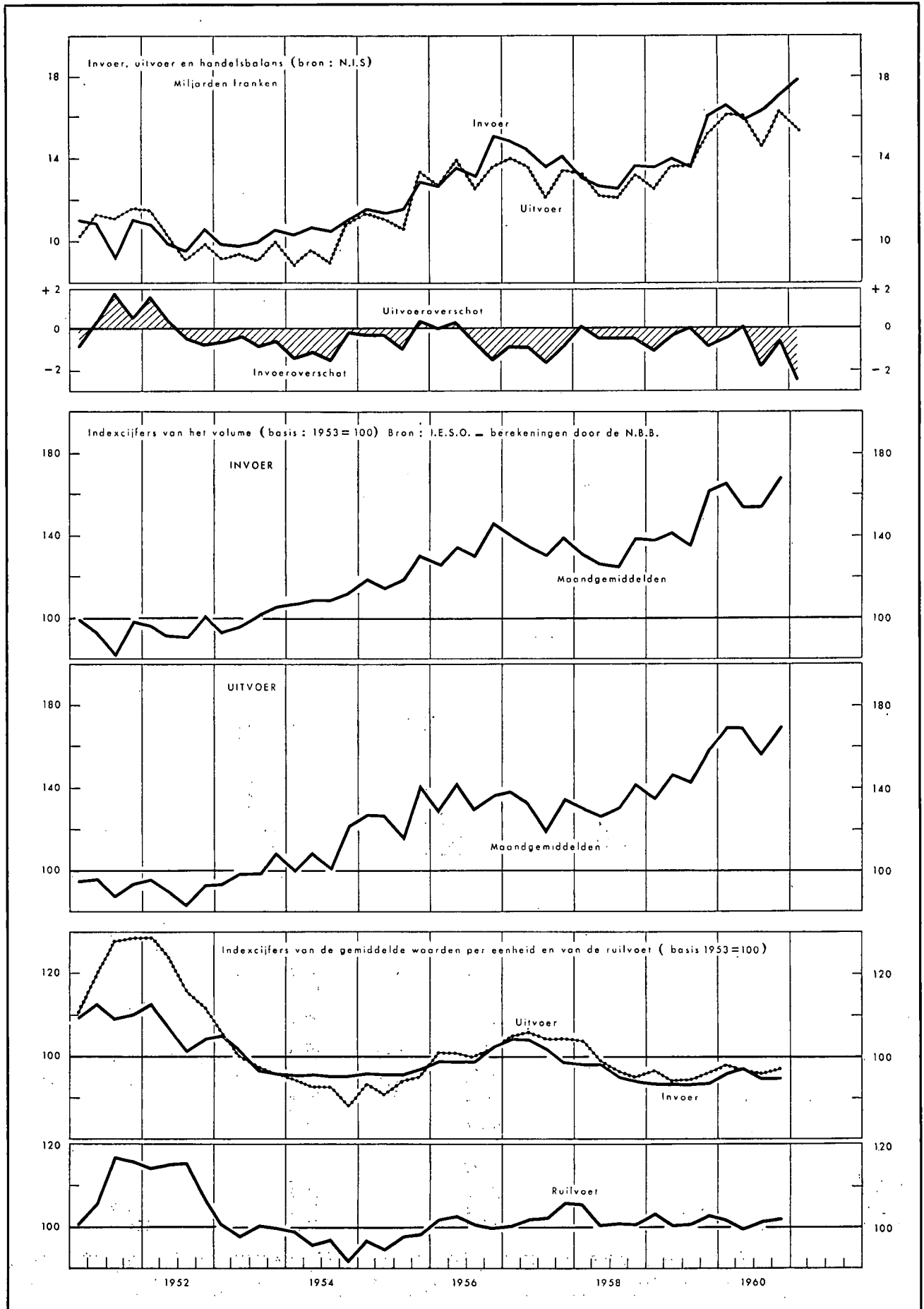
Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer 65 produkten		Voedingswaren 85 produkten		Produkten andere dan voedingswaren 25 produkten		Diensten 5 produkten	
	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
1953	100,00		100,0		100,0		100,0	
1954	101,30		102,7		99,2		100,0	
1955	100,80		101,6		99,2		101,0	
1956	103,65		104,2		101,5		105,5	
1957	106,93		107,0		104,5		111,7	
1958	108,31		107,9		106,2		114,6	
1959	109,64		109,5		106,6		120,0	
1960	109,97		109,3		107,0		122,6	
1° kwartaal	110,11	110,48	109,7	109,7	107,1	107,2	121,7	125,0
2° kwartaal	109,84		109,3		106,8		122,3	
3° kwartaal	109,66		108,7		107,0		122,6	
4° kwartaal	110,27		109,5		107,2		124,0	
Januari	110,28	110,43	110,1	109,6	107,1	107,2	121,5	124,8
Februari	110,17	110,49	109,8	109,8	107,1	107,2	121,7	124,9
Maart	109,89	110,53	109,3	109,6	107,0	107,3	122,0	125,3
April	109,79	110,55	109,1	109,5	106,8	107,3	122,3	125,4
Mei	109,76		109,3		106,7		122,2	
Juni	109,96		109,6		106,8		122,3	
Juli	109,67		108,8		106,9		122,5	
Augustus	109,56		108,6		107,0		122,5	
September	109,76		108,8		107,1		122,7	
Oktober	110,14		109,3		107,3		123,3	
November	110,34		109,6		107,1		124,2	
December	110,34		109,6		107,1		124,5	

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — De Belgische Textielnijverheid, tijdschrift van Febeltex. — Der Volkswirt. — Wirtschaft und Statistik. — Bulletin mensuel de statistique (O.V.N.). — Monthly Digest of Statistics. — Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — Bulletins statistiques : statistiques générales (E.O.E.S.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Financiële dagbladen : Agefi, Het Financieele Dagblad, The Financial Times, L'Information.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U — ALGEMENE TABEL

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.				Bron : I.R.E.S.P.				
	Waarde (miljarden franken)			Percentage uitvoer invoer	Indexcijfers basis 1953 = 100				ruilvoet 1
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1951	10,6	11,1	+ 0,5	104	94	94	111	122	110
1952	10,3	10,2	- 0,1	100	96	92	107	120	113
1953	10,1	9,4	- 0,7	93	100	100	100	100	100
1954	10,6	9,6	- 1,0	90	110	108	95	92	96
1955	11,8	11,6	- 0,2	98	120	128	96	93	97
1956	13,6	13,2	- 0,4	97	135	135	100	101	101
1957	14,3	13,3	- 1,0	93	137	132	102	105	103
1958	13,0	12,7	- 0,3	97	131	133	96	98	102
1959	14,3	13,7	- 0,6	96	145	146	93	95	102
1960	16,5	15,7	- 0,8	95	161	166	96	97	101
1960 1 ^e kwartaal	16,6	16,1	- 0,5	97	165	170	96	98	102
2 ^e kwartaal	15,9	16,0	+ 0,1	100	155	169	97	97	100
3 ^e kwartaal	16,3	14,5	- 1,8	89	155	157	95	96	101
4 ^e kwartaal	17,1	16,4	- 0,7	96	168	169	95	97	102
1961 1 ^e kwartaal	17,8	15,3	- 2,5	86					
1960 Januari	15,8	16,0	+ 0,2	101	156	166	97	99	102
Februari	17,0	15,2	- 1,8	89	171	163	96	97	102
Maart	17,1	17,1	...	100	169	179	96	98	102
April	15,6	16,3	+ 0,7	104	153	171	98	97	99
Mei	16,1	15,7	- 0,4	97	156	163	96	97	101
Juni	15,8	15,9	+ 0,1	100	155	172	97	97	100
Juli	15,4	15,1	- 0,3	98	151	163	94	96	102
Augustus	15,4	13,1	- 2,3	85	152	145	95	96	101
September	16,5	14,8	- 1,7	90	161	162	95	95	100
Oktober	16,8	16,4	- 0,4	98	166	178	95	96	101
November	16,9	15,7	- 1,2	93	170	173	95	97	103
December	16,5	15,8	- 0,7	96	167	157	95	97	103
1961 Januari	16,5	12,0	- 4,5	73					
Februari	18,0	15,8	- 2,2	87					
Maart	18,7	18,2	- 0,5	97					

1 Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de internationale handel van de O.V.N.)

Maandgemiddelden of maanden	IJzer- en staal- produkten	Metaal- verwer- king	Non-ferro metalen	Textiel	Scheikun- dige produkten	Vaste brand- stoffen	Petroleum produkten	Glas- en spiegelglas	Parels en edelge- steensten	Landbouw produkten	Diversen	Totaal
1951	2,4	1,7	1,0	2,5	0,9	0,2	—	0,2	0,3	0,3	1,6 ¹	11,1
1952	2,7	1,9	1,1	1,6	0,8	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	1,0	10,2
1953	1,9	1,7	0,9	1,8	0,7	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	1,1	9,4
1954	1,8	1,7	0,9	1,9	0,8	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	1,1	9,6
1955	2,5	2,1	1,1	1,9	0,9	0,5	0,3	0,3	0,5	0,3	1,2	11,6
1956	3,0	2,3	1,2	2,1	1,0	0,5	0,4	0,3	0,6	0,3	1,5	13,2
1957	3,1	2,5	1,0	2,2	1,0	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	1,5	13,3
1958	2,8	2,6	0,9	1,8	1,0	0,3	0,5	0,3	0,5	0,4	1,6	12,7
1959	2,8	2,7	1,1	2,1	1,2	0,2	0,5	0,4	0,7	0,4	1,6	13,7
1960	3,5	3,2	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,8	15,7
1959 4 ^e kwartaal	3,1	3,0	1,3	2,4	1,3	0,2	0,4	0,5	0,8	0,5	1,7	15,2
1960 1 ^e kwartaal	3,6	3,2	1,4	2,4	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,9	16,1
2 ^e kwartaal	3,6	3,5	1,3	2,3	1,2	0,2	0,5	0,5	0,6	0,3	2,0	16,0
3 ^e kwartaal	3,4	2,7	1,2	2,2	1,1	0,2	0,5	0,4	0,6	0,4	1,8	14,5
4 ^e kwartaal	3,5	3,4	1,3	2,5	1,0	0,3	0,4	0,5	0,9	0,6	2,0	16,4
1959 Oktober	3,1	2,7	1,4	2,3	1,3	0,2	0,4	0,4	0,9	0,5	1,8	15,0
November	3,0	2,6	1,3	2,3	1,3	0,2	0,4	0,5	0,6	0,5	1,7	14,4
December	3,1	3,5	1,3	2,5	1,3	0,2	0,3	0,4	0,6	0,5	2,0	15,7
1960 Januari	3,6	3,2	1,3	2,4	1,3	0,2	0,6	0,5	0,6	0,4	1,9	16,0
Februari	3,2	2,9	1,3	2,3	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,9	15,2
Maart	3,9	3,5	1,5	2,5	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	17,1
April	3,7	3,7	1,4	2,3	1,2	0,2	0,4	0,5	0,5	0,4	2,0	16,3
Mei	3,3	3,5	1,3	2,4	1,2	0,2	0,4	0,5	0,9	0,3	1,7	15,7
Juni	3,6	3,4	1,4	2,2	1,2	0,2	0,6	0,5	0,4	0,3	2,1	15,9
Juli	3,3	3,1	1,2	2,3	1,1	0,2	0,6	0,5	0,7	0,4	1,7	15,1
Augustus	3,2	2,1	1,2	2,0	1,2	0,2	0,4	0,4	0,5	0,3	1,6	13,1
September	3,6	2,7	1,1	2,3	1,2	0,2	0,4	0,5	0,4	0,5	1,9	14,8
Oktober	3,5	3,2	1,5	2,6	1,1	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	2,1	16,4
November	3,6	3,0	1,3	2,5	1,1	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	2,1	15,7
December	3,1	3,4	1,2	2,4	1,0	0,2	0,3	0,4	1,3	0,5	2,0	15,8

1 Inclusief de produkten van de petroleumnijverheid.

N. B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofdactiviteit heeft.

— Voor een overzicht van de buitenlandse handel van 1948 tot 1957 : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXIVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1959.

— Voor de analyse van 1959 : XXXVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1960.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen van de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor													Verbruiksgoederen					Uitru-tings- goede- ren	Algemeen totaal	
	Totaal	de metaal- nijver- heid 1	de textiel- bedrij- ven	de land- bouw en de voe- dings- bedrij- ven 2	de dia- mant- nijver- heid	de hout- nijver- heid	de leder- nijver- heid	de papier- en gra- fische nijver- heid	de tabaks- nijver- heid	de bouw- be- drijven 3	diverse produktiesectoren				Totaal	niet duurzame					duur- zame
											mine- rale oliën	vaste brand- stoffen	schei- kundige pro- dukten	andere pro- dukten		voedingsmiddelen	andere 4	duur- zame			
															dier- lijke pro- dukten	plant- aardige pro- dukten					
1951	7.481	1.754	1.621	1.055	275	181	153	160	82		350	359	243	1.248	2.238	428	622		1.188	881	10.600
1952	6.876	2.153	1.035	1.043	234	142	106	109	73		478	329	208	966	2.316	478	599		1.239	1.060	10.252
1953	6.652	1.864	1.236	958	279	159	114	84	76		484	340	202	856	2.311	390	608		1.313	1.131	10.094
1954	7.197	1.957	1.212	1.033	293	194	118	103	74		541	439	250	983	2.263	349	643		1.271	1.164	10.624
1955	8.238	2.540	1.211	912	417	240	116	127	74		649	474	306	1.172	2.367	369	637		1.361	1.245	11.850
1956	9.434	3.065	1.277	1.089	507	196	124	132	78		809	612	367	1.178	2.554	385	735		1.434	1.647	13.635
1957	9.814	2.827	1.427	1.045	532	227	124	147	88		1.022	717	401	1.257	2.844	404	767		1.673	1.644	14.302
1958	8.596	2.437	935	1.059	451	193	106	121	94		957	700	410	1.133	2.758	351	742		1.665	1.683	13.037
1959	9.682	2.853	1.088	1.170	675	206	142	244 ⁵	98	111	897	677	445	1.071	2.969	376	751	275	1.567	1.690	14.341
1960	11.453	3.808	1.270	1.278	773	271	172	244 ⁵	105	227	946	652	666	1.041	3.085	359	804	313	1.609	1.950	16.488
1953 1 ^o halfjaar	6.407	1.831	1.261	874	264	114	130	71	74		487	295	194	812	2.364	392	647		1.325	1.089	9.860
2 ^o halfjaar	6.897	1.897	1.210	1.043	294	204	99	98	77		480	386	209	900	2.259	389	570		1.300	1.172	10.328
1954 1 ^o halfjaar	6.978	1.915	1.236	1.016	286	135	121	103	73		528	409	237	919	2.331	350	727		1.254	1.167	10.476
2 ^o halfjaar	7.417	2.000	1.187	1.050	300	253	115	103	76		554	470	263	1.046	2.194	347	561		1.286	1.161	10.772
1955 1 ^o halfjaar	7.830	2.351	1.255	847	408	169	123	119	71		622	451	291	1.123	2.346	348	664		1.334	1.282	11.458
2 ^o halfjaar	8.499	2.585	1.167	977	426	312	109	133	75		676	498	320	1.221	2.387	390	610		1.387	1.356	12.242
1956 1 ^o halfjaar	9.043	3.000	1.297	1.004	485	138	135	112	77		810	486	353	1.146	2.445	344	715		1.386	1.638	13.126
2 ^o halfjaar	9.643	2.946	1.257	1.175	529	255	114	150	80		808	737	382	1.210	2.662	427	754		1.481	1.840	14.145
1957 1 ^o halfjaar	10.189	2.937	1.613	1.048	568	188	138	143	87		1.009	757	407	1.294	2.819	395	782		1.642	1.650	14.658
2 ^o halfjaar	9.440	2.717	1.241	1.042	496	265	111	152	89		1.035	677	395	1.220	2.869	412	752		1.705	1.636	13.945
1958 1 ^o halfjaar	8.412	2.420	975	1.033	378	137	112	112	91		955	648	416	1.135	2.827	335	813		1.679	1.686	12.925
2 ^o halfjaar	8.781	2.455	894	1.086	524	249	100	131	97		958	753	405	1.129	2.689	369	670		1.650	1.680	13.150
1959 1 ^o kwartaal	9.239	2.623	1.025	1.243	656	114	134	206 ⁵	95	84	1.013	728	390	928	2.802	354	717	257	1.474	1.557	13.598
2 ^o kwartaal	9.366	2.777	1.033	957	664	190	164	240 ⁵	102	117	911	700	464	1.047	2.905	314	801	269	1.521	1.739	14.010
3 ^o kwartaal	9.236	2.771	1.026	1.024	672	280	129	256 ⁵	96	119	713	621	433	1.096	2.841	335	690	286	1.530	1.559	13.636
4 ^o kwartaal	10.886	3.260	1.268	1.455	708	240	140	275 ⁵	97	124	950	660	494	1.215	3.328	500	794	290	1.744	1.905	16.119
1960 1 ^o kwartaal	10.464	3.598	1.444	1.505	633	163	191	210 ⁵	96	225	1.102	635	631	1.031	3.042	352	822	309	1.559	2.123	16.629
2 ^o kwartaal	10.931	3.770	1.207	1.173	635	238	159	183 ⁵	109	219	893	629	639	1.077	3.083	325	874	311	1.573	1.883	15.897
3 ^o kwartaal	11.549	3.813	1.126	1.181	981	367	158	290 ⁵	104	236	982	675	660	976	3.040	359	756	309	1.616	1.736	16.325
4 ^o kwartaal	11.864	4.049	1.302	1.252	842	316	181	296 ⁵	111	227	806	670	732	1.080	3.178	401	767	321	1.689	2.059	17.101

1 Incl. de onderdelen van wagens.

2 Incl. de graangewassen.

3 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

4 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Duurzame verbruiksgoederen ».

5 Vanaf 1959, rubriek gewijzigd wegens opneming van produkten voordien gerangschikt onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

VIII - 4. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME EN VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID

Basis 1953 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

	INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME								INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID							
	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
INVOER (C.I.F.)																
Produktiegoederen	96,6	113,6	124,5	136,7	137,4	131,6	146,5	163,8	108,7	94,5	96,8	101,3	104,7	95,7	94,4	96,5
Verbruiksgoederen	98,4	101,2	108,4	118,7	129,1	129,2	143,3	157,1	103,3	98,4	96,7	95,7	97,3	94,1	91,2	91,3
Uitrustingsgoederen	94,6	110,5	114,4	142,8	137,4	141,7	159,4	174,2	100,4	93,6	95,9	94,3	102,3	101,6	93,6	99,1
Totaal ...	96,8	110,6	119,7	133,8	135,7	132,4	147,5	163,9	106,2	95,1	96,7	99,1	102,8	96,1	93,6	95,6
UITVOER (F.O.B.)																
IJzer- en staalnijverheid ...	105,7	107,0	131,2	143,3	140,1	140,8	156,0	179,4	133,2	88,5	98,9	110,2	118,0	104,0	96,9	107,1
Metaalverwerkende bedrijv.	111,5	114,9	131,6	137,8	137,4	149,1	162,7	196,4	99,7	90,1	94,0	97,3	107,5	104,1	99,1	96,8
Non-ferro metalen	101,3	107,2	110,3	118,8	110,5	122,0	135,8	151,7	123,0	95,7	110,7	121,1	99,2	83,6	93,1	97,5
Textiel	81,0	110,2	119,8	133,2	134,9	122,6	146,6	158,8	109,8	94,5	90,0	88,2	90,8	82,0	77,7	82,1
Scheikundige produkten ...	85,9	115,7	125,2	137,6	152,5	161,2	186,3	185,7	117,6	96,9	99,0	97,9	93,4	90,9	89,6	89,2
Brandstoffen	72,7	130,0	163,7	121,0	108,7	78,9	62,2	65,0	128,5	90,5	92,6	112,0	130,5	127,1	104,0	94,8
Petroleumnijverheid	97,0	104,8	128,0	160,3	140,3	171,3	171,5	177,8	104,8	93,2	94,8	170,6	210,3	202,5	190,1	172,4
Glas en spiegelglas	70,7	117,0	153,9	163,6	145,6	159,6	207,8	229,4	100,0	97,9	101,2	108,2	110,1	111,3	111,4	110,7
Landbouwprodukten	82,4	112,9	131,1	151,7	137,1	191,1	185,2	191,3	108,7	105,4	101,9	113,2	108,0	106,6	105,9	104,7
Cement	78,3	91,4	103,7	89,4	94,3	66,1	75,7	71,5	104,5	100,1	96,9	102,0	101,6	102,6	100,1	97,0
Steengroeven	92,8	103,1	114,8	126,4	125,8	116,1	129,3	136,5	102,9	99,9	105,1	111,7	120,3	118,4	113,8	120,3
Ceramiek	107,4	119,5	135,8	147,6	124,9	112,9	136,3	195,0	104,4	96,4	102,9	110,1	114,5	113,8	111,3	100,5
Hout en meubelen	87,2	110,5	162,0	187,1	179,6	158,4	205,0	257,1	105,5	97,0	103,7	105,7	108,7	103,2	99,6	101,5
Huiden en leder	76,0	107,6	123,8	128,0	113,9	115,6	139,8	143,9	105,9	89,4	82,5	83,2	89,2	86,0	93,7	95,1
Papier en boeken	84,6	125,9	146,8	180,4	202,8	206,0	234,8	274,7	118,2	98,4	98,9	96,7	95,8	96,7	89,5	91,3
Tabak	93,1	89,0	131,5	172,0	244,2	295,2	372,5	436,6	108,9	92,8	94,5	93,0	94,7	93,3	88,9	89,3
Rubber	83,9	121,9	148,4	181,2	167,4	167,7	196,2	209,3	122,0	93,0	96,7	96,6	92,7	88,6	86,3	82,1
Voedingsbedrijven	75,6	74,3	96,0	97,2	92,7	100,3	113,1	130,9	125,5	101,4	96,7	94,0	100,5	91,7	83,5	83,5
Diversen	86,1	85,6	94,8	110,8	85,9	86,8	101,9	120,2	112,7	84,2	85,1	87,6	106,5	102,5	101,6	97,7
Totaal ...	94,4	109,4	125,7	135,3	131,8	134,7	150,3	168,3	115,7	92,8	96,6	101,5	105,8	98,3	94,8	97,1
									INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET¹							
Totaal ...									108,9	97,6	99,9	102,4	102,9	102,3	101,3	101,6

¹ Indexcijfers van de ruilvoet : $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	West-Duitsland 1			Frankrijk 1			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1951	0,9	0,7	- 0,2	1,1	1,0	- 0,1	1,1	2,0	+ 0,9
1952	1,1	1,0	- 0,1	1,0	0,7	- 0,3	1,4	1,6	+ 0,2
1953	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,7	- 0,4	1,4	1,7	+ 0,3
1954	1,4	0,9	- 0,5	1,3	0,9	- 0,4	1,4	2,0	+ 0,6
1955	1,6	1,4	- 0,2	1,5	1,1	- 0,4	1,6	2,4	+ 0,8
1956	2,0	1,3	- 0,7	1,6	1,4	- 0,2	1,8	2,9	+ 1,1
1957	2,2	1,3	- 0,9	1,7	1,5	- 0,2	2,0	3,0	+ 1,0
1958	2,2	1,5	- 0,7	1,5	1,3	- 0,2	2,1	2,6	+ 0,5
1959	2,3	1,8	- 0,5	1,8	1,2	- 0,6	2,3	2,9	+ 0,6
1960	2,8	2,5	- 0,3	2,2	1,6	- 0,6	2,5	3,3	+ 0,8
1959 4 ^e kwartaal	2,5	2,2	- 0,3	2,1	1,5	- 0,6	2,7	3,2	+ 0,5
1960 1 ^e kwartaal	2,7	2,4	- 0,3	2,2	1,5	- 0,7	2,4	3,3	+ 0,9
2 ^e kwartaal	2,6	2,5	- 0,1	2,3	1,6	- 0,7	2,3	3,3	+ 1,0
3 ^e kwartaal	2,9	2,5	- 0,4	2,1	1,5	- 0,6	2,5	3,1	+ 0,6
4 ^e kwartaal	3,0	2,6	- 0,4	2,4	1,9	- 0,5	2,6	3,7	+ 1,1
1959 November	2,3	2,1	- 0,2	1,9	1,4	- 0,5	2,7	2,9	+ 0,2
December	2,6	2,3	- 0,3	2,2	1,6	- 0,6	2,5	3,4	+ 0,9
1960 Januari	2,5	2,3	- 0,2	1,9	1,5	- 0,4	2,2	3,1	+ 0,9
Februari	2,8	2,2	- 0,6	2,2	1,4	- 0,8	2,4	3,1	+ 0,7
Maart	2,8	2,7	- 0,1	2,5	1,6	- 0,9	2,6	3,7	+ 1,1
April	2,6	2,6	...	2,3	1,5	- 0,8	2,3	3,3	+ 1,0
Mei	2,7	2,5	- 0,2	2,3	1,7	- 0,6	2,3	3,4	+ 1,1
Juni	2,5	2,5	...	2,3	1,6	- 0,7	2,2	3,2	+ 1,0
Juli	2,7	2,5	- 0,2	2,2	1,6	- 0,6	2,1	3,1	+ 1,0
Augustus	2,7	2,2	- 0,5	1,7	1,4	- 0,3	2,4	2,8	+ 0,4
September	3,1	2,5	- 0,6	2,3	1,6	- 0,7	2,8	3,3	+ 0,5
Oktober	3,0	2,6	- 0,4	2,5	2,0	- 0,5	2,6	3,7	+ 1,1
November	2,7	2,7	...	2,3	1,8	- 0,5	2,6	3,6	+ 1,0
December	3,0	2,3	- 0,7	2,3	1,7	- 0,6	2,6	3,6	+ 1,0
1961 Januari	2,5	2,2	- 0,3	2,1	1,5	- 0,6	2,5	3,3	+ 0,8
Maandgemiddelden of maanden	Italië			Europese Economische Gemeenschap			Totaal E.O.E.S.-landen (moederlanden) 2		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1951	0,2	0,2	...	3,3	3,9	+ 0,6	5,1	6,7	+ 1,6
1952	0,1	0,3	+ 0,2	3,6	3,6	...	5,3	6,3	+ 1,0
1953	0,2	0,3	+ 0,1	3,9	3,6	- 0,3	5,7	5,7	...
1954	0,2	0,3	+ 0,1	4,3	4,1	- 0,2	6,0	6,1	+ 0,1
1955	0,2	0,3	+ 0,1	4,9	5,2	+ 0,3	6,8	7,4	+ 0,6
1956	0,2	0,3	+ 0,1	5,6	5,9	+ 0,3	7,7	8,3	+ 0,6
1957	0,3	0,3	...	6,2	6,1	- 0,1	8,5	8,4	- 0,1
1958	0,3	0,3	...	6,1	5,7	- 0,4	8,0	7,9	- 0,1
1959	0,3	0,4	+ 0,1	6,7	6,3	- 0,4	8,9	8,7	- 0,2
1960	0,4	0,5	+ 0,1	7,9	7,9	...	10,4	10,8	+ 0,4
1959 4 ^e kwartaal	0,4	0,4	...	7,6	7,3	- 0,3	10,1	9,9	- 0,2
1960 1 ^e kwartaal	0,4	0,4	...	7,7	7,6	- 0,1	10,3	10,5	+ 0,2
2 ^e kwartaal	0,4	0,5	+ 0,1	7,6	7,9	+ 0,3	9,9	10,7	+ 0,8
3 ^e kwartaal	0,4	0,5	+ 0,1	7,9	7,6	- 0,3	10,2	10,2	...
4 ^e kwartaal	0,4	0,5	+ 0,1	8,4	8,7	+ 0,3	11,0	11,8	+ 0,8
1959 November	0,3	0,4	+ 0,1	7,2	6,8	- 0,4	9,7	9,2	- 0,5
December	0,4	0,4	...	7,7	7,7	...	10,1	10,4	+ 0,3
1960 Januari	0,3	0,4	+ 0,1	6,9	7,3	+ 0,4	9,2	10,4	+ 1,2
Februari	0,4	0,4	...	7,8	7,1	- 0,7	10,7	9,7	- 1,0
Maart	0,4	0,5	+ 0,1	8,3	8,5	+ 0,2	10,9	11,3	+ 0,4
April	0,4	0,4	...	7,6	7,8	+ 0,2	9,9	10,5	+ 0,6
Mei	0,5	0,5	...	7,8	8,1	+ 0,3	10,1	10,9	+ 0,8
Juni	0,4	0,5	+ 0,1	7,4	7,8	+ 0,4	9,7	10,6	+ 0,9
Juli	0,4	0,5	+ 0,1	7,4	7,7	+ 0,3	9,4	10,4	+ 1,0
Augustus	0,4	0,4	...	7,2	6,8	- 0,4	9,4	9,3	- 0,1
September	0,4	0,6	+ 0,2	8,6	8,0	- 0,6	11,1	10,5	- 0,6
Oktober	0,4	0,5	+ 0,1	8,5	8,8	+ 0,3	11,0	11,7	+ 0,7
November	0,4	0,5	+ 0,1	8,0	8,6	+ 0,6	10,7	11,4	+ 0,7
December	0,4	0,5	+ 0,1	8,3	8,1	- 0,2	10,8	11,3	+ 0,5
1961 Januari	0,4	0,3	- 0,1	7,5	7,3	- 0,2	9,6	9,4	- 0,2

1 Het Saargebied wordt gerekend bij Frankrijk tot op het einde van het 1^e halfjaar 1959 en bij West-Duitsland vanaf het 2^e halfjaar 1959.

2 Incl. Spanje vanaf 1960.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd-Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd-Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1951	1,7	0,9	- 0,8	0,9	1,1	+ 0,2	1,0	0,9	- 0,1
1952	1,5	0,8	- 0,7	0,8	1,1	+ 0,3	0,9	0,6	- 0,3
1953	1,0	1,0	...	0,9	0,7	- 0,2	1,0	0,6	- 0,4
1954	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,6	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
1955	1,3	1,0	- 0,3	1,0	0,7	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
1956	1,7	1,3	- 0,4	1,1	0,8	- 0,3	1,1	0,9	- 0,2
1957	1,8	1,1	- 0,7	1,2	0,7	- 0,5	1,2	0,9	- 0,3
1958	1,3	1,2	- 0,1	1,0	0,7	- 0,3	1,0	0,8	- 0,2
1959	1,4	1,8	+ 0,4	1,2	0,8	- 0,4	1,1	0,7	- 0,4
1960	1,6	1,5	- 0,1	1,2	0,9	- 0,3	1,0	0,8	- 0,2
1959 4 ^e kwartaal	1,6	1,8	+ 0,2	1,3	0,9	- 0,4	1,0	0,7	- 0,3
1960 1 ^e kwartaal	1,8	1,9	+ 0,1	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
2 ^e kwartaal	1,6	1,4	- 0,2	1,2	0,9	- 0,3	0,9	0,8	- 0,1
3 ^e kwartaal	1,5	1,3	- 0,2	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
4 ^e kwartaal	1,6	1,3	- 0,3	1,3	1,0	- 0,3	0,9	0,9	...
1959 November	1,5	1,8	+ 0,3	1,3	0,8	- 0,5	1,0	0,6	- 0,4
December	2,0	2,0	...	1,2	1,1	- 0,1	1,1	0,7	- 0,4
1960 Januari	2,1	1,9	- 0,2	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
Februari	1,8	2,0	+ 0,2	1,2	0,8	- 0,4	1,0	0,8	- 0,2
Maart	1,5	1,8	+ 0,3	1,3	0,8	- 0,5	1,3	0,9	- 0,4
April	1,8	1,6	- 0,2	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,9	...
Mei	1,4	1,5	+ 0,1	1,3	0,9	- 0,4	1,0	0,7	- 0,3
Juni	1,8	1,3	- 0,5	1,2	0,8	- 0,4	0,8	0,8	...
Juli	1,5	1,4	- 0,1	1,0	0,9	- 0,1	0,9	0,7	- 0,2
Augustus	1,4	1,1	- 0,3	1,0	0,7	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
September	1,3	1,3	...	1,3	0,7	- 0,6	0,9	0,7	- 0,2
Oktober	1,5	1,4	- 0,1	1,3	0,9	- 0,4	0,8	0,9	+ 0,1
November	1,6	1,1	- 0,5	1,3	1,0	- 0,3	1,0	0,8	- 0,2
December	1,8	1,4	- 0,4	1,3	1,0	- 0,3	0,8	0,9	+ 0,1
1961 Januari	1,7	1,0	- 0,7	1,1	0,7	- 0,4	1,1	0,4	- 0,7
Maandgemiddelden of maanden	Latijns-Amerika 1			Kongo en Ruanda-Urundi			Oost-Europa		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1951	0,8	0,8	...	0,8	0,5	- 0,3	0,3	0,4	+ 0,1
1952	0,7	0,6	- 0,1	0,8	0,6	- 0,2	0,2	0,4	+ 0,2
1953	0,8	0,4	- 0,4	0,8	0,6	- 0,2	0,2	0,4	+ 0,2
1954	0,8	0,5	- 0,3	0,8	0,5	- 0,3	0,3	0,4	+ 0,1
1955	0,6	0,5	- 0,1	1,0	0,6	- 0,4	0,4	0,4	...
1956	0,7	0,5	- 0,2	1,0	0,6	- 0,4	0,4	0,4	...
1957	0,7	0,8	+ 0,1	0,8	0,6	- 0,2	0,4	0,4	...
1958	0,6	0,8	+ 0,2	0,7	0,5	- 0,2	0,4	0,4	...
1959	0,6	0,7	+ 0,1	0,8	0,4	- 0,4	0,5	0,4	- 0,1
1960	0,7	0,7	...	1,1	0,3	- 0,8	0,5	0,6	+ 0,1
1959 4 ^e kwartaal	0,7	0,8	+ 0,1	0,9	0,4	- 0,5	0,5	0,4	- 0,1
1960 1 ^e kwartaal	0,7	0,8	+ 0,1	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,6	+ 0,2
2 ^e kwartaal	0,8	0,6	- 0,2	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,6	+ 0,2
3 ^e kwartaal	0,8	0,6	- 0,2	1,1	0,1	- 1,0	0,6	0,5	- 0,1
4 ^e kwartaal	0,7	0,7	...	1,3	0,1	- 1,2	0,6	0,6	...
1959 November	0,8	0,7	- 0,1	0,9	0,4	- 0,5	0,5	0,4	- 0,1
December	0,7	0,8	+ 0,1	1,0	0,3	- 0,7	0,6	0,5	- 0,1
1960 Januari	0,6	0,8	+ 0,2	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,5	+ 0,1
Februari	0,7	0,7	...	1,1	0,3	- 0,8	0,4	0,5	+ 0,1
Maart	0,8	0,8	...	0,9	0,4	- 0,5	0,4	0,7	+ 0,3
April	0,8	0,7	- 0,1	0,8	0,4	- 0,4	0,4	0,5	+ 0,1
Mei	0,8	0,5	- 0,3	1,2	0,3	- 0,9	0,4	0,6	+ 0,2
Juni	0,8	0,7	- 0,1	1,1	0,4	- 0,7	0,5	0,7	+ 0,2
Juli	0,8	0,7	- 0,1	1,1	0,3	- 0,8	0,5	0,6	+ 0,1
Augustus	0,9	0,5	- 0,4	0,9	0,1	- 0,8	0,6	0,5	- 0,1
September	0,7	0,6	- 0,1	0,7	0,1	- 0,6	0,5	0,5	...
Oktober	0,7	0,7	...	1,2	0,1	- 1,1	0,6	0,5	- 0,1
November	0,6	0,7	+ 0,1	1,4	0,1	- 1,3	0,5	0,6	+ 0,1
December	0,6	0,6	...	1,0	0,2	- 0,8	0,5	0,6	+ 0,1
1961 Januari	0,8	0,3	- 0,5	1,6	0,1	- 1,5	0,4	0,3	- 0,1

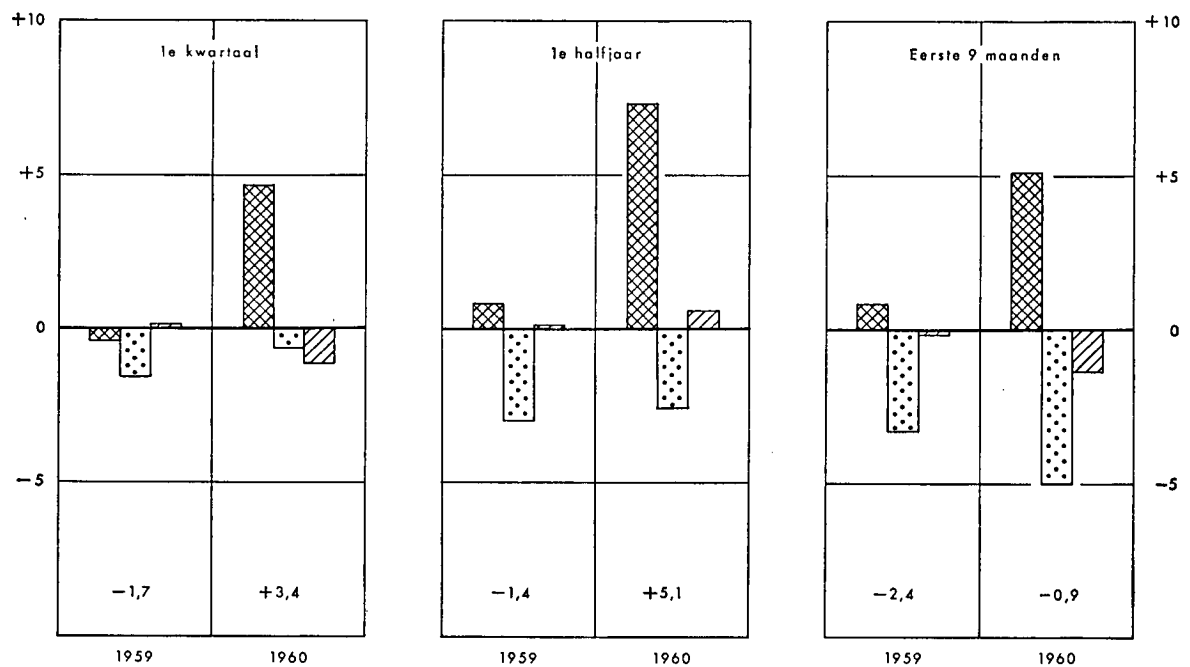
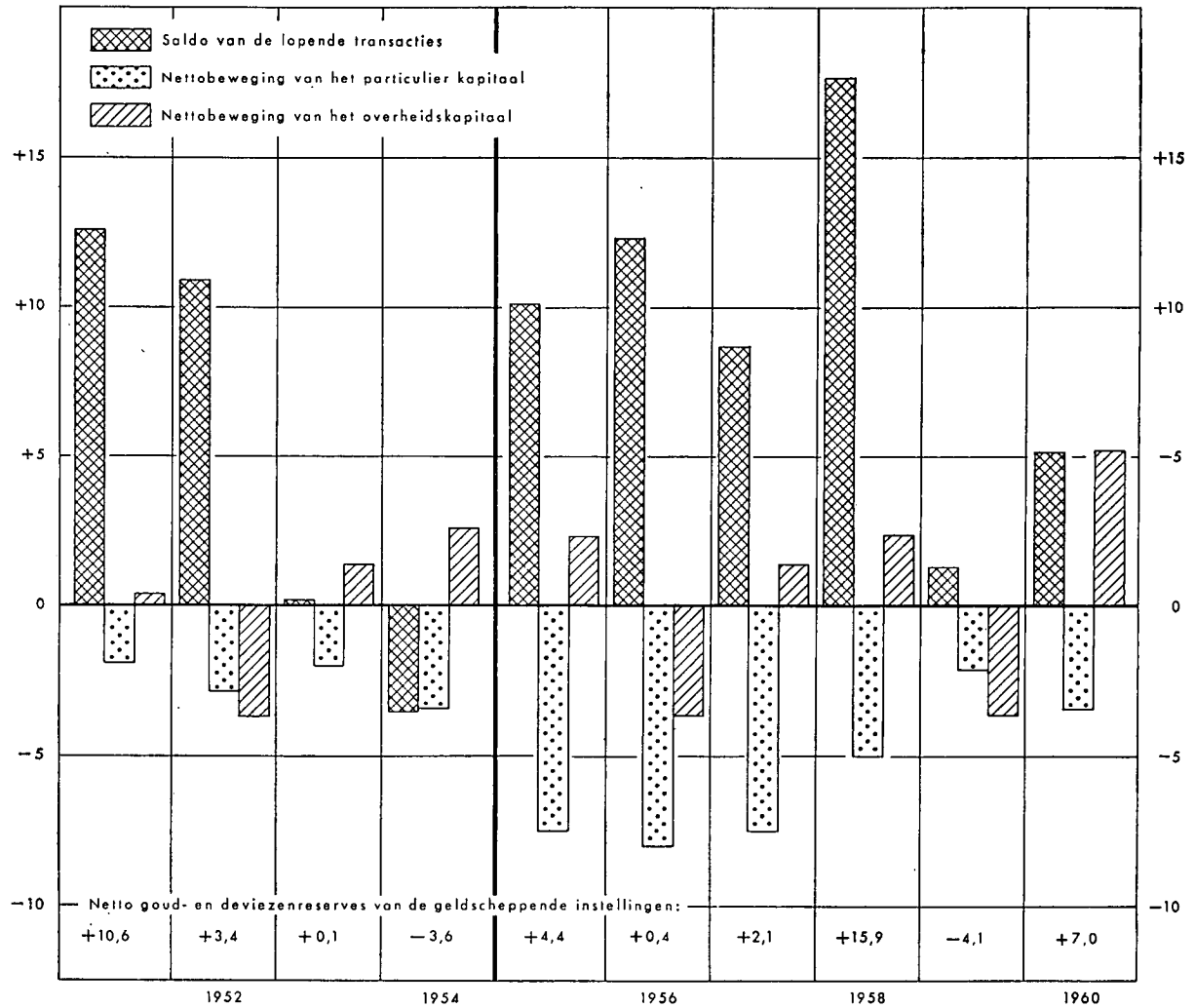
1 Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : Maandelijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Industrie, tijdschrift van de V.B.N. — De Belgische Textielnijverheid, maandelijks tijdschrift van Febeltex. — Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de buitenlandse handel. — Handelsoverzicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Bulletins statistiques : Commerce extérieur (E.O.E.S.). — Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.). — Algemeen Statistisch Bulletin (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschappen). — cfr. N. B. van tabel VIII - 2.

IX. — BETALINGSBALANS

1. — BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U. ¹

(miljarden franken)

¹ De balansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met die van de volgende jaren.

IX - 1. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCHE-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE ¹

Jaarcijfers

(miljarden franken)

Saldi (credit min debet)	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
<i>F.o.b.-uitvoer</i>	124,2	110,5	97,1	101,1	123,3	140,1	141,8	133,0	138,4
<i>F.o.b.-invoer</i> ²	106,6	99,4	98,8	107,0	121,8	139,1	148,2	132,1	142,6
1. Goederentransacties :									
Uitvoer min invoer (f.o.b.)	+ 17,6	+ 11,1	- 1,7	- 5,9	+ 1,5	+ 1,0	- 6,4	+ 0,9	- 4,2
Arbitrageverrichtingen ...	+ 2,6	+ 1,1	+ 1,5	+ 1,7	+ 1,4	+ 1,9	+ 2,6	+ 1,2	+ 0,6
Loonwerk	+ 1,3	+ 3,1	+ 2,1	+ 1,6	+ 2,0	+ 2,6	+ 2,6	+ 2,4	+ 1,8
Niet monetair goud	- 0,1	- 0,1	- 0,8	- 1,1	...	- 0,6
Totaal ...	+ 21,5	+ 15,2	+ 1,9	- 2,6	+ 4,8	+ 4,7	- 2,3	+ 4,5	- 2,4
2. Onzichtbare transacties :									
Vervoer ²	- 7,9	- 4,6	- 2,3	- 2,7	+ 1,1	+ 0,8	+ 3,0	+ 2,8	+ 2,5
Verzekeringspremies en uitkeringen	- 0,2	- 0,2	...	- 0,1	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,7	- 0,7
Verplaatsingen in het buitenland	- 2,1	- 1,5	- 0,8	- 0,2	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,1	+ 3,3	- 1,4
Grensarbeiders en vreem- de arbeiders	+ 1,3	+ 0,7	+ 0,7	+ 1,0	+ 1,1	+ 1,8	+ 2,2	+ 3,2	+ 1,4
Inkomsten uit investerin- gen	+ 0,9	+ 0,8	+ 1,1	+ 1,1	+ 2,1	+ 3,5	+ 3,3	+ 2,5	+ 1,1
Overheidstransacties niet elders vermeld	- 0,3	+ 0,6	- 0,4	- 1,1	- 0,2	- 1,0	+ 0,1	- 0,6	- 2,2
Diversen	- 0,6	- 0,1	...	+ 1,1	+ 1,6	+ 2,1	+ 1,9	+ 2,6	+ 3,0
Totaal ...	- 8,9	- 4,3	- 1,7	- 0,9	+ 5,3	+ 7,6	+ 11,0	+ 13,1	+ 3,7
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 12,6	+ 10,9	+ 0,2	- 3,5	+ 10,1	+ 12,3	+ 8,7	+ 17,6	+ 1,3
4. Schenkingen :									
Particuliere schenkingen .	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 1,3	+ 1,1	+ 3,1
Regeringsschenkingen ...	+ 1,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,8
Totaal ...	+ 1,7	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 1,3	+ 1,1	+ 2,3
5. Beweging van het Belgisch- Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal									
Handelspapier	- 1,3	+ 0,4	+ 0,5	- 0,5	+ 1,0	- 0,9	- 0,1	- 1,2
Andere kapitalen	- 1,9	- 1,5	- 2,4	- 3,9	- 7,0	- 9,0	- 6,6	- 4,9	- 0,9
Totaal ...	- 1,9	- 2,8	- 2,0	- 3,4	- 7,5	- 8,0	- 7,5	- 5,0	- 2,1
6. Beweging van het over- heidskapitaal :									
Langlopende kapitalen .	- 0,5	- 0,7	+ 0,9	+ 3,2	+ 1,8	- 2,0	+ 0,2	- 0,7	- 5,3
Kortlopende kapitalen ...	+ 0,9	- 3,0	+ 0,5	- 0,6	+ 0,5	- 1,6	+ 1,2	+ 3,1	+ 1,7
Totaal ...	+ 0,4	- 3,7	+ 1,4	+ 2,6	+ 2,3	- 3,6	+ 1,4	+ 2,4	- 3,6
7. Niet bepaalde transacties .	—	—	—	—	- 1,3	- 1,8	- 2,2	- 0,7	- 1,9
8. Vergissingen en weglatin- gen	- 2,2	- 1,6	+ 0,1	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,5	- 0,1
9. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodeviezen- voorraad der geldscheppen- de instellingen (9 = 3 tot 8)	+ 10,6	+ 3,4	+ 0,1	- 3,6	+ 4,4	+ 0,4	+ 2,1	+ 15,9	- 4,1
waarvan : verplichtingen t.o.v. de Kon- golese ven- nootschappen	n.b.	n.b.	- 0,9	- 1,1	- 1,6	+ 1,6	+ 0,1	...	- 1,3

¹ De betalingsbalansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met die van de volgende jaren, inzonderheid wegens de volgende twee redenen : 1° Sedert 1955 werden als « Niet bepaalde transacties » beschouwd, uitgaven die vooral in verband blijken te staan met goederentransacties, verplaatsingen in het buitenland en particuliere kapitaalbewegingen, doch waarvan de verdeling over deze verschillende rubrieken niet kan gebeuren. — 2° Vanaf 1955, konden de vervoer- en verzekeringskosten voor de invoer van goederen op een meer nauwkeurige wijze berekend worden.

² De vervoerkosten, die geen betrekking hebben op de invoer van goederen, zijn begrepen in de f.o.b.-invoer.

**IX - 2. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Cijfers per kwartaal en per halfjaar
(miljarden franken)

Saldis (credit min debet)	1959			1960		1959	1960
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	1e halfjaar	1e halfjaar
1. Transacties op goederen en diensten en particuliere schenkingen	+ 2,2	+ 0,8	+ 1,2	+ 6,0	+ 3,6	+ 2,4	+ 9,6
2. Regeringsschenkingen	- 0,3	- 0,2	- 0,3	- 1,2	- 0,5	- 0,3	- 1,7
3. Beweging van het Belgisch-Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal	- 1,4	- 0,3	+ 1,2	- 0,8	- 2,1	- 3,0	- 2,9
4. Beweging van het overheidskapitaal	- 0,3	- 3,4	- 1,2	+ 1,8	+ 0,1	+ 0,6
5. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglatingen	- 0,2	- 1,0	- 0,4	+ 0,6	- 1,1	- 0,6	- 0,5
6. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevreezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+ 0,3	- 1,0	- 1,7	+ 3,4	+ 1,7	- 1,4	+ 5,1

**IX - 3. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
MET ALLE LANDEEN BEHALVE KONGO EN RUANDA-URUNDI ¹**

Jaarcijfers
(miljarden franken)

Saldi (credit min debet)	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Goederentransacties ²	+21,8	+12,5	- 0,8	- 4,1	+ 3,9	+ 4,0	- 4,4	+ 2,8	- 2,4
2. Onzichtbare transacties ...	-12,2	- 8,3	- 6,6	- 7,7	- 3,4	- 3,7	- 0,3	+ 3,0	- 6,7
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 9,6	+ 4,2	- 7,4	-11,8	+ 0,5	+ 0,3	- 4,7	+ 5,8	- 9,1
4. Schenkingen :									
Particuliere schenkingen	...	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,1	- 0,2	- 0,3
Regeringsschenkingen ...	+ 1,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,3
Totaal ...	+ 1,1	+ 0,2	...	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,1	- 0,2	- 0,6
5. Beweging van het Belgisch-Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal									
Handelspapier	- 1,3	- 0,5	- 0,2	+ 0,5	- 0,1	+ 0,2	- 0,6	- 0,3
Andere kapitalen	- 1,3	- 0,8	- 2,8	- 2,6	- 4,6	- 7,8	- 6,7	- 1,2	- 5,1
Totaal ...	- 1,3	- 2,1	- 3,3	- 2,8	- 4,1	- 7,9	- 6,5	- 1,8	- 5,4
6. Beweging van het overheidskapitaal	- 1,5	- 1,2	+ 4,5	+ 2,4	+ 2,6	- 1,3	+ 5,0	+ 2,5	+ 0,9
7. Multilaterale betalingen ...	+ 3,5	+ 2,0	+ 6,8	+ 9,4	+ 8,3	+ 9,6	+ 9,3	+10,5	+13,6
8. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglatingen	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,1	...	- 1,4	- 1,5	- 1,9	- 0,2	- 2,0
9. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevreezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+11,5	+ 3,9	+ 0,7	- 2,6	+ 6,1	- 0,7	+ 1,3	+16,6	- 2,6

¹ De betalingsbalansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met deze van de volgende jaren, inzonderheid wegens de volgende twee redenen : 1° Sedert 1955 werden als « Niet bepaalde transacties » beschouwd, uitgaven die vooral in verband blijken te staan met goederentransacties, verplaatsingen in het buitenland en particuliere kapitaalbewegingen, doch waarvan de verdeling over deze verschillende rubrieken niet mogelijk is. — 2° Vanaf 1955, konden de vervoer- en verzekeringskosten voor de invoer van goederen op een meer nauwkeurige wijze berekend worden.

² F.o.b.-uitvoer min f.o.b.-invoer. De vervoerkosten die geen betrekking hebben op de invoer van goederen, zijn begrepen in de f.o.b.-invoer.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, (N.B.B.) XXXVe Jaargang, deel I, n° 6, blz. 305 : « De betalingsbalans van de B.L.E.U. voor 1959 ». — *Statistisch Jaarboek voor België*. — *De Belgische Economie in 1959* (M.E.Z.). — *Recherches économiques de Louvain* (I.R.E.S.P.). — *Cahiers Economiques de Bruxelles* (D.U.L.B.E.A.). — *Bulletin statistique* (E.O.E.S.). — *International Financial Statistics* (I.M.F.).

X. — VALUTAMARKT

1. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENINGSKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

(Belgische franken)

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	100 Franse frank of 1 NF	1 pond sterling	1 Nederl. gulden	1 Zwit- serse frank	1 Deutsche mark	100 Ita- liaanse lire	1 Zweedse kroon	1 Noorse kroon	1 Deense kroon	1 Canadese dollar		100 escudo	100 Oostenr. schilling
											Kabel	Post		
1951	50,34	14,27	140,14 ¹	—	11,55	—	—	—	—	—	47,76	—	—	
1952	50,29	14,27	139,86	—	11,45	—	—	—	—	—	51,38	173,98 ¹	—	
1953	49,96	14,27	140,14	13,19 ¹	11,47	11,97 ¹	—	9,67 ¹	6,99 ¹	7,24 ¹	50,81	174,04	—	
1954	50,05	14,27	140,05	13,18	11,46	11,94	—	9,64	7,00	7,21	51,44	174,04	—	
1955	50,23	14,27	139,56	13,15	11,41	11,89	7,97 ¹	9,64	6,98	7,21	50,94	174,04	—	
1956	49,92	14,19	139,48	13,11	11,41	11,91	7,96	9,63	6,98	7,21	50,73	174,03	—	
1957	50,24	{ 14,27 ² 11,89 ³	140,29	13,18	11,46	11,96	8,01	9,69	7,02	7,24	52,400 ⁵	52,396 ⁵	174,02	193,10 ¹
1958	49,89	11,84 ⁴	139,41	13,17	11,40	11,90	7,99	9,63	6,97	7,21	51,397	51,395	174,04	192,21
1959	49,96	10,19	140,33	13,24	11,56	11,96	8,05	9,66	7,01	7,25	52,110	52,108	174,98	193,14
1960	49,86	10,17	139,98	13,22	11,54	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,427	51,425	174,41	192,11
1960 1 ^e kwartaal ...	49,88	10,16	139,81	13,22	11,51	11,96	8,03	9,63	6,98	7,22	52,401	52,398	174,24	191,89
2 ^e kwartaal ...	49,85	10,17	139,89	13,22	11,53	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,180	51,178	174,30	191,66
3 ^e kwartaal ...	49,97	10,20	140,44	13,25	11,60	11,98	8,05	9,69	7,01	7,26	51,324	51,323	174,97	193,35
4 ^e kwartaal ...	49,73	10,14	139,76	13,18	11,55	11,92	8,01	9,62	6,97	7,22	50,776	50,774	174,11	191,49
1961 1 ^e kwartaal ...	49,87	10,18	139,70	{ 13,19 ⁶ 13,86 ⁷	11,56	{ 11,95 ⁶ 12,56 ⁷	8,02	9,65	6,98	7,22	50,373	50,373	174,12	191,53
1960 Februari	49,87	10,16	139,80	13,22	11,50	11,96	8,03	9,63	6,98	7,22	52,397	52,396	174,23	191,83
Maart	49,87	10,16	139,91	13,22	11,50	11,96	8,03	9,63	6,99	7,23	52,446	52,443	174,34	191,82
April	49,84	10,16	140,02	13,22	11,49	11,95	8,03	9,65	7,00	7,23	51,771	51,768	174,46	191,53
Mei	49,86	10,17	139,91	13,22	11,53	11,96	8,03	9,64	6,99	7,22	51,012	51,011	174,33	191,48
Juni	49,86	10,17	139,74	13,22	11,56	11,96	8,03	9,66	6,98	7,23	50,757	50,755	174,12	191,97
Juli	49,88	10,18	140,08	13,23	11,57	11,96	8,04	9,66	6,99	7,24	50,959	50,959	174,49	192,62
Augustus	50,10	10,22	140,79	13,28	11,63	12,02	8,07	9,72	7,03	7,27	51,656	51,656	175,44	194,09
September ...	49,93	10,19	140,45	13,24	11,59	11,97	8,05	9,68	7,01	7,26	51,358	51,354	174,98	193,34
Oktober	49,84	10,16	140,10	13,22	11,57	11,95	8,03	9,65	6,99	7,24	50,918	50,916	174,53	192,29
November ...	49,67	10,13	139,74	13,16	11,53	11,91	8,00	9,61	6,97	7,21	50,857	50,856	174,08	191,09
December	49,67	10,13	139,43	13,17	11,54	11,91	8,00	9,60	6,96	7,21	50,552	50,550	173,71	191,09
1961 Januari	49,80	10,16	139,75	13,20	11,56	11,94	8,02	9,63	6,97	7,22	50,132	50,134	174,11	191,37
Februari	49,93	10,19	139,81	13,18	11,56	11,97	8,03	9,66	6,98	7,23	50,454	50,451	174,05	191,64
Maart	49,89	10,18	139,54	{ 13,16 ⁶ 13,86 ⁷	11,55	{ 11,99 ⁶ 12,56 ⁷	8,02	9,66	6,98	7,22	50,534	50,534	174,19	191,59
April	50,03	10,21	140,00	13,92	11,57	12,60	8,06	9,68	7,00	7,24	50,603	50,602	174,66	191,95

¹ Gemiddelde berekend over de periode gaande vanaf de eerste noteringsdatum tot 31 december.

² Gemiddelde van 1 januari tot 10 augustus 1957.

³ Gemiddelde van 11 augustus tot 31 december 1957.

⁴ Gemiddelde van 1 januari tot 28 december 1958.

⁵ Gemiddelde van 25 maart tot 31 december 1957.

⁶ Gemiddelde van 1 tot 3 maart 1961.

⁷ Gemiddelde van 6 tot 30 maart 1961.

⁸ Gemiddelde van 1 januari tot 3 maart 1961.

Bibliografische referentie : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

XI. — RIJKSFINANCIËN

1. — STAND VAN DE SCHATKIST ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

Tijdvak	Uitvoering van de gewone begroting			Uitvoering van de buitengewone begroting			Totaal begrotingssaldo (7) = (8) + (6)	Financiering van het begrotingsaldo					
	Uitgaven (1)	Ontvangsten (2)	Saldo (3) = (2) - (1)	Uitgaven (4)	Ontvangsten (5)	Saldo (6) = (5) - (4)		Binnenlandse gevestigde leningen (8)	Binnenlandse vlottende schuld (9)	Buitenlandse gevestigde leningen en vlottende schuld (10)	Gelden van derden (11)	Incasso (vermeerdering — vermindering +) (12)	
1957	88,0	95,8	+ 7,8	15,3	0,3	-15,0	- 7,2	+ 7,9	- 1,1	+ 3,4	- 2,1	- 0,9	
1958	101,4	94,3	- 7,1	18,0	0,4	-17,6	-24,7	+10,7	+12,8	+ 3,9	- 1,7	- 1,0	
1959	108,4	100,2	- 8,2	17,7	0,2	-17,5	-25,7	+20,3	- 0,6	+ 5,2	- 1,0	+ 1,4	
1960	111,2	108,1	- 3,1	23,7	0,3	-23,4	-26,5	+27,1	- 9,4	+10,6	- 0,2	+ 1,6	
1959	Eerste 3 m. ...	29,4	23,4	- 6,0	3,6	...	- 3,6	- 9,6	+ 8,0	+ 0,5	+ 1,2	- 0,3	+ 0,1
	Eerste 6 m. ...	55,0	47,2	- 7,8	8,5	0,1	- 8,4	-16,2	+12,0	- 0,9	+ 3,7	+ 0,8	+ 0,6
	Eerste 9 m. ...	80,4	74,3	- 6,1	14,9	0,1	-14,8	-20,9	+20,1	- 5,7	+ 5,5	- 0,4	+ 1,4
1960	Eerste 3 m. ...	30,0	25,7	- 4,3	5,6	0,1	- 5,5	- 9,8	+12,7	- 2,9	- 0,8	+ 0,8	...
	Eerste 6 m. ...	58,3	51,4	- 6,9	11,8	0,1	-11,7	-18,6	+20,4	- 4,6	+ 2,6	+ 1,6	- 1,4
	Eerste 9 m. ...	84,0	81,9	- 2,1	17,5	0,2	-17,3	-19,4	+20,4	- 4,3	+ 3,9	+ 0,5	- 1,1
1959	November ...	7,2	7,3	+ 0,1	...	0,1	+ 0,1	+ 0,2	...	- 0,3	...	+ 0,7	- 0,6
	December ...	10,7	10,3	- 0,4	1,2	...	- 1,2	- 1,6	+ 0,1	+ 1,1	+ 0,3	+ 0,4	- 0,3
1960	Januari ...	10,4	10,1	- 0,3	1,7	...	- 1,7	- 2,0	...	+ 1,0	- 0,2	+ 0,5	+ 0,7
	Februari ...	10,4	7,3	- 3,1	2,0	0,1	- 1,9	- 5,0	+12,7	- 5,6	- 0,5	- 0,8	- 0,8
	Maart ...	9,2	8,3	- 0,9	1,9	...	- 1,9	- 2,8	...	+ 1,7	- 0,1	+ 1,1	+ 0,1
	April ...	10,5	7,8	- 2,7	2,7	...	- 2,7	- 5,4	+ 3,3	+ 2,7	+ 0,7	- 1,5	+ 0,2
	Mei ...	7,9	8,5	+ 0,6	2,0	...	- 2,0	- 1,4	+ 4,3	- 3,4	+ 1,3	+ 0,5	- 1,3
	Juni ...	9,9	9,4	- 0,5	1,5	...	- 1,5	- 2,0	+ 0,1	- 1,0	+ 1,4	+ 1,8	- 0,3
	Juli ...	9,1	12,5	+ 3,4	2,1	...	- 2,1	+ 1,3	...	- 0,3	- 0,4	- 1,2	+ 0,6
	Augustus ...	8,0	8,6	+ 0,6	1,6	0,1	- 1,5	- 0,9	...	+ 1,1	+ 0,3	- 0,4	- 0,1
	September ...	8,6	9,4	+ 0,8	2,0	...	- 2,0	- 1,2	...	- 0,5	+ 1,4	+ 0,5	- 0,2
	Oktober ...	8,5	8,3	- 0,2	1,8	...	- 1,8	- 2,0	...	+ 2,1	+ 1,6	- 2,2	+ 0,5
	November ...	8,0	8,2	+ 0,2	1,2	...	- 1,2	- 1,0	+ 2,6	- 3,5	+ 1,3	+ 0,6	...
	December ...	10,7	9,7	- 1,0	3,2	0,1	- 3,1	- 4,1	+ 4,1	- 3,7	+ 3,8	+ 0,9	- 1,0
1961	Januari ...	13,7	11,4	- 2,3	1,8	...	- 1,8	- 4,1	+ 0,4	+ 3,5	+ 2,0	- 1,5	- 0,3

¹ De gegevens van deze tabel stemmen niet overeen met de cijfers van de officiële stand van de Schatkist, die aan het Parlement wordt medegedeeld. Alle boekhoudverrichtingen geven inderdaad niet gelijktijdig aanleiding tot beweging van gelden. Bijv. de begrotingsaanwijzing van een overschrijving op de begroting voor orde brengt op het ogenblik van de verrichting geen enkele betaling teweeg. De cijfers van onderhavige tabel vertegenwoordigen de werkelijke uitgaven en ontvangsten. De boekhoudcijfers over de uitvoering van de begrotingen worden iedere maand in het *Staatsblad* gepubliceerd in de vorm van een tabel getiteld : « Overzicht van de uitvoering van de begrotingen », opgesteld door het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld.

XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

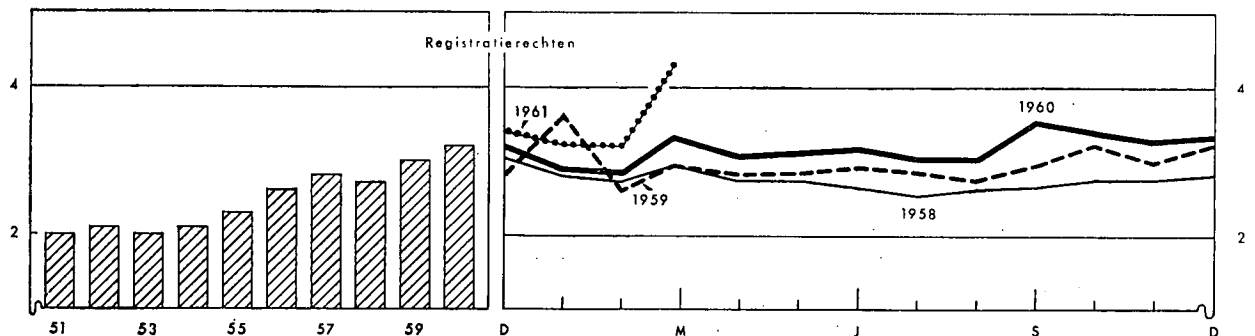
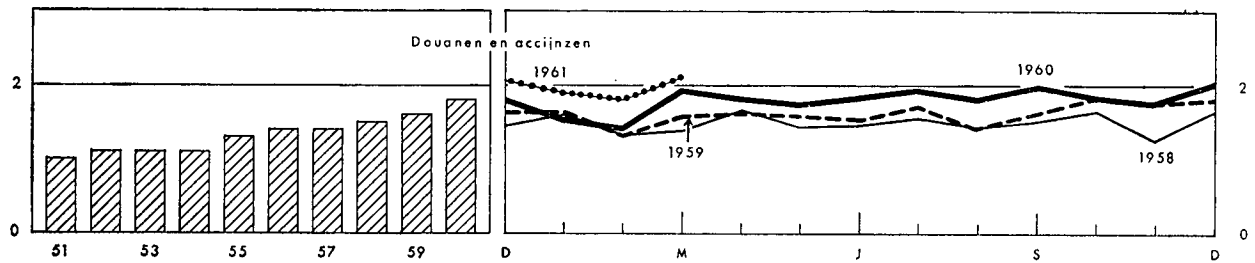
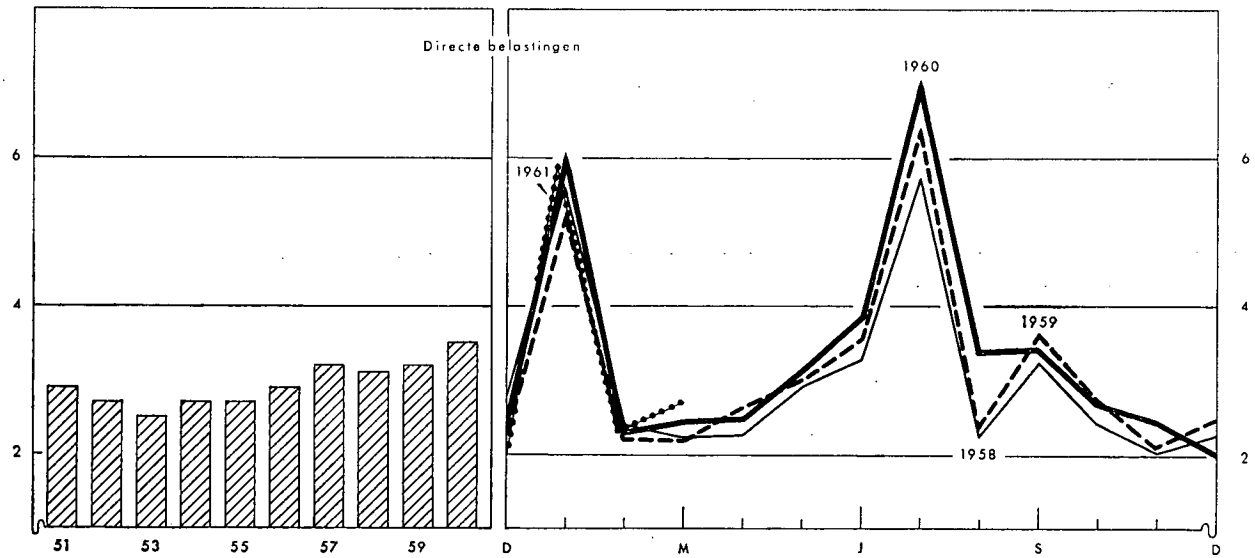
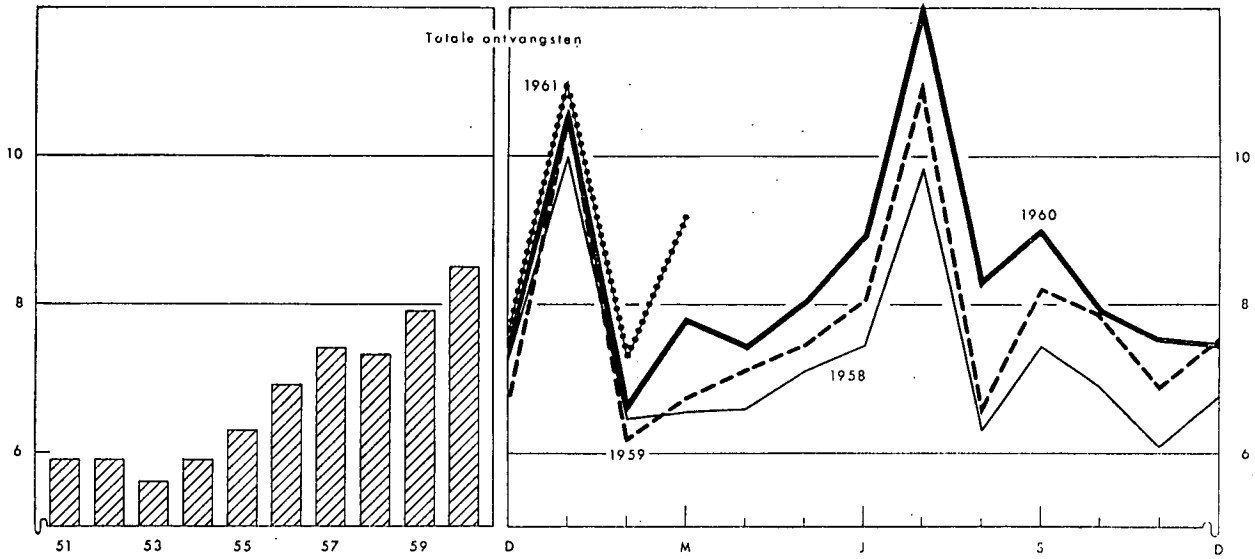
Maandgemiddelden	Directe belastingen ²	Douanen en accijnzen	Registratierechten ³	Totaal	waarvan : vooruitbetalingen op de bedrijfsbelasting	
1951	2,9	1,0	2,0	5,9	0,55	
1952	2,7	1,1	2,1	5,9	0,32	
1953	2,5	1,1	2,0	5,6	0,26	
1954	2,7	1,1	2,1	5,9	0,28	
1955	2,7	1,3	2,3	6,3	0,33	
1956	2,9	1,4	2,6	6,9	0,41	
1957	3,2	1,4	2,8	7,4	0,41	
1958	3,1	1,5	2,7	7,3	0,36	
1959	3,2	1,6	3,0	7,9	0,40	
1960	3,5	1,8	3,2	8,5	0,35	
1959	Eerste 6 maanden	3,2	1,6	2,9	7,7	0,20
	Eerste 9 maanden	3,5	1,6	2,9	8,0	0,51
1960	Eerste 3 maanden	3,6	1,7	3,0	8,3	0,53
	Eerste 6 maanden	3,4	1,8	3,1	8,3	0,32
	Eerste 9 maanden	3,8	1,8	3,1	8,7	0,67
1961	Eerste 3 maanden	3,7	1,9	3,5	9,1	0,38
1960	Januari	6,1	1,6	2,9	10,6	1,52
	Februari	2,3	1,5	2,9	6,7	0,02
	Maart	2,5	2,0	3,3	7,8	0,04
	April	2,5	1,9	3,1	7,5	0,08
	Mei	3,2	1,8	3,1	8,1	0,02
	Juni	3,9	1,8	3,2	8,9	0,23
	Juli	7,0	2,0	3,1	12,1	4,09
	Augustus	3,4	1,8	3,1	8,3	0,01
	September	3,4	2,0	3,6	9,0	0,01
	Oktober	2,7	1,8	3,4	7,9	0,03
	November	2,5	1,8	3,3	7,6	0,01
	December	2,0	2,1	3,4	7,5	0,05
1961	Januari	5,9	1,9	3,2	11,0	1,10
	Februari	2,3	1,8	3,2	7,3	0,02
	Maart	2,7	2,2	4,3	9,2	0,04

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntaaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

³ De overdrachtstaks werd op 16 juli 1955 van 4,5 pct. op 5 pct. gebracht (wet van 13 juli 1955 - *Belgisch Staatsblad* van 14 juli 1955, blz. 1).

**XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**
(miljarden franken)

XI - 3. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.

B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal			
	A	B	A	B	A	B	A	B		
1952	31,7	+ 2,6	13,7	+ 1,0	24,8	+ 2,5	70,2	+ 6,1		
1953	32,7	- 1,5	13,2	+ 0,3	24,0	- 0,1	69,9	- 1,3		
1954	30,3	- 3,4	13,4	+ 0,4	24,7	- 0,6	68,4	- 3,6		
1955	32,2	- 1,6	15,7	+ 0,6	28,0	+ 2,6	75,9	+ 1,6		
1956	35,0	+ 2,8	16,6	+ 1,0	31,4	+ 1,7	83,0	+ 5,5		
1957	38,5	+ 3,9	17,6	+ 1,0	33,2	+ 1,8	89,3	+ 6,7		
1958	36,1	- 1,8	18,1	- 0,3	32,9	- 2,0	87,1	- 4,1		
1959	39,5	+ 0,8	19,6	- 0,6	35,9	+ 0,2	95,0	+ 0,4		
1960	41,4	+ 0,9	22,0	- 0,9	38,5	- 0,1	101,9	- 0,1		
1960 Eerste 3 maanden ...	5,2	+ 0,2	4,6	- 0,5	9,1	- 0,3	18,9	- 0,6		
1961 Eerste 3 maanden ...	5,5	- 0,1	5,4	+ 0,5	10,5	- 0,7	21,4	- 0,3		
Begrotingsjaar 1960	1960 April	2,5	...	1,9	- 0,1	3,1	- 0,1	7,5	- 0,2	
	Mei	3,2	+ 0,1	1,8	- 0,1	3,1	...	8,1	...	
	Juni	3,9	+ 0,2	1,8	...	3,2	...	8,9	+ 0,2	
	Juli	7,0	+ 0,3	2,0	...	3,1	...	12,1	+ 0,3	
	Augustus	3,4	+ 0,4	1,8	...	3,1	+ 0,1	8,3	+ 0,5	
	September	3,4	...	2,0	...	3,6	+ 0,3	9,0	+ 0,3	
	Oktober	2,7	+ 0,1	1,8	- 0,2	3,4	...	7,9	- 0,1	
	November	2,5	+ 0,1	1,8	...	3,3	...	7,6	+ 0,1	
	December	2,0	- 0,4	2,1	...	3,4	- 0,1	7,5	- 0,5	
	1961	1961 Januari	3,7	- 0,1	0,4	4,1	- 0,1
		Februari	1,0	- 0,1	1,0	- 0,1
		Maart	0,7	0,1	+ 0,1	0,8	+ 0,1
Begr. 1961	1961 Januari	2,2	- 0,1	1,4	+ 0,1	3,2	- 0,5	6,8	- 0,5	
	Februari	1,3	- 0,1	1,8	+ 0,2	3,2	- 0,3	6,3	- 0,2	
	Maart	2,0	...	2,1	+ 0,2	4,3	+ 0,2	8,4	+ 0,4	

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

XI - 4. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Dienstjaar 1960 ²		Dienstjaar 1960 : maart 1960		Dienstjaar 1961 : maart 1961	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ³	41,4	40,5	1,8	1,6	2,0	2,0
Grondbelasting	0,5	0,5
Mobiliëbelasting	4,2	3,5	0,3	0,2	0,3	0,3
Bedrijfsbelasting ³	27,3	26,4	1,1	1,0	1,2	1,3
Aanvullende personele belasting ...	4,1	3,9	0,1	0,1	0,1	0,1
Nationale crisisbelasting	2,2	1,9	0,1	0,1	0,1	0,1
Verkeersbelasting op autovoertuigen	2,7	2,7	0,1	0,1	0,1	0,1
Diversen ⁴	0,4	1,6	0,1	0,1	0,2	0,1
II. Douanen en accijnzen	22,0	22,9	2,0	1,9	2,1	1,9
waarvan douanen	6,0	5,7	0,5	0,5	0,6	0,5
accijnzen	14,9	17,0	1,3	1,4	1,4	1,4
bijzondere verbruikstaksen	0,8		0,1		0,1	
III. Registratie	38,5	38,6	3,3	3,3	4,3	4,1
waarvan registratie	4,0	3,9	0,3	0,3	0,4	0,3
erfenissen	2,0	2,4	0,1	0,2	0,5	0,1
zegel en gelijkgest. taksen	32,0	31,9	2,8	2,8	3,3	3,5
Totaal ...	101,9	102,0	7,1	6,8	8,4	8,0
Verskil t.o.v. de begrotingsramingen ...	- 0,1		+ 0,3		+ 0,4	

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen en de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen.

² Het op 1 januari 1960 aangevangen begrotingsjaar 1960 werd op 31 maart 1961 afgesloten. Excl. de bedragen toegekend aan Kongo en Ruanda-Urundi.

³ Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

⁴ Incl. de gefunde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren.

N. B. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

— De statistieken betreffende de stand van de Rijkschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVII.

— Het Belgisch Staatsblad publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de fiscale ontvangsten.

Bibliografische referenties : Tijdschrift voor Documentatie (Ministerie van Financiën). — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgisch Staatsblad (zie noot 1, van tabel XI - 1). — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XXXV jaargang, Deel II, Nr 6, december 1960 : « De begrotingen voor 1960 en 1961 ».

XIII. — GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (5) = (1) tot (4)	Goud- en nettodeviesenvoorraad	Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren gevestigd in België		Obligatieleeningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen	Diversen 2
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat	Netto-vorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memorie : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen			
		Deposito's 1 in Belgische franken	Deposito's 1 in buitenlandse geldsoorten												
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
1954 Maart	176,9	21,1	1,4	0,1	199,5	49,8	116,7	...	1,7	118,4	37,4	45,1	- 2,2	+ 0,2	- 4,1
Juni	182,3	19,6	1,6	0,1	203,6	47,8	121,6	0,2	1,8	123,6	38,2	46,2	- 2,5	+ 1,0	- 4,5
September	180,2	20,2	1,4	0,1	201,9	47,9	120,7	...	2,1	122,8	38,8	47,0	- 2,7	+ 0,8	- 5,7
December	183,6	21,3	2,0	0,1	207,0	48,3	119,9	1,2	2,8	123,9	41,7	49,8	- 2,9	+ 1,0	- 5,0
1955 Maart	184,7	22,3	1,7	0,1	208,8	51,4	120,4	0,1	2,5	123,0	41,4	49,6	- 3,2	+ 1,3	- 5,1
Juni	187,6	22,4	1,7	0,1	211,8	50,8	121,1	0,9	3,3	123,3	43,0	50,1	- 3,4	+ 1,3	- 5,2
September	187,4	22,2	2,0	0,1	211,7	52,4	120,9	1,4	4,1	126,4	41,4	49,5	- 3,5	+ 1,3	- 6,3
December	192,5	23,4	2,4	0,1	218,4	54,7	122,3	0,7	5,0	128,0	44,4	52,0	- 3,8	+ 1,3	- 6,2
1956 Maart	191,0	24,5	2,4	0,1	218,0	57,5	121,8	0,7	4,1	126,6	43,4	52,0	- 4,0	+ 1,1	- 6,6
Juni	195,1	24,5	2,8	0,1	222,5	58,5	124,2	1,4	4,1	129,7	42,1	52,6	- 4,1	+ 1,4	- 5,1
September	196,0	23,6	2,6	...	222,2	56,4	123,4	1,3	5,0	129,7	45,1	55,3	- 4,2	+ 1,4	- 6,2
December	198,3	22,3	3,2	...	223,8	54,0	123,4	2,0	5,6	131,0	49,0	58,4	- 4,3	+ 1,2	- 7,0
1957 Maart	198,2	23,3	3,3	...	224,8	50,4	128,6	0,7	4,0	133,3	50,1	60,3	- 4,4	+ 1,2	- 5,8
Juni	201,9	21,9	3,3	...	227,1	51,5	127,5	1,8	4,2	133,5	50,9	61,0	- 4,4	+ 1,0	- 5,4
September	194,4	22,1	3,9	...	220,4	49,3	124,3	1,2	4,2	129,7	50,9	60,0	- 4,5	+ 1,3	- 6,3
December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	55,9	121,8	1,7	4,3	127,8	52,3	61,5	- 4,9	+ 1,3	- 7,6
<i>Nieuwe reeks 3</i>															
1957 December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	56,1	121,6	1,7	1,8	125,1	52,3	61,5	- 4,9	+ 2,3	- 6,1
1958 Maart	197,0	25,4	3,0	0,4	225,8	60,2	122,5	0,4	2,0	124,9	48,8	60,2	- 5,3	+ 2,8	- 5,6
Juni	206,1	25,0	2,5	0,5	234,1	66,2	125,0	2,0	2,2	129,2	45,7	58,3	- 5,8	+ 3,0	- 4,2
September 4	202,0	26,9	2,6	0,5	232,0	70,1	120,4	3,7	1,7	125,8	43,5	55,8	- 6,3	+ 3,6	- 4,7
December	209,5	27,4	2,6	0,6	240,1	72,1	126,7	4,1	2,1	132,9	43,9	56,3	- 6,6	+ 4,1	- 6,3
1959 Maart	209,7	30,1	3,3	0,7	243,8	70,3	129,5	3,9	2,9	136,3	45,2	55,9	- 6,8	+ 4,4	- 5,6
Juni	214,1	29,2	3,1	0,6	247,0	69,7	129,6	5,0	3,9	138,5	44,8	55,8	- 6,9	+ 4,7	- 3,8
September	209,6	30,9	3,1	0,6	244,2	71,2	128,0	2,0	4,0	134,0	45,1	55,9	- 6,9	+ 5,3	- 4,5
December	216,3	31,5	4,3	0,5	252,6	70,7	132,4	4,6	4,0	141,0	48,1	59,6	- 6,9	+ 5,1	- 5,4
1960 Maart	212,5	36,1	4,8	0,5	253,9	72,8	133,6	2,0	4,3	139,9	48,5	60,1	- 6,9	+ 5,6	- 6,0
Juni	219,9	33,5	5,8	0,3	259,5	74,5	136,2	2,1	4,5	142,8	49,2	61,2	- 7,0	+ 5,6	- 5,6
September	214,2	33,7	8,0	0,3	256,2	67,3	142,7	3,9	3,7	150,3	48,8	60,1	- 7,2	+ 4,9	- 7,9
December	221,0	34,7	7,2	0,2	263,1	75,9	135,9	5,8	4,7	146,4	52,8	65,4	- 7,6	+ 4,6	- 9,0

1 Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de spaarboekjes.

2 Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muntfonds en de N.K.B.K., van de niet elders ingedeelde vorderingen op en schulden tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels.

3 De invoering van een meer gedetailleerde indeling van de vorderingen der geldscheppende instellingen op de overheid bracht, vanaf december 1957, een wijziging mede van de volgende rubrieken : « Goud- en nettodeviesenvoorraad » ; « Vorderingen op de Staat » ; « Vorderingen op de andere openbare besturen » ; « Totaal van de vorderingen op de overheid » ; « Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen » en « Diversen ».

4 Dank zij een nieuwe indeling werden, sedert september 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken niet meer opgenomen onder de rubriek « Geldhoeveelheid » doch onder de rubriek « Quasi-monetaire liquiditeiten in handen van de bedrijven en particulieren : deposito's in Belgische franken ».

N. B. — Voor de wijze van opstelling van deze tabel, zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958.

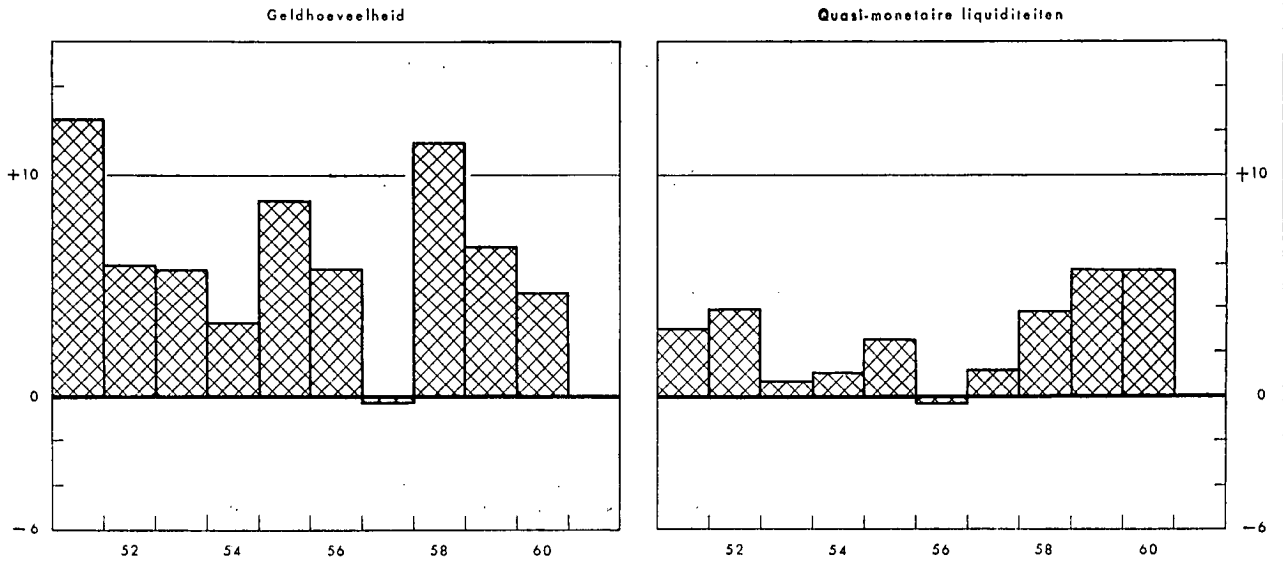
— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Goud- en nettodeviesenvoorraad », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

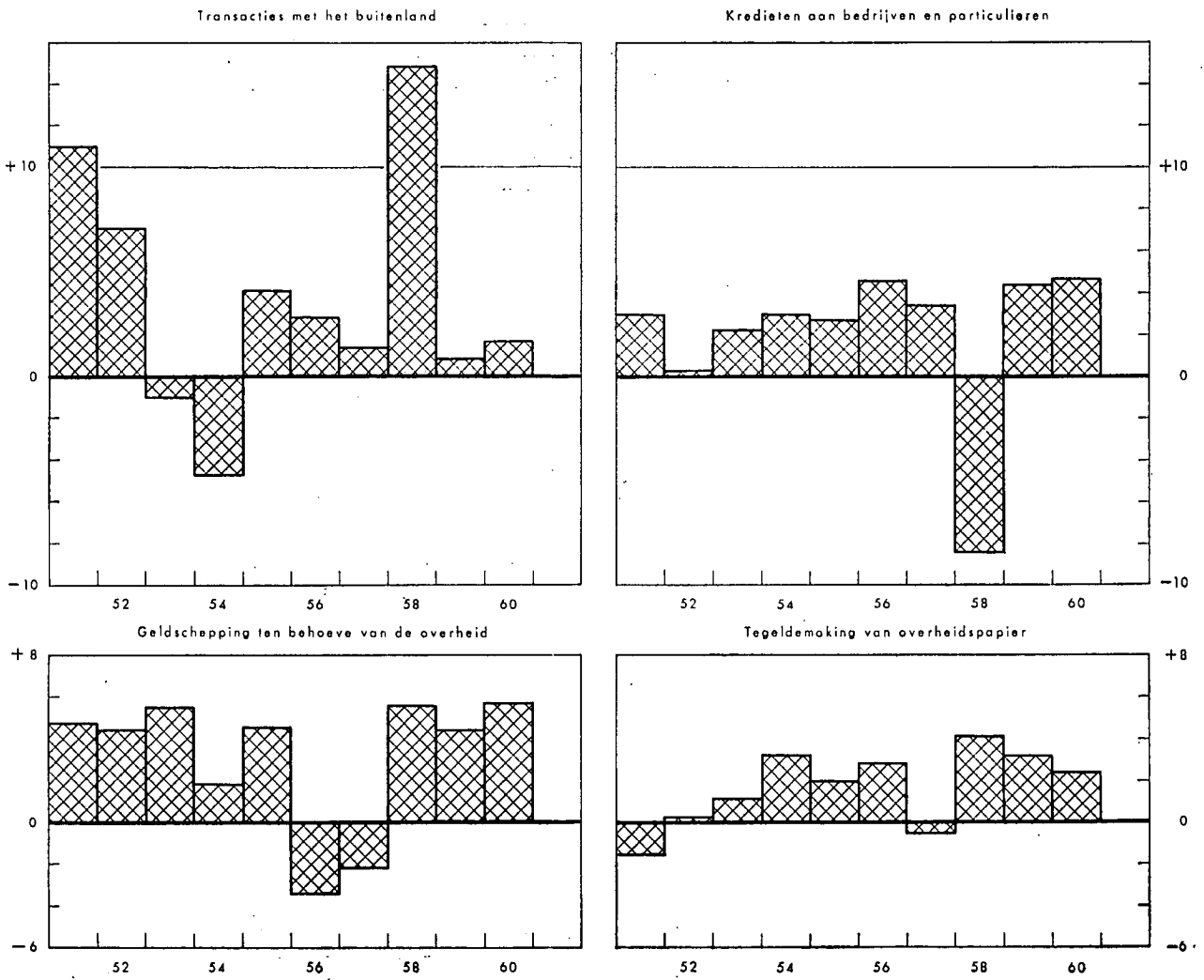
XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN

(Veranderingen in miljarden franken)

A. VERANDERINGEN

B. OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaal-transacties en de schenkingen van de overheid)	Geldschepping ten behoeve van de overheid			Tegeldemaking van overheidspapier		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan in België gevestigde bedrijven en particulieren	Obligatieleningen van de depositobanken	Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen	Diversen
					van de Staat		van de andere overheidsinstellingen	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen	door tussenkomst van het Rentenfonds				
					door overdracht van effecten van de schuld	door netto-overdracht van deviezen							
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1955 1 ^e kwartaal	+ 1,1	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	+ 0,4	+ 1,8	- 0,6	+ 0,4	- 1,0	- 0,4	- 0,3	+ 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 2,9	+ 0,2	+ 3,1	+ 0,5	...	- 1,1	+ 0,7	+ 0,8	+ 0,8	+ 1,7	- 0,2	+ 0,1	- 0,2
3 ^e kwartaal	- 0,2	...	- 0,2	+ 1,7	- 0,3	...	+ 0,7	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 0,2	...	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 5,1	+ 1,6	+ 6,7	+ 0,5	+ 0,6	+ 1,7	+ 0,7	+ 1,1	- 0,7	+ 2,9	- 0,2	- 0,1	+ 0,2
Totaal ...	+ 8,9	+ 2,5	+11,4	+ 4,1	+ 0,7	+ 2,4	+ 1,5	+ 2,4	- 0,4	+ 2,7	- 0,9	+ 0,2	- 1,3
1956 1 ^e kwartaal	- 1,5	+ 1,1	- 0,4	+ 3,2	- 0,7	- 0,7	- 0,9	+ 0,3	- 0,1	- 1,0	- 0,2	- 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,1	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 2,2	- 1,0	- 0,3	+ 0,5	+ 0,8	- 1,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4
3 ^e kwartaal	+ 0,8	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 1,2	- 0,9	+ 0,8	+ 0,5	- 0,2	+ 3,0	- 0,1	...	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 2,4	- 0,7	+ 1,7	- 1,3	- 0,1	- 1,2	+ 0,6	...	+ 1,0	+ 3,9	- 0,1	- 0,3	- 0,8
Totaal ...	+ 5,8	- 0,3	+ 5,5	+ 2,8	+ 0,2	- 3,8	+ 0,2	+ 1,3	+ 1,5	+ 4,6	- 0,5	- 0,1	- 0,7
1957 1 ^e kwartaal	- 0,2	+ 1,1	+ 0,9	- 1,2	+ 5,3	- 1,9	- 2,0	+ 0,2	- 1,5	+ 1,1	- 0,1	...	+ 1,0
2 ^e kwartaal	+ 3,7	- 1,4	+ 2,3	- 0,1	- 1,5	+ 1,1	+ 0,1	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,8	...	- 0,2	+ 0,5
3 ^e kwartaal	- 7,5	+ 0,8	- 6,7	- 2,5	- 3,5	+ 0,4	+ 0,1	+ 0,3	- 0,6	...	- 0,1	+ 0,2	- 1,0
4 ^e kwartaal	+ 3,7	+ 0,8	+ 4,5	+ 5,2	- 1,4	+ 1,0	+ 0,2	+ 0,2	- 0,7	+ 1,5	- 0,4	+ 0,1	- 1,2
Totaal ...	- 0,3	+ 1,3	+ 1,0	+ 1,4	- 1,1	+ 0,6	- 1,6	+ 1,2	- 1,7	+ 3,4	- 0,6	+ 0,1	- 0,7
1958 1 ^e kwartaal	- 1,0	+ 1,9	+ 0,9	+ 3,9	- 0,6	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,3	- 0,1	- 3,6	- 0,4	+ 0,5	+ 0,3
2 ^e kwartaal	+ 9,1	- 0,8	+ 8,3	+ 5,6	+ 2,7	+ 0,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4	- 3,0	- 0,5	+ 0,1	+ 1,4
3 ^e kwartaal	- 4,1	+ 2,1	- 2,0	+ 2,8	- 4,9	+ 0,8	- 0,6	+ 1,0	+ 1,3	- 2,2	- 0,5	+ 0,6	- 0,3
4 ^e kwartaal	+ 7,5	+ 0,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 7,1	- 0,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,4	+ 0,4	- 0,3	+ 0,5	- 2,3
Totaal ...	+11,5	+ 3,8	+15,3	+14,9	+ 4,3	+ 1,4	- 0,1	+ 1,9	+ 2,2	- 8,4	- 1,7	+ 1,7	- 0,9
1959 1 ^e kwartaal	+ 0,2	+ 3,4	+ 3,6	- 2,1	+ 1,2	+ 0,1	+ 0,4	+ 1,3	+ 1,2	+ 1,4	- 0,2	+ 0,2	+ 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,3	- 0,9	+ 3,4	+ 0,3	+ 0,3	- 1,1	+ 1,1	+ 0,2	+ 0,9	- 0,4	- 0,1	+ 0,3	+ 1,9
3 ^e kwartaal	- 4,4	+ 1,6	- 2,8	- 0,3	- 2,2	+ 0,2	...	+ 0,7	- 0,4	+ 0,3	- 1,1
4 ^e kwartaal	+ 6,7	+ 1,7	+ 8,4	+ 2,8	+ 7,7	- 3,3	+ 0,1	- 0,4	- 0,3	+ 3,1	...	- 0,3	- 1,0
Totaal ...	+ 6,8	+ 5,8	+12,6	+ 0,7	+ 7,0	- 4,1	+ 1,6	+ 1,8	+ 1,4	+ 4,4	- 0,3	+ 0,2	- 0,1
1960 1 ^e kwartaal	- 3,9	+ 5,1	+ 1,2	+ 4,7	- 2,8	- 3,9	+ 1,6	+ 1,0	+ 0,2	+ 0,4	...	+ 0,6	- 0,6
2 ^e kwartaal	+ 7,4	- 1,8	+ 5,6	- 0,1	+ 3,7	+ 1,3	- 0,1	- 0,5	+ 0,2	+ 0,7	- 0,2	+ 0,1	+ 0,5
3 ^e kwartaal	- 5,7	+ 2,4	- 3,3	v - 5,4	+ 7,3	- 1,8	- 0,8	...	+ 1,0	- 0,5	- 0,2	- 0,6	v - 2,3
4 ^e kwartaal	+ 6,9	+ 0,1	+ 7,0	v + 2,3	- 5,2	v + 6,0	+ 1,2	- 0,3	+ 0,5	+ 4,1	- 0,3	- 0,1	v - 1,2
Totaal ...	+ 4,7	+ 5,8	+10,5	v + 1,5	+ 3,0	v + 1,6	+ 1,9	+ 0,2	+ 1,9	+ 4,7	- 0,7	...	v - 3,6

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.
 — Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.
 — Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld					Girale geldhoeveelheid	Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ²	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren ¹			Totaal			
					Rekeningen-courant bij de N.B.B. ²	Tegoeden op postrekening ²	Deposito's direct opeisbaar of op ten hoogste 30 dagen bij de banken en parastatale instellingen ²				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	(10) = (3) + (9)	(11) = (3) : (10)	
1951 Juni	5,4	88,2	92,2	6,6	0,5	17,4	40,4	58,3	64,9	157,1	58,7
December	5,6	95,0	99,1	7,4	0,7	18,2	43,1	62,0	69,4	168,5	58,8
1952 Juni	5,8	96,3	100,6	6,8	0,5	18,8	44,9	64,2	71,0	171,6	58,6
December	5,9	97,8	102,0	7,5	0,6	18,0	46,4	65,0	72,5	174,5	58,4
1953 Juni	5,8	98,4	102,6	6,9	0,6	19,6	46,1	66,3	73,2	175,8	58,4
December	5,9	101,6	105,9	7,1	0,6	19,9	46,8	67,3	74,4	180,3	58,7
1954 Juni	5,9	100,2	104,3	8,1	0,7	20,2	49,0	69,9	78,0	182,3	57,2
December	5,9	102,7	106,7	7,4	0,5	20,6	48,4	69,5	76,9	183,6	58,1
1955 Juni	5,8	105,3	108,6	7,3	0,6	20,4	50,7	71,7	79,0	187,6	57,9
December	5,6	107,6	110,7	7,9	0,6	20,8	52,5	73,9	81,8	192,5	57,5
1956 Juni	5,4	108,4	111,4	6,7	0,3	22,6	54,1	77,0	83,7	195,1	57,1
December	5,4	111,5	114,3	6,5	0,6	21,3	55,6	77,5	84,0	198,3	57,7
1957 Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,8
1958 Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5 ³	82,0	89,2	209,5	57,4
1959 Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	24,9	60,6	85,9	93,7	214,0	56,2
1959 December	5,6	118,3	121,3	7,6	0,5	25,8	61,1	87,4	95,0	216,3	56,1
1960 Januari	5,6	116,6	119,6	6,6	0,4	24,3	59,9	84,6	91,2	210,8	56,7
Februari	5,6	115,5	118,5	7,2	0,3	24,6	59,3	84,2	91,4	209,9	56,5
Maart	5,6	115,9	118,8	7,5	0,3	24,5	61,4	86,2	93,7	212,5	55,9
April	5,6	117,5	120,5	6,8	0,3	24,8	62,2	87,3	94,1	214,6	56,1
Mei	5,6	118,0	120,8	7,7	0,4	25,6	63,0	89,0	96,7	217,5	55,6
Juni	5,7	119,3	122,1	8,2	0,4	25,7	63,5	89,6	97,8	219,9	55,5
Juli	5,7	121,5	124,2	7,8	0,4	25,3	60,5	86,2	94,0	218,2	56,9
Augustus	5,7	120,1	123,0	7,8	0,5	25,0	58,6	84,1	91,9	214,9	57,2
September	5,7	120,6	123,6	8,6	0,5	24,5	57,0	82,0	90,6	214,2	57,7
Oktober	5,7	120,5	123,4	7,4	0,4	24,8	57,9	83,1	90,5	213,9	57,7
November	5,7	118,9	121,7	7,4	0,5	25,0	57,8	83,3	90,7	212,4	57,3
December	5,8	124,1	126,8	7,3	0,7	27,5	58,7	86,9	94,2	221,0	57,4
1961 Januari	5,8	122,0	124,9	7,7	0,6	28,3	58,9	87,8	95,5	220,4	56,7
Februari	5,8	122,0	124,9	8,2	0,5	27,4	60,2	88,1	96,3	221,2	56,5

¹ Inclusief administratieve parastatale instellingen.

² Na aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

³ Dank zij een nieuwe indeling werden, vanaf december 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd.

XIII - 5. — GOUD- EN NETTODEVIEZENVOORRAAD VAN DE GELDSCHEPPEDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak				Evolutie				Evolutie	
	N.B.B. 1	Direct opeisbare nettoverplichtingen van de overige geldschepende instellingen	Andere niet direct opeisbare nettotegoeden en -verplichtingen	Totaal (4) = (1) + (2) + (3)	Goud- en nettodevievenvoorraad na statistische aanpassing	Schenkingsverrichtingen en kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Transacties met het buitenland 4 (excl. de schenkingsverrichtingen en kapitaaltransacties van de overheid) (8) = (5) - (6) - (7)	Verschil tussen de cijfers van de geldschepende instellingen [kol. (5)] en deze van de betalingsbalans van de B.L.E.U. 6 [kol. (10)] 5	Goud- en nettodevievenvoorraad de betalingsbalans van de B.L.E.U. 6 (10)
						Staat 2	Andere 3			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1953 Jaar	52,4	- 4,8	2,7	50,3	+ 0,9	+ 1,9	...	- 1,0	- 0,8	+ 0,1
1954 1 ^o kwartaal	52,3	- 6,8	4,3	49,8	- 0,5	+ 0,5	...	- 1,0	- 0,1	- 0,6
2 ^o kwartaal	49,7	- 4,8	2,9	47,8	- 2,3	+ 0,5	...	- 2,8	- 2,3	- 4,6
3 ^o kwartaal	49,6	- 4,4	2,7	47,9	+ 0,2	+ 1,7	...	- 1,5	- 0,3	- 0,1
4 ^o kwartaal	50,5	- 3,7	1,5	48,3	+ 0,5	- 0,1	...	+ 0,6	+ 1,2	+ 1,7
					- 2,1	+ 2,6	...	- 4,7	- 1,5	- 3,6
1955 1 ^o kwartaal	53,7	- 4,7	2,4	51,4	+ 3,2	+ 1,8	...	+ 1,4	- 0,2	+ 3,0
2 ^o kwartaal	52,9	- 4,8	2,7	50,8	- 0,5	- 1,1	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 2,0
3 ^o kwartaal	54,3	- 4,8	2,9	52,4	+ 1,7	+ 1,7	+ 0,1	+ 1,8
4 ^o kwartaal	56,1	- 4,8	3,4	54,7	+ 2,3	+ 1,7	+ 0,1	+ 0,5	- 0,7	+ 1,6
					+ 6,7	+ 2,4	+ 0,2	+ 4,1	- 2,3	+ 4,4
1956 1 ^o kwartaal	58,8	- 4,9	3,6	57,5	+ 2,6	- 0,7	+ 0,1	+ 3,2	+ 0,1	+ 2,7
2 ^o kwartaal	59,2	- 3,8	3,1	58,5	+ 0,9	- 1,0	...	+ 1,9	- 0,9	...
3 ^o kwartaal	59,2	- 5,1	2,3	56,4	- 1,9	- 0,9	...	- 1,0	+ 2,1	+ 0,2
4 ^o kwartaal	56,9	- 6,1	3,2	54,0	- 2,3	- 1,2	+ 0,2	- 1,3	- 0,2	- 2,5
					- 0,7	- 3,8	+ 0,3	+ 2,8	+ 1,1	+ 0,4
1957 1 ^o kwartaal	53,2	- 6,2	3,4	50,4	- 3,3	- 1,9	- 0,2	- 1,2	...	- 3,3
2 ^o kwartaal	53,3	- 4,8	3,0	51,5	+ 1,0	+ 1,1	...	- 0,1	+ 0,1	+ 1,1
3 ^o kwartaal	51,4	- 4,7	2,6	49,3	- 2,1	+ 0,4	...	- 2,5	+ 0,4	- 1,7
4 ^o kwartaal	57,0	- 3,9	3,0	56,1	+ 6,2	+ 1,0	...	+ 5,2	- 0,2	+ 6,0
					+ 1,8	+ 0,6	- 0,2	+ 1,4	+ 0,3	+ 2,1
1958 1 ^o kwartaal	60,5	- 2,4	2,1	60,2	+ 4,3	+ 0,4	...	+ 3,9	- 0,2	+ 4,1
2 ^o kwartaal	67,5	- 3,8	2,5	66,2	+ 5,9	+ 0,3	...	+ 5,6	+ 0,4	+ 6,3
3 ^o kwartaal	70,8	- 4,1	3,4	70,1	+ 3,6	+ 0,8	...	+ 2,8	+ 0,4	+ 4,0
4 ^o kwartaal	74,1	- 5,4	3,4	72,1	+ 2,5	- 0,1	...	+ 2,6	- 1,0	+ 1,5
					+ 16,3	+ 1,4	...	+ 14,9	- 0,4	+ 15,9
1959 1 ^o kwartaal	70,2	- 2,9	3,0	70,3	- 2,0	+ 0,1	...	- 2,1	+ 0,3	- 1,7
2 ^o kwartaal	72,2	- 6,5	4,0	69,7	- 0,8	- 1,1	...	+ 0,3	+ 1,1	+ 0,3
3 ^o kwartaal	70,3 ⁸	- 5,8	6,7 ⁷	71,2 ^{7,8}	- 0,7 ⁷	+ 0,2	- 0,6 ⁸	- 0,3	- 0,3	- 1,0
4 ^o kwartaal	65,8 ⁷	- 3,8	8,7 ⁷	70,7	- 0,6	- 3,3	- 0,1	+ 2,8	- 1,1	- 1,7
					- 4,1	- 4,1	- 0,7	+ 0,7	...	- 4,1
1960 1 ^o kwartaal	69,5	- 5,2	8,5	72,8	+ 2,3	- 3,9	+ 1,5	+ 4,7	+ 1,1	+ 3,4
2 ^o kwartaal	71,9	- 5,5	8,1	74,5	+ 1,2	+ 1,3	...	- 0,1	+ 0,5	+ 1,7
3 ^o kwartaal ... v	64,8	- 6,2	8,8	67,4	- 7,1	- 1,8	+ 0,1	- 5,4	+ 1,1	- 6,0
4 ^o kwartaal ... v	73,7	- 8,4	10,7	76,0	+ 8,5	+ 6,0	+ 0,2	+ 2,3	- 0,7	+ 7,8
					+ 4,9	+ 1,6	+ 1,8	+ 1,5	+ 2,0	+ 6,9

1 Excl. het papier in Belgische franken op het buitenland en de vordering op het I.M.F., welke begrepen zijn in de « Andere niet direct opeisbare nettotegoeden en -verplichtingen » [kol. (8)] (zie noot 7 hierna).

2 Deze kolom is dezelfde als kolom (6) van tabel XIII - 3.

3 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden (zie noot 8 hierna).

4 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoon, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.

5 Dit verschil ligt grotendeels aan het feit dat de drie hierna volgende gegevens begrepen zijn in de goud- en nettodevievenvoorraad volgens de Belgisch-Luxemburgse betalingsbalans, doch niet in de goud- en nettodevievenvoorraad van de Belgische geldschepende instellingen: a) de schommelingen van de nettotegoeden van de Luxemburgse banken tegenover de andere landen dan België; b) de schommelingen van de verplichtingen der Belgische banken tegenover de Kongolese maatschappijen; c) de schommelingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken tegenover de in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen.

6 Zie tabel IX - 1; rubriek 9, en tabel IX - 2, rubriek 6.

7 Krachtens de wet van 19 juni 1959 mag de N.B.B., als eigen bezit, de vordering boeken, die de Belgische Staat op het Internationale Monetair Fonds bezit tot terugbetaling van zijn aandeel als lid van het Fonds, en dit ten belope van de biljetten die werden uitgegeven, de kredieten die werden verleend of de bedragen goud die werden gestort door de Bank ten gunste van het Fonds tot ontlasting van de Staat. De vordering die de N.B.B. krachtens deze wettelijke beschikkingen boekt, komt voor in kolom (3) « Andere niet direct opeisbare nettotegoeden en -verplichtingen » ten belope van F 2,8 miljard op 30 september 1959 en van F 4,4 miljard vanaf einde 1959. De in het derde kwartaal van 1959 geboekte 2,8 miljard vertegenwoordigen een eenvoudige overname van een vordering van de Staat; bijgevolg houdt de evolutie van de goud- en nettodevievenvoorraad na statistische aanpassing [kol. (5)], hiermee geen rekening. Daarentegen vloeit schier de gehele verhoging van F 1,6 miljard tijdens het vierde kwartaal van 1959 voort uit de verhoging van het Belgische quotum in het Internationale Monetair Fonds, met als tegenpost een vermindering van de goud- en nettodevievenvoorraad van de N.B.B. in kolom (1).

8 Ten gevolge van de Conventie van 1 juli 1959, kocht de N.M.K.N. van de N.B.B. verscheidene gevestigde vorderingen in betalingsakkoorden af. Deze afkopen verklaren, voor ongeveer 0,8 miljard, de vermindering van de goud- en nettodevievenvoorraad van de N.B.B. [kol. (1)] tijdens het derde kwartaal van 1959. Evenals de latere terugbetalingen door het buitenland van afgekochte vorderingen, oefenen ze echter geen invloed uit op het saldo van de transacties met het buitenland opgenomen in kolom (8); in de evolutie van de goud- en nettodevievenvoorraad worden zij inderdaad gelijkgesteld met kapitaaltransacties van de overheid (andere dan de Staat) met het buitenland en komen dan ook voor in kolom (7).

XIII - 6. — **BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE** (1951-1958)

(miljoenen franken)

Posten	1951 31 december	1952 31 december	1953 31 december	1954 31 december	1955 31 december	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december
ACTIVA								
Goudvoorraad	31.771	35.180	38.787	38.911	46.385	46.247	45.767	63.487
Tegoed op het buitenland	178	1.431	903	3.338	259	995	1.923	1.415
Te ontvangen deviezen en goud	—	2.492	1.994	—	—	2.986	350	280
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) E.B.U.	15.202	14.951	13.440	8.596	9.138	9.743	6.825	7.806
b) landen, leden van de E.B.U.	4.709	1.640	942	709	712	422	1.744	1.312
c) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	44
d) andere landen	868	646	304	580	821	772	879	774
Debiteuren termijnverkopen dev. en goud	2.170	1.476	20	1.448	1	89	1.464	72
Handelspapier op België	8.890	9.152	8.319	9.511	8.399	11.395	14.384	4.103
Voorschotten op onderpand	345	394	721	291	210	453	2.726	510
Mobilisering van spec. rekeningen E.B.U. (K.B. van 22-3-1952 en 26-7-1952) ...	—	166	227	—	—	—	—	—
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :								
a) schatkistcertificaten	6.460	6.035	7.970	7.895	8.800	5.900	6.615	7.840
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.824	445	—	1.183	783	1.836	42	11
c) andere overheidseffecten	69	225	70	44	118	89	1	—
Rekening-courant van de Schatkist	—	—	—	—	—	—	1.325	—
Deel- en pasmunt	202	345	247	548	700	690	673	650
Tegoed bij de Dienst der Postchecks ...								
Rekening A	1	2	2	2	—	—	—	—
Rekening B	1.018	803	468	240	—	—	—	—
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.860	34.763	34.660	34.660	34.660	34.660	34.456	34.243
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.221	1.478	1.678	1.792	1.914	2.072	2.239	2.379
Te innen waarden	365	167	130	151	171	395	210	175
Gebouwen, materieel en meubelen	740	889	967	1.061	1.179	1.318	1.416	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	165	225	270	176	224	197	244	239
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	94.967	97.784	101.592	102.679	107.556	111.533	112.670	117.353
Rekeningen-courant en diversen :								
gewone rekening	30	24	27	29	11	11	19	8
rekeningen Akkoord voor Econ. Samenwerking. buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	1.044	1.341	193	88	57	28	20	—
Organismen door een bijzondere wet beheerd en openbare besturen	—	—	—	—	—	—	209	632
Banken in België	310	405	364	269	277	320	524	313
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	1.805	2.446	2.143	1.997	1.888	1.663	2.546	2.876
Particulieren	475	476	920	1.035	171	229	179	181
Te betalen waarden	393	253	261	280	348	321	340	174
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :	831	447	465	362	390	450	654	474
a) landen, leden van de E.B.U.	644	1.471	352	71	277	752	268	231
b) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	137
c) andere landen	1.120	879	695	462	747	273	268	302
Totaal der verbintenissen op zicht	101.619	105.526	107.012	107.272	111.722	115.580	117.697	122.681
Speciale provisie :								
voor E.B.U.-voorschotten :								
a) speciale rekeningen (K. B. van 15-9-1951, 22-3-1952 en 26-7-1952)	1.079	3.872	2.817	—	—	—	—	—
b) Schatkist	4.057	—	—	—	—	—	—	—
c) Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.	—	—	—	—	—	275	475	500
Te leveren deviezen en goud	2.478	1.483	32	1.498	71	1.551	1.850	370
Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	122	106	200	143	284	289	537	446
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reservefonds :								
a) statutaire reserve	208	232	256	283	315	349	385	425
b) voorzorgsfonds	228	234	243	243	245	247	248	254
c) rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen ...	616	789	867	961	1.079	1.208	1.306	1.353
Te verdelen nettowinst	251	263	292	336	359	361	386	381
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 6. — BALANSEN EN WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Sedert 31 december 1959

(miljoenen franken)

Posten	1959 31 december	1960 31 december	1960 4 juli	1960 10 oktober	1961 9 januari	1960 4 april	1961 10 april	1960 9 mei	1961 8 mei
ACTIVA									
Goudvoorraad	56.693	58.525	59.528	54.701	58.516	59.596	56.582	59.597	54.183
Vreemde valuta's	4.407	12.605	7.670	7.841	13.032	5.684	17.140	6.307	17.658
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	224	6.775	1.835	3.541	7.357	1.364	5.981	1.898	4.006
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.B.U.	5.536	3.509	5.536	4.109	3.509	5.536	3.081	5.536	2.819
b) E.M.A.	20	10	15	10
c) I.M.F.	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388
d) andere akkoorden	57	40	43	99
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	1.205	11.821	3.008	6.969	12.166	1.794	16.934	2.719	17.249
Handelspapier	7.560	6.773	2.398	4.119	3.361	2.490	2.612	2.488	2.292
Voorschotten op onderpand	102	51	466	2.204	26	46	84	18	105
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52) :									
a) schatkiscertificaten	8.215	6.040	9.615	8.890	9.890	9.315	8.140	7.190	9.515
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn
c) andere Belgische overheidseffecten
Deel- en pasmunt	645	617	658	658	591	687	683	665	649
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks ...	2	1	1	2	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.030	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.469	2.519	2.520	2.524	2.519	2.523	2.562	2.524	2.569
Gebouwen, materieel en meubelen	1.508	1.519	1.508	1.508	1.508	1.508	1.519	1.508	1.519
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.078	1.076	1.120	1.077	1.123	1.078	1.127
Diversen	515	698	845	906	1.237	704	896	614	726
	128.531	150.916	135.054	137.456	153.222	130.771	155.777	130.589	152.916
Orderekening :									
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Openbaar Onderwijs (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	1.884	1.572	2.095	1.317	1.753	1.191	1.662
PASSIVA									
Bankbiljetten in omloop	118.325	124.091	120.471	120.301	124.386	117.134	122.363	116.838	123.244
Rekeningen-courant :									
Schatkist { gewone rekening	7	24	14	10	19	8	12	2	19
{ buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	494	185	304	234	185	525	146	357	142
{ speciale rekening vereffening E.B.U.	1	...	84	84	...	3	...
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	252	308	230	286	296	253	327	228	231
Diverse rekeningen-courant	3.161	2.606	4.209	1.079	3.219	5.025	5.284	3.902	3.047
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.M.A.	344	249	470	180	273	353	223	344	302
b) andere akkoorden	224	263	168	236	233	162	158	170	154
Totaal der verbintenissen op zicht	122.808	127.726	125.950	122.326	128.611	123.544	128.513	121.844	127.189
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	1.436	18.644	4.843	10.485	19.553	3.158	22.880	4.617	21.255
Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.078	1.076	1.120	1.077	1.123	1.078	1.127
Diversen	767	938	659	1.045	1.414	468	692	526	776
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.088	2.133	2.124	2.124	2.124	2.124	2.169	2.124	2.169
	128.531	150.916	135.054	137.456	153.222	130.771	155.777	130.589	152.916
Orderekening :									
Minister van Openbaar Onderwijs : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	1.884	1.572	2.095	1.317	1.753	1.191	1.662

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 7. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

Posten	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 31 décembre	1960 31 januari	1961 31 januari	1960 29 februari	1961 28 februari	
ACTIVA									
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—	
B. Beschikbare en vlottende middelen :									
Kas, Nationale Bank, Postrekening	5.908	6.031	5.972	5.933	2.928	3.299	2.818	3.211	
Daggeld	848	1.415	1.013	1.277	2.328	2.600	2.424	2.872	
Bankiers	4.304	4.393	6.696	8.103	7.333	8.636	7.082	9.141	
Moedermaatsch., filialen en dochtermaatschappijen	1.066	1.005	2.345	3.236	1.912	3.275	1.772	3.056	
Andere te innen waarden op korte termijn	4.481	4.745	5.205	6.017	5.607	5.649	5.053	6.108	
Wissels	44.270	51.103	52.469	55.155	55.220	58.824	54.938	60.501	
a) Handelswissels ²	15.596	18.353	18.128	21.528	19.158	21.326	19.097	21.964	
b) Overheidseffecten herdiscont. bij de N.B.B.	14.156	19.228	20.709	20.496	22.534	24.788	23.706	25.925	
c) Overheidseffecten mob. bij de N.B.B. tot beloep van 95 pct.	14.518	13.522	13.632	13.131	13.528	12.710	12.135	12.612	
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.114	1.222	1.364	1.168	1.257	1.157	1.270	1.198	
Debiteuren wegens verstrekte accepten	9.326	10.637	11.944	12.682	11.695	11.842	11.530	11.906	
Diverse debiteuren	21.638	20.863	22.792	26.064	22.286	25.960	23.770	26.745	
Effecten	24.474	29.276	34.988	39.274	37.036	40.763	35.827	43.060	
a) Belegde wettelijke reserve	295	340	366	401	366	401	367	401	
b) Belgische overheidsfondsen	21.692	26.575	32.021	36.199	34.063	37.682	32.810	39.959	
c) Buitenlandse overheidsfondsen	78	67	231	275	241	293	242	311	
d) Bankaandelen	1.113	1.196	1.340	1.291	1.340	1.289	1.341	1.291	
c) Andere fondsen	1.296	1.098	1.030	1.108	1.026	1.098	1.067	1.098	
Diversen	976	1.060	1.730	1.570	1.298	1.312	1.055	1.278	
Niet gestort kapitaal	5	6	7	7	7	7	7	7	
Totaal beschikbare en vlottende middelen ...	118.410	131.756	146.525	160.486	148.907	163.324	147.546	169.083	
C. Vastgelegde middelen :									
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	21	23	23	20	22	20	20	20	
Gebouwen	1.001	1.082	1.126	1.190	1.099	1.194	1.101	1.206	
Participaties in dochtermaatsch. voor immobiëlen	267	267	257	258	257	258	257	258	
Vorderingen op dochtermaatsch. voor immobiëlen	340	355	350	345	343	337	348	339	
Materieel en meubilair	121	136	140	153	140	156	142	153	
Totaal vastgelegde middelen ...	1.750	1.863	1.896	1.966	1.861	1.965	1.868	1.976	
Totaal der activa ...	120.160	133.619	148.421	162.452	150.768	165.289	149.414	171.059	
PASSIVA									
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—	
B. Opvraagbaar :									
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	296	283	415	330	1.505	464	990	967	
Daggeld	90	103	644	1.332	1.115	2.028	684	1.820	
a) Gedekt door reële zekerheden	—	—	571	1.247	1.069	1.944	599	1.713	
b) Niet gedekt door reële zekerheden	—	—	73	85	46	84	85	107	
Bankiers	6.786	8.186	8.568	14.208	8.409	15.429	8.165	16.893	
Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatsch.	2.054	1.770	2.398	3.165	2.145	2.649	1.771	2.585	
Geaccepteerde wissels	9.326	10.637	11.945	12.683	11.695	11.842	11.533	11.906	
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.255	2.574	2.690	2.382	2.787	2.868	2.204	3.136	
Crediteuren wegens wissels ter incasso	861	788	889	990	976	1.007	855	1.038	
Deposito's en crediteuren	81.113	89.494	99.256	103.790	100.175	104.997	101.524	108.467	
a) Dadelijk opvraagbaar	} 69.307 ³	57.215	62.077	61.080	60.981	61.668	60.756	63.389	
b) Op hoogstens dertig dagen		3.540	3.319	4.873	3.512	5.095	3.346	5.921	
c) Op meer dan dertig dagen		12.223	14.800	19.200	16.260	19.553	18.412	20.181	
d) Op meer dan een jaar		11.806	1.281	1.495	956	1.507	906	1.219	1.205
e) Op meer dan twee jaar		2.023	2.097	1.975	1.975	2.027	1.885	2.017	1.858
f) Bankboekjes	3	11.448	13.730	14.115	14.170	14.274	14.133	14.298	
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's ...	3	1.764	1.738	1.591	1.718	1.616	1.641	1.615	
Obligaties en kasbons	4.938	6.607	6.891	7.573	6.858	7.665	6.837	7.784	
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	634	641	664	635	663	630	662	631	
Diversen	3.622	3.589	4.451	4.940	4.809	5.276	4.501	5.394	
Totaal opvraagbaar ...	111.975	124.672	138.811	152.028	141.137	154.855	139.726	160.621	
C. Niet opvraagbaar :									
Kapitaal	4.844	5.202	5.746	6.201	5.630	6.201	5.630	6.205	
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	139	193	283	284	288	284	287	288	
Wettelijke reserve (art. 13, K. B. 185)	299	343	369	406	369	405	369	404	
Beschikbare reserve	2.825	3.103	3.106	3.363	3.244	3.434	3.309	3.430	
Reservefondsen	78	106	106	170	100	110	93	111	
Totaal niet opvraagbaar ...	8.185	8.947	9.610	10.424	9.631	10.434	9.688	10.438	
Totaal der passiva ...	120.160	133.619	148.421	162.452	150.768	165.289	149.414	171.059	

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen ».

² Wissels herdisconteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen.
(Uitstaande bedragen in miljoenen franken)

1957 31 december	12.804	1959 31 december	6.835	1960 31 januari	5.809	1961 31 januari	5.688
1958 31 december	5.555	1960 31 december	6.547	1960 29 februari	5.430	1961 28 februari	5.480

³ De deposito's ingeschreven op boekjes werden per einde 1956 en 1957 opgenomen onder a) en b) van de post « Deposito's en crediteuren ».

XIII - 8. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

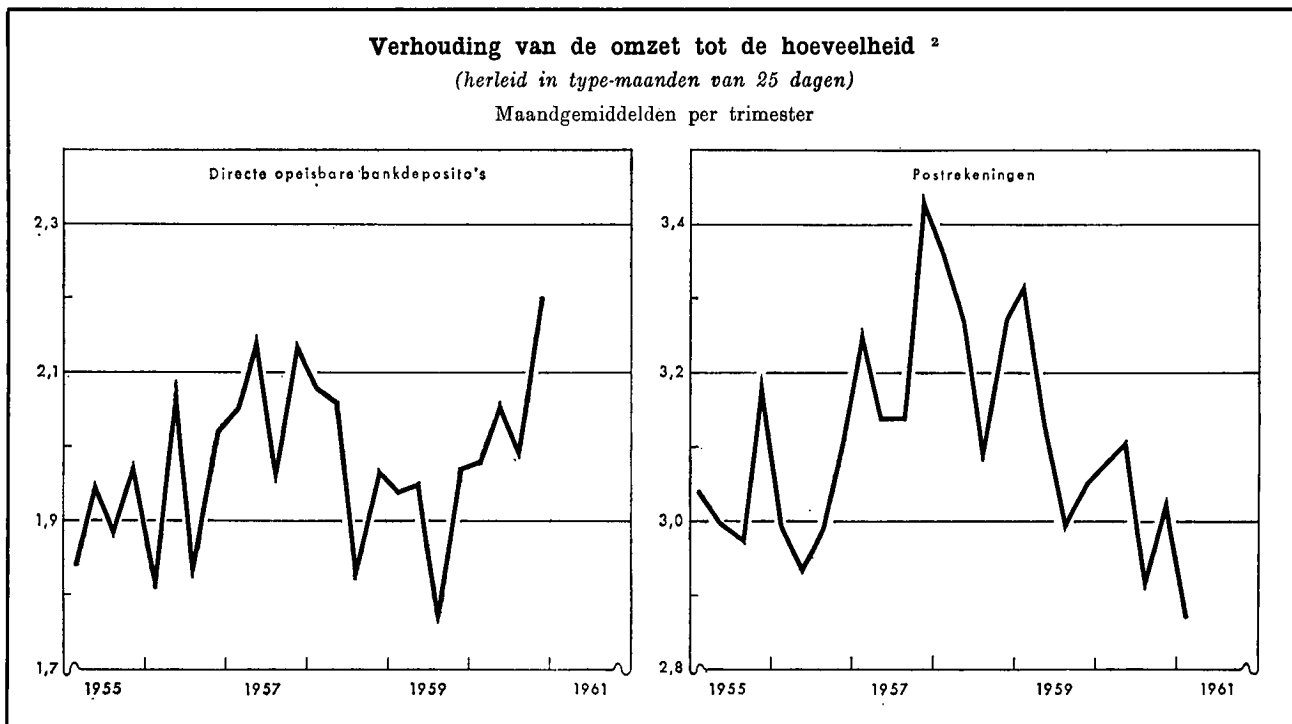
Bron : *Bestuur der Postchecks.*

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
				(daggemiddelden)		(maandgemiddelden of maanden)			
(einde tijdvak)	(miljarden franken)								
1951	641	27,4	20,2	26,1	69,3	26,0	69,3	190,7	91
1952	652	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,4	91
1953	664	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92
1954	678	27,8	20,6	29,7	74,1	29,5	74,1	207,4	91
1955	703	28,3	20,8	30,5	76,2	30,3	76,2	213,3	91
1956	742	29,8	22,2	32,7	81,9	32,7	81,9	229,3	91
1957	765	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91
1958	789	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91
1959	819	33,1	25,1	39,4	97,9	39,1	97,9	274,3	91
1960	855	37,1	26,9	42,4	103,3	41,6	103,3	290,7	92
1959 4 ^e kwartaal	819	34,4	26,5	40,8	102,2	39,9	102,2	285,2	91
1960 1 ^e kwartaal	825	36,2	26,2	40,8	103,3	41,2	103,3	288,6	92
2 ^e kwartaal	830	36,8	26,9	42,0	102,8	41,2	102,8	288,8	92
3 ^e kwartaal	846	38,6	27,2	43,6	106,8	44,5	106,8	301,7	91
4 ^e kwartaal	855	36,8	27,0	43,4	100,4	39,5	100,4	283,7	92
1960 Januari	820	36,3	26,0	40,5	104,4	41,1	104,4	290,5	92
Februari	823	36,3	26,1	41,3	103,4	43,2	103,4	291,4	92
Maart	825	36,0	26,4	40,7	102,1	39,2	102,1	284,1	92
April	826	35,2	26,6	40,7	100,2	41,0	100,2	282,2	92
Mei	827	37,4	27,0	42,0	103,4	41,2	103,4	290,1	92
Juni	830	38,0	27,5	43,3	104,8	41,3	104,8	294,2	92
Juli	831	40,4	27,7	47,1	113,8	48,0	113,8	322,7	91
Augustus	838	38,7	27,3	43,6	106,7	44,8	106,7	301,7	92
September	846	36,8	26,7	40,0	100,0	40,6	100,0	280,6	91
Oktober	850	36,6	26,8	41,3	103,8	42,8	103,8	291,7	92
November	853	35,9	26,7	40,3	99,0	39,1	99,0	277,3	93
December	855	37,8	27,5	48,5	98,5	36,5	98,5	282,0	91
1961 Januari	857	46,0	29,7	44,3	118,4	52,1	118,4	333,2	93
Februari	859	39,5	29,6	42,8	107,2	44,6	107,2	301,9	92
Maart	861	39,6	29,4	45,1	109,4	44,7	109,4	308,5	92

¹ Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.

² Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringslening waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet. De cijfers over de vrije tegoeden der particulieren, per einde tijdvak, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 3, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

XIII - 9. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen door middel van			Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	herleid tot type-maanden van 25 dagen ⁵	
	(miljarden franken)			direct opeisbare bankdeposito's	direct opeisbare bankdeposito's	tegoeden in postrekening ⁴
1951	58,7	60,9 ⁶	120,4 ⁶	1,84	1,82	3,08 ⁶
1952	61,1	62,7	123,8	1,75	1,73	2,94
1953	61,2	63,4	124,6	1,70	1,69	2,95
1954	67,4	64,6	132,0	1,83	1,80	2,99
1955	75,4	66,8	142,2	1,94	1,92	3,06
1956	83,5	70,3	153,8	1,98	1,95	3,01
1957	89,8	76,6	166,4	2,10	2,08	3,25
1958	85,7	80,4	166,1	2,01	1,99	3,25
1959	90,3	83,4	173,7	1,93	1,91	3,13
1960	100,9	87,2	188,1	2,09	2,06	3,04
1960 1 ^e kwartaal	97,4	86,0	183,4	2,04	1,98	3,08
2 ^e kwartaal	104,3	89,3	193,6	2,03	2,06	3,11
3 ^e kwartaal	98,7	86,5	185,2	2,05	2,00	2,93
4 ^e kwartaal	103,3	86,9	190,2	2,22	2,20	3,03
1961 1 ^e kwartaal		90,4				2,87
1960 Januari	92,2	88,2	180,4	1,91	1,91	3,16
Februari	97,4	88,8	186,2	2,06	2,06	3,22
Maart	102,5	81,0	183,5	2,14	1,98	2,87
April	98,3	88,4	187,2	1,90	1,90	3,21
Mei	105,0	92,2	197,2	2,07	2,16	3,20
Juni	109,1	87,4	196,5	2,12	2,12	2,92
Juli	102,2	92,4	194,6	2,04	2,04	3,06
Augustus	98,5	85,2	183,7	2,06	1,98	2,89
September	95,5	81,8	177,3	2,05	1,97	2,83
Oktober	96,9	87,7	184,6	2,10	2,02	3,06
November	102,5	90,9	193,4	2,19	2,28	3,22
December	110,5	82,0	192,5	2,38	2,29	2,82
1961 Januari	101,0	85,4	186,4	2,15	2,15	2,72
Februari	94,3	96,4	190,7	2,02	2,10	3,06
Maart		89,4				2,83

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De verhouding van de omzet tot de hoeveelheid wordt bekomen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtigen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

⁵ Van 1951 tot en met 1954, berekend op basis van het aantal werkdagen bij het Bestuur der Postchecks; nadien berekend op basis van het aantal werkdagen in de nijverheid.

⁶ Maandgemiddelden van de laatste tien maanden.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B. — Belgisch Staatsblad* : algemene staat der banken. — *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (cf. N. B. van tabellen 1 en 9, hoofdstuk XIII). — *Jaarverslag van de Bankcommissie*.

XIV. — NIET GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(miljoenen franken)

Bron : Rentenfonds.

Op einde periode	Activa					Passiva				
	Portefeuille (nominale waarde)			Creditsaldo bij de Nationale Bank van België	Te leen gegeven geld op zeer korte termijn	Bij de banken geplaatste certificaten	Te leen genomen geld op zeer korte termijn	Verrichtingen met recht van terugkoop	Krediet ontvangen van de Nationale Bank	
	Genoteerde waarden ¹	Schatkist-certificaten tranche B	Andere schatkist-certificaten						Voor-schotten	Discontering van kasbons ²
1951	4.936	—	—	—	—	—	2.698	250	—	1.562
1952	4.112	—	—	—	—	—	2.350	1.000	—	344
1953	3.532	—	—	—	—	—	1.999	1.000	—	120
1954	5.023	—	—	—	—	—	2.248	1.000	—	1.327
1955	4.533	—	—	—	—	—	2.039	1.000	—	920
1956	5.930	—	—	—	—	—	2.631	800	—	1.998
1957	4.112	1.242	—	—	—	486	2.457	585	1.237	200
1958	3.311	1.370	—	—	—	4.059	274	—	—	45
1959 Januari	4.298	90	—	—	—	3.893	107	—	—	45
Februari	3.985	20	—	—	—	3.651	68	—	—	—
Maart	4.152	—	—	427	—	4.300	—	—	—	—
April	4.339	420	—	1.098	—	5.512	—	—	—	—
Mei	4.715	40	—	1.351	—	5.757	—	—	—	—
Juni	5.107	204	—	729	—	5.706	—	—	—	—
Juli	4.044	160	—	1.072	—	4.949	—	—	—	—
Augustus	4.228	50	—	4.883	—	6.021	—	—	—	—
September	4.784	453	—	3.479	—	5.514	—	—	—	—
Oktober	4.292	187	300	5.056	—	6.663	—	—	—	—
November	4.368	184	1.000	3.342	1.510	7.211	—	—	—	—
December	4.582	623	2.700	1	—	4.608	72	—	—	—
1960 November	6.366	n.b.	400	1.312	1.512	6.165	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

¹ Incl. de verrichtingen met recht van terugkoop.

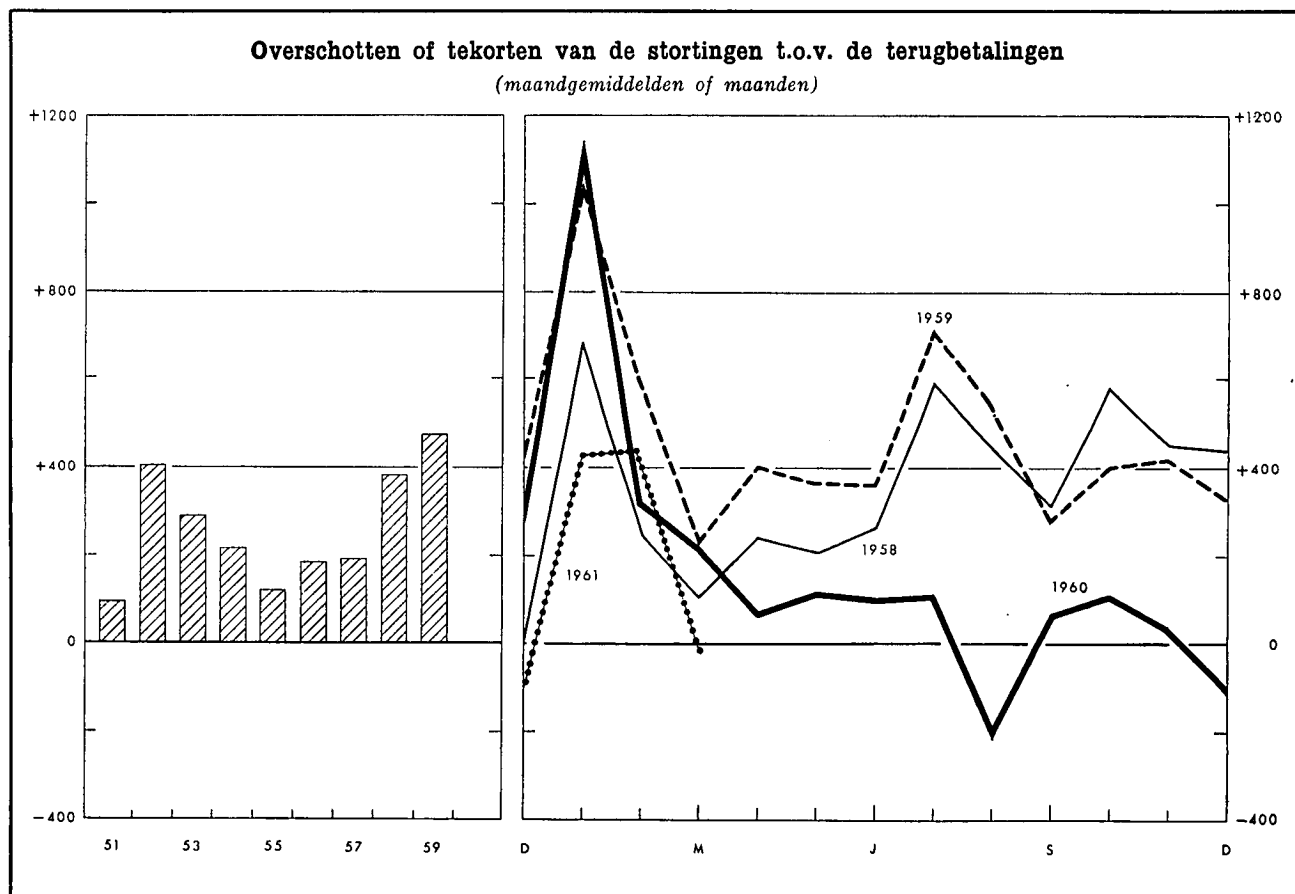
² Incl. de kasbons die elders dan bij de Nationale Bank van België gediscoteerd werden.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRETEKAS

5 a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(miljoenen franken)

Tijdvak	Inleggingen (1)		Opvragingen (2)		Overschot of tekort (—) (3) = (1) — (2)		Saldo van de inlagen per einde tijdvak (4)	
1951	9.271		8.134		1.137		34.842 ¹	
1952	12.958		8.127		4.831		40.748 ¹	
1953	13.204		9.684		3.520		45.493 ¹	
1954	13.383		10.764		2.619		49.459 ¹	
1955	13.624		12.176		1.448		52.354 ¹	
1956	14.518		12.295		2.223		56.132 ¹	
1957	16.783		14.455		2.328		60.144 ¹	
1958	18.912		14.316		4.596		66.700 ¹	
1959	21.939		16.232		5.707		74.442 ¹	
1960	v 21.836		v 19.788		v 2.048		v 78.885 ¹	
	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
Januari	2.327	v 1.990	1.185	v 1.560	1.141	v 430	75.583	v 79.315
Februari	1.854	v 1.953	1.530	v 1.511	324	v 442	75.907	v 79.757
Maart	1.853	v 1.856	1.635	v 1.877	218	v -21	76.125	v 79.736
April	1.787	v 1.867	1.717	v 1.679	70	v 188	76.195	v 79.924
Mei	1.778		1.658		120		76.315	
Juni	1.799		1.694		105		76.420	
Juli	1.899		1.777		122		76.542	
Augustus	1.646		1.825		-179		76.363	
September	1.722		1.649		73		76.436	
Oktober	1.834		1.719		115		76.551	
November	v 1.679		v 1.642		v 37		v 76.588	
December	v 1.658		v 1.757		v -99		v 78.885 ¹	

¹ Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde rente van het boekjaar.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Beschikbaar ¹	0,2	0,2	0,5	0,3	0,3
Voorlopige beleggingen :					
Wissels op België	5,4	6,5	7,6	9,4	9,1
Voorschotten aan de nijverheid	—	—	—	—	3,3
Exportkrediet	—	—	—	—	0,2
Beleningen
Bankaccepten	0,2	0,4	1,6	1,7
Schatkistcertificaten	2,7	1,8	1,5	5,2	4,3
Daggeldleningen	1,1	1,0	1,3	0,8	1,1
Totaal van de voorlopige beleggingen ...	9,2	9,5	10,8	17,3	19,7
Definitieve beleggingen :					
Directe Belgische staatsfondsen	17,9	18,4	18,4	17,3	19,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en effecten met staatswaarborg	9,8	12,1	13,6	15,4	16,5
Effecten van Kongo of door Kongo gewaarborgd ...	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,9	1,5	1,5	1,2	1,2
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen en voorschotten aan het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	2,4	2,7	2,8	2,9	3,3
Landbouwkrediet	3,0	3,3	3,4	3,4	3,5
Voorschotten aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten, bestemd voor de bouw van volkswoningen	15,4	17,1	8,3	19,9	21,3
Totaal van de definitieve beleggingen ...	53,1	57,9	60,8	62,8	68,2

PASSIVA

<i>Opvraagbaar :</i>					
Inlagen op spaarboekjes ² :					
Particulieren	52,1	55,9	60,0	66,5	74,3
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Openbare en andere instellingen	4,2	4,8	4,6	4,9	3,8
Rekening « Lijfrentezegels »	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal der inlagen op spaarboekjes ...	52,7	61,1	65,0	71,8	78,5
Inlagen op rekeningen-courant ²	1,9	1,9	1,9	3,5	3,7
<i>Niet opvraagbaar :</i>					
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven en reservefonds	5,0	5,6	6,2	6,7	7,3

¹ Deze post omvat de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de Nationale Bank van België en het Bestuur der Postchecks.
² Omvat de gekapitaliseerde rente.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen *

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Effectenportefeuille :					
Directe Belgische staatsfondsen	6,4	6,3	7,2	7,5	7,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBORGDE effecten	7,8	8,8	9,1	10,1	11,0
Door Kongo gewaarborgde effecten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2
Hypothecaire leningen	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Voorschotten aan erkende vennootschappen en aan de openbare kassen van lening met het oog op de bouw van volkswoningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal ...	17,7	18,4	19,5	20,5	21,5
PASSIVA					
Rentenfonds ¹	18,3	19,0	13,2	13,5	13,8
Wiskundige reserves ²			6,7	7,4	8,2
Totaal ...	18,3	19,0	19,9	20,9	22,0

* Sedert 1957 publiceert de A.S.L.K. afzonderlijk :

- 1) een balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ». Het betreft renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865 en de samengeordende wetten van 1940 met betrekking tot de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom- en vroegtijdige dood van de arbeiders en de vrijwillig verzekerden.
 - 2) een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen gesloten krachtens de wetten van 1925 en 1930 op de Bediendenpensioenen. Op deze verzekeringen wordt het kapitalisatiebeginsel toegepast.
 - 3) een balans betreffende de door de wet van 12 juli 1957 vastgestelde renten van de bedienden eveneens opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel.
 - 4) een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen gesloten in het kader van de wet van 30 juni 1956 op het pensioen der zelfstandigen.
- ¹ Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en beheersreserves evenals de provisies.
- ² De zuivere wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringkas

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Effectenportefeuille :					
Directe Belgische staatsfondsen	1,5	1,8	2,0	1,9	2,2
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBORGDE effecten	0,5	0,5	0,7	1,1	1,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Volkswoningen : Voorschotten aan erkende vennoot- schappen	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Totaal voor de effectenportefeuille ...	2,9	3,3	3,6	4,0	4,5
PASSIVA					
Wiskundige reserves en provisies	2,2	2,5	2,7	2,9	3,2
Reservefonds	0,8	0,9	1,0	1,2	1,4

XIV - 6. — PARTICULIERE SPAARKASSEN

Indeling en bestemming van de werkmiddelen

(miljarden franken)

Bron : Centraal Bureau voor de kleine spaarders.

Einde tijdvak	Deposito's		Obligaties en kasbons	Gezamenlijke deposito's, obligaties en kasbons	Vorderingen op de bedrijven en particulieren				Vorderingen op de overheidssector						Gezamenlijke vorderingen op de bedrijven en particulieren en op de overheidssector	
	op minder dan 2 jaar	op 2 jaar en meer			Disconto, voorschotten en leningen met borgtocht	Hypotheeknemers	Diverse debiteuren	Totaal van de vorderingen op de bedrijven en particulieren	Staat	Lagere overheid	Kongo en Ruanda-Urundi	Zelfstandige Kas voor Oorlogschade	Gemeentekrediet van België	Overige parastatale instellingen		Totaal van de vorderingen op de overheidssector
1956	12,4	3,4	2,7	18,5	1,1	10,4	0,2	11,7	n.b.	0,2	0,1	0,1	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1957	13,7	3,8	3,1	20,6	1,4	12,0	0,3	13,7	n.b.	0,2	0,1	0,2	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1958	15,7	4,4	3,9	24,0	1,8	13,8	0,3	15,9	4,7	0,3	0,2	0,2	0,3	3,8	9,5	25,4
1959	18,5	5,0	4,3	27,8	2,1	15,9	0,4	18,4	5,0	0,2	0,1	0,3	0,4	5,4	11,4	29,8
1960	20,2	5,6	4,8	30,6												
1959 1 ^o kwartaal	16,5	4,5	4,1	25,1	1,9	14,2	0,3	16,4	4,8	0,3	0,2	0,3	0,3	4,6	10,5	26,9
2 ^o kwartaal	17,0	4,7	4,2	25,9	2,0	14,7	0,3	17,0	4,6	0,3	0,1	0,4	0,4	5,2	11,0	28,0
3 ^o kwartaal	17,5	4,8	4,3	26,6	2,2	15,3	0,3	17,8	4,9	0,3	0,1	0,3	0,4	5,3	11,3	29,1
4 ^o kwartaal	18,5	5,0	4,3	27,8												
1960 1 ^o kwartaal	19,0	5,2	4,5	28,7	2,4	16,2	0,4	19,0	5,4	0,2	0,1	0,4	0,3	5,7	12,1	31,1
2 ^o kwartaal	19,4	5,3	4,6	29,3	2,3	16,8	0,4	19,5	6,1	0,3	0,1	0,4	0,3	5,3	12,5	32,0
3 ^o kwartaal	19,6	5,4	4,7	29,7	2,4	17,5	0,4	20,3	6,1	0,2	0,1	0,4	0,3	5,4	12,5	32,8
4 ^o kwartaal	20,2	5,6	4,8	30,6												

XIV - 7. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de N.M.K.N.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960
ACTIVA						
Portefeuille :						
Investeringskredieten op lange en halflange termijn :						
1 ^o door de Staat gewaarborgd	2,0	3,7	5,0	6,7	8,6	9,8
2 ^o door banken en financieringsmaatschappijen gewaarborgd	4,0	4,2	4,4	5,1	5,5	6,2
3 ^o andere dan deze sub 1 ^o en 2 ^o vermeld ¹	4,6	5,3	5,8	7,1	7,8	10,5
Herstelskredieten (oorlogs- en waterschade) (besluitwet van 30 november 1944, wetten van 1 oktober 1947, 6 januari 1950, 24 maart 1953 en 26 juni 1956)	2,1	2,0	2,0	1,9	2,0	1,8
Handelskredieten op halflange termijn	1,6	1,4	1,1	1,0	0,8	0,8
Kredieten voor de financiering op halflange termijn van de uitvoer	0,9	0,8	0,7	0,6	0,8	0,9
Kredieten beheerd voor rekening van de Staat ² ...	2,3	2,3	2,2	2,4	2,5	2,7
PASSIVA						
Obligaties	12,9	14,6	17,2	21,4	24,9	30,1
Kasbons	2,7	3,5	3,3	4,1	5,7	6,3
Belgische Staat :						
Fonds Marshall-hulp	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8
Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen	0,4	0,4	0,5	0,7	0,8	1,1

¹ Deze rubriek omvat al de andere investeringskredieten; het risico van deze verrichtingen wordt gedragen door de N.M.K.N. die, zo nodig, zakelijk en/of persoonlijke waarborgen vraagt.

² Betreft kredieten gefinancierd door de Marshall-hulp en door het Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen.

XIV - 8. — LEVENSVZERKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verzekeringen.

	1955	1956	1957	1958	1959	1955	1956	1957	1958	1959
	Belgische maatschappijen					Buitenlandse maatschappijen				
ACTIVA										
Onroerende goederen	0,6	0,7	1,0	1,4	1,7	0,6	0,7	0,9	1,0	1,1
Hypothecaire leningen	4,4	5,1	6,2	7,1	7,8	1,1	1,3	1,6	1,8	2,0
Voorschotten op polissen	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Effecten :										
Belgische overheidsfondsen .	2,3	2,5	2,5	2,9	3,5	2,1	2,2	2,4	2,8	3,1
Buitenlandse effecten	0,2	0,5	0,5	0,5	0,8	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Effecten gewaarborgd door										
Kongo	0,1	0,2	0,2	0,2	0,4
Effecten van de parastatale										
kredietinstellingen	1,9	2,1	2,2	2,6	3,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Effecten van de overige para-										
statale instellingen	1,5	1,5	1,0	1,0	1,2	1,0	1,1	0,8	0,9	1,0
Effecten van de provincies en										
gemeenten	1,1	1,0	1,6	1,7	1,7	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Obligaties van Belgische ven-										
nootschappen	4,8	5,5	6,0	6,4	7,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Aandelen van Belgische ven-										
nootschappen	1,8	2,0	2,3	2,5	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Total voor de effecten ...	13,7	15,3	16,3	17,8	19,6	4,7	5,1	5,2	5,9	6,5

PASSIVA

Neergelegde waarborgen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wiskundige reserves ¹	19,7	22,1	24,4	27,0	31,0	6,7	7,4	8,2	9,0	9,8

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatiereserve en de waarborgreserve.

**XIV - 9. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN**

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Miljarden franken
1951	1,02
1952	1,27
1953	1,47
1954	1,65
1955	1,67
1956	1,80
1957	1,78
1958	1,77
1959	2,13
1960	2,50
1960 1 ^e kwartaal ...	2,14
2 ^e kwartaal ...	2,51
3 ^e kwartaal ...	2,76
4 ^e kwartaal ...	2,59
1961 1 ^e kwartaal ...	2,65

¹ Bedragen berekend volgens de geïnde inschrijvingsrechten, incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 ½ pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheeken.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postchecks. — Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de A.S.L.K. van België. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.

XV. — BELANGRIJKSTE VORMEN VAN DE IN HET BINNENLAND BESCHIKBARE BESPARINGEN

(miljarden franken)

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Spaarvormen	1951		1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959	
1. Sparen in depositovorm ¹ :																		
Spaarkassen	4,7		8,2		6,4		5,5		5,1		6,3		5,6		10,9		10,4	
Banken	0,6		2,4		2,8		3,0		2,2		-0,7		1,1		4,6		5,1	
Parastatale kredietinstellingen	0,2		0,4		0,7		0,3		-0,2		0,3		-0,5		2,2		0,3	
Totaal ...		5,5		11,0		9,9		8,8		7,1		5,9		6,2		17,7		15,8
2. Sparen door fondsvorming ¹ :																		
Pensioeninstellingen	2,8		3,1		3,1		3,4		3,8		3,6		5,2		4,4		n.b.	
Instellingen voor verzekering tegen arbeidsongevallen	0,6		1,0		1,0		1,0		1,1		1,2		1,0		1,1		n.b.	
Kassen voor jaarlijks verlof	0,8		0,6		0,5		0,1		0,3		0,1		0,4		0,2		n.b.	
Levensverzekeringsmaatschappijen .	2,3		2,7		2,9		3,1		3,4		3,5		3,5		3,9		n.b.	
Instellingen voor verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid	0,1		0,2		0,1		0,1		0,2		0,2		0,2		0,2		n.b.	
Diverse verzekeringen, maatschappijen voor kapitalisatie en bouwsparen	0,3		0,2		0,2		0,2		0,3		0,3		0,4		0,3		n.b.	
Totaal ...		6,9		7,8		7,8		7,9		9,1		8,9		10,7		10,1		9,2
3. Sparen in hypotheek- en woningbouwsectoren :																		
Hypotheekleningen verleend door de particulieren	2,5		2,6		3,2		2,9		2,7		2,1		1,8		2,1		n.b.	
Afbetalingen op hypotheekschulden door particulieren	3,6		4,3		4,9		5,2		6,2		6,5		7,0		7,5		7,5	
Woningbouw (kapitalen door de particulieren geïnvesteerd)	6,3		5,4		6,4		7,3		7,9		7,4		8,9		9,2		11,7 ⁴	
Totaal ...		12,4		12,3		14,5		15,4		16,8		16,1		17,6		18,7		19,2
4. Effectenemissies :																		
Nieuwe beleggingen van particulieren	6,2		11,0		6,1		13,1		10,5		7,9		13,6		16,0		15,8	
Totaal (1 tot 4) ...	31,0		42,1		38,3		45,2		43,5		38,8		48,1		62,5		60,0	
Dubbelstellingen ² ...	-1,0		-0,8		-0,3		0,1		0,1		-0,8		0,3		-2,6		0,5	
Netto-totaal (1 tot 4)	30,0		41,3		38,0		45,3		43,6		38,0		48,4		59,9		60,5	
5. Interne besparingen van de ondernemingen :																		
Afschrijvingen	24,2		23,6		23,2		23,8		25,4		28,5		30,9		29,8		30,7	
Nettobesparingen	11,0 ³		9,0 ³		7,8 ³		7,8 ³		9,6 ³		10,0		9,2		4,9		5,6	
Totaal ...	35,2		32,6		31,0		31,6		35,0		38,5		40,1		34,7		36,3	
Algemeen totaal (1 tot 5) ...	65,2		73,9		69,0		76,9		78,6		76,5		88,5		94,6		96,8	

¹ Jaaraccres.

² Aangroei of vermindering, bij de A.S.L.K. en de parastatale kredietinstellingen, van de tegoeden van verschillende instellingen waarvan de reserves — eigen of opvraagbare — in een der rubrieken van deze tabel reeds als besparing werden geteld.

³ Deze cijfers zijn niet vergelijkbaar met die van de jaren na 1955.

⁴ Dit cijfer omvat tevens de hypotheekleningen door de particulieren verleend.

Bibliografische referenties : Aanvullende Studiën bij de Verslagen van de A.S.L.K.

XVI. — EMISSIES EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — EMISSIES IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN ¹
(miljarden franken)

Emittenten		Over het algemeen verhandelbare effecten ²				Niet over het algemeen verhandelbare effecten			Totale netto-emissies op lange of halflange termijn (meer dan één jaar) ¹ (9) = (5) + (8)	
		Emissies per grote tranches			Doorlopende netto-emissies ⁴	Totale netto-emissies	Brutto-emissies ⁵	Aflossingen		Netto-emissies
		Brutto-emissies	Aflossingen ³	Netto-emissies						
(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8) = (6) - (7)	(9) = (5) + (8)		
1. Staat (directe schuld alleen)	1956	14,8	4,4	10,4	—	10,4	1,7	3,6	- 1,9	8,5
	1957	12,0	6,9	5,1	—	5,1	1,6	2,6	- 1,0	4,1
	1958	18,2	8,9	9,3	—	9,3	0,2	2,7	- 2,5	6,8
	1959	20,8	7,5	13,3	—	13,3	0,7	1,7	- 1,0	12,3
	1960	20,7	10,1	10,6	—	10,6	1,7	1,3	0,4	11,0
	(1 ^e halfj.)									
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor maatschappelijke zekerheid	1956	1,6	0,9	0,7	...	0,7	1,2	0,2	1,0	1,7
	1957	3,9	1,0	2,9	...	2,9	1,3	0,1	1,2	4,1
	1958	3,3	1,1	2,2	...	2,2	2,7	0,3	2,4	4,6
	1959	3,7	1,2	2,5	...	2,5	2,6	0,4	2,2	4,7
	1960	0,4	0,8	- 0,4	...	- 0,4	1,4	0,4	1,0	0,6
	(1 ^e halfj.)									
3. Parastatale kredietinstellingen ...	1956	0,1	0,2	- 0,1	3,1	3,0	2,0	0,2	1,8	4,8
	1957	1,5	...	1,5	1,6	3,1	1,9	0,2	1,7	4,8
	1958	5,4	5,4	2,2	0,4	1,8	7,2
	1959	2,8	0,6	2,2	3,3	5,5	2,3	0,6	1,7	7,2
	1960	0,4	...	0,4	2,8	3,2	1,0	0,2	0,8	4,0
	(1 ^e halfj.)									
4. Lagere overheid en Gemeentekrediet	1956	3,6	3,5	0,1	2,3	2,4	2,4
	1957	2,1	0,8	1,3	2,3	3,6	3,6
	1958	2,4	1,6	0,8	4,8	5,6	5,6
	1959	1,2	1,0	0,2	4,1	4,3	...	0,1	- 0,1	4,2
	1960	1,1	1,6	- 0,5	3,0	2,5	2,5
	(1 ^e halfj.)									
5. Parastatale bedrijven	1956	3,6	2,4	1,2	...	1,2	1,0	0,1	0,9	2,1
	1957	1,4	0,8	0,6	...	0,6	0,8	0,6	0,2	0,8
	1958	...	1,9	- 1,9	...	- 1,9	0,7	0,1	0,6	- 1,3
	1959	4,2	1,1	3,1	...	3,1	0,4	0,2	0,2	3,3
	1960	1,5	2,6	- 1,1	...	- 1,1	0,2	...	0,2	- 0,9
	(1 ^e halfj.)									
Totaal 1 tot 5 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1956	32,7	11,4	12,3	5,4	17,7	5,9	4,1	1,8	19,5
	1957	20,9	9,5	11,4	3,9	15,3	5,6	3,5	2,1	17,4
	1958	23,9	13,5	10,4	10,2	20,6	5,8	3,5	2,3	22,9
	1959	32,7	11,4	21,3	7,4	28,7	6,0	3,0	3,0	31,7
	1960	24,1	15,1	9,0	5,8	14,8	4,3	1,9	2,4	17,2
	(1 ^e halfj.)									
6. Kongo en Ruanda-Urundi	1956	2,1	0,3	1,8	...	1,8	1,8
	1957	...	0,3	- 0,3	...	- 0,3	- 0,3
	1958	4,0	0,3	3,7	...	3,7	3,7
	1959	...	0,6	- 0,6	...	- 0,6	- 0,6
	1960	...	1,1	- 1,1	...	- 1,1	- 1,1
	(1 ^e halfj.)									
Totaal 1 tot 6 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector, Kongo en Ruanda-Urundi	1956	25,8	11,7	14,1	5,4	19,5	5,9	4,1	1,8	21,3
	1957	20,9	9,8	11,1	3,9	15,0	5,6	3,5	2,1	17,1
	1958	27,9	13,8	14,1	10,2	24,3	5,8	3,5	2,3	26,6
	1959	32,7	12,0	20,7	7,4	28,1	6,0	3,0	3,0	31,1
	1960	24,1	16,2	7,9	5,8	13,7	4,3	1,9	2,4	16,1
	(1 ^e halfj.)									
7. Aan te brengen verbeteringen om:	1956	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
a) de evolutie te bekomen van het uitstaande bedrag, eensdeels van de over het algemeen verhandelbare effecten en anderdeels van de niet over het algemeen verhandelbare effecten — correctie : conversie van niet verhandelbare effecten van de Muntsaeringslening in verhandelbare effecten	1957	1,9	—	1,9	—	1,9	- 1,9	—	- 1,9	—
	1958	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
	1959	1,6	—	1,6	—	1,6	- 1,6	—	- 1,6	—
	1960	...	—	...	—	—	...	—
	(1 ^e halfj.)									
b) uitgaande van het nominale bedrag, het effectieve bedrag van de emissies te berekenen — correctie : verschil tussen de nominale waarde en de uitgifteprijs ⁶	1956	- 0,6	—	- 0,6	—	- 0,6	—	—	—	—
	1957	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—
	1958	...	—	...	—	...	—	—	—	—
	1959	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—
	1960	...	—	...	—	...	—	—	—	—
	(1 ^e halfj.)									

1 Voor de doorlopende emissies van de parastatale kredietinstellingen en het Gemeentekrediet van België, werd de totale verandering van het uitstaande bedrag dezer effecten vermeld, aangezien het in bepaalde gevallen niet mogelijk is de emissies van kasbons op maximum één jaar en deze op meer dan één jaar te splitsen.
— Pro memoria : Netto-emissies op korte termijn (maximum één jaar) van de Staat in 1956 : 4,0 miljard; in 1957 : 1,4; in 1958 : 11,4; in 1959 : 8,9.

2 Worden beschouwd als over het algemeen verhandelbare effecten, de op de Beurs genoteerde effecten of die waarvan de toelating tot de Officiële notering wordt voorzien, evenals de obligaties en kasbons doorlopend uitgegeven door het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet en de Nationale Kas voor Beroepskrediet.

3 De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs inkoopte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkoop, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

4 Aangekondigd bij een wettelijk bericht.

5 In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende emissies van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

6 De plaatsingscommissie is in de uitgifteprijs begrepen.

XVI - 2. — VOORNAAMSTE EMISSIES OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN

VAN DE OVERHEIDSSECTOR *

Leningen in Belgische franken

Openingsdatum van de intekening		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag 1 (miljoenen franken)	Rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1958	Januari	15	Belgische Staat 1958-1964	5,50	97,25	6 jaar 3 maanden	7.464	6,05
	Februari	24	Koloniale Schuld 1958-1964	5,50	97,20	6 jaar 4 maanden	2.000	6,05
	April	8	Stad Antwerpen	5,50	97,80	5 jaar 8 maanden	600	5,98
	April	8	Stad Brussel	5,50	97,80	5 jaar 8 maanden	800	5,98
	April	28	Wegenfonds	5,50	98,00	7 jaar	2.000	5,86
	Juni	12	Gemeentekrediet	5,50	99,00	8 jaar	1.000	5,66
	September ...	15	Belgische Staat 1958-1968	5,00	99,00	10 jaar	10.695	5,16
	November ...	26	Lotenlening van Kongo 1958	2,00—5,00 ²	100,00	15 jaar	2.000	5,41
1959	Januari	19	Belgische Staat 1959-1971	4,75	98,25	12 jaar	8.194	4,98
	Maart	16	N.M.B.S.	4,75	98,25	10 jaar	700	5,02
	April	15	Wegenfonds	4,75	98,25	12 jaar	2.500	4,98
	Mei	12	R.T.T.	4,75	98,25	11 jaar	1.500	4,99
	Juni	8	Belgische Staat 1959-1974	4,75	98,25	op 10 of 15 jaar	4.098	5,06 ⁷
	Juli	6	Stad Luik	5,00	98,00	10 jaar	400	5,30
	September ...	14	Belgische Staat 1959-1970	5,00	99,00	11 jaar	8.166	5,14
	Oktober	19	Stad Antwerpen	5,00	98,00	10 jaar	750	5,30
	November ...	16	N.M.B.S.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
	December ...	10	N.M.K.N.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
1960	Februari	1	Belgische Staat 1960-1970	5,25	100,00	10 jaar	12.848	5,25
	Maart	3	R.T.T.	5,25	99,50	13 jaar	1.500	5,31
	April	7	N.K.B.K.	5 — 5,25 ³	100,00	op 5 of 10 jaar	325	5,27 ⁷
	April	19	Belgische Staat 1960-65-70	5 — 5,25 ³	100,00	op 5 of 10 jaar	7.752	5,19 ⁷
	Juni	7	Gemeentekrediet	3 — 5,00	100,00	20 jaar	1.338	5,53
	Juni	29	N.M.B.S.	5 — 5,25 ³	100,00	op 5 of 10 jaar	2.300	5,17
	Oktober	10	N.M.K.N.	5,25 — 5,50 ⁵	98,50	op 5 of 10 jaar	2.000	5,67 ⁷
	November ...	16	Belgische Staat 1960-65-70-75	5,25 —	99,00	op 5, 10 of 15 jaar	7.324	5,73 ⁷
	November ...	30	N.K.B.K.	5,25 — 5,50 ⁵	98,50	op 5, 8 of 11 jaar	250	5,72 ⁷
1961	Januari	16	N.M.B.S.	5,25 — 5,50 ⁵	98,25	op 5 of 10 jaar	1.237	5,76
	Februari	27	N.M.K.N.	5,25 — 5,50 ⁵	98,25	op 5 of 10 jaar	2.000	5,82 ⁷
	April	13	R.T.T.	5,25 — 5,50 ⁵	98,25	op 5 of 10 jaar	2.000	5,84

¹ Deze bedragen verschillen van de gegevens uit de voorgaande tabel [XVI 1 - kolom (1)] omdat zij niet de obligaties omvatten die door de Z.K.O.S. aan de geteisterden ter betaling worden overhandigd.

² Na 30 november 1968.

³ Interests: 5 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,25 pct. gedurende de laatste 5 jaar.

⁴ Lotenlening; interests: 8 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5 pct. van het 11^e tot het 15^e jaar en 5,50 pct. van het 16^e tot het 20^e jaar.

⁵ Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,50 pct. gedurende de laatste jaren.

⁶ Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar; 5,50 pct. de volgende 5 jaar en 5,75 pct. de laatste 5 jaar.

⁷ Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.

Leningen in vreemde valuta's

Datum van het besluit 1		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag (in miljoenen eenheden vreemde valuta's)	Rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1958	April	11	Kongo	5,25	98,5	15 jaar	U.S. \$ 15	n.b.
	April	26	R.T.T.	5,00	98,5	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 10	5,42 ⁵
	Mei	22	R.T.T.	5,50	97,0	15 jaar	U.S. \$ 12	5,89
	Augustus	12	Belgische Staat	5,00	98,5	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 60	5,42 ⁵
				5,50	97,0	15 jaar		5,89
				4,75	100,0	3 jaar		4,84
1959	Januari	8	Sabena	5,75		15 jaar	D.M. 40	n.b.
	April	16	Belgische Staat 1959-1974	5,25	100,0	15 jaar	U.S. \$ 22,25	5,32
	Mei	20	R.T.T.	4,50		12 jaar	F.S. 50	n.b.
	November ...	25	Kongo	5,50		3 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
	November ...	28	Sabena	5,75		4 of 5 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
	December	24	Wegenfonds	5,75	98,5	7 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
						15 jaar	D.M. 60	6,02
1960	Januari	12	Wegenfonds	5,75	98,5	15 jaar	D.M. 60	6,02
	Februari	16	Belgische Staat 1960-1972	4,50	98,0	12 jaar	F.S. 50	4,72
	Maart	18	Kongo	6,00	100,0	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 20	6,13
	Maart	31	Otraco ³	6,00	100,0	10 jaar	U.S. \$ 5	6,08
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 28	6,09
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 7	6,10

¹ De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opengesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd. De datum van dit besluit, die in deze tabel is opgenomen, benadert zo dicht mogelijk het tijdstip van de uitgifte. Zijn er verscheidene besluiten, bijv. een koninklijk besluit gevolgd door een ministerieel besluit, dan wordt het jongste besluit vermeld.

² Dit besluit werd door een koninklijk besluit van 19 mei 1960 gewijzigd.

³ Lening afgesloten bij de I.B.H.O.

⁴ In de officiële stand van de Staatsschuld werd deze lening gerangschikt onder de kortlopende leningen omdat zij werd vertegenwoordigd door promessen terugbetaalbaar op zes maanden. Deze promessen waren nochtans hernieuwbaar tot op de vervaldag van het krediet, d.i. 22 augustus 1961; de Belgische Staat kan echter van de hernieuwing afzien.

⁵ Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.

* Leningen van de Staat, Kongo, de provincies, de gemeenten, de instellingen van openbaar nut, zoals de N.M.B.S., de N.M.B., de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (exclusief de doorlopende uitgiften).

XVI - 3. — STAATSSCHULD

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde tijdvak	Directe schuld									Indirecte schuld	Totale schuld
	binnenlandse					buitenlandse			Totale directe schuld		
	gevestigde incl. M.S.L. 1	op halflange termijn	op korte termijn	Vrije tegoeden van de particulieren in post-rekening	totaal	gevestigde 2	op halflange en korte termijn	totaal			
1950	104,5	36,7	60,6	18,6	220,4	13,0	3,3	16,3	236,7	12,0	248,7
1951	106,5	33,9	68,0	19,4	227,8	12,8	2,1	14,9	242,7	11,9	254,6
1952	119,2	27,9	69,1	19,2	235,4	13,3	4,6	17,9	253,3	13,0	266,3
1953	130,6	29,7	67,1	21,2	248,6	13,7	7,1	20,8	269,4	12,9	282,3
1954	155,2	24,8	62,6	22,4	265,0	14,8	6,6	21,4	286,4	11,8	298,2
1955	157,2	24,9	67,2	22,8	272,1	16,5	6,9	23,4	295,5	16,1	311,6
1956	167,2	23,4	62,1	23,9	276,6	16,5	7,9	24,4	301,0	16,8	317,8
1957	170,1	24,6	60,9	23,7	279,3	17,5	8,8	26,3	305,6	18,0	323,6
1958	175,5	26,1	70,5	25,4	297,5	17,0	12,5	29,5	327,0	18,6	345,6
1959 April	181,3	24,0	76,4	24,2	305,9	17,6	15,5	33,1	339,0	21,0	360,0
Mei	181,1	24,0	74,5	25,2	304,8	18,0	15,8	33,8	338,6	21,0	359,6
Juni	184,7	23,6	71,9	25,6	305,8	17,9	15,1	33,0	338,8	20,9	359,7
Juli	184,4	22,9	73,0	26,9	307,2	17,8	15,7	33,5	340,7	20,8	361,5
Augustus	184,3	22,7	73,9	26,4	307,3	17,9	16,0	33,9	341,2	20,8	362,0
September	192,3	22,7	67,0	26,6	308,6	17,8	16,8	34,6	343,2	20,8	364,0
Oktober	191,9	22,7	75,5	27,0	317,1	17,8	16,2	34,0	351,1	20,7	371,8
November	191,2	22,7	77,3	26,8	318,0	17,8	16,2	34,0	352,0	20,7	372,7
December	190,8	23,0	75,8	29,1	318,7	17,7	16,5	34,2	352,9	20,7	373,6
1960 Januari	189,6	24,3	77,6	27,0	318,5	17,7	16,2	33,9	352,4	22,0	374,4
Februari	202,0	21,2	74,8	27,2	325,2	17,7	15,8	33,5	358,7	22,0	380,7
Maart	201,8	21,0	76,7	27,2	326,7	18,2	15,6	33,8	360,5	21,4	381,9
April	203,5	17,6	82,7	27,2	331,0	18,1	16,3	34,4	365,4	21,4	386,8
Mei	207,7	17,6	78,5	27,9	331,7	18,1	17,5	35,6	367,3	21,4	388,7
Juni	207,2	17,6	77,5	28,7	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
Juli	206,8	17,9	77,2	28,3	330,2	17,9	18,6	36,5	366,7	21,3	388,0
Augustus	206,6	17,9	78,6	27,9	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
September	206,5	18,1	78,4	27,2	330,2	17,7	20,3	38,0	368,2	21,2	389,4
Oktober	206,0	18,1	80,0	27,3	331,4	17,6	22,0	39,6	371,0	21,1	392,1
November	207,9	18,1	76,4	27,4	329,8	17,6	23,2	40,8	370,6	21,1	391,7
December	211,6	18,1	68,6	32,4	330,7	17,4	27,0	44,4	375,1	21,1	396,2
1961 Januari	210,8	18,1	73,0	31,3	333,2	17,4	29,0	46,4	379,6	21,7	401,3
Februari	210,2	18,1	75,6	30,3	334,2	17,5	32,0	49,5	383,7	22,3	406,0
Maart	210,0	18,1	77,1	29,5	334,7	17,4	31,8	49,2	383,9	22,4	406,3
April	209,5	17,4	80,0	30,5	337,4	17,4	32,5	49,9	387,3	22,4	409,7

1 M.S.L. : Muntsaneringslening.

2 Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schuld.

XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULD IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

a) Volgens de emittenten

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

A = verkrijgbaar door het publiek 1.
B = niet verkrijgbaar door het publiek.

Emittenten	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956		1957		1958		1959	
								A	B	A	B	A	B	A	B
Staat ^{2 3}	146,6	141,0	140,2	146,8	160,0	179,7	181,8	136,5	53,8	143,6	50,9	154,9	46,4	169,8	43,7
Zelfstandige fondsen en administratieve parastatale instellingen ³	14,8	18,5	18,2	18,5	18,9	18,7	23,4	17,2	7,6	20,0	8,8	22,1	11,2	24,6	13,5
Kongo	2,4	4,6	4,6	4,6	4,6	6,8	8,9	9,3	1,3	9,0	1,3	12,7	1,3	12,2	1,3
Lagere overheid en Gemeentekrediet	21,9	22,0	23,2	26,5	29,3	31,7	33,7	35,2	1,3	38,8	1,3	44,4	1,3	48,6	1,2
Parastatale bedrijven	16,4	19,9	21,9	24,7	28,0	30,1	32,8	31,0	3,9	31,7	4,1	29,9	4,6	33,0	4,9
Parastatale kredietinstellingen	11,7	14,1	15,6	19,4	21,2	26,5	32,2	25,5	11,6	28,6	13,3	34,0	15,0	39,6	16,7
Totaal ...	213,8	220,1	223,7	240,5	262,0	293,5	312,8	254,7	79,5	271,7	79,7	298,0	79,8	327,8	81,3

1 Worden als door het publiek verkrijgbare effecten beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaken van een openbare uitgifte en die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemings in de koerslijst is voorzien, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet, het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet, private spaarkassen, banken onder Belgisch recht en in België gevestigde filialen van banken onder buitenlands recht.

2 Belgische gevestigde en halflange binnenlandse directe overheidsschuld, na aftrek van de 4 pct.-lening van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen (thaus de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting).

3 Ten gevolge van de ontbinding van het Speciaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Heruitrusting der Werknemers werden in 1954 de « Huishoudelijke heruitrustingsbons », die door dit Fonds werden uitgegeven en waarvan het uitstaande bedrag te dien tijde F 1,8 miljard bereikte, omgezet in « Staatsschuld 1954-1964 met 10 jaar looptijd » en daarom overgebracht van de rubriek « Zelfstandige fondsen en administratieve parastatale instellingen » naar de rubriek « Staat ». Zij behoren tot de categorie der niet door het publiek verkrijgbare effecten.

Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Tijdschrift voor Documentatie van het Ministerie van Financiën.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting :* XXXVIe Jaargang, Deel I, nr 3, maart 1961 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen » — XXXVe Jaargang, Deel II, Nr 2, augustus 1960 : « Raming, voor de jaren 1960 tot 1975, van de aflossingen van de gevestigde en halflange Staatsschuld uitgegeven tot op 30 juni 1960 ».

b) Volgens de houders

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

A = verkrijgbaar door het publiek.
B = niet verkrijgbaar door het publiek.

Houders	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957			1958			1959		
									A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal
Overheid, Zelfstandige fondsen en parastatale instellingen ^{1 2}	5,0	5,9	6,2	5,6	5,8	6,5	6,8	7,0	7,6	0,3	7,9	8,6	0,3	8,9	10,2	0,3	10,5
Rentenfondsen	3,9	5,9	4,7	4,1	3,5	5,0	4,5	5,9	4,0	...	4,0	3,2	...	3,2	4,5	...	4,5
Geldscheppende instellingen ²	45,4	45,9	47,9	49,4	53,4	59,9	62,1	63,5	25,4	38,3	63,7	31,5	36,5	68,0	35,4	36,3	71,7
Instellingen voor het spaarwezen, de maatschappelijke zekerheid, de verzekeringen en de kapitalisatie :																	
a) Spaarkassen	29,0	28,5	28,0	32,2	35,6	37,3	39,8	43,2	33,8	11,7	45,5	34,2	12,8	47,0	38,6	13,3	51,9
b) Instellingen voor maatschappelijke zekerheid	23,0	25,1	27,6	30,7	33,6	37,2	41,6	44,4	32,8	16,0	48,8	35,9	17,8	53,7	36,8	20,1	56,9
c) Speciale pensioenfondsen	1,9	2,0	2,1	2,5	2,6	2,6	2,7	2,0	2,1	0,1	2,2	2,2	0,1	2,3	2,2	0,3	2,5
d) Verzekeringsbedrijven	6,3	7,1	7,7	8,8	10,5	12,1	14,8	16,7	16,2	2,1	18,3	17,4	2,9	20,3	21,0	3,6	24,6
e) Kapitalisatiebedrijven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1
f) Totaal	60,3	62,8	65,5	74,3	82,4	89,3	99,0	106,4	85,0	29,9	114,9	89,8	33,6	123,4	98,7	37,3	136,0
Kongo en Ruanda-Urundi ³	2,3	2,4	2,5	2,1	2,8	4,3	4,7	5,5	4,0	1,4	5,4	4,1	1,1	5,2	4,0	0,7	4,7
Bedrijven en particulieren ⁴	96,9	97,2	96,9	105,0	114,1	128,5	135,7	145,9	145,7	9,8	155,5	160,8	8,3	169,1	175,0	6,7	181,7
Eindtotaal ...	213,8	220,1	223,7	240,5	262,0	293,5	312,8	334,2	271,7	79,7	351,4	298,0	79,8	377,8	327,8	81,3	409,1

1 Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldscheppende instellingen of van instellingen voor het spaarwezen, de maatschappelijke zekerheid, de verzekeringen of de kapitalisatie.

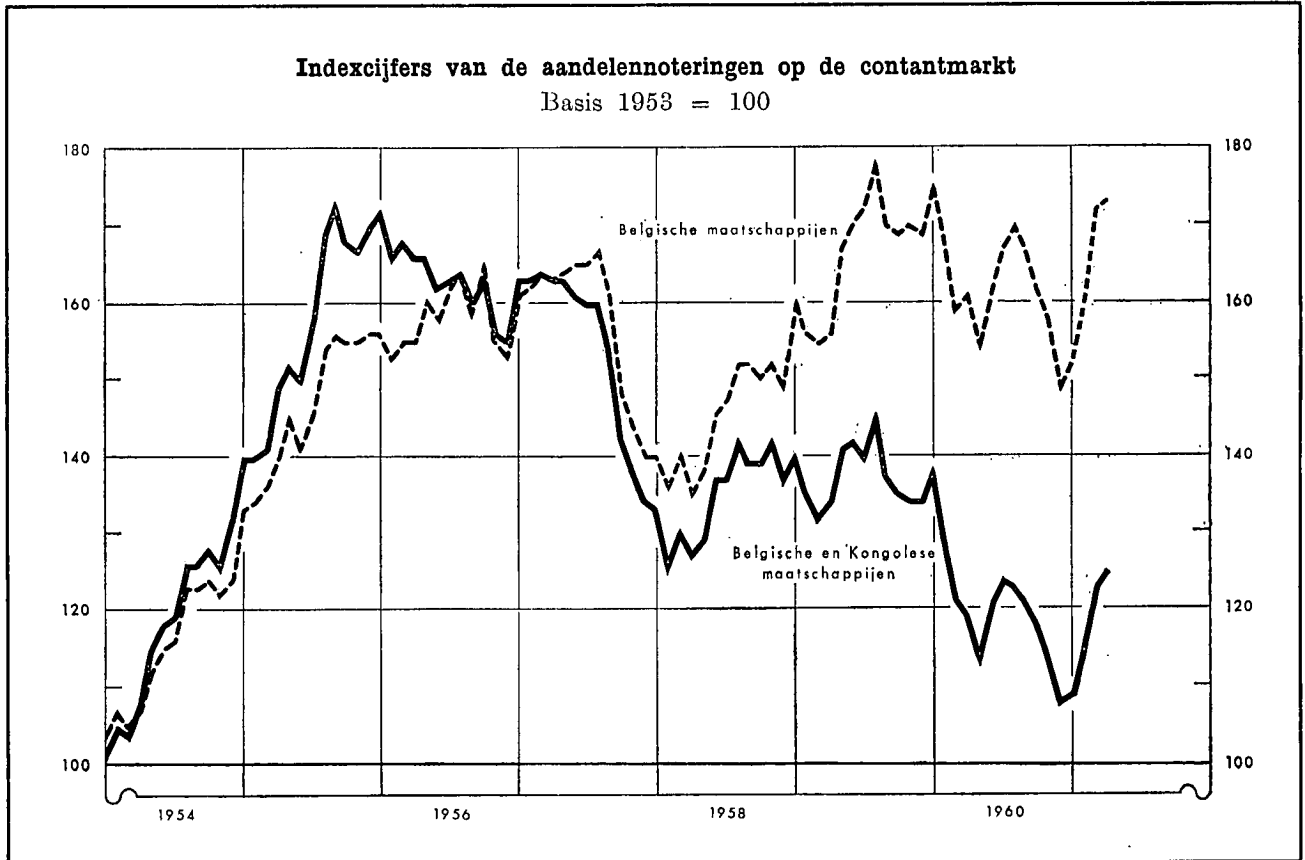
2 Excl. het bezit van de pensioenfondsen door deze instellingen beheerd.

3 Staat, parastatale instellingen, Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi, Bank van Belgisch-Kongo (tot in 1951), Afrikaanse vestigingen van de Kongolese banken (van 1952 tot 1950).

4 Incl. de niet-ingezetenen, behalve deze opgenomen onder de rubriek « Kongo en Ruanda-Urundi ».

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Tijdvak	Omzet gemiddelde per beursdag - (miljoenen franken) 1 5	Globaal indexcijfer van de aandelennoteringen			Rendementspercentage 3	
		Contantmarkt		Termijnmarkt	Belgische en Kongolese effecten 4	Belgische effecten 5
		Belgische en Kongolese effecten	Belgische effecten			
(Basis 1953 = 100) 2 4						
1951 Maandgemiddelde ...	85	88	86	—	3,7	n.b.
1952 Maandgemiddelde ...	79	99	98	104	4,7	n.b.
1953 Maandgemiddelde ...	67	100	100	100	3,9	n.b.
1954 Maandgemiddelde ...	110	118	116	108	3,0	n.b.
1955 Maandgemiddelde ...	152	157	146	141	2,9	n.b.
1956 Maandgemiddelde ...	113	164	158	189	3,2	n.b.
1957 Maandgemiddelde ...	106	155	158	133	4,1	n.b.
1958 Maandgemiddelde ...	70	135	145	117	3,8	n.b.
1959 Maandgemiddelde ...	105	137	166	129	3,4	2,9
1960 Maandgemiddelde ...	93	121	162	116	4,5	2,8

	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
Januari	102	75	138	109	175	152	134	109	3,4	5,8	2,6	2,9
Februari	91	114	129	116	168	161	124	115	3,7	5,7	2,7	2,8
Maart	88	151	121	123	159	172	115	119	4,0	5,1	2,8	2,9
April	83	137	119	125	161	173	111	122	4,3	5,3	2,8	3,0
Mei	95		114		155		106		4,0		2,8	
Juni	143		121		162		116		3,8		2,8	
Juli	116		124		167		118		4,9		2,8	
Augustus	105		123		170		117		5,3		2,7	
September	87		121		167		117		4,6		2,8	
Oktober	72		118		162		115		5,0		2,9	
November	66		114		158		113		5,1		3,0	
December	67		108		149		108		5,4		3,1	

¹Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en kontantmarkt).

² Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek : Indexcijfers op de 10^e van elke maand.

³ Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering per einde maand.

⁴ Beurs te Brussel en te Antwerpen.

⁵ Beurs te Brussel.

**XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹**

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettore resultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatielingen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

Banken ⁴

1951	49	2.212	2.166	526	—	238	28	526	12
1952	52	2.623	2.270	593	—	259	35	912	24
1953	52	2.776	2.466	646	—	282	36	1.845	50
1954	51	2.878	2.649	661	—	299	37	2.759	75
1955	50	3.265	2.704	644	1	306	33	3.653	119
1956	49	3.404	2.967	695	—	321	36	3.972	157
1957	48	3.406	3.261	817	—	330	43	4.710	163
1958	48	3.628	3.414	829	0,3	355	46	6.410	212
1959	51	4.029	3.514	835	38	377	45	6.619	307
1960	52	4.572	3.614	814	0,1	423	48	6.619	308

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1951	1.043	8.520	7.279	1.227	39	917	51	2.976	244
1952	1.094	9.295	8.113	1.434	36	957	63	3.266	141
1953	1.178	10.261	8.214	1.610	44	1.108	76	3.355	159
1954	1.286	11.004	9.118	1.793	50	1.239	90	4.044	149
1955	1.327	11.694	9.721	2.095	39	1.357	99	4.811	214
1956	1.359	12.366	10.112	2.181	94	1.484	104	4.793	249
1957	1.430	14.690	11.430	2.660	169	1.878	129	5.800	233
1958	1.413	22.664	10.330	2.726	59	1.907	124	8.173	298
1959	1.464	24.053	12.126	2.598	93	1.903	114	9.065	414
1960	1.456	26.575	12.940	2.913	188	2.006	132	9.141	423

Metaalverwerkende nijverheid

1951	1.034	7.519	6.870	1.834	103	871	103	904	37
1952	1.080	8.282	7.177	2.066	89	882	110	1.029	50
1953	1.143	10.480	6.668	2.215	206	989	110	1.313	74
1954	1.213	10.926	7.587	2.032	234	923	101	1.426	86
1955	1.218	11.324	8.101	2.063	299	1.247	88	2.007	89
1956	1.233	11.416	8.520	2.194	429	1.065	111	2.005	101
1957	1.250	12.204	8.954	2.480	448	1.255	113	1.778	100
1958	1.245	13.211	9.489	2.402	409	1.110	106	1.733	99
1959	1.275	14.681	10.334	2.370	499	1.267	100	1.998	101
1960	1.271	15.418	10.785	2.619	499	1.534	107	1.948	118

IJzer- en staalnijverheid

1951	106	7.572	8.744	758	31	541	53	2.398	122
1952	105	7.858	8.747	1.689	5	1.039	81	2.378	124
1953	109	10.269	7.121	1.323	20	798	52	2.197	121
1954	108	10.332	7.522	660	53	410	33	2.303	114
1955	106	9.313	6.732	1.135	46	653	51	2.226	123
1956	106	10.026	10.072	2.369	23	1.324	85	2.158	120
1957	100	10.862	10.774	2.734	17	1.445	94	2.269	116
1958	100	12.364	12.409	1.621	37	1.057	72	3.133	119
1959	103	12.952	12.560	858	139	623	39	4.679	172
1960	100	13.918	12.628	1.928	25	992	58	4.679	281

Textielnijverheid

1951	1.008	6.876	10.717	1.752	38	608	133	445	22
1952	1.033	7.654	11.158	1.146	183	507	100	479	27
1953	1.070	9.882	9.842	551	544	247	48	463	27
1954	1.105	10.285	9.324	660	371	252	48	503	27
1955	1.081	10.299	9.119	793	298	291	55	522	28
1956	1.087	10.753	9.365	804	363	286	52	510	27
1957	1.094	10.894	9.160	1.156	242	348	67	529	27
1958	1.041	11.560	9.300	894	268	321	59	500	27
1959	1.047	11.954	10.077	721	614	272	45	485	27
1960	1.009	12.138	9.853	1.098	255	452	64	472	28

**XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)**

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsnijverheid

1951	716	5.877	4.097	754	51	403	48	531	27
1952	718	6.219	4.020	709	82	396	54	586	31
1953	725	6.911	3.748	661	73	352	49	657	34
1954	750	7.200	3.900	799	65	394	55	765	41
1955	742	7.359	4.069	881	82	425	59	792	45
1956	731	7.837	4.115	954	98	446	66	789	48
1957	730	7.907	4.577	1.014	91	516	59	906	48
1958	701	8.881	4.833	1.077	200	466	57	925	58
1959	725	9.479	5.058	1.211	155	638	54	981	58
1960	723	9.590	5.505	1.315	179	720	63	981	60

Scheikundige nijverheid

1951	477	7.384	5.129	1.056	51	510	39	963	41
1952	489	8.001	5.414	1.509	66	624	57	1.059	50
1953	518	8.553	5.646	1.168	140	582	43	1.083	58
1954	546	9.270	4.907	1.036	200	502	59	1.091	59
1955	560	9.501	5.395	1.258	52	932	63	1.006	58
1956	561	10.015	5.582	1.468	52	750	68	1.038	56
1957	552	11.285	6.087	1.729	200	810	57	1.305	55
1958	538	11.690	5.405	1.354	124	543	61	1.384	71
1959	545	12.650	6.121	1.212	179	577	65	1.263	82
1960	535	13.309	6.441	1.641	246	713	76	1.257	73

Elektriciteit

1951	51	11.273	2.983	1.103	0,9	941	71	3.622	179
1952	49	12.295	2.649	1.243	0,3	1.036	77	4.300	199
1953	53	12.395	2.779	1.304	...	1.115	84	4.597	246
1954	54	12.754	2.909	1.456	—	1.165	88	4.764	257
1955	52	13.525	2.968	1.503	0,3	1.164	85	4.494	265
1956	51	15.382	2.207	1.558	...	1.251	82	4.434	253
1957	47	16.784	2.454	1.581	—	1.365	79	5.543	248
1958	44	17.016	2.722	1.637	0,7	1.458	83	5.871	330
1959	41	17.422	3.609	1.748	—	1.511	86	5.510	345
1960	40	17.132	3.628	1.808	0,1	1.539	85	5.515	332

Steenkolennijverheid

1951	63	6.637	6.286	859	7	682	68	938	50
1952	61	7.077	6.046	1.206	65	1.007	94	848	47
1953	61	8.223	5.043	1.140	149	889	87	956	42
1954	61	8.268	4.927	900	196	723	72	1.073	49
1955	55	8.131	4.747	870	122	716	70	1.015	59
1956	54	8.592	4.263	1.212	153	937	92	972	56
1957	54	8.616	4.335	1.356	186	1.007	97	985	54
1958	53	8.739	4.339	1.192	96	876	85	940	55
1959	55	8.840	4.663	260	702	93	11	860	51
1960	49	8.530	4.367	107	1.023	63	7	756	43

Totaal der vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ^{6 7}

1951	11.250	88.226	73.126	14.553	766	7.792	896	15.543	839
1952	11.706	94.884	75.821	16.827	892	8.950	1.012	17.446	827
1953	12.353	108.387	72.712	15.375	1.819	8.615	909	18.863	944
1954	13.171	112.207	76.018	15.095	1.800	8.231	941	21.443	1.003
1955	13.268	114.978	77.313	17.092	1.518	9.674	990	23.506	1.144
1956	13.397	123.605	81.666	20.764	1.748	10.869	1.136	24.930	1.238
1957	13.487	131.010	86.852	22.389	1.810	11.970	1.203	28.457	1.287
1958	13.408	146.913	90.013	20.202	1.936	10.981	1.153	33.241	1.535
1959	13.927	156.179	98.558	18.232	3.519	10.293	1.015	35.687	1.650
1960	13.859	163.436	102.540	21.802	3.273	11.825	1.135	35.469	1.922

**XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)**

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1951	275	14.345	7.275	4.739	40	2.599	206	602	29
1952	331	18.292	9.155	6.732	63	3.418	231	1.059	48
1953	369	22.968	8.955	6.766	204	3.838	278	1.219	57
1954	401	25.233	11.358	7.198	124	4.383	372	1.616	70
1955	442	27.947	14.673	8.106	233	4.979	332	1.843	89
1956	472	29.946	16.096	9.643	362	6.033	354	2.201	94
1957	500	35.981	14.363	10.839	256	6.609	350	2.772	105
1958	494	38.594	16.000	8.491	243	5.542	338	3.150	124
1959	494	42.202	18.315	7.258	396	5.571	315	3.164	150
1960	384	40.993	17.224	8.871	309	6.498	237	3.166	174

C. — Algemeen totaal der Belgische en Kongolese vennootschappen ^{6 7}

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in het buitenland uitgeoefend wordt)

1951	11.605	105.975	83.412	19.807	994	10.617	1.126	16.533	881
1952	12.115	116.978	88.047	24.384	1.026	12.779	1.289	18.629	884
1953	12.802	135.191	85.310	23.229	2.078	12.911	1.228	20.286	1.005
1954	13.658	141.469	92.191	23.341	1.957	13.148	1.370	23.103	1.076
1955	13.795	146.996	97.352	26.448	1.806	15.241	1.383	25.389	1.235
1956	13.949	158.485	102.920	31.661	2.171	17.670	1.569	27.171	1.333
1957	14.066	173.996	106.372	34.611	2.097	19.545	1.631	31.256	1.392
1958	13.971	192.583	110.633	29.935	2.256	17.473	1.568	36.418	1.660
1959	14.487	205.709	121.299	26.527	3.972	16.611	1.395	38.881	1.813
1960	14.304	211.548	124.596	31.745	3.608	19.115	1.483	38.635	2.096

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁷ Netto eindtotaal, na aftrek van de dubbeltellingen.

**XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹**

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ⁴

1959 Januari	152	2,5	1,1	0,3	0,1	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	376	3,2	2,8	0,6	0,1	0,5	0,3
Eerste 3 maanden	2.344	20,2	12,1	2,6	0,6	1,6	0,4
Eerste 4 maanden	5.858	54,7	36,2	6,3	1,3	3,5	0,6
Eerste 5 maanden	9.535	99,3	60,9	11,7	2,5	6,5	0,7
Eerste 6 maanden	11.425	118,0	75,7	13,9	2,8	7,6	0,9
Eerste 7 maanden	11.990	124,2	80,5	14,6	2,9	8,0	1,0
Eerste 8 maanden	12.205	125,2	81,2	14,7	3,0	8,1	1,1
Eerste 9 maanden	12.558	127,4	83,0	15,1	3,1	8,2	1,2
Eerste 10 maanden	13.144	136,5	86,7	16,1	3,3	8,9	1,3
Eerste 11 maanden	13.566	149,9	95,1	17,5	3,4	9,9	1,5
12 maanden	13.927	156,2	98,6	18,2	3,5	10,3	1,6
1960 Januari	113	2,4	0,8	0,2	0,0	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	282	3,5	2,8	0,6	0,0	0,7	0,3
Eerste 3 maanden	1.756	18,5	11,6	2,6	0,3	1,8	0,5
Eerste 4 maanden	4.314	51,8	31,5	6,5	0,8	4,1	0,7
Eerste 5 maanden	7.197	98,1	59,4	12,4	2,1	7,2	0,8
Eerste 6 maanden	8.762	116,2	73,4	15,0	2,4	8,5	1,0
Eerste 7 maanden	9.316	124,0	79,0	15,9	2,5	9,0	1,2
Eerste 8 maanden	9.472	124,8	79,6	16,0	2,6	9,0	1,3
Eerste 9 maanden	9.791	127,3	81,4	16,4	2,6	9,2	1,4
Eerste 10 maanden	10.268	136,3	84,9	17,7	2,8	10,0	1,6
Eerste 11 maanden	10.603	149,6	92,5	19,8	2,9	11,0	1,8
12 maanden	13.859	163,4	102,5	21,8	3,3	11,8	1,9

**XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)**

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1959 Januari	3	0,1
Eerste 2 maanden	8	0,1	0,1
Eerste 3 maanden	22	0,4	0,2	0,1
Eerste 4 maanden	54	1,5	0,7	0,3	...	0,1	...
Eerste 5 maanden	150	16,3	8,4	3,7	0,1	3,0	0,1
Eerste 6 maanden	307	29,3	12,9	5,9	0,2	4,4	0,1
Eerste 7 maanden	388	36,8	16,9	6,8	0,3	5,3	0,1
Eerste 8 maanden	405	37,4	17,4	6,9	0,3	5,3	0,1
Eerste 9 maanden	417	37,6	17,4	6,9	0,3	5,3	0,1
Eerste 10 maanden	447	38,0	17,6	7,0	0,4	5,3	0,1
Eerste 11 maanden	480	41,1	17,8	7,2	0,4	5,5	0,1
12 maanden	494	42,2	18,3	7,3	0,4	5,6	0,2
1960 Januari	1
Eerste 2 maanden	7	0,1
Eerste 3 maanden	17	0,3	0,1	0,1
Eerste 4 maanden	36	1,3	0,6	0,2
Eerste 5 maanden	104	16,5	8,3	5,1	...	4,1	0,1
Eerste 6 maanden	232	28,6	11,9	6,6	0,2	5,4	0,1
Eerste 7 maanden	276	31,5	14,4	7,0	0,2	5,7	0,1
Eerste 8 maanden	285	32,0	14,7	7,1	0,2	5,7	0,1
Eerste 9 maanden	291	32,1	14,8	7,1	0,2	5,7	0,1
Eerste 10 maanden	305	32,4	14,9	7,2	0,2	5,7	0,1
Eerste 11 maanden	317	33,5	15,1	7,3	0,2	5,8	0,1
12 maanden	384	41,0	17,2	8,9	0,3	6,5	0,2

C. — Algemeen totaal

(incl. de vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland) ⁴

1959 Januari	157	2,7	1,3	0,3	0,1	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	387	3,4	3,0	0,7	0,1	0,5	0,3
Eerste 3 maanden	2.373	20,7	12,5	2,7	0,6	1,6	0,4
Eerste 4 maanden	5.924	56,5	37,2	6,6	1,3	3,6	0,6
Eerste 5 maanden	9.709	119,9	72,3	16,0	2,6	10,0	0,7
Eerste 6 maanden	11.772	152,5	92,3	20,6	3,1	12,6	0,9
Eerste 7 maanden	12.426	166,8	101,2	22,3	3,2	13,9	1,1
Eerste 8 maanden	12.658	168,3	102,4	22,5	3,3	14,0	1,2
Eerste 9 maanden	13.025	170,8	104,2	22,8	3,5	14,2	1,3
Eerste 10 maanden	13.647	180,5	108,1	24,0	3,7	14,9	1,4
Eerste 11 maanden	14.107	197,8	116,9	25,7	3,8	16,2	1,6
12 maanden	14.487	205,7	121,3	26,5	4,0	16,6	1,8
1960 Januari	116	2,5	1,0	0,3	...	0,2	0,3
Eerste 2 maanden	292	3,7	3,0	0,8	...	0,7	0,4
Eerste 3 maanden	1.777	19,0	11,8	2,8	0,3	1,8	0,6
Eerste 4 maanden	4.357	53,3	32,4	6,8	0,9	4,2	0,7
Eerste 5 maanden	7.319	118,7	70,8	18,1	2,2	11,8	0,9
Eerste 6 maanden	9.024	149,9	89,1	22,5	2,6	14,5	1,1
Eerste 7 maanden	9.630	161,3	97,5	23,8	2,8	15,3	1,3
Eerste 8 maanden	9.975	162,5	98,4	23,9	2,8	15,4	1,3
Eerste 9 maanden	10.121	165,1	100,2	24,4	2,9	15,6	1,5
Eerste 10 maanden	10.618	174,4	103,8	25,8	3,0	16,4	1,7
Eerste 11 maanden	10.970	189,8	111,9	28,0	3,1	17,6	1,9
12 maanden	14.304	211,5	124,6	31,7	3,6	19,1	2,1

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolese recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden, zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan deze van de dividenden voorafgaan. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

XVII - 4. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Jaarcijfers

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Jaren	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)					Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) - (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8) = (2) + (7)	(9)

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

1951	7.621	2.176	1.483	r 500 ³	r 983 ³	n.b.	r 983 ³	r 3.159 ³	4.363 ⁴
1952	18.047	2.755	1.398	r 600 ³	r 798 ³	n.b.	r 798 ³	r 3.553 ³	5.641 ⁴
1953	4.660	1.561	1.068	r 700 ³	r 368 ³	n.b.	r 368 ³	r 1.929 ³	2.525 ⁴
1954	7.546	3.500	1.777	879	898	529	1.427	4.927	8.331
1955	15.354	5.356	1.560	1.257	303	532	835	6.191	9.680
1956	17.965	4.560	1.701	1.404	297	389	686	5.246	7.619
1957	27.917	5.573	3.220	1.449	1.771	833	2.604	8.177	10.687
1958	9.076	4.908	3.144	1.506	1.638	1.288	2.926	7.834	12.920
1959	10.327	4.137	2.889	1.542	1.347	779	2.126	6.263	11.000

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1951	4.509	1.931	70	n.b.	70	n.b.	70	2.001	1.526 ⁴
1952	7.369	2.457	212	n.b.	212	n.b.	212	2.669	1.811 ⁴
1953	3.212	1.997	130	n.b.	130	n.b.	130	2.127	1.834 ⁴
1954	2.572	1.753	391	46	345	...	345	2.098	1.465
1955	3.549	1.912	316	88	228	- 7	221	2.133	1.545
1956	7.222	2.089	341	110	231	5	236	2.325	1.580
1957	6.759	1.759	724	158	566	...	566	2.325	1.917
1958	2.007	1.162	450	124	326	51	377	1.539	1.119
1959	2.342	699	116	81	35	- 21	14	713	513

Algemeen totaal

(incl. de vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland)

1951	12.130	4.107	1.553	r 500 ³	r 1.053 ³	n.b.	r 1.053 ³	r 5.160 ³	5.889 ⁴
1952	25.416	5.212	1.610	r 600 ³	r 1.010 ³	n.b.	r 1.010 ³	r 6.222 ³	7.452 ⁴
1953	7.872	3.558	1.198	r 700 ³	r 498 ³	n.b.	r 498 ³	r 4.056 ³	4.359 ⁴
1954	10.118	5.253	2.168	944	1.224	529	1.753	7.006	9.796
1955	18.903	7.268	1.876	1.348	528	525	1.053	8.321	11.225
1956	25.187	6.649	2.047	1.519	528	394	922	7.571	9.199
1957	34.676	7.332	3.944	1.619	2.325	833	3.158	10.490	12.604
1958	11.083	6.070	3.594	1.632	1.962	1.339	3.301	9.371	14.039
1959	12.669	4.836	3.005	1.623	1.382	758	2.140	6.976	11.513

¹ Belgische vennootschappen : naamloze, commanditaire op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelen- en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemings van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., Sabena) en van de netto-uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

³ Ramingen N.B.B.

⁴ Aflossingen niet afgetrokken.

N. B. — Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 aangeduid.

Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op aandelen (verminderd met de stortingen andere dan in chartaal geld), uitgiftepremie's en bijstortingen — kol. (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, verminderd met conversieleningen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgische Economische Statistieken 1941-1950* (N.B.B.). — *Bulletin Mensuel des Statistiques* (Beurscommissie van Brussel). — *Weckberichten van de Kredietbank*.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Maandelijks cijfers ²

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. ³).

Periodes	A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België				B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo			
	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)	
1959 Eerste 3 maanden ...	1.341	542	275	817	519	63	—	63
Eerste 6 maanden ...	4.647	1.694	661	2.355	1.179	328	—	328
Eerste 9 maanden ...	6.720	2.064	880	2.944	2.201	460	—	460
12 maanden	10.327	3.324	2.889	6.213	2.342	500	116	616
1960 Eerste 3 maanden ...	1.971	1.020	79	1.099	710	59	—	59
Eerste 6 maanden ...	5.326	2.413	302	2.715	5.011	254	—	254
Eerste 9 maanden ...	11.388	5.316	805	6.121				
12 maanden								
1960 Januari	744	580	25	605	187	32	—	32
Februari	395	160	50	210	479	11	—	11
Maart	832	280	4	284	44	16	—	16
April	1.038	453	21	474	207	36	—	36
Mei	1.517	710	50	760	462	24	—	24
Juni	801	229	152	381	3.632	134	—	134
Juli	3.791	2.016	500	2.516				
Augustus	843	398	—	398				
September	1.427	490	3	493				
Oktober	2.005	168	—	168				
November	810	291	103	394				
December	3.228	786	—	786				
1961 Januari	499	255	—	255				
Februari	1.543	143	—	143				
Maart	823	140	—	140				

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen, vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Belgisch recht. — Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Kongolees recht.

² De cijfers van deze tabel verschillen in volgende opzichten met die welke in tabel XVII - 4 voorkomen : a) de netto-uitgiften van aandelen bevatten de bijstortingen niet; b) de obligatieuitgiften zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiften.

³ De wijzigingen bestaan in het uitschakelen van de obligaties en aandelen van de publieke sector (deze van de Sabena voor de door de tabel bestreken periode).

XVIII. — GELDMARKT

1. — MARKT VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN *

(miljoenen franken)

Daggemiddelden	Bedragen uitgeleend door de		Bedragen ontleend door de		Totaal (5) = (1) + (2) of (3) + (4)	Geweigerde bedragen (6)
	Depositobanken 1	Overige instellingen 2	Depositobanken 1	Overige instellingen 3		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1951	2.034	3.350	13	5.371	5.384	...
1952	2.357	3.440	9	5.788	5.797	...
1953	2.378	3.013	9	5.382	5.391	...
1954	2.330	3.006	19	5.317	5.336	...
1955	2.325	3.314	23	5.616	5.639	43
1956	2.428	2.795	22	5.201	5.223	123
1957	2.288	3.305	17	5.576	5.593	5
1958	2.078	1.829	15	3.892	3.907	577
1959	2.191	1.824	73	3.442	3.515	188
1960	2.415	2.668	1.025	4.058	5.083	37
1960 1 ^o kwartaal	2.429	2.582	701	4.310	5.011	35
2 ^o kwartaal	2.522	2.661	1.024	4.159	5.183	27
3 ^o kwartaal	2.233	3.164	1.109	4.288	5.397	...
4 ^o kwartaal	2.482	2.252	1.272	3.462	4.734	90
1961 1 ^o kwartaal	2.527	2.493	1.449	3.571	5.020	3
1960 Februari	2.357	2.839	591	4.605	5.196	84
Maart	2.729	2.002	716	4.015	4.731	19
April	2.920	1.769	681	4.008	4.689	53
Mei	2.259	3.232	1.085	4.406	5.491	28
Juni	2.405	2.940	1.290	4.055	5.345	...
Juli	2.166	4.372	1.400	5.138	6.538	...
Augustus	2.217	2.871	1.021	4.067	5.088	...
September	2.312	2.356	933	3.735	4.668	...
Oktober	2.649	2.224	1.000	3.873	4.873	3
November	2.410	2.021	1.331	3.100	4.431	233
December	2.383	2.500	1.489	3.394	4.883	42
1961 Januari	2.424	2.184	1.267	3.341	4.608	4
Februari	2.500	2.504	1.627	3.377	5.004	7
Maart	2.649	2.778	1.468	3.959	5.427	...
April	2.545	2.974	1.596	3.923	5.519	...

* Van 27 februari 1956 tot 16 november 1959 verhandelde men, naast het daggeld, ook geld dat op 5 en 10 dagen werd uitgeleend of ontleend. Deze bedragen zijn derhalve in bovenstaande cijfers begrepen. Sedert 17 november 1959 wordt er geen geld op 5 en 10 dagen meer uitgeleend of ontleend.

1 Tot 16 november 1959, slechts de depositobanken te Brussel en te Antwerpen. Nadien ook deze van andere plaatsen.

2 Inzonderheid het Gemeentekrediet van België, de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de A.S.L.K., de R.M.Z. en, sedert 17 november 1959, het Rentenfonds.

3 Inzonderheid het H.W.I., de Nationale Delcredereerdienst, de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de N.M.K.N. en het Rentenfonds.

XVIII - 3. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS

Debetverrichtingen

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers	Brussel						Provincie		Algemeen totaal	
		Geld op zeer korte termijn 1		Andere verrichtingen 2		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1951	38	2	140	157	88	159	228	171	57	330	285
1952	38	2	159	162	98	164	257	177	59	341	316
1953	38	2	155	164	87	166	242	185	56	351	298
1954	38	2	138	174	92	176	230	200	55	376	285
1955	38	2	133	188	96	190	229	210	56	400	285
1956	38	2	127	212	110	214	237	222	63	436	300
1957	38	2	119	232	128	234	247	239	66	473	313
1958	38	2	113	245	131	247	244	235	63	482	307
1959	39	2	124	248	142	250	266	237	64	487	330
1960	39	3	208	289	158	292	366	243	57	535	423
1960 1 ^e kwartaal	39	3	208	267	149	270	357	241	59	511	416
2 ^e kwartaal	39	3	206	287	156	290	362	245	55	535	417
3 ^e kwartaal	39	3	226	293	162	296	388	241	56	537	444
4 ^e kwartaal	39	3	192	309	167	312	359	245	56	557	415
1961 1 ^e kwartaal	39	3	208	378	161	381	369	253	60	634	429
1960 Februari	39	3	214	269	159	272	373	246	59	518	432
Maart	39	3	213	291	151	294	364	258	59	552	423
April	39	3	182	249	155	252	337	224	54	476	391
Mei	39	3	220	303	158	306	378	260	55	566	433
Juni	39	3	216	308	156	311	372	251	57	562	429
Juli	39	3	254	286	173	289	427	226	53	515	480
Augustus	39	3	222	301	163	304	385	251	58	555	443
September	39	3	202	291	150	294	352	248	57	542	409
Oktober	39	3	200	308	162	311	362	250	56	561	418
November	39	3	174	304	169	307	343	249	56	556	399
December	39	3	203	315	169	318	372	237	57	555	429
1961 Januari	39	3	193	354	167	357	360	258	60	615	420
Februari	39	3	192	349	149	352	341	240	57	592	398
Maart	39	3	240	432	167	435	407	262	64	697	471
April	39	3	202	367	151	370	353	233	53	603	406

¹ Betreft het daggeld en, van 27 februari 1956 tot 16 november 1959, het op 1, 5 en 10 dagen uitgeleende of ontleende geld. Sedert 17 november 1959 wordt het geld op 5 en 10 dagen niet meer verhandeld.

² Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwijtschriften, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIIIe jaargang, deel I, n° 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe jaargang, deel I, n° 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTSPERCENTAGES

(In pct. per jaar)

1. — DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto					Voorschotten in rekening-courant en beleningen *					
	Geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier, warrants	Bank-accepten vooraf door de N.B.B. gevisceerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerd papier		Promessen	op schatkistcertificaten			op certificaten van het Rentenfonds, uitgegeven op maximum 866 dagen	op andere overheidsfondsen ²
				in een bank gedomicilieerd	niet in een bank gedomicilieerd		met ten hoogste 120 dagen looptijd	met ten hoogste 8 maanden looptijd	uitgegeven op maximum 866 dagen ¹		
Tarief van kracht op 31-12-50	3,75	3,75	4,—	5,—		5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1951 5 juli	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
13 september ..	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1952 18 december .	3,—	3,—	3,50	4,50	5,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1953 5 maart	3,—	3,—	3,50	4,50	5,—	5,—	2,—	2,1875	2,375	—	5,—
21 mei	3,—	3,—	3,50	4,50	4,75	4,75	2,—	2,1875	2,375	—	4,75
29 oktober	2,75	2,75	3,25	4,25	4,50	4,50	2,—	2,1875	2,375	—	4,50
1955 4 augustus .	3,—	3,—	3,75	4,50	4,75	4,75	2,1875			—	4,75
1956 6 december ..	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	2,25			—	5,25
1957 21 maart	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	Rentevoet van het certificaat + 5/16 pct., minimum 2,25 pct.			—	5,25
25 juli	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				—	6,25
12 november .	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				—	6,25
1958 27 maart	4,25	4,25	5,—	5,75	6,—	6,—	»			—	6,—
5 juni	4,—	4,—	4,75	5,50	5,75	5,75				—	5,75
3 juli	3,75	3,75	4,50	5,25	5,50	5,50				—	5,50
28 augustus ..	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25				—	5,25
30 oktober	3,50	3,50	4,—	4,50	5,—	5,—				—	5,—
1959 8 januari	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	4,75	»			—	4,75
24 december ..	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	5,25				—	5,25
1960 4 augustus ..	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	6,25	»			—	6,25
10 november ..	5,—	5,—	4,—	5,50	5,75	6,25				—	6,25

¹ Vóór 21 maart 1957 vermeld onder het hoofd : « Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd ».

² Incl. de schatkistcertificaten met meer dan 12 maanden looptijd. — Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

* Quotiteit van het voorschot op 31 december 1960 :

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 866 d. ... max. 95 pct. | . Andere overheidsfondsen (zie noot 2) max. 80 pct.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN

Gemiddelden ¹	
1957 Van 1-1 tot 11-11 ²	1,70
Van 12-11 tot 31-12 ³	2,25
1958	1,41
1959 Van 1-1 tot 16-11 .	1,01
Van 17-11 tot 31-12 .	2,11
1960	2,80
1960 Mei	2,19
Juni	2,58
Juli	3,23
Augustus	4,03
September	4,14
Oktober	3,92
November	2,81
December	2,67
1961 Januari	2,68
Februari	2,47
Maart	2,38
April	2,38

Einde tijdvak	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn ⁴					Schatkistcertificat. geplaatst bij de banken ⁵	Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing		
	15 dagen	1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden			4 maanden	6 maanden	9 maanden
1956	1,90	—	—	—	—	1,3125 ⁶				
1957	2,75	3,—	3,25	3,75	4,25	3,75				
1958	1,25	1,50	1,75	2,—	2,50	2,75	1958 6 jan. .	4,676	5,059	5,388
1959	—	2,75	3,—	3,25	3,50	3,25	1959 6 jan. .	3,398	3,646	3,860
1960 Mei ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	1960 7 juni .	4,268	4,348	4,446
Juni ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	5 juli .	4,266	4,350	4,437
Juli ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	2 aug. .	4,340	4,400	*
Aug. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 sept. .	*	*	*
Sept. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	4 okt. .	*	4,909	4,950
Okt. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	8 nov. .	*	*	*
Nov. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 dec. .	*	*	*
Dec. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1961 6 jan. .	4,862	4,925	4,956
1961 Jan. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	7 feb. .	4,846	*	4,993
Febr. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	7 maart .	4,872	4,937	*
Maart .	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 april .	4,875	4,950	4,960
April .	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	4 mei .	4,850	*	*

¹ Betreft, tot 16 november 1959, het eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de enige dagelijkse rentevoet.

Sedert 17 november 1959 : gemiddelde van de gemiddelde dagelijkse rentevoeten gewogen met de ontleende bedragen.

² Van 19 november 1949 t.e.m. 8 augustus 1955 bedroeg het tarief 1,25 pct.; van 4 augustus tot einde december 1955 was het 1,50 pct. Gemiddeld 1956 : 1,58.

³ De hervorming van de geldmarkt in november 1957 betrof o.m. de verhoging van de rente voor de bij de banken geplaatste schatkistcertificaten op 4 maanden, nadien certificaten B genoemd, hetgeen ruimere schommelingen van de daggeldrente mogelijk maakte.

⁴ Cf. Ministeriële besluiten van 30 maart 1958 en 9 november 1957 (*Belgisch Staatsblad* van 4 mei 1958, blz. 3.148 en van 10 november 1957, blz. 8.028).

⁵ Certificaten die de banken in de gedeeltelijke dekking van hun opeisbaar passief op ten hoogste één maand mogen opnemen. Het uitstaande bedrag van die certificaten uitgegeven op 4 maanden was weinig belangrijk tot bij de hervorming van de geldmarkt op 12 november 1957; zij werden toen vervangen door gelijkwaardige certificaten, doch waarvan de rente gekoppeld is aan de discontovoet van de N.B.B. voor de geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels. Deze certificaten worden aangeduid door « certificaten B » (Ministerieel besluit van 9 november 1957, *Staatsblad* van 10 november 1957, blz. 8.030). Het uitstaande bedrag van deze certificaten beliep tot 8 april 1960, F 8,9 miljard. Sedertdien bereikte het F 9,1 miljard.

Bovendien geeft het Rentenfonds, sedert november 1957, een veranderlijk bedrag certificaten uit tegen voorwaarden die dezelfde zijn behalve wat betreft de rente die voor de certificaten B vooraf betaalbaar en voor de certificaten van het Rentenfonds op de vervaldag betaalbaar is. (Besluit tot wijziging van het uitvoeringsbesluit betreffende artikel 4, § 2 van het reglement van 11 oktober 1949 op de bankcoëfficiënten. — *Staatsblad* van 27 november 1957, blz. 8.203.)

Vermelding verdient eveneens dat bij de geldmarkt hervorming van november 1957, F 20 miljard schatkistcertificaten op 12 maanden, door de banken aangewend voor de gedeeltelijke dekking van hun opeisbaar passief op ten hoogste één maand, werden omgezet in certificaten op 12 maanden, de zgn. « certificaten A », rente 1 15/16 pct., vooraf betaalbaar (Ministerieel besluit van 9 november 1957, *Staatsblad* van 10 november 1957, blz. 8.030).

⁶ Tarief van kracht sedert 5 februari 1948 (cf. tweede ministerieel besluit van 5 februari 1946 getroffen tot uitvoering van de wet van 14 oktober 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoeden. *Staatsblad* van 10 februari 1948, blz. 1.185).

* Geen toewijzing.

**XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
BIJ DE BANKEN EN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTTEKAS**

Einde periode	Tarief I 1 Depositorekeningen					Algemene Spaarkas (Sparingen van particulieren)		
	direct opeisbaar	met 15 dagen opzegging ²	op termijn ²			tot 50.000 F	van 50.001 F tot 100.000 F	boven 100.000 F
			1 maand	3 maanden	6 maanden			
1951	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1952	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1955	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1956	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1957	0,50	1,25	2,30	2,70	3,15	3,—	2,00	2,—
1958	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,— ³	2,00	2,—
1959	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—	2,—
1960 Februari	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Maart	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
April	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Mei	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Juni	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Juli	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Augustus	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
September	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Oktober	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
November	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
December	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
1961 Januari	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Februari	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
Maart	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴
April	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ³	2,— ⁴	2,— ⁴

¹ Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe. — ² Sedert november 1957 beweegt de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn in functie van de discontovoet van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels. — ³ Voor 1958 en 1960, verhoging van de rente met 0,30 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven. Geen vermeerdering in 1959. — ⁴ Voor 1960, verhoging van de rente met 0,20 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven.

XIX - 5. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL *

Begin der periode	Gefiniceerde schuld (rendement alleen berekend volgens de notering)	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	Gewogen gemiddelden (excl. de Gefiniceerde schuld)
		Staat	Parastatale instellingen en Steden	Staat	Parastatale instellingen en Steden	Staat Leningen Directe Schuld	
1952	4,60	—	5,19 ¹	—	—	5,13	5,32
1953	4,48	—	4,85 ¹	5,09 ²	—	4,81	5,05
1954	4,33	—	4,15 ¹	4,79 ²	—	4,58	4,70
1955	4,20	—	3,89 ¹	4,59 ²	—	4,43	4,46
1956	4,18	—	3,99 ¹	4,63	4,71	4,38	4,57
1957	4,47	—	5,17 ¹	5,54	5,59	4,53	5,45
1958	4,93	—	5,53 ¹	6,47	6,51	5,20	6,41
1959	4,29	—	4,44	4,85	4,93	4,83	4,85
1960	4,21	4,72	4,79	5,21	5,10	4,63	5,11
1960 Maart	4,25	4,82	4,83	5,31	5,15	4,60	5,19
April	4,26	4,79	4,73	5,23	5,14	4,54	5,13
Mei	4,26	4,90	4,84	5,26	5,17	4,52	5,17
Juni	4,27	5,01	4,94	5,28	5,19	4,57	5,20
Juli	4,27	4,90	5,01	5,29	5,17	4,70	5,20
Augustus	4,35	5,51	5,67	5,79	5,41	4,92	5,64
September	4,35	5,40	5,15	5,74	5,45	4,88	5,59
Oktober	4,34	5,47	5,26	5,71	5,47	4,86	5,58
November	4,34	5,40	5,28	5,73	5,53	4,81	5,61
December	4,40	5,47	5,55	5,85	5,65	4,81	5,73
1961 Januari	4,39	5,55	5,69	6,07	5,80	4,90	5,89
Februari	4,39	5,50	5,66	6,00	5,82	4,93	5,85
Maart	4,39	5,45	5,62	6,00	5,82	4,95	5,84
April	4,35	5,40	5,58	5,90	5,77	4,99	5,77
Mei	4,33	5,46	5,57	5,94	5,79	4,98	5,81

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnotering, verhoogd met de courtage en gebeurlijk met de opgelopen rente.
¹ Leningen met een rentevoet van 4 en 4,5 pct. — ² Leningen met een rentevoet van 4,25 en 4,5 pct.
N. B. — Wijze van opstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.), XXXIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : weekstaten van de N.B.B. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XXVIe Jaargang, Deel I, Nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 » ; XXVIIIe Jaargang, Deel I, Nr 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » ; XXXIIe Jaargang, Deel II, Nr 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt » ; XXXVe Jaargang, Deel I, Nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — DISCONTOVOET

Maand van de wijzigingen	Duitsland		Verenigde Staten ¹		Frankrijk		Groot-Brittannië		Italië		Nederland		Zweden		Zwitserland	
	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet
Tarief van kracht op 1-1-1955 ...		3,—		1,50		3,—		3,—		4,—		2,50		2,75		1,50
1955 Januari ...							27	3,50								
Februari ...							24	4,50								
April			15	1,75									19	3,75		
Augustus	4	3,50	5	2,—												
September			9	2,25												
November			18	2,50												
1956 Februari .							16	5,50			7	3,—				
Maart	8	4,50														
April			13	2,75												
Mei	19	5,50														
Augustus			24	3,—							25	3,25				
September	6	5,—														
Oktober ...											22	3,75				
November													22	4,—		
1957 Januari ...	11	4,50														
Februari ...							7	5,—								
April					11	4,—										
Mei																15
Juli											17	4,25	11	5,—		
Augustus			23	3,50	12	5,—					16	5,—				
September	19	4,—					19	7,—								
November			15	3,—												
1958 Januari ...	17	3,50	23	2,75							23	4,50				
Maart			7	2,25			20	6,—			25	4,—				
April			18	1,75												
Mei							22	5,50								
Juni	27	3,—					19	5,—	7	3,50	14	3,50	3	4,50		
Augustus							14	4,50								
September			12	2,—												
Oktober ...					16	4,50										
November			7	2,50			20	4,—			15	3,—				
1959 Januari ...	10	2,75									21	2,75				
Februari .					5	4,25									26	2,—
Maart			6	3,—												
April					23	4,—										
Mei			29	3,50												
September	4	3,—	11	4,—												
Oktober ...	23	4,—														
November											16	3,50				
1960 Januari ...							21	5,—					15	5,—		
Juni	3	5,—	10	3,50			23	6,—								
Augustus			12	3,—												
Oktober ...					6	3,50	27	5,50								
November	11	4,—														
December .							8	5,—								
1961 Januari ...	20	3,50														
Mei	5	3,—														

¹ Federal Reserve Bank of New York.
Voor de bepalingen van de officiële discontotarieven : zie « *International Financial Statistics* » (I.M.F.).

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de nouveaux francs français)

	1956 31 décembre	1957 31 décembre	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 7 avril	1961 6 avril	1960 5 mai	1961 4 mai
ACTIF								
Encaisse or	3.012	2.012	2.476	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322
Prêt d'or au Fonds de Stabilisation des changes	—	1.000	1.201	—	—	—	—	—
Disponibilités à vue à l'étranger	490	118	141	3.969	4.747	7.320	5.159	7.684
Avances au Fonds de Stabilisation des changes ¹	512	740	...	740
Monnaies divisionnaires	136	99	84	101	74	13	52	23
Comptes courants postaux	321	716	512	669	464	651	553	530
Prêts à l'Etat	6.329	6.548	6.510	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²
Avances à l'Etat	—	4.297	4.337	2.640 ²	3.230 ²	2.285 ²	1.004 ²	1.034 ²
Portefeuille d'escompte :	18.599	19.872	22.217	16.392	15.565	15.623	16.434	16.893
<i>Effets escomptés sur la France</i>	7.889	5.917	6.707	4.232	4.404	4.755	4.563	5.023
<i>Effets escomptés sur l'étranger</i>	4	1	3	1	1	1	1	1
<i>Effets garantis par l'Office des céréales</i> ³ <i>ales</i>	346	575	481	699	446	511	321	417
<i>Effets de mobilisation de crédits à moyen terme</i>	10.360	13.379	15.026	11.460	10.714	10.356	11.549	11.452
Effets négociables achetés en France ⁴	2.968	2.883	2.609	2.827	2.562	3.415	3.083	3.132
Avances à 30 jours sur effets publics ...	213	193	222	169	161	167	192	174
Avances sur titres	109	105	97	83	72	74	74	68
Avances sur or
Effets en cours de recouvrement	377	783	763	863	223	346	299	741
Divers	560	649	562	627	601	818	599	834
Total ...	33.626	39.275	41.731	39.162	38.521	42.274	38.271	42.675

PASSIF

Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	31.135	32.681	34.694	34.947	34.963	39.334	34.683	39.540
Comptes courants créditeurs :	1.634	5.246	5.720	2.943	2.452	1.677	2.405	1.721
<i>Compte courant du Trésor public</i>	1	1	...	1	...	1	...
<i>Comptes courants des accords de coopération économique</i>	2
<i>Comptes courants des banques et institutions financières françaises et étrangères</i>	839	4.091	4.564	1.965	1.567	757	1.548	782
<i>Autres comptes courants et de dépôts de fonds; dispositions et autres engagements à vue</i>	793	1.154	1.155	978	834	920	856	939
Capital de la Banque	2	2	2	150	150	150	150	150
Divers	855	1.346	1.315	1.122	956	1.113	1.033	1.264
Total ...	33.626	39.275	41.731	39.162	38.521	42.274	38.271	42.675

¹ Convention du 27 juin 1949.

² Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.

³ Loi du 15 août 1936, décret du 29 juillet 1939 et loi du 19 mai 1941.

⁴ Décret du 17 juin 1938.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(millions of £)

	1957 28 February	1958 28 February	1959 28 February	1960 29 February	1960 6 April	1961 5 April	1960 4 May	1961 10 May
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-----------------	-----------------	---------------	----------------

Issue Department

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	1.910	1.985	2.035	2.136	2.186	2.287	2.236	2.312
Other Securities	1	1	1	1	1	1	1	1
Coin other than Gold Coin	3	3	3	2	2	1	2	1
Amount of Fiduciary Issue	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.300	2.250	2.325
Gold Coin and Bullion
Total ...	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.300	2.250	2.325

Notes Issued :								
In Circulation	1.874	1.965	2.013	2.116	2.167	2.286	2.183	2.282
In Banking Department	51	35	37	34	33	14	67	43
Total ...	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.300	2.250	2.325

Banking Department

Government Securities	238	254	265	274	263	425	220	393
Other Securities :								
Discounts and Advances	25	23	10	33	25	36	31	61
Securities	20	22	22	20	19	18	18	18
Notes	51	35	37	34	33	14	67	43
Coin	2	2	1	1	1	1	1	1
Total ...	336	336	335	362	341	494	337	516

Capital	15	15	15	15	15	15	15	15
Rest	4	4	4	4	3	3	3	3
Public Deposits :	13	11	17	12	11	19	10	10
(including Exchequer, Savings Banks, Commissioners of National Debt, and Dividend Accounts)								
Special Deposits	—	—	—	—	—	150	—	153
Other Deposits :								
Bankers	229	232	229	264	248	238	245	249
Other Accounts	75	74	70	67	64	69	64	86
Total ...	336	336	335	362	341	494	337	516

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1956 31 December	1957 31 December	1958 31 December	1959 31 December	1960 6 April	1961 5 April	1960 4 May	1961 10 May
ASSETS								
Gold certificate account	20.374	21.216	19.013	18.186	18.159	16.057	18.112	16.054
Redemption fund for F.R. notes	895	869	938	978	950	1.039	951	1.028
Total gold certificate reserves ...	21.269	22.085	19.951	19.164	19.109	17.096	19.063	17.082
F.R. notes of other Banks	351	443	477	524	423	—	444	—
Cash	306	339	336	359	437	445	396	409
Discounts and advances	50	56	64	458	770	121	572	222
Industrial loans	1	1	—	...	—
Acceptances :								
Bought outright	33	42	43	44	32	45	30	39
Held under repurchase agreement	35	23	6	31	—	—	—	—
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	1.721	983	2.250	2.606	1.263	2.623	1.597	2.495
Certificates	10.933	19.934	18.650	10.507	8.507	5.398	8.507	4.917
Notes	9.154	...	2.868	11.010	13.010	16.383	13.010	16.506
Bonds	2.802	2.802	2.484	2.484	2.484	2.720	2.484	2.983
Total bought outright ...	24.610	23.719	26.252	26.607	25.264	27.124	25.598	26.901
Held under repurchase agreement	305	519	95	41	57	3	290	15
Total U.S. Government securities ...	24.915	24.238	26.347	26.648	25.321	27.127	25.888	26.916
Total loans and securities	25.034	24.360	26.460	27.181	26.123	27.293	26.490	27.177
Due from foreign banks	—
Cash items in process of collection	5.624	5.495	5.631	6.438	4.984	4.148	5.433	4.308
Bank premises	73	84	94	100	103	109	103	108
Other assets	253	223	146	262	283	232	364	326
Total assets ...	52.910	53.029	53.095	54.028	51.462	49.323^a	52.293	49.410^b
LIABILITIES								
Federal Reserve notes	27.476	27.535	27.872	28.262	27.381	27.105	27.248	27.143
Deposits :								
Member bank reserves	19.059	19.034	18.504	18.174	17.661	16.723	18.217	16.516
U.S. Treasurer - general account	441	481	358	504	417	222	478	446
Foreign	322	356	273	345	165	288	170	220
Other	426	246	391	693	352	384	303	315
Total deposits ...	20.248	20.117	19.526	19.716	18.595	17.617	19.168	17.497
Deferred availability cash items	3.959	4.071	4.335	4.847	4.159	3.235	4.556	3.374
Other liabilities and accrued dividends ...	17	15	22	29	34	30	41	43
Total liabilities ...	51.700	51.738	51.755	52.854	50.169	47.987	51.013	48.057
CAPITAL ACCOUNTS								
Capital paid in	326	345	363	388	396	424	398	423
Surplus	775	837	868	775	775	817	775	817
Other capital accounts	109	109	109	11	122	95	107	113
Total liabilities and capital accounts ...	52.910	53.029	53.095	54.028	51.462	49.323^a	52.293	49.410^b
Contingent liability on acceptances purchased for foreign correspondents	50	76	68	82	159	171	168	143
Industrial loan commitments	2	1	1	—	...	—
Ratio of gold certificate reserves to deposit and F.R. note liabilities combined	44,6 %	46,3 %	42,1 %	39,9 %	41,6 %	37,9 %	41,1 %	38,0 % ²

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

² « F. R. note liabilities combined » includes \$ 855 million of Federal Reserve notes of other Federal Reserve Banks netted out of the consolidated statement shown above.

³ Since 1-2-1961, this figure is not comparable with those of the preceding statements. The assets include no more the item « F. R. notes of other Banks ». Besides, the figures of the item « Cash items in process of collection » has been modified. In the liabilities, the figures relating to the « Federal Reserve notes » and the « Deferred availability cash items » have been modified too.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK

(miljoenen guldens)

	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 4 april	1961 4 april	1960 9 mei	1961 8 mei
ACTIVA								
Goud	3.192	2.812	3.972	4.281	4.403	5.227	4.403	5.252
Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	747	1.008	1.603	786	829	787	855	783
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens ¹	220	182	88	71	52	52	51	58
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto ²	92	10	...	6
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	165	128	181	547	363	180	302	167
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen) ³	253	198	40	62	12	10	11	9
Boekvorderingen op de Staat (overeen- komst van 26 februari 1947)	660	560	—	—	—	—	—	—
Nederlandse munten	4	11	24	35	45	33	48	23
Belegging van kapitaal en reserves	138	142	159	165	159	171	171	178
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	41	39	15	12	18	22	8	6
Totaal ...	5.514	5.092	6.084	5.967	5.883	6.483	5.850	6.477

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	4.073	4.187	4.418	4.513	4.431	4.881	4.435	4.820
Bankassignaties
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	1.055	629	1.284	1.139	1.160	1.267	1.116	1.374
's Rijks schatkist	620	307	643	528	502	379	372	310
Banken in Nederland	405	250	485	484	528	693	617	893
Andere ingezetenen	30	72	156	127	130	195	127	171
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	153	46	97	65	60	52	63	49
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	—	—	—	56	51	45	54	39
Andere niet-ingezetenen	19	16	22	9	9	7	9	10
Saldo's voortvloeiende uit betalings- akkoorden	134	30	75	—	—	—	—	—
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	20	6	64	6	17	62	19	11
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	126	131	142	152	142	152	152	164
Diverse rekeningen	67	73	59	72	53	49	45	39
Totaal ...	5.514	5.092	6.084	5.967	5.883	6.483	5.850	6.477

¹ Waarvan uit hoofde van de liquidatie van bila-
terale akkoorden

² Waarvan schatkistpapier, rechtstreeks door de
Bank in disconto genomen

³ Waarvan aan Indonesië (wet van 15 maart
1938 — Staatsblad n° 99)

N. B. — Circulatie der door de Bank namens de
Staat in het verkeer gebrachte munt-
biljetten

90	2	1	9	3	...	3	...
...
18	13	11	8	8	5	8	5
141	127	110	105	103	81	105	75

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

	1957 dicembre	1958 dicembre	1959 dicembre	1960 dicembre p	1960 febbraio	1961 febbraio p	1960 marzo	1961 marzo p
Oro in cassa	4	5	5	1.000	172	1.000	172	1.000
Oro all'estero dovuto dallo Stato	2	2	2	—	2	—	2	—
Cassa ¹	6	10	11	10	11	11	11	9
Portafoglio ²	405	386	430	443	426	427	426	423
Effetti ricevuti per l'incasso
Anticipazioni ³	82	34	46	64	84	121	50	93
Prorogati pagamenti	5	—	—	7	—	—	—	—
Ufficio italiano dei cambi	—	—	—	1.257	—	1.182	—	1.183
Disponibilita in divisa all' estero	71	62	62	63	62	63	62	63
Titoli emessi o garantiti dallo Stato	72	56	70	74	72	74	71	73
Immobili
Debitori diversi	1.039	1.654	2.191	119	2.041	129	2.010	120
Partite varie	3	3	3	2	2	2	3	2
Anticipazioni temporanee al Tesoro	77	77	77	64	77	64	75	64
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	343	343	343	485	343	485	343	485
Emissioni per forze alleate	145	145	145	—	145	—	145	—
Conto corrente servizio tesoreria	170 ⁶	137	—	—	—	—	—	—
Impieghi in titoli per conto del Tesoro ...	345	325	128	20	108	10	98	—
Servizi diversi per conto dello Stato	32	18	—	—	—	—	—	—
Spese	40	41	44	39	3	4	5	6
Totale attivo ...	2.841	3.298	3.557	3.647	3.548	3.572	3.473	3.521
Circolazione dei biglietti ⁴	1.914	2.061	2.237	2.424	2.032	2.203	2.035	2.262
Vaglia assegni e debiti a vista ⁵	27	26	28	23	14	14	17	16
Depositi in c/c liberi	140	167	130	117	74	78	81	81
Conti correnti vincolati	548	774	772	694	825	785	831	799
Creditori diversi	160	211	173	170	177	190	179	178
C/c servizio tesoreria	—	—	146	159	323	277	226	153
C/c servizio tesoreria — Fondo speciale .	—	—	17	—	17	—	17	—
Tesoro dello Stato - plusvalenza rivalutaz. oro	—	—	—	—	63	—	63	—
Aiuti internazionali	9	14	—	—	—	—	—	—
Servizi diversi per conto dello Stato	—	—	5	16	14	15	14	20
Capitale
Fondo di riserva ordinario	2	2	2	3	3	3	3	3
Fondo di riserva straordinario	1	1	2	2	2	2	2	2
Rendite	40	42	45	39	3	4	5	6
Utile provvisorio del precedente esercizio .	—	—	—	—	1	1	—	1
Totale passivo e patrimonio ...	2.841	3.298	3.557	3.647	3.548	3.572	3.473	3.521
Depositanti in titoli e valori	3.430	4.413	3.604	4.407	3.859	4.083	3.952	4.173
¹ Compresa monete di Stato	5	8	8	5	8	5	8	5
² Compreso finanziamento ammassi	—	—	—	437	—	422	—	419
³ Compresa operazioni con privati	—	—	—	3	—	3	—	3
⁴ Compresi biglietti presso il Tesoro	1	1	2	2	1	—	1	—
⁵ Compresi vaglia e assegni	18	17	16	14	10	9	11	10
⁶ Al netto del Fondo speciale	2	—	—	—	—	—	—	—

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

	1958 31 Dezember	1959 31 Dezember	1960 31 Dezember	1960 7 März	1961 7 März	1960 7 April	1961 7 April
AKTIVA							
Gold	10.963	10.934	12.286	10.999	11.961	11.103	12.830
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	9.311	8.249	15.905	8.291	15.192	9.046	16.157
Sorten, Auslandswechsel und -schecks ...	152	130	157	141	137	156	223
Kurz- und mittelfristige Kredite an inter- nationale Einrichtungen und Konsoli- dierungskredite	6.089	4.817	3.657	4.521	3.177	4.499	3.160
<i>davon : a) aus der Abwicklung der</i> <i>E.Z.U.</i>	4.590	3.156	1.993	2.994	1.741	2.976	1.730
<i>b) an Weltbank</i>	1.234	1.486	1.560	1.381	1.345	1.381	1.345
Deutsche Scheidemünzen	85	88	91	135	131	129	118
Postscheckguthaben	192	226	193	117	126	124	190
Inlandswechsel	722	853	1.283	2.533	2.376	2.191	1.255
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	100	80	137	82	54	20	30
Lombardforderungen	64	234	419	51	39	36	35
Kassenkredite	90	265	79	340	5	411	9
Wertpapiere	270	235	324	232	587	228	587
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	4.382	5.731	3.561	5.461	2.708	5.369	2.636
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	662	1.211	1.387	1.247	1.471	1.262	1.518
Ausgleichsbedarf für Neubewertung der Geld- Gold- und Devisenpositionen	—	—	—	—	1.480	—	1.477
Sonstige Aktiva	372	311	370	206	296	204	272
	33.454	33.364	39.849	34.356	39.740	34.778	40.497

PASSIVA

Banknotenumlauf	17.661	19.046	20.470	17.965	19.385	18.238	19.752
Einlagen von	13.037	11.605	16.696	13.881	17.949	14.047	18.284
<i>Kreditinstituten (einschliesslich Post-</i> <i>scheck und Postsparkassenämter) ...</i>	8.243	9.344	13.036	11.233	13.508	11.086	11.981
<i>Öffentlichen Einlegern</i>	4.585	2.039	3.440	2.435	4.225	2.750	6.070
<i>Anderen inländischen Einlegern</i>	209	222	220	213	216	211	233
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	1.136	672	447	673	323	644	446
<i>Einlagen ausländischer Einleger</i>	550	299	282	282	239	244	366
<i>Sonstige</i>	586	373	165	391	84	400	80
Rückstellungen	656	671	806	655	806	655	806
Grundkapital	290	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	492	522	562	522	562	522	562
Sonstige Passiva	182	558	578	370	425	382	357
	33.454	33.364	39.849	34.356	39.740	34.778	40.497

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1957 31 décembre	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 31 décembre	1960 7 avril	1961 7 avril	1960 7 mai	1961 8 mai
ACTIF								
Encaisse or	7.384	8.329	8.369	9.455	8.376	9.441	7.645	9.645
Dévises	781	561	535	583	473	1.550	417	1.288
Portefeuille effets sur la Suisse	226	58	58	53	47	48	51	48
<i>Effets de change</i>	226	58	58	53	47	48	51	48
<i>Rescriptions de la Confédération Suisse</i>
Avances sur nantissement	52	22	40	38	7	11	12	9
Titres	45	45	44	43	44	43	44	43
<i>pouvant servir de couverture</i>	1	...	1	...	1	1	17
<i>autres</i>	45	44	44	42	44	42	43	26
Correspondants :			52	52	11	15	15	19
<i>en Suisse</i>	41	33	45	45	6	7	8	8
<i>à l'étranger</i>			7	7	5	8	7	11
Autres postes de l'actif	29	35	28	30	29	23	27	24
Total ...	8.558	9.083	9.126	10.254	8.987	11.131	8.211	11.076

PASSIF								
Fonds propres	49	50	51	52	51	53	52	53
Billets en circulation	5.931	6.109	6.344	6.854	5.559	6.484	5.881	6.481
Engagements à vue	2.393	2.726	2.535	2.756	3.195	2.974	2.090	2.915
<i>Comptes de virements des banques du commerce et de l'industrie</i>	1.831	2.541	2.330	2.288	2.807	2.400	1.607	2.215
<i>Autres engagements à vue</i>	562	185	205	468	388	574	483	700
Comptes de virements de banques temporairement liés	—	—	—	—	—	1.035	—	1.035
Engagements à terme	—	—	—	390	—	400	—	400
Autres postes du passif	185	198	196	202	182	185	188	192
Total ...	8.558	9.083	9.126	10.254	8.987	11.131	8.211	11.076

Bibliografische referenties : *International Financial Statistics* (F.M.I.) — *Banque de France* : « Compte rendu des opérations ». — *Report of the Bank of England*. — *Federal Reserve Bulletin*. — *De Nederlandsche Bank* : Verslag over het boekjaar. — *Banca d'Italia* : Bollettino. — *Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank*. — *Banque Nationale Suisse* (rapports).

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif	31	31	31	31	30	30	Passif	31	31	31	31	30	30
	décembre 1959	décembre 1960	mars 1960	mars 1961	avril 1960	avril 1961		décembre 1959	décembre 1960	mars 1960	mars 1961	avril 1960	avril 1961
I. Or en lingots et monnayé	1.165	1.636	1.562	1.887	1.513	2.124	I. Capital :						
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue	106	60	55	94	43	120	Actions libérées de 25 %	125	125	125	125	125	125
III. Portefeuille réescomptable	859	277	521	245	503	305	II. Réserves :	23	23	23	23	23	23
1. Effets de commerce et acceptations de banque	13	19	75	19	75	19	1. Fonds de Réserve légale ...	9	10	9	10	9	10
2. Bons du Trésor	846	258	446	226	428	286	2. Fonds de Réserve générale .	14	13	14	13	14	13
IV. Effets div. remobilis. sur dem.	21	13	38	12	38	13	III. Dépôts (or) :	1.751	1.812	1.662	1.842	1.652	1.882
V. Dépôts à terme et avances : ...	379	1.130	454	1.138	531	1.102	1. Banques centrales :						
a) à 3 mois au maximum ...	319	918	434	1.003	479	892	a) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	—
b) à 3 mois au maximum (or)	10	7	10	3	10	4	b) de 3 à 6 mois	169	24	65	10	100	3
c) de 3 à 6 mois	49	144	8	49	16	159	c) à 3 mois au maximum ...	607	329	502	409	433	416
d) de 6 à 9 mois	1	3	—	76	—	40	d) à vue	821	1.372	941	1.373	938	1.413
e) de 9 à 12 mois	—	55	2	—	2	7	2. Autres déposants :						
f) à plus d'un an	—	3	—	7	24	—	a) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	—
VI. Autres effets et titres :	853	730	731	523	726	614	b) de 3 à 6 mois	6	6	9	6	6	6
1. Or :							c) de 3 à 6 mois	31	21	31	18	35	18
a) à 3 mois au maximum ...	24	73	112	12	64	14	d) à 3 mois au maximum ...	117	60	114	26	140	26
b) de 3 à 6 mois	104	39	19	65	...	79	IV. Dépôts (monnaies) :	1.346	1.734	1.406	1.762	1.408	2.099
c) de 6 à 9 mois	37	—	10	21	36	—	1. Banques centrales :						
d) de 9 à 12 mois	—	—	—	—	29	—	a) à plus d'un an	—	36	—	36	107	36
2. Monnaies :							b) de 9 à 12 mois	—	71	—	—	1	—
a) à 3 mois au maximum ...	478	445	491	335	441	406	c) de 6 à 9 mois	—	...	1	71	—	71
b) de 3 à 6 mois	180	80	2	4	14	20	d) de 3 à 6 mois	268	156	153	153	87	71
c) de 6 à 9 mois	2	4	14	23	11	15	e) à 3 mois au maximum ...	871	1.167	930	1.246	929	1.616
d) de 9 à 12 mois	8	23	62	13	62	48	f) à vue	18	30	19	23	14	38
e) à plus d'un an	20	66	20	50	69	32	2. Autres déposants :						
VII. Actifs divers	1	1	1	6	1	6	a) de 9 à 12 mois	—	—	—	—	—	—
VIII. Fonds propres utilisés en exécution des accords de La Haye de 1930 pour placem. en Allemagne	68	68	68	68	68	68	b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—
<i>Total actif ...</i>	3.452	3.915	3.430	3.973	3.423	4.352	c) de 3 à 6 mois	31	—	31	—	31	—
							d) à 3 mois au maximum ...	121	256	252	213	219	245
							e) à vue	37	18	20	20	20	22
							V. Divers	42	44	48	44	50	46
							VI. Compte de profits et pertes ...	9	8	9	8	9	8
							VII. Provision pour charges éventuelles	156	169	157	169	156	169
							<i>Total passif ...</i>	3.452	3.915	3.430	3.973	3.423	4.352

Exécution des accords de La Haye de 1930 :

Fonds placés en Allemagne : (voir note 2)							Dépôts à long terme :	229	229	229	229	229	229
1. Créances sur la Reichsbank et la Golddiskontbank, effets de la Golddiskontbank et de l'adm. des chemins de fer et bons de l'adm. des postes (échus)	221	221	221	221	221	221	1. Dépôts des Gouvernements créanciers au Compte de Trust des Annuités (voir note 3)	153	153	153	153	153	153
2. Effets et bons du Trésor du Gouvernement allemand (échus)	76	76	76	76	76	76	2. Dépôt du Gouvernement. allem.	76	76	76	76	76	76
<i>Total ...</i>	297	297	297	297	297	297	Fonds propres utilisés en exécution des accords (voir ci-dessus)	68	68	68	68	68	68
							<i>Total ...</i>	297	297	297	297	297	297

Note 1. — Ne sont pas inclus dans la présente situation l'or sous dossier, les effets et autres titres détenus en garde pour le compte de Banques Centrales et d'autres déposants. N'y sont pas compris non plus l'or sous dossier, les avoirs en banque, les effets et autres titres détenus par la Banque en sa qualité d'Agent de l'Organisation Européenne de Coopération Economique (Union Européenne de Paiements), de Tiers Convenu aux termes du contrat de nantissement conclu avec la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, ainsi que de Mandataire-trustee ou d'Agent financier d'emprunts internationaux.

Note 2. — Aux termes d'une Convention en date du 9 janvier 1959 conclue entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et la Banque et qui fait partie de l'Accord sur les dettes extérieures allemandes du 27 février 1953, il a été convenu que la Banque ne réclamerait pas avant le 1er avril 1966 le remboursement en principal de ses placements en Allemagne qui sont indiqués ci-dessus, y compris les intérêts arriérés y afférents à la date du 31 décembre 1952.

Note 3. — La Banque a reçu de Gouvernements dont les dépôts s'élevaient à l'équivalent de francs or 149.920.880.—, confirmation qu'ils ne pourront lui demander, au titre de tels dépôts, le transfert de montants supérieurs à ceux dont elle pourra elle-même obtenir le remboursement et le transfert par l'Allemagne dans les monnaies agréées par la Banque.

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN.

	A.S.I.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	D.U.L.B.E.A.	Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
E.O.E.S.		Europese Organisatie voor Economische Samenwerking.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.P.	Institut de Recherches Economiques, Sociales et Politiques (Centre de Recherches Economiques).
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie van Telegraaf en Telefoon.
	R.V.A.W.	Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.
	SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
	V.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS.

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	nog niet beschikbaar gegeven.
pct.	procent.
v	voorlopig.
g	geregificeerd cijfer.
r	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.

STATISTIEKEN

INHOUDSOPGAVE

	Nummering van de tabellen		Nummering van de tabellen
I. — Bevolking en nationale rekeningen.			
1. Bevolking	I - 1		
2. Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	I - 2		
3. Bruto nationaal produkt :			
a) B.N.P. berekend door ontleding van de voortbrenging tegen courante prijzen	I - 3a		
b) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen	I - 3b		
c) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen prijzen van 1950	I - 3c		
II. — Tewerkstelling en werkloosheid.			
1. Indexcijfers van de tewerkstelling in de nijverheid (arbeiders)	II - 1		
2. Werkloosheid — Algemene gegevens	II - 2		
3. Werkloosheid — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	II - 3		
III. — Landbouw en visserij.			
1. Landbouwproduktie	III - 1		
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2		
IV. — Nijverheid.			
1. Algemene indexcijfers van de industriële produktie	IV - 1		
2. Indexcijfers van de industriële produktie (voornaamste sectoren)	IV - 2		
3. Energie	IV - 3		
4. Metaalproduktie	IV - 4		
5. Bouwnijverheid : jaarcijfers	IV - 5		
6. Bouwnijverheid : maandcijfers	IV - 6		
V. — Diensten.			
1. Vervoer :			
a) Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de Sabena	V - 1a		
b) Zeevaart	V - 1b		
c) Binnenscheepvaart	V - 1c		
2. Toerisme	V - 2		
3. Binnenlandse handel :			
a) Verkoopindexcijfers	V - 3a		
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b		
VI. — Inkomens.			
1. Bezoldigingen van de arbeiders	VI - 1		
VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.			
1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1		
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2		
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België ...	VII - 3		
4. Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België ...	VII - 4		
VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.			
1. Algemene tabel	VIII - 1		
2. Uitvoer volgens goederengroepen	VIII - 2		
3. Invoer volgens goederengroepen	VIII - 3		
4. Indexcijfers van het volume en van de gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4		
5. Geografische spreiding	VIII - 5		
IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.			
1. Jaarcijfers	IX - 1		
2. Cijfers per kwartaal en per halfjaar	IX - 2		
3. Betalingsbalans met alle landen behalve Kongo en Ruanda-Urundi	IX - 3		
X. — Valutamarkt.			
1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers ...	X - 1		
XI. — Rijksfinanciën.			
1. Stand van de Schatkist	XI - 1		
2. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 2		
3. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 3		
4. Indeling van de belastingontvangsten	XI - 4		
XIII. — Geldscheppende instellingen.			
1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	XIII - 1		
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	XIII - 3		
4. Geldhoeveelheid	XIII - 4		
5. Goud- en nettodeviezenvoorraad van de geldscheppende instellingen	XIII - 5		
6. Balansen van de Nationale Bank van België (1951-1958)	XIII - 6		
Balansen en weekstaten van de Nationale Bank van België (sedert 31 december 1959)	XIII - 6		
7. Algemene staat der banken	XIII - 7		

	Nummering van de tabellen		Nummering van de tabellen
8. Verrichtingen in postrekening	XIII - 8	2. Daggeldrente	XIX - 2
9. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening	XIII - 9	3. Rentevoet van de Schatkistcertificaten	XIX - 3
XIV. — Niet geldscheppende financiële instellingen.		4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken en bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	XIX - 4
4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4	5. Rendement van vast rentende waarden op de beurse te Brussel	XIX - 5
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		XX. — Buitenlandse Circulatiebanken.	
a) Beweging van de inlagen	XIV - 5a	1. Discontovoet	XX - 1
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas	XIV - 5b	2. Banque de France	XX - 2
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen	XIV - 5c	3. Bank of England	XX - 3
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas	XIV - 5d	4. Federal Reserve Banks	XX - 4
6. Particuliere spaarkassen	XIV - 6	5. De Nederlandsche Bank	XX - 5
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid	XIV - 7	6. Banca d'Italia	XX - 6
8. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 8	7. Deutsche Bundesbank	XX - 7
9. Hypotheekinschrijvingen	XIV - 9	8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
XV. — Belangrijkste vormen van de in het binnenland beschikbare besparingen.		9. Banque des Règlements internationaux, à Bâle	XX - 9
XVI. — Emissies en schulden van de overheidssector.		Voornaamste gebruikte afkortingen.	
1. Emissies in Belgische franken op lange en half lange termijn	XVI - 1	Grafieken :	
2. Voornaamste emissies op lange en half lange termijn van de overheidssector	XVI - 2	I - 3b en 3c — { B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen en tegen prijzen van 1950	I - 3b et c
3. Staatsschuld	XVI - 3	II - 3. — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	II - 3
4. Indeling van de schuld in Belgische franken op lange en half lange termijn van de overheidssector	XVI - 4	IV - 2. — Indexcijfers van de industriële productie	IV - 2
XVII. — Effecten van de particuliere sector.		VI - 1. — Bezoldigingen van de arbeiders. — Indexcijfer van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur ...	VI - 1
1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rendement van de beurswaarden	XVII - 1	VII - 3. — Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3
2. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	XVII - 2	VII - 4. — Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België	VII - 4
3. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — cumulatieve maandcijfers	XVII - 3	VIII - — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.	VIII
4. Emissies van de Belgische en Kongolese vennootschappen — jaarcijfers	XVII - 4	IX - 1. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.	IX - 1
5. Emissies van de Belgische en Kongolese vennootschappen — maandelijks cijfers	XVII - 5	XI - 2. — Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 2
XVIII. — Geldmarkt.		XIII - 3. — Geldhoeveelheid en quasi-monetaire liquiditeiten	XIII - 3
1. Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	XVIII - 1	XIII - 9. — Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening. — Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ...	XIII - 9
3. Bedrijvigheid van de verrekeningskamers	XVIII - 3	XIV - 5a — Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen	XIV - 5a
XIX. — Disconto, rente- en rendementspercentages.		XVII - 1. — Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt	XVII - 1
1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	XIX - 1		

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

DRUKKERIJ
DER NATIONALE BANK VAN BELGIË
HOOFDINGENIEUR VAN DE DRUKKERIJ
CH. AUSSEMS
15, NATION SQUARE, BRUSSEL 5

